

Voortoets bestaand gebruik Natura 2000 gebieden IJsselmeergebied

Versie voor consultatie

J. van der Winden
L.G. Turlings
S. Dirksen

Witteveen + Bos

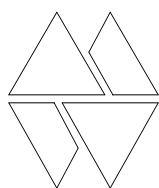
Bureau Waardenburg bv
Adviseurs voor ecologie & milieu

Voortoets bestaand gebruik Natura 2000-gebieden IJsselmeergebied

Versie voor consultatie

J. van der Winden
L.G. Turlings
S. Dirksen

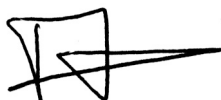
Bureau Waardenburg bv Adviseurs voor ecologie & milieu

Postbus 365, 4100 AJ Culemborg
Telefoon 0345 - 512710, Fax 0345 - 519849
e-mail wbb@buwa.nl website: www.buwa.nl

Witteveen+Bos
van Twickelostraat 2
postbus 233
7400 AE Deventer
telefoon 0570 69 79 11
telefax 0570 69 73 44

opdrachtgever: Rijkswaterstaat Waterdienst
© foto's voorkaft: IIVR /Fotostudio Wierd
14 augustus 2008
rapport nr. 08-092

Status uitgave: Eindrapport
Rapport nr.: 08-092
Datum uitgave: 14 augustus 2008
Titel: Voortoets bestaand gebruik Natura 2000-gebieden IJsselmeergebied
Samenstellers: drs. J. van der Winden
drs. L.G. Turlings
drs. S. Dirksen
Aantal pagina's inclusief bijlagen: 237
Project nr.: 07-499
Projectleider: drs. J. van der Winden
Naam en adres opdrachtgever: Rijkswaterstaat Waterdienst
Postbus 17, 8200 AA Lelystad
Referentie opdrachtgever: Bestelnummer 4500100697 d.d. 11 oktober 2007
Akkoord voor uitgave: Directeur Bureau Waardenburg bv
drs. A.J.M. Meijer
Paraaf:

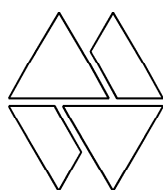
Bureau Waardenburg bv is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Bureau Waardenburg bv; opdrachtgever vrijwaart Bureau Waardenburg bv voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

© Bureau Waardenburg bv /Witteveen+Bos /Rijkswaterstaat Waterdienst

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van opdrachtgever hierboven aangegeven en is zijn eigendom. Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden d.m.v. druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder vooraf-gaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Bureau Waardenburg bv, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Het kwaliteitsmanagementsysteem van Bureau Waardenburg bv is door CERTIKED gecertificeerd overeenkomstig ISO9001:2000.

Het kwaliteitsmanagementsysteem van Witteveen+Bos is door Lloyd's gecertificeerd conform NEN-EN-ISO9001:2000.

Bureau Waardenburg bv

Adviseurs voor ecologie & milieu

Postbus 365, 4100 AJ Culemborg
Telefoon 0345 - 512710, Fax 0345 - 519849
e-mail wbb@buwa.nl website: www.buwa.nl

Voorwoord

In het kader van het opstellen van Beheerplannen Natura 2000 worden door Rijkswaterstaat als coördinerend bevoegd gezag beheerplannen voor 19 Natura 2000-gebieden opgesteld. Voor de zes Natura 2000-gebieden die in het IJsselmeergebied liggen is de combinatie van Bureau Waardenburg en Witteveen+Bos gevraagd een voortoets bestaand gebruik uit te voeren.

Vanuit de opdrachtgever is de opdracht begeleid door Maarten Platteeuw (RWS Waterdienst) en Sophie Lauwaars (RWS IJsselmeergebied). Wij willen hen danken voor de prettige en constructieve wijze waarop zij dit gedaan hebben: de inhoud en voortgang van het project waren hier bij gebaat.

Het project is uitgevoerd door Jan van der Winden en Sjoerd Dirksen (beiden Bureau Waardenburg, projectleiding) en Lennart Turlings en Barend de Jong (Witteveen+Bos). Martijn Waardenburg (Bureau Waardenburg) verzorgde de voorcaft.

Inhoud

Voorwoord.....	3
Samenvatting	7
1 Inleiding	9
2 Doelstelling, vraagstelling.....	11
3 Werkwijze.....	13
3.1 Algemene opzet.....	13
3.2 Herkomst gebruikte basisgegevens	13
3.2.1 Informatie bestaand gebruik.....	13
3.2.2 Instandhoudingsdoelen voor soorten en habitattypen.....	14
3.2.3 Aanwezigheid, verspreiding, aantallen voor soorten en habitattypen.....	14
3.3 Vervaardigen overzicht te toetsen bestaand gebruik en instandhoudingsdoelen..	14
3.4 Toetsing en verantwoording uitkomst.....	18
3.4.1 Opzet verantwoording toetsing.....	18
3.4.2 Argumenten bij toetsing	19
3.5 Specifieke toelichting bij een aantal keuzes.....	22
4 Toetsing bestaand gebruik Natura 2000-gebied 72 IJsselmeer en Friese IJsselmeerkust..	23
5 Toetsing bestaand gebruik Natura 2000-gebied 73 Markermeer en IJmeer.....	57
6 Toetsing bestaand gebruik Natura 2000-gebied 74 Zwarte Meer.....	87
7 Toetsing bestaand gebruik Natura 2000-gebied 75 Ketelmeer en Vossemeer	109
8 Toetsing bestaand gebruik Natura 2000-gebied 76 Veluwerandmeren.....	135
9 Toetsing bestaand gebruik Natura 2000-gebied 77 Eemmeer en Gooimeer zuidoever..	165
10 Literatuur	189
Bijlage 1	
Overzicht bestaand gebruik zoals getoetst	191

Samenvatting

Voor u ligt de 'Voortoets bestaand gebruik Natura 2000-gebieden IJsselmeergebied'. De Voortoets is uitgevoerd in opdracht van Rijkswaterstaat Waterdienst door de bureaus Bureau Waardenburg en Witteveen+Bos. Rijkswaterstaat is voor een groot aantal Natura 2000-gebieden als coördinerend gebiedsbeheerder verantwoordelijk voor de totstandkoming van de beheerplannen voor die gebieden. De Voortoets vormt hiervan een onderdeel.

In de Voortoets is al het bestaand gebruik binnen de zes Natura 2000-gebieden van het IJsselmeergebied vergeleken met het actuele vóórkomen van de instandhoudingsdoelen in elk van deze gebieden. Uit deze vergelijking is, op basis van ecologische en gebiedskennis, een voorstel naar voren gekomen om per gebied onderscheid te maken in twee categorieën van bestaand gebruik, te weten:

1. gebruiksvormen waarvan in alle redelijkheid kan worden aangenomen dat ze geen verslechterend/verstorend effect op de instandhoudingsdoelen zullen hebben;
2. gebruiksvormen waarvan niet op voorhand kan worden uitgesloten dat ze een verslechterend/verstorend effect op één van de instandhoudingsdoelen zullen hebben en die dientengevolge nog aan een nadere effectenstudie onderworpen zullen moeten worden. Dit betekent niet noodzakelijk dat dit gebruik geen doorgang kan vinden, maar wel dat dit gebruik nog nader op effecten dient te worden geanalyseerd

Bij de beoordeling of een vorm van bestaand gebruik strijdig kan zijn met de instandhoudingsdoelen is het vertrekpunt gehanteerd dat bestaand gebruik (mits daadwerkelijk aanwezig en onveranderd in verschijningsvorm/uitvoering/intensiteit etc.) geen effect op de instandhoudingsdoelen heeft omdat het er immers al was bij aanwijzing van het Natura 2000-gebied.

Het resultaat van de Voortoets en het daarbij gehanteerde vertrekpunt is dat voor een groot aantal vormen van bestaand gebruik is geconcludeerd dat in alle redelijkheid kan worden aangenomen dat ze geen verslechterend/verstorend effect hebben op één van de instandhoudingsdoelen. Deze vormen van bestaand gebruik hoeven dus niet onderworpen te worden aan een nadere effectenanalyse en kunnen in het Natura 2000 beheerplan worden opgenomen.

Dit geldt echter niet voor alle vormen van bestaand gebruik. Op hoofdlijnen kunnen 3 typen gevallen worden onderscheiden waar sprake kan zijn van strijdigheid van het bestaand gebruik met het instandhoudingsdoel:

1. Vormen van bestaand gebruik die reeds op het moment van aanwijzing een verslechtering van de soorten/habitattypen met instandhoudingsdoelen teweeg aan het brengen waren;
2. Vormen van bestaand gebruik die de komende jaren nog in intensiteit (ruimte en tijd) kunnen toenemen (maar dat niet wordt gezien als plan of project) en daarmee de soorten/habitattypen met instandhoudingsdoelen alsnog kunnen gaan schaden;

3. Gevallen met soorten/habitattypen waarvan duidelijk is dat de instandhoudingsdoelen bij huidige beheer en beleid niet gehaald kunnen worden. Dit betreft soorten die nu al in aantal afnemen of die in lagere aantallen dan het instandhoudingsdoel voorkomen, en habitattypen die nu al in omvang of kwaliteit afname of in geringere omvang of mindere kwaliteit voorkomen dan het instandhoudingsdoel. Verminderen van het bestaand gebruik kan positief uitwerken voor het instandhoudingsdoel.

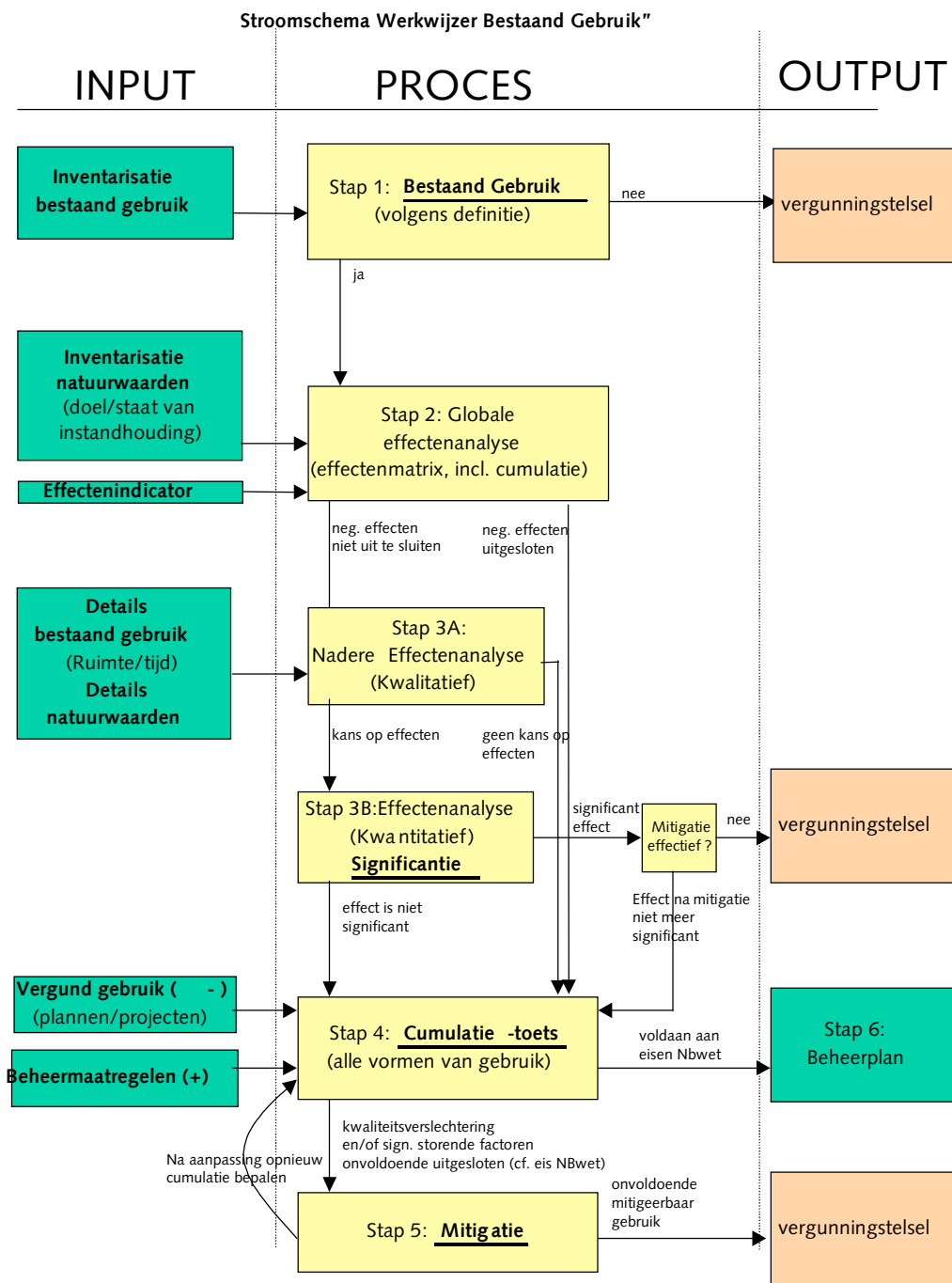
Voor de specifieke vormen van bestaand gebruik per gebied die zijn 'doorverwezen' naar de nadere effectenanalyse wordt verwezen naar de betreffende hoofdstukken en bijbehorende tabellen in dit rapport. Op hoofdlijnen (maar niet noodzakelijk in alle gebieden) betreft het de volgende vormen van bestaand gebruik:

- enkele vormen van beheer (muskusrattenbestrijding, beheer en gebruik door terreinbeherende organisaties, peilbeheer);
- de aanwezigheid en het gebruik van spuisluizen;
- de aanwezigheid en het gebruik van gemalen;
- baggeren;
- zandwinning;
- maaibeheer waterplanten;
- de aanwezigheid van diverse hoogspanningslijnen;
- activiteiten van Defensie zoals laagvliegen en gebruik van militaire oefenterreinen;
- recreatieve activiteiten (soms voor specifieke locaties) zoals evenementen op en aan het water, snelle watersport, kitesurfen, windsurfen, vliegverkeer ten behoeve van recreatie (zoals ballonvaart, watervliegtuigen) en wadend vissen;
- verschillende vormen van beroepsvisserij.

Deze vormen van bestaand gebruik dienen in de nadere effectenanalyse nader te worden beschouwd. Pas na de nadere effectenanalyse wordt duidelijk welke vormen van bestaand gebruik in de huidige vorm en omvang strijdig zijn met de instandhoudingsdoelen.

1 Inleiding

Rijkswaterstaat is voor een groot aantal Natura 2000-gebieden als coördinerend gebiedsbeheerder verantwoordelijk voor de totstandkoming van de beheerplannen voor die gebieden, in samenwerking met het bevoegd gezag (de provincies en het Ministerie van LNV), andere (deel)terreinbeheerders en actoren in het gebied). Als onderdeel van dit proces heeft Rijkswaterstaat Waterdienst opdracht verleend aan Bureau Waardenburg en Witteveen+Bos voor uitvoering van het project 'Voortoets bestaand gebruik Natura 2000-gebieden IJsselmeergebied'. Deze Voortoets heeft betrekking op de stappen 2 en 3A uit het stroomschema Werkwijzer Bestaand Gebruik van Rijkswaterstaat (figuur 1).

Figuur 1. Stroomschema Werkwijzer Bestaand Gebruik Rijkswaterstaat

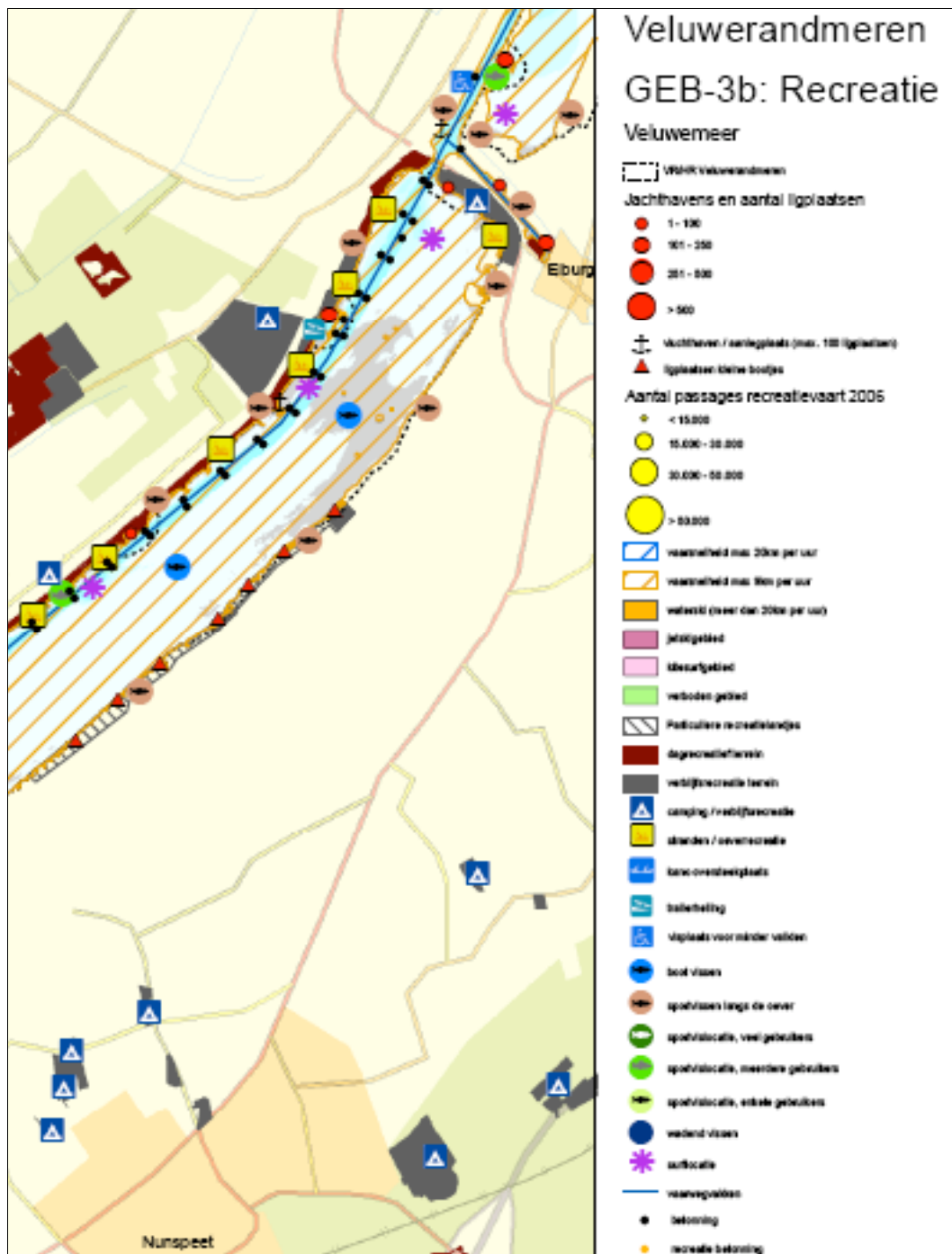
2 Doelstelling, vraagstelling

Het project 'Voortoets bestaand gebruik Natura 2000-gebieden IJsselmeergebied' bestaat uit het vergelijken van door Rijkswaterstaat en andere partijen aangeleverde informatie over het actuele bestaande gebruik in de zes Natura 2000-gebieden van het IJsselmeergebied met eveneens door Rijkswaterstaat aangeleverde informatie over het actuele vóórkomen van de instandhoudingsdoelen in elk van deze gebieden. Uit deze vergelijking dient, op basis van ecologische en gebiedskennis, een voorstel naar voren te komen om per gebied onderscheid te maken in twee categorieën van bestaand gebruik, te weten:

1. gebruiksvormen waarvan in alle redelijkheid kan worden aangenomen dat ze geen verslechterend/verstorend effect op de instandhoudingsdoelen zullen hebben;
2. gebruiksvormen waarvan niet op voorhand kan worden uitgesloten dat ze een verslechterend/verstorend effect op één van de instandhoudingsdoelen zullen hebben en die dientengevolge nog aan een nadere effectenstudie onderworpen zullen moeten worden.

De werkwijze om te komen tot het genoemde onderscheid en de daarbij gehanteerde gegevens worden toegelicht in hoofdstuk 3.

Conform de Werkwijzer Bestaand Gebruik (figuur 1) kan het onder 1) genoemde bestaand gebruik in principe doorgang vinden. Daarbij wordt aan de hand van de cumulatietoets nog wel bekeken in hoeverre eventuele (kleine) effecten nog kunnen worden gemitigeerd indien dat wenselijk of noodzakelijk is. Het onder 2) genoemde gebruik wordt onderworpen aan een nadere (kwantitatieve) effectenanalyse. Ook uit de nadere effectenanalyse kan nog blijken dat het gebruik geen verslechterend of verstorend effect heeft op de instandhoudingsdoelen. Wanneer een vorm van bestaand gebruik in deze studie wordt "doorverwezen" naar de nadere effectenanalyse, betekent dit dus niet noodzakelijk dat dit gebruik geen doorgang kan vinden, maar wel dat dit gebruik nog nader op effecten dient te worden geanalyseerd.

Figuur 2. Uitsnede uit één van de kaarten die het bestaand gebruik weergeven.

3 Werkwijze

3.1 Algemene opzet

De algemene werkwijze wordt als volgt omschreven. Door bestaand gebruik en instandhoudingsdoelen systematisch naast elkaar te leggen is voor iedere vorm van bestaand gebruik voor ieder instandhoudingsdoel een uitspraak gedaan of er (mogelijk) verslechtering of verstoring van de instandhoudingsdoelen zal kunnen optreden.

Beoordeling van bestaand gebruik is in het opstellen van de beheerplannen een essentiële stap. Voor degenen die bij bepaalde vormen van bestaand gebruik belang hebben, is deze mogelijk van grote betekenis. Zowel naar de wetgeving (en daarmee naar de te beschermen natuurwaarden) als naar de belanghebbenden is daarom zorgvuldigheid en transparantie geboden. Echter, zorgvuldigheid moet niet verworden tot overmatige voorzichtigheid in welke richting dan ook; wanneer een groot deel van het bestaand gebruik zou worden 'doorverwezen' naar de nadere effectenanalyse heeft de Voortoets immers zijn doel gemist. De aard van de Voortoets vraagt om het maken van keuzes op grond van een globale effectenanalyse. Hier zijn natuurlijk onzekerheden aan verbonden. Waar van toepassing zijn deze onzekerheden zoveel mogelijk benoemd. Gezien de definitie van de twee categorieën waarin bestaand gebruik moet worden ondergebracht, is de vertaling van het voorgaande dat in deze Voortoets zo weinig mogelijk gebruiksvormen als op grond van kennis en expertise verantwoord is in de tweede categorie 'effecten niet op voorhand uitgesloten, nadere effectenstudie nodig' zijn ondergebracht. In paragraaf 3.4 wordt nader ingegaan op de toetsing en de daarbij gehanteerde argumenten.

3.2 Herkomst gebruikte basisgegevens

3.2.1 Informatie bestaand gebruik

Informatie over bestaand gebruik is door Rijkswaterstaat aangeleverd. Het betreft de volgende bronnen van informatie:

1. Kaarten waarop per gebied per sector (recreatie, visserij, infrastructuur, lozing&onttrekking, ontgrondingen, en beheer) het bestaand gebruik ruimtelijk is weergegeven. Dit kaartmateriaal is door Rijkswaterstaat in overleg en afstemming met de betreffende sectoren vervaardigd. Ter illustratie geeft figuur 2 een uitsnede uit één van deze kaarten weer;
2. Ondersteunend rapport (Oranjewoud 2008a). Dit rapport geeft een toelichting op een deel van het bestaand gebruik dat op de aangeleverde kaarten is weergegeven. Daarnaast bevat het rapport informatie over bestaand gebruik dat niet ruimtelijk kon worden weergegeven;

3. Tabel met een overzicht van vormen van bestaand gebruik die door Rijkswaterstaat landelijk is opgesteld (versie 22 november 2007) (bijlage 1).

3.2.2 Instandhoudingsdoelen voor soorten en habitattypen

Informatie met betrekking tot de instandhoudingsdoelen voor soorten en habitattypen was afkomstig uit een door Rijkswaterstaat aangeleverde tabel, die weer is gebaseerd op de gepubliceerde concept-aanwijzingsbesluiten van het Ministerie van LNV. Een uitzondering hierop is het Markermeer en IJmeer, waarvoor nog geen concept-besluit is gepubliceerd en dus een voorlopig concept moest worden gebruikt. Naast het opsommen van de doelen is in de tabel door Rijkswaterstaat per instandhoudingsdoel een inschatting gemaakt of het doel bij het bestaande beheer (dus zonder nieuwe maatregelen) zal worden gehaald. Zowel de doelen als de inschatting of het doel met het bestaande gebruik zal worden gehaald zijn overgenomen in de matrices waarin het bestaand gebruik is beoordeeld (zie §3.3.). Dit dient als achtergrondinformatie bij de beoordeling.

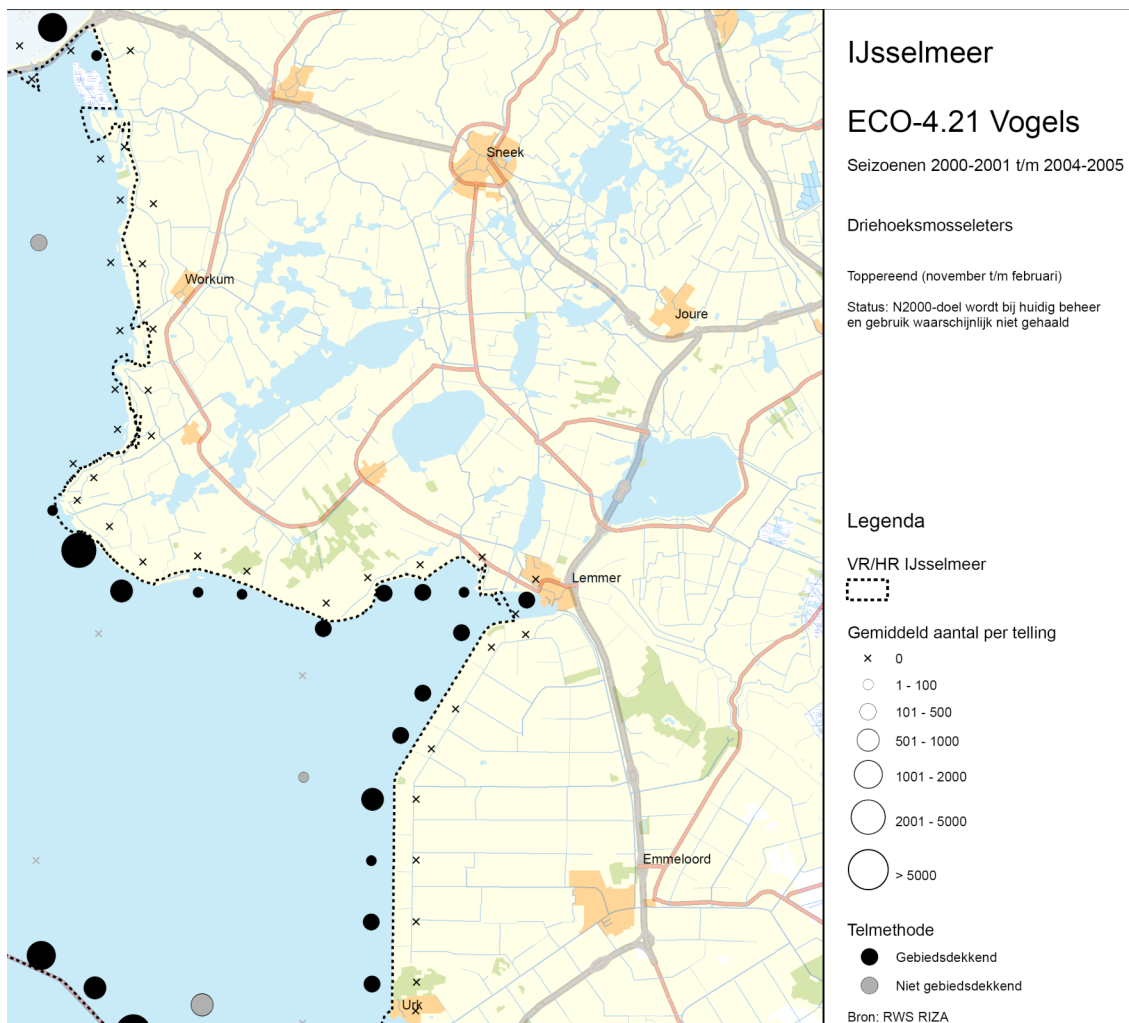
3.2.3 Aanwezigheid, verspreiding, aantallen voor soorten en habitattypen

Informatie met betrekking tot aanwezigheid, verspreiding en aantallen voor soorten en habitattypen is door Rijkswaterstaat op kaarten aangegeven. Op deze kaarten is per gebied, waar mogelijk kwantitatief, ruimtelijk de verspreiding van soorten en habitattypen weergegeven. Tevens is de ruimtelijke verspreiding van een aantal belangrijke voedselbronnen (driehoeksmosselen, waterplanten, geschiktheid habitat voor spiering) op kaart weergegeven. Ter illustratie geeft figuur 3 een uitsnede uit één van de kaarten met verspreiding van soorten weer.

3.3 Vervaardigen overzicht te toetsen bestaand gebruik en instandhoudingsdoelen

Vanuit de kaarten bestaand gebruik, de rapportage bestaand gebruik en de landelijke Rijkswaterstaat-tabel bestaand gebruik (zie § 3.2.1) is per N2000-gebied een overzicht van te toetsen bestaand gebruik gemaakt. Voor elke vorm van bestaand gebruik (iedere regel in de tabel) is de gehanteerde bron vermeld inclusief de versiedatum. Deze tabellen zijn bijgevoegd als bijlage 2 t/m 7. Per gebied zijn de regels met bestaand gebruik genummerd. Daarbinnen is vervolgens bij de eigenlijke toetsing gesplitst naar locatie wanneer dat nodig geacht werd, hiervoor zijn letters gebruikt. Voorbeeld: 72BG020A: 72 is N2000-gebied IJsselmeer en Friese IJsselmeerkust, BG is bestaand gebruik, 020 is de twintigste vorm van bestaand gebruik in dat gebied en A betreft een locatie waar dat bestaand gebruik plaatsvindt.

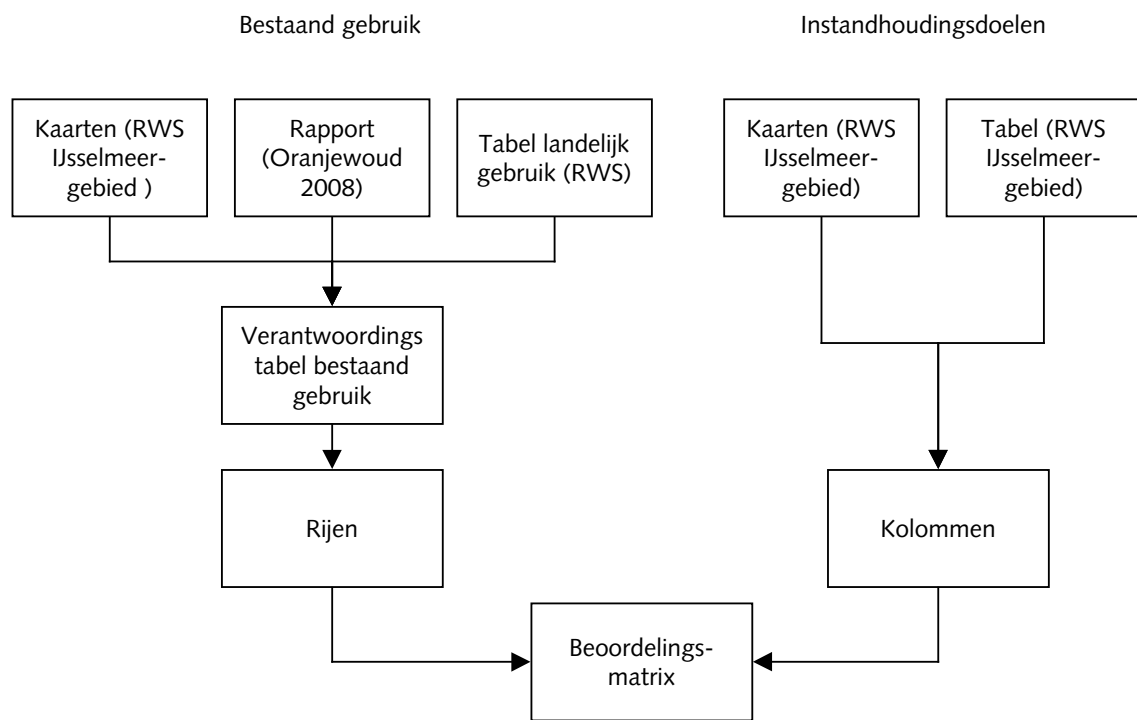

Figuur 3. Uitsnede uit één van de kaarten die de verspreiding van soorten weergeven.

Vervolgens is per gebied een matrix opgesteld waarin het bestaand gebruik is beoordeeld (beoordelingsmatrix). Op de rijen in de matrices is het bestaand gebruik weergegeven inclusief het volgnummer, de kolommen bevatten de instandhoudingsdoelen conform de door Rijkswaterstaat aangeleverde tabel. Voor de indeling van het bestaand gebruik zijn de categorieën uit de inventarisatie van het bestaand gebruik (Oranjewoud 2008a) gehanteerd. Deze tabel is per Natura 2000-gebied opgenomen in het betreffende hoofdstuk.

De totstandkoming van de beoordelingsmatrix is gevisualiseerd in figuur 4. Een uitsnede uit één van de matrices is ter illustratie opgenomen in figuur 5.

Figuur 4. Totstandkoming beoordelingsmatrix vanuit de gehanteerde informatiebronnen.

72 IJsselmeer en Friese IJsselmeerkust							
			Natura2000 soort/habitat	Fuut	Aalscholver	Aalscholver	Roerdomp
			HR/VR #	A005	A017	A017	A021
			broedvogel [b]/ niet-broedvogel [n]	n	b	n	b
			Trend (SOVON)	?	++	++	?
			SVI (landelijk)	-	+	+	--
			Bijdrage SBZ	+	+	++	+
			Oppervlakte (uitbreiding/ behoud)	b	b	b	u
			Kwaliteit (verbetering/ behoud)	b	b	b	v
			Behalen doel met huidig beheer?	onduidelijk	zeker wel	zeker wel	wischijnlijk niet
nummer gebruik 72BG		nadere effecten- analyse?					
beheer en onderhoud	001	aanleginrichtingen veerdiensten	nee	g	g	g	g
	002	bevoorrading en onderhoud eilanden	nee	g	g	g	g
	003	dijkbeheer	nee	g	g	g	g
	004	havenhoofden en steigers	nee	g	g	g	g
	005	herstel	nee	g	g	g	g
	006	herzetten van steenglooingen	nee	g	g	g	g
	007	inspectievluchten WSV handhaving	nee	g	g	g	g
	008	kunstwerken (betonning, dukdamen, remmingswerken, lichtopstanden, steiger, meermalen oevers	nee	g	g	g	g
	009	monitoringsactiviteiten	nee	g	g	g	g
	010	muskusrattenbestrijding ivm dijken	ja	m	g	g	m
	011	natuurbeheer	nee	g	g	g	g
	011A	beheer en gebruik door terreinbeherende organisaties	ja	g	m	g	m
	012	natuurbeheer: stranden en recreatiegebieden tbv recreanten	nee	g	g	g	g
	013	oeverbeheer	nee	g	g	g	g
	014	onderhoud kabels en leidingen	nee	g	g	g	g
	015	onderwaterstenen oeververdediging	nee	g	g	g	g
016	opruimen zwerfvuil, ind. klein onderhoud	nee	g	g	g	g	

Figuur 5. Uitsnede uit één van de beoordelingsmatrices. In de beoordeling staat 'g' voor geen effect, 'm' voor mogelijk een effect en 'w' voor waarschijnlijk een effect.

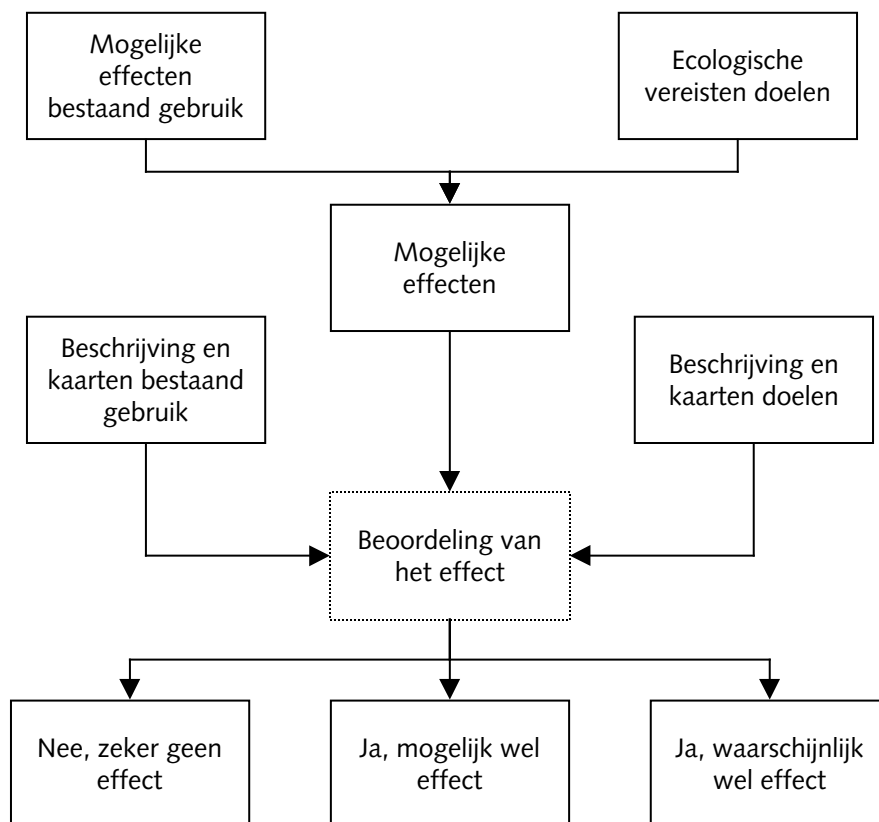
3.4 Toetsing en verantwoording uitkomst

3.4.1 Opzet verantwoording toetsing

Nadat per Natura 2000-gebied de tabel met bestaand gebruik en soorten/habitattypen (min of meer) compleet was, is begonnen met de uitvoering van de Voortoets. Voor ieder type gebruik is daarbij volgens onderstaand vast stramien informatie nagegaan en in de tekst verantwoord.

- Een korte karakterisering, als aanvulling op de beschrijving in de bijlagen 2 t/m 7 en de tabellen per gebied. Deze karakterisering is opgesteld aan de hand van de aanwezige informatie en eigen kennis. Het doel van de karakterisering is om aan te geven op welke vorm van gebruik de voortoets betrekking had, maar niet om een uitputtende beschrijving van het gebruik te geven.
- Een korte beschrijving van de effecten op soorten/habitattypen, zo veel mogelijk op basis van literatuur - met name wanneer er daadwerkelijk effecten van enige omvang worden beschreven.
- De conclusie: wel/niet nadere effectenanalyse?
- De argumentatie voor de conclusie. In § 3.4.2 wordt hier nader op ingegaan: dit is de kern van de voortoets.

Het gedachtenschema waarin de toets is doorlopen is weergegeven in figuur 6.

Figuur 6. Gedachtenschema toetsing

3.4.2 Argumenten bij toetsing

De uitkomst van de beoordeling van bestaand gebruik in deze voortoets is een opdeling die het bestaand gebruik splitst in twee groepen: 'geen effect', leidend tot de conclusie 'geen nadere effectenanalyse', en 'mogelijk/waarschijnlijk wel effect', leidend tot de conclusie 'wel nadere effectenanalyse'. In de beoordelingsmatrix is "geen effect" aangegeven met "g" en een groene kleur, "mogelijk wel effect" met "m" en een oranje kleur en "waarschijnlijk wel effect" met "w" en een rode kleur.

Om een theoretisch concept vorm te geven voor de toedeling in beide categorieën, is beredeneerd in welke situaties er mogelijk sprake is van strijdigheid met de instandhoudingsdoelen. Hierbij is het volgende vertrekpunt gehanteerd:

Bij de beoordeling of een vorm van bestaand gebruik strijdig kan zijn met de instandhoudingsdoelen is het vertrekpunt gehanteerd dat bestaand gebruik (mits daadwerkelijk aanwezig en onveranderd in verschijningsvorm/uitvoering/intensiteit etc.) geen effect op de instandhoudingsdoelen heeft omdat het er immers al was bij aanwijzing van het Natura 2000-gebied.

Er zijn echter drie gevallen denkbaar waarbij **wel** sprake kan zijn van strijdigheid:

1. Vormen van bestaand gebruik die reeds op het moment van aanwijzing een verslechtering van de soorten/habitattypen met instandhoudingsdoelen teweeg aan het brengen waren. Op het moment van aanwijzen was dit nog niet dusdanig zichtbaar dat het onderkend werd of uitsluiting van een soort tot gevolg had, maar het negatieve proces was al gaande;
2. Vormen van bestaand gebruik die de komende jaren nog in intensiteit (ruimte en tijd) kunnen toenemen (maar dat niet wordt gezien als plan of project) en daarmee de soorten/habitattypen met instandhoudingsdoelen alsnog kunnen gaan schaden.
3. Gevallen met soorten/habitattypen waarvan duidelijk is dat de instandhoudingsdoelen bij huidige beheer en beleid niet gehaald kunnen worden. Dit betreft soorten die nu al in aantal afnemen of die in lagere aantallen dan het instandhoudingsdoel voorkomen, en habitattypen die nu al in omvang of kwaliteit afname of in geringere omvang of mindere kwaliteit voorkomen dan het instandhoudingsdoel. Voor deze soorten geldt dat het bestaand gebruik, hoewel op het moment van aanwijzing wellicht niet intensief, toch bijdraagt aan de verslechtering ten opzichte van het instandhoudingsdoel van de betreffende soort of habitatype. Met andere woorden: verminderen van het bestaand gebruik kan positief uitwerken voor het instandhoudingsdoel.

Wanneer er sprake is van (mogelijke) strijdigheid met de instandhoudingsdoelen is dit per geval concreet aangegeven.

Voor situaties waarin **geen** effecten van bestaande gebruik zijn te verwachten (er dus **geen** strijdigheid met de instandhoudingsdoelen is) zijn 5 generieke argumenten (A tot en met E) gebruikt. De argumenten zijn hieronder beschreven. Waar mogelijk is bij een vorm van bestaand gebruik (regel in de tabellen) getracht voor alle cellen (dus voor de

soorten en habitattypen) een zelfde argument geldig te laten zijn. Indien nodig is per soort of groep van soorten een extra of andere argumentatie gegeven.

A. Lokale verstoring bij beheer en onderhoud of gebruik

Een activiteit die verstoring werkt maar die in ruimte en/of tijd (zeer) beperkt is. Het betreft bijvoorbeeld een vaste locatie (aanlegsteiger) die er op het moment van aanwijzing lag en die er nu nog ligt en die er zal blijven liggen. Dit kunstwerk wordt gebruikt en onderhouden, maar het is niet aannemelijk dat de intensiteit van het beheer en onderhoud of het gebruik zal toenemen. Dat betekent dat er verstoring plaats vindt op die locatie van bijvoorbeeld watervogels, maar de verstoring is zeer lokaal en verandert niet in ruimte en tijd. Ten tijde van de aanwijzing was deze vorm van verstoring aanwezig en geen belemmering voor de aanwijzing.

Voorbeelden:

- tijdelijke verstoring bij uitleggen of beheer en onderhoud kunstwerken etc.
- natuurbeheer stranden en recreatiegebieden
- oeverbeheer
- opruimen zwerfvuil, klein onderhoud
- beheer en onderhoud sluizen

Voorbeeld: 76BG001: voet en fietsveer tussen Zeewolde en oude Land. Klein voetveer met een kleine aanlegplaats. Hier bevinden zich geen belangrijke kranswiervelden en of broedplaatsen van roerdomp of grote karekiet. Onderhoud van de aanlegplaats verstoort hooguit tijdelijk kleine aantallen watervogels zoals futen, meerkoeten en eenden. De omgeving heeft voldoende alternatieven en IHD komen niet in gevaar.

B. Geen overlap in functies

De activiteit of het kunstwerk bevindt zich niet op een locatie waar de betreffende soort of habitatype voorkomt of in potentie voor kan komen.

Voorbeeld: geldt voor zeer veel activiteiten. Bijvoorbeeld beheer en onderhoud haven van Harderwijk (76BG004) waar in de directe omgeving geen roerdompen broeden en dus ook niet verstoord kunnen worden.

C. Lokale verstoring door vaar- of vliegbewegingen

Redenatie als bij A. De vaar- en of vliegroutes zijn vaste routes of zijn dermate extensief (eens per maand of minder) dat er zeker geen verslechtering van de instandhoudingsdoelen door kan worden veroorzaakt. De eventueel negatieve effecten waren bovendien al aanwezig ten tijde van de aanwijzing en zullen niet in intensiteit toenemen.

Voorbeelden:

- tijdelijke verstoring monitoringsactiviteiten
- bevoorrading en beheer en onderhoud eilanden
- inspectievluchten Rijkswaterstaat Handhaving

Voorbeeld: vaste routes zijn bijvoorbeeld de vaargeul Lemmer-Almere. De boten bewegen zich door een vaste vaargeul en de verstoring is constant. Ten dele wennen vogels hier aan zodat de verstoringafstand beperkt is en ten dele is het gebied in en naast de vaargeul permanent ongeschikt voor vogels. Maar dit was al het geval op het moment van aanwijzing zodat er geen toename van verstoring te verwachten is die doelen kan verslechteren. Voorbeelden van tijdelijke verstoring zijn tellingen van watervogels vanuit vliegtuigen of boten eens per maand. Dit geeft korte termijn effecten die bovendien al plaats vonden voor het moment van aanwijzing.

D. Er is geen effect

De inrichting of het gebruik heeft geen effect op de instandhoudingsdoelen. Dit heeft direct te maken met B, maar ook als er wel overlap in functies is, zijn er kunstwerken of gebruiksfuncties die geen enkel effect hebben.

Voorbeelden:

- betonning
- beweegbare brug

Voorbeeld: de aanwezigheid van betonning heeft geen effect omdat het niet verstoort en geen leefgebied verslechtert.

E. Permanente verstoring als gevolg van licht, geluid, of in perioden vrijwel continue verstoring door bijvoorbeeld intensieve aanwezigheid van schepen, mensen of vliegtuigen.

Deze categorie is in wezen identiek aan A, maar de intensiteit van de verstoring is hoger en meer permanent van aard dan bij A. Het geldt bijvoorbeeld voor bedrijventerreinen waar jaarrond licht, geluid en activiteit plaatsvindt en de verstoringzone ruimtelijk niet verandert, maar wel permanent aanwezig is. Ook de effecten van gedurende langere periode optredende vaarbewegingen van allerlei typen hebben dit karakter.

Bij de uiteindelijke beoordeling is het voorzorgbeginsel in acht genomen. Bij de toedeling van bestaand gebruik is bij gereede twijfel aan het afwezig zijn van effecten gekozen de gebruiksvorm vooralsnog bij 'mogelijk effect in te delen'. Dit betekent dat dit gebruik in de nadere effectenanalyse beter op het effect onderzocht moet worden.

Voorbeeld: recreatief gebruik van het open water door zeil- of kajuitjachten zoals op IJsselmeer. Hoewel boten vogels kunnen verstoren is het noodzakelijk de huidige situatie te toetsen. In de huidige situatie is er al een groot gebied permanent verstoord voor watervogels door boten. Dit gebied is min of meer "vast". In de huidige situatie reeds sterk verstoorde gebieden zijn bijvoorbeeld het IJmeer en de open delen van de Randmeren. De locaties en intensiteit zijn echter relatief vast (seizoens- en dieptegebonden). In dat opzicht zijn ze te beschouwen als "permanent en lokaal". De Natura 2000-gebieden zijn desalniettemin aangewezen. Dat betekent dat de huidige intensiteit en ruimtegebruik niet beperkend is. Wel is dit type huidige gebruik gevoelig voor uitbreiding en intensivering hetgeen de doelen wel kan schaden.

3.5 Specifieke toelichting bij een aantal keuzes

Natuurbeheer

Op verzoek van terreinbeherende instanties zijn voor hun terreinbeheer relevante instandhoudingsdoelen oranje gekleurd omdat de wens bestaat de beheersactiviteiten tegen het licht te houden van de instandhoudingsdoelen. Dit is consequent voor alle gebieden uitgevoerd.

Beheer vs grootschalige werkzaamheden

In de studie van Oranjewoud is op hoofdlijnen het bestaand gebruik beschreven. Wij zijn er bij 'beheer' van infrastructuur etc. van uit gegaan dat het om regulier, periodiek beheer gaat. Daarmee zijn meer incidentele en grootschalige werkzaamheden (projecten) uitgesloten van deze indeling en beoordeling.

4 Toetsing bestaand gebruik Natura 2000-gebied 72 IJsselmeer en Friese IJsselmeerkust

In de tabel voor Natura 2000-gebied 72 IJsselmeer en Friese IJsselmeerkust zijn de resultaten van de toetsing van alle onderscheiden typen bestaand gebruik per soort/habitatype met een instandhoudingsdoel weergegeven. Hieronder wordt een toelichting gegeven. Tabel en toelichting worden geacht één geheel te zijn.

72BG001 Aanleginrichtingen veerdiensten

karakterisering Beheer en onderhoud, aanwezigheid veerboot en passagiers
effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden meters, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)), is veelal in haven of in ieder geval op plek waar oever toegankelijk is. NB: havens vallen altijd buiten de N2000 begrenzing.

wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**

argumentatie A/C voor alle IHDs; daarbovenop B voor IHD met u/v¹ en/of nbhb²: A021, A052, A059, A062, A151, A197, H3140, en B voor alle habitatype-IHDs.

72BG002 Bevoorrading en beheer en onderhoud eilanden

karakterisering Aanwezigheid schepen, mensen, uitvoeren werkzaamheden; er is van uit gegaan dat het hier De Kreupel betreft (andere eilanden zijn onderdeel van natuureservaten langs Friese IJsselmeerkust, zie 72BG011 natuurbeheer, of zijn onderdeel van vooroevers die onder diverse andere typen BG vallen).

effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden meters, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)); bevoorrading volgens vaste route.

wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**

argumentatie A/C voor alle IHDs; daarbovenop B voor IHD met u/v en/of nbhb: A021, A059, A062, A197, H3140; voor A052, A151 en A197 is bevoorrading geen probleem, indien onderhoudswerkzaamheden in tijd en ruimte zorgvuldig zijn gepland geldt ook B; en B voor alle habitatype-IHDs. Voorgaande onder voorwaarde dat beheer en onderhoud (net als nu) buiten broedseizoen wordt uitgevoerd.

72BG003 Dijkbeheer

karakterisering Inspecties, beheer en onderhoud zoals maaien

effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden meters, afhankelijk van soort en

---

¹ u: uitbreiding oppervlakte in IHD; v: verbetering kwaliteit in IHD

² nbhb = niet behaald huidig beheer: IHD wordt bij huidig beheer (zeker of waarschijnlijk) niet behaald

situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)), wanneer menselijke activiteiten worden uitgevoerd. Een deel van de dijken wordt ook gebruikt door verkeer, daar valt de verstoring door beheer en onderhoud weg in het verkeer.

wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**

argumentatie A voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct langs dijken voorkomen (hier niet uitgesplitst)

72BG004 Havenhoofden en steigers

karacterisering Beheer en onderhoud (beide), aanwezigheid mensen en schepen (steigers)

effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden meters, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)), tijdens activiteit van mensen en schepen. De meeste steigers liggen in havens, en die vallen meestal buiten begrenzing N2000.

wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**

argumentatie A voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct langs havenhoofden voorkomen (hier niet uitgesplitst)

72BG005 Herstel stort/zetstenen oevers

karacterisering Werkzaamheden vanaf de wal en/of vanaf het water

effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden meters, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)), wanneer menselijke activiteiten worden uitgevoerd. Verlies aan broedhabitat afhankelijk van locatie en wijze waarop werkzaamheden worden uitgevoerd

wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**

argumentatie Lokale verstoring van aanwezige vogels, waarvoor instandhoudingsdoelen zijn geformuleerd, in en buiten broedseizoen zal geen groot effect zijn. Dit omdat deze soorten vrijwel afwezig zijn in dit habitatype. Lokaal mogelijk effect op bijvoorbeeld rietzanger, maar gezien omvang en locatie kernpopulaties geen wezenlijk effect te verwachten. Tijdelijk verlies aan habitat kan geen van de IHDs wezenlijk beïnvloeden.

72BG006 Herzetten steen glooiingen

karacterisering Werkzaamheden vanaf de wal

effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden meters, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)) wanneer menselijke activiteiten worden uitgevoerd.

wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**

argumentatie Lokale verstoring van aanwezige vogels, waarvoor instandhoudingsdoelen zijn geformuleerd in en buiten broedseizoen zal

geen groot effect zijn. Tijdelijk verlies aan habitat kan geen van de IHDs wezenlijk beïnvloeden.

- 72BG007 Inspectievluchten Rijkswaterstaat Handhaving**
 karakterisering Vliegen boven gebied met klein type vliegtuig.
 effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels indien lager gevlogen wordt dan 3000 ft (914 m) (lichte verstoring) resp. 2000 ft (610 m) (matige verstoring) (ordegrootte horizontale effectafstand 1-2 km, (Lensink *et al.* 2005)). Aantal vluchten klein.
 wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**
 argumentatie C voor vogel-IHDs; D voor andere soorten en voor habitattypen.
- 72BG008 Kunstwerken (betonning, dukdalven, remmingswerken, lichtopstanden, steiger, meerpalen, oevers, bodems, waterkeringen, kribbakens)**
 karakterisering Inspecties, beheer en onderhoud
 effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden meters, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)) wanneer menselijke activiteiten worden uitgevoerd.
 wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**
 argumentatie A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de kunstwerken voorkomen (hier niet uitgesplitst)
- 72BG009 Monitoringsactiviteiten**
 karakterisering Het uitvoeren van metingen en het nemen van monsters op het water en langs de waterkant (zie § 8.1.2 in (Oranjewoud 2008b)) binnen de regels van de Flora- en faunawet
 effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden meters, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)), dieren en/of habitats wanneer menselijke activiteiten worden uitgevoerd. Lokale verstoring van aanwezige vogels indien lager gevlogen wordt dan 3000 ft (914 m) (lichte verstoring) resp. 2000 ft (610 m) (matige verstoring) (ordegrootte horizontale effectafstand 1-2 km, (Lensink *et al.* 2005)). Aantal vluchten is klein.
 wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**
 argumentatie A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet bij de betreffende activiteit in het geding zijn (hier niet uitgesplitst).
- 72BG010 Muskusrattenbestrijding**
 karakterisering: Het vangen van muskusratten met vallen in oeverzones en moerasvegetaties. De vangsten worden onder ander met bootjes uitgevoerd en kunnen jaarrond plaatsvinden. Er worden vallen en klemmen gebruikt.
 effecten: De activiteiten vinden het gehele seizoen, inclusief het broedseizoen van vogels, plaats. De activiteiten kunnen overlappend zijn met het voorkomen van kwetsbare kolonievogels of oevervogels. De aanwezigheid van deze soorten is niet altijd leidend bij het bestrijdingsregime. Daarnaast kunnen de vallen bijvangst veroorzaken. Hoewel de

aantallen bijgevangen vogels beperkt zijn met een ordegrootte van 1900 op jaarbasis in Nederland (LCCM 2007), betreft het ook slachtoffers waarvoor instandhoudingsdoelen zijn geformuleerd. Het is ook nog onduidelijk of de locaties waar de bestrijding plaatsvindt identiek blijven en of de intensiteit al dan niet kan toenemen. In beide gevallen is het bestaande gebruik mogelijk toekomstig negatief. Negatieve effecten ingeschat bij kwetsbare oever-moerasbroedvogels en kolonievogels en soorten die in vallen kunnen verdrinken.

wel/niet nadere effectenanalyse: **wel**

argumentatie: Intensiteit kan toenemen in ruimte en tijd en enkele soorten waarvoor afnemende trends zichtbaar zijn (fuut, reigers) worden in vallen als bijvangst geregistreerd. Dit kan risico's geven voor roerdomp. De activiteit is verstorend als het in het broedseizoen in de oevers en moeraszones wordt uitgevoerd en met name kwetsbare soorten als lepelaar, bruine kiekendief, kluut, bontbekplevier en kemphaan kunnen verstoord worden. Voor andere watervogels vanwege verstorende effecten categorie mogelijk aangemerkt. Nadere studie gewenst.

72BG011 Natuurbeheer

karacterisering Dit is een speciaal type bestaand gebruik aangezien deze vorm van bestaand gebruik in eerste instantie het doel heeft de instandhoudingsdoelen te bevorderen. De term natuurbeheer is driedelig uitgelegd: 1) alle beheerswerkzaamheden die oppervlak, ligging en turnover van huidige habitattypen handhaaft. Met andere woorden het zorgt ervoor dat de successie niet voortschrijdt en de diversiteit aan biotopen gehandhaafd blijft. In beginsel sluit dit aan op de instandhoudingsdoelen en is er geen effect te verwachten. Er zijn twee uitzonderingen. Dit betreft: 2) natuurontwikkeling. Deze gebruiksvorm is niet als zodanig in het bestaand gebruik opgenomen omdat dit eigenlijk onder plannen of projecten valt. Omdat kleine vormen van natuurontwikkeling ook onder natuurbeheer kunnen vallen, is dit als zodanig opgenomen. 3) Rijkswaterstaat is met de terreinbeheerders van binnen de N2000 begrenzing gelegen gebieden van deze organisaties in gesprek. Doel is om na te gaan hoe de beheeractiviteiten die vallen onder natuurbeheer in deze gebieden kunnen worden uitgevoerd. Gezien de stand van zaken in dit overleg was gedetailleerde informatie nog niet beschikbaar voor deze toetsing.

effecten: onbekend

wel/niet nadere effectenanalyse: **wel**

argumentatie: Nadere effectenanalyse noodzakelijk vanwege ontbreken informatie.

72BG012 Natuurbeheer: stranden en recreatiegebieden tbv recreanten

karacterisering Inspecties, beheer en onderhoud

effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden meters, afhankelijk van soort en

situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)) wanneer menselijke activiteiten worden uitgevoerd. Aangezien dit gebieden zijn waar recreatie is toegestaan, is de potentie voor verstoring en uitbreiding van activiteiten (reeds) gering.
wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**
argumentatie A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst)

72BG013 Oeverbeheer

karacterisering Inspecties, beheer en onderhoud door rijksoverheid, waterschappen en gemeentes
effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden meters, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)) en soorten/habitats wanneer menselijke activiteiten worden uitgevoerd. Omvang en actieradius gering.
wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**
argumentatie A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst)

72BG014 Beheer en onderhoud kabels en leidingen

karacterisering Inspecties, beheer en onderhoud
effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden meters, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)) en soorten/habitats wanneer menselijke activiteiten worden uitgevoerd. Omvang en actieradius gering.
wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**
argumentatie A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst)

72BG015 Onderwaterstenen oeververdediging

karacterisering Inspecties, beheer en onderhoud
effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden meters, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)) en soorten/habitats wanneer menselijke activiteiten worden uitgevoerd. Omvang en actieradius gering.
wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**
argumentatie A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst)

72BG016 Opruimen zwerfvuil incl. klein onderhoud

karacterisering Inspecties, beheer en onderhoud
effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden meters, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)) en soorten/habitats wanneer menselijke activiteiten worden uitgevoerd. Omvang en actieradius gering.
wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**

argumentatie A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst)

72BG017 Peilbeheer

karakterisering Winterstreefpeil: NAP -0,4 m, zomerstreefpeil NAP – 0,20 m; De overgang van winter- naar zomerpeil vindt plaats ca. tussen 20 maart en 10 april; de overgang van zomer- naar winterpeil vindt plaats ca. tussen 20 september en 10 oktober.

effecten: Het huidige peilbeheer is al vele jaren gangbaar in de grote rijkswateren. Het peilbeheer is tegennatuurlijk met hoge zomerpeilen en lage winterpeilen en een zeer abrupte overgang tussen beide niveaus. Het tegennatuurlijke peilbeheer heeft voor veel soorten van pioniermilieus een negatieve invloed doordat bepaalde habitats zich niet kunnen ontwikkelen of handhaven of duurzaam verslechteren. Echter uit een nadere studie in het IJsselmeergebied (Iedema *et al.* 2005) is gebleken dat binnen de randvoorwaarden van veiligheid de meerwaarde van een meer natuurlijk peilbeheer beperkt is. Hooguit locatie specifiek zijn er mogelijkheden voor versterking van de doelen. Argumenten B en C kunnen lokaal geldig zijn doordat de instandhoudingsdoelen duurzaam en blijvend verslechteren. Dit geldt met name voor soorten en habitats van pioniersituaties zoals stranden, zandplaten en waterriet. Ook de bereikbaarheid van voedsel kan een negatieve factor van betekenis zijn, met name bij abrupte peilschommelingen. Negatieve effecten ingeschat bij herbivore watervogels, broedvogels van stranden, zandplaten of schelpenbanken en voor grote karekiet (soort van waterriet).

wel/niet nadere effectenanalyse: **wel**

argumentatie: Hoewel de meerwaarde van ander peilbeheer wellicht beperkt is (Iedema *et al.* 2005), is er lokaal wellicht een verslechterend effect van het huidige peilbeheer op soorten van pionierhabitats die voortschrijdend verslechteren zoals roerdomp, lepelaar, porseleinhoen, kluut, bontbekplevier, zwarte stern, noordse woelmuis en soorten die afhankelijk zijn van voedsel in ondieptes in zeer specifieke periodes van het jaar. Bijvoorbeeld soorten die waterplanten eten en hier vanwege hoge waterstanden niet bij kunnen (o.a. kleine zwaan, grondeleenden). Om deze redenen nadere studie gewenst, met name naar de Friese IJsselmeerkust. Mogelijk kan hierbij gebruik worden gemaakt van lopend onderzoek naar de effecten van tijdelijke peilopzet in droge periode ten behoeve van de zoetwatervoorziening op peilgevoelige vogelsoorten langs de Friese kust.

72BG018 Regulier beheer en onderhoud (Wbr en bouwstoffenbesluit)

karakterisering Inspecties, beheer en onderhoud

effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden meters, afhankelijk van soort en

situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)) en soorten/habitats wanneer menselijke activiteiten worden uitgevoerd. Omvang en actieradius gering.
wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**
argumentatie A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst)

72BG019 Rijks- en provinciale wegen

karacterisering Inspectie, beheer en onderhoud
effecten Inspectie en beheer en onderhoud van wegen valt in het niet bij het gebruik(zie 72BG036)
wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**
argumentatie C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst)

72BG020 Schutsluizen

karacterisering Beheer en onderhoud schutsluizen
effecten De activiteiten zijn zeer lokaal en tijdelijk. Een bijzondere situatie kan zich voordoen wanneer er bijv. broedende vogels op een sluissterrein bevinden. Deze vallen onder de bescherming van de Flora- en faunawet.
wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
argumentatie Effecten zeer gering, dan wel B of D voor alle soorten/habitattypen (hier niet uitgesplitst).

72BG021 Spuisluizen

karacterisering Beheer en onderhoud spuisluizen
effecten De activiteiten zijn zeer lokaal en tijdelijk. Een bijzondere situatie kan zich voordoen wanneer er zich bijv. broedende vogels op een sluissterrein bevinden.
wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
argumentatie Effecten zeer gering, dan wel B of D voor alle soorten/habitattypen (hier niet uitgesplitst). Eventueel aanwezige broedende vogels vallen onder de bescherming van de Flora- en faunawet. Een heel specifiek geval is wanneer een soort waar voor een IHD is geformuleerd, op het sluissterrein broedt (bijv. visdief), dan is de locatie ook beschermd op grond van de Natuurbeschermingswet. In het beheerplan moeten deze locaties worden beschreven en gevrijwaard van onderhoudsactiviteiten die het IHD negatief beïnvloeden.

- 72BG022 Vooroevers**
 karakterisering Beheer en onderhoud vooroevers
 effecten De activiteiten zijn lokaal en tijdelijk. Een bijzondere situatie kan zich voordoen wanneer er zich bijv. broedende vogels op een vooroever bevinden.
 wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
 argumentatie Effecten zeer gering, dan wel B of D voor alle soorten/habitattypen (hier niet uitgesplitst). Eventueel aanwezige broedende vogels vallen onder de bescherming van de Flora- en faunawet. Een heel specifiek geval is wanneer een soort waar voor een IHD is geformuleerd, op de vooroever broedt (bijv. visdief), dan is de locatie ook beschermd op grond van de Natuurbeschermingswet. In het beheerplan moeten deze locaties worden beschreven en gevrijwaard van onderhoudsactiviteiten die het IHD negatief beïnvloeden.
- 72BG023 Bedrijventerrein**
 karakterisering Aanwezigheid en gebruik bedrijventerrein
 effecten Bestaande bedrijventerreinen met effecten tot in het N2000-gebied IJsselmeer zijn er weinig. Het bestaande gebruik leidt hooguit tot lokale verstoring, die er al was op moment van aanwijzing.
 wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
 argumentatie Effecten zeer gering, dan wel B of D voor alle soorten/habitattypen (hier niet uitgesplitst).
- 72BG024 Betonning, recreatiebetonning**
 karakterisering Aanwezigheid en gebruik betonning
 effecten De aanwezigheid van betonning heeft geen negatieve (wel positieve) effecten op IHDs.
 wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
 argumentatie D voor alle soorten/habitattypen
- 72BG025 Beweegbare brug**
 karakterisering Aanwezigheid en gebruik beweegbare bruggen
 effecten De aanwezigheid van beweegbare bruggen heeft geen negatieve effecten op IHDs.
 wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
 argumentatie D voor alle soorten/habitattypen
- 72BG026 Dammen**
 karakterisering Aanwezigheid dammen
 effecten De aanwezigheid van reeds bestaande dammen heeft geen negatieve effecten op IHDs.
 wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
 argumentatie D voor alle soorten/habitattypen

- 72BG027 Gasleiding**
 karakterisering Aanwezigheid en gebruik gasleidingen
 effecten De aanwezigheid en het gebruik van gasleidingen heeft geen negatieve effecten op IHDs.
 wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
 argumentatie D voor alle soorten/habitattypen
- 72BG028 Gemalen**
 karakterisering Gebruik van gemalen (zie voor aanwezigheid 72BG049)
 effecten Door het gebruik van gemalen kan vissterfte optreden. Dit heeft mogelijk negatieve effecten op IHDs.
 wel/niet nadere effectenanalyse: **wel**
 argumentatie Op grond van de beschikbare informatie kunnen negatieve effecten op sommige IHDs niet worden uitgesloten.
- 72BG029 Glasvezel netwerk**
 karakterisering Aanwezigheid en gebruik glasvezel netwerk
 effecten De aanwezigheid en het gebruik van het glasvezel netwerk heeft geen negatieve effecten op IHDs.
 wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
 argumentatie D voor alle soorten/habitattypen
- 72BG030 Hoogspanningsleiding**
 karakterisering Aanwezigheid en gebruik hoogspanningsleidingen
 effecten De op de kaarten aangegeven hoogspanningsleidingen liggen (ver genoeg) buiten het N2000-gebied
 wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
 argumentatie B voor alle soorten/habitattypen
- 72BG031 Lichtopstanden**
 karakterisering Aanwezigheid en gebruik lichtopstanden. Dit betreft lokaal zichtbare lampen.
 effecten Over de effecten van licht op fauna is nog relatief weinig bekend. Gezien de lichtsterkte wordt verwacht dat er geen wezenlijke effecten kunnen zijn voor watervogels en meervleermuis.
 wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
 argumentatie A en B voor alle soorten/habitattypen.
- 72BG032 Ligplaats kegelschepen**
 karakterisering Aanwezigheid en gebruik ligplaatsen kegelschepen
 effecten De aanwezigheid en het gebruik van ligplaatsen kegelschepen heeft geen negatieve effecten op IHDs.
 wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
 argumentatie D voor alle soorten/habitattypen

72BG033 Meetpaal RWS

karakterisering Aanwezigheid en gebruik meetpalen RWS
effecten De aanwezigheid en het gebruik van meetpalen RWS heeft geen negatieve effecten op IHDs.
wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
argumentatie D voor alle soorten/habitattypen

72BG034 Naviduct

karakterisering Aanwezigheid en gebruik naviduct
effecten De aanwezigheid en het gebruik van het naviduct bij Enkhuizen heeft geen negatieve effecten op IHDs.
wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
argumentatie D voor alle soorten/habitattypen

72BG035 Op- en overslag

karakterisering Aanwezigheid en gebruik ligplaatsen voor op- en overslag
effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden meters, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)) en soorten/habitats wanneer menselijke activiteiten worden uitgevoerd. Omvang en actieradius gering
wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
argumentatie A voor alle soorten/habitattypen

72BG036 Rijks- en provinciale wegen

karakterisering Gebruik rijks- en provinciale wegen
effecten Autowegen hebben in het algemeen een versturende werking op broedvogels, de ordegrootte van de effectafstand kan vele honderden meters zijn (Reijnen 1995). Effecten op watervogels van verkeer goedgevoel onbekend. In het IJsselmeergebied, liggen de rijks- en provinciale wegen op dammen (o.a. Afsluitdijk en Houtribdijk) waarlangs zich in het algemeen grote aantallen (rustende, foeragerende) vogels ophouden. Dit suggereert geen wezenlijke effecten van verstoring van verkeer op instandhoudingsdoelen. Wel vallen er verkeersslachtoffers onder watervogels. Verwacht wordt niet dat dit een wezenlijk effect heeft op de IHDs.
wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**
argumentatie C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst)

72BG037 Schutsluis

karakterisering Aanwezigheid en gebruik schutsluis
effecten De aanwezigheid en het gebruik van schutsluizen heeft slechts lokaal reeds bij aanwijzing bestaande geringe verstoringseffecten op aanwezige watervogelsoorten, en heeft daardoor geen negatieve effecten op IHDs.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Voor soorten die in of bij schutsluizen aanwezig zijn geldt C (geringe lokale verstoring), verder D voor soorten/habitattypen (hier niet uitgesplitst).

72BG038 Spuisluis

karakterisering Gebruik van spuisluizen

effecten Door spuien (met name van zoet naar zout) kan vissterfte optreden. De verwachting is niet dat de invloed in de huidige situatie dusdanig is dat het effect op de visbestanden dermate groot is dat er een effect kan zijn op de instandhoudingsdoelen. Ook is de barrièrewerking voor visintrek van spuisluizen mogelijk van negatieve invloed. Op grond van de beschikbare informatie kan voor beide typen effecten een negatieve invloed op sommige IHDs niet worden uitgesloten.

wel/niet nadere effectenanalyse: **wel**

argumentatie Onvoldoende informatie om effecten uit te sluiten. Zie ook 72BG028

72BG039 Vaarwegen (vaarwegvakken)

karakterisering Gebruik vaarwegen (zie ook 72BG086)

effecten Schepen kunnen een versturende werking hebben op vogels (zie (Krijgsveld *et al.* 2006)), maar vogels kunnen wennen aan vaste routes van scheepvaart zodat de verstoringafstanden kleiner worden. De vaarwegvakken worden al lang gebruikt en waren bij aanwijzing reeds aanwezig.

wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**

argumentatie C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de vaarwegen voorkomen (hier niet uitgesplitst)

72BG040 Veerverbindingen

karakterisering Gebruik veerverbindingen

effecten In het N2000-gebied zijn slechts enkele veerverbindingen. De enkele scheepsbewegingen die dat oplevert, en die al lang worden uitgevoerd, leveren geen effecten van betekenis op soorten op. Zie ook 72BG039.

wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**

argumentatie C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de vaarwegen voorkomen (hier niet uitgesplitst)

72BG041 Vooroevers

karakterisering Aanwezigheid vooroevers: stenen dammen die in het open water aangelegd worden om golfslag te beperken en (wind)luwte

effecten Positieve effecten doordat er rustgebied ontstaat voor watervogels, maar negatieve effecten doordat winddynamiek vermindert en daarmee de instandhouding van waterrietranden verslechtert. In het IJsselmeer doet zich dit niet voor in de huidige situatie.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie In het IJsselmeer geen vooroevers in de omgeving van waterrietbestanden dus argument B.

72BG042 Vuurtorens

karakterisering Aanwezigheid en gebruik vuurtorens

effecten De aanwezigheid en het gebruik van vuurtorens (die in het gebied van beperkte grootte zijn en ook als lichtopstand gezien kunnen worden) heeft geen negatieve effecten op IHDs.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie D voor alle soorten/habitattypen

72BG043 Wachtvoorzieningen: palen en steigers voor afmeren schepen

karakterisering Aanwezigheid en gebruik wachtvoorzieningen door schepen.

effecten De aanwezigheid en het gebruik van wachtvoorzieningen heeft geen negatieve effecten op IHDs. Lokale verstoring van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden meters, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)) en soorten/habitats wanneer menselijke activiteiten worden uitgevoerd. Omvang en actieradius gering

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie A en D voor alle soorten/habitattypen

72BG044 Waterkeringen RWS

karakterisering Aanwezigheid en gebruik waterkeringen RWS

effecten De aanwezigheid van waterkeringen heeft geen negatieve effecten op IHDs.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie D voor alle soorten/habitattypen, maar zie peilbeheer (dat hier direct mee samenhangt).

72BG045 Windturbines

karakterisering windturbines binnendijks (externe werking), aan de randen (dijken) van het meer of in het water (Windpark Lely).

effecten sterfte, verstoring en barrièrewerking voor vogels.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie De huidige windparken aan de oevers van het IJsselmeer hebben vooral verstorende effecten en in mindere mate sterfte van vogels (Witte & van Lieshout 2003; Fijn *et al.* 2007; Krijgsveld *et al.* 2007). Barrièrewerking (waarbij de aanwezigheid van windturbines vogels hindert in de verplaatsing door het landschap) is geen factor van betekenis gezien de beperkte omvang van de opstellingen. Lokaal zijn effecten zichtbaar op aantallen rustende watervogels (o.a. (Winkelman 1989; van Eerden *et al.* 2005) maar op basis van argument E wordt ingeschat dat dit de doelen momenteel niet schaadt omdat er nu nog voldoende alternatieve rustplaatsen zijn.

72BG046   **Zuiveringsinstallatie**
karakterisering   Aanwezigheid zuiveringsinstallaties
effecten   De aanwezigheid van zuiveringsinstallaties heeft geen negatieve effecten op IHDs. Oppervlaktewater verbetert zelfs als gevolg van deze maatregel en het is de verwachting dat verbetering nog doorzet.
wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
argumentatie   D voor alle soorten/habitattypen

72BG108   **Straalzender**
karakterisering   Het hebben en houden van een straalzender op/langs de Houtribdijk bij Trintelhaven
effecten   De aanwezigheid van de straalzender heeft geen negatief effect op IHDs.
wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
Argumentatie   A voor alle soorten/habitattypen

72BG047   **Afwatering**
karakterisering   Afwatering op het IJsselmeer vanuit het achterland
effecten   De afwatering heeft geen negatieve effecten op IHDs. Zie wel 72BG017 peilbeheer!
wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
argumentatie   D voor alle soorten/habitattypen

72BG048   **Electriciteitscentrale (koelwater)**
karakterisering   Lozing van koelwater door de Electrabel centrale bij Lelystad
effecten   De effecten van koelwaterlozing op het N2000-gebied zijn onbekend. De activiteit is vergund (Oranjewoud 2008b) en bestaat reeds lang.
wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
argumentatie   Bestaand gebruik met mogelijk negatieve effecten dat indien het onveranderd blijft geen achteruitgang zal veroorzaken. Argumentatie A (lokaal effect).

72BG049   **Gemalen**
karakterisering   Aanwezigheid gemalen (zie voor gebruik 72BG028)
effecten   De aanwezigheid van gemalen heeft mogelijk negatieve effecten op IHDs, door de fysieke beperkingen die voor visintrek worden opgeworpen.
wel/niet nadere effectenanalyse: **we**
argumentatie   Op grond van de beschikbare informatie kunnen negatieve effecten op sommige IHDs niet worden uitgesloten. Zie ook 72BG028 en 72BG038.

72BG049A   **Gemalen (locaties niet beoordelen)**
karakterisering   Aanwezigheid gemaal Nederlands Stoommachinemuseum Medemblik

effecten De aanwezigheid van dit museumgemaal heeft geen negatieve effecten op IHDs.
wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
argumentatie De aanwezigheid van dit museumgemaal heeft geen negatieve effecten op IHDs.

72BG050, 51, 52 Inlaat, inlaatduiker, innamepunten drinkwater

karakterisering Aanwezigheid structuren om water in of uit te laten.
effecten De aanwezigheid van deze structuren heeft geen negatieve effecten op IHDs. Zie ook 72BG028
wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
argumentatie D voor alle soorten/habitattypen

72BG053 Lozing hemelwater

karakterisering Lozing van hemelwater vanuit het achterland
effecten De omvang en eventuele effecten van de lozing van hemelwater op het N2000-gebied zijn niet beschreven. Dit bestaande gebruik bestaat reeds lang.
wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
argumentatie Een eventueel effect bestaat al van ver voor de aanwijzing, argumenten dat het leidt tot verslechtering zijn er niet.

72BG054 Lozing huishoudelijk afvalwater

karakterisering Lozing van huishoudelijk afvalwater
effecten De omvang en eventuele effecten van de lozing van huishoudelijk afvalwater op het N2000-gebied zijn niet beschreven. Dit bestaande gebruik bestaat reeds lang en neemt in omvang en intensiteit af.
wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
argumentatie Een eventueel effect bestaat al van ver voor de aanwijzing, argumenten dat het leidt tot verslechtering zijn er niet. Er lijken wel trends tot vermindering van dit type lozing te zijn.

72BG055 Lozing overstort

karakterisering Lozing van overstortwater uit rioleringssystemen
effecten De omvang en eventuele effecten van de lozing van overstortwater uit rioleringssystemen op het N2000-gebied zijn niet beschreven. Dit bestaande gebruik bestaat reeds lang.
wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
argumentatie Een eventueel effect bestaat al van ver voor de aanwijzing, argumenten dat het leidt tot verslechtering zijn er niet.

72BG056 Lozingspunt riolering

karakterisering Lozing van water uit rioleringssystemen. Het is onduidelijk of het hier gaat om een lozingspunt van een rioolwaterzuiveringsinstallatie of lozing

van ongezuiverd rioolwater, via een overstort. Lijkt te overlappen met 72BG055 of 72BG057.

effecten De omvang en eventuele effecten van de lozing van water uit rioleringsystemen op het N2000-gebied zijn niet beschreven. Dit bestaande gebruik bestaat reeds lang.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Een eventueel effect bestaat al van ver voor de aanwijzing, argumenten dat het leidt tot verslechtering zijn er niet. Ook mag worden aangenomen dat op dit punt eerder verbeteringen bereikt worden dan dat verslechtering te verwachten is.

72BG057 Rioolwaterzuiveringsinstallatie

karacterisering Lozing van gezuiverd water

effecten De omvang en eventuele effecten van de lozing van gezuiverd water uit rioolwaterzuiveringsinstallaties op het N2000-gebied zijn niet beschreven. Dit bestaande gebruik bestaat reeds lang.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Een eventueel effect bestaat al van ver voor de aanwijzing, argumenten dat het leidt tot verslechtering zijn er niet. Er lijken wel trends tot verbetering van de kwaliteit van het geloosde water te zijn.

72BG058 WVO lozingen

karacterisering Lozingen met WVO-vergunning

effecten Er is geen detail informatie over dit type lozingen aangeleverd. Op de kaart staan de punten en de volumes.

wel/niet nadere effectenanalyse: **wel**

argumentatie Onduidelijk is wat er waar wordt geloosd. Een negatief effect op één of meerdere IHDs kan daardoor niet worden uitgesloten.

72BG059 Baggeren havens

karacterisering Baggerwerkzaamheden met WVO-vergunning

effecten Er is geen detail informatie over dit type werkzaamheden aangeleverd.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Op grond van het feit dat een WVO-vergunning is verleend, wordt er van uit gegaan dat schadelijke effecten op soorten en habitattypen met een IHD redelijkerwijs zijn uitgesloten. Voor de werkzaamheden en de bijbehorende verstoring is argument A geldig.

72BG060 Baggeren ten behoeve van sluizen

karacterisering Baggerwerkzaamheden

effecten Er is geen detail informatie over dit type werkzaamheden aangeleverd. Wel is er van uit gegaan dat ook hiervoor een WVO-vergunning is verleend.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Op grond van het feit dat een WVO-vergunning is verleend, wordt er van uit gegaan dat schadelijke effecten op soorten en habitattypen met een IHD redelijkerwijs zijn uitgesloten. Voor de werkzaamheden en de bijbehorende verstoring is argument A geldig.

72BG061 Baggeren vaargeul en toegangsgeulen jachthavens

karakterisering Baggerwerkzaamheden

effecten Deze baggerwerkzaamheden vinden plaats op plaatsen waar geen waterplantenvelden liggen. Er is geen detail informatie over dit type werkzaamheden aangeleverd. Wel is er van uit gegaan dat ook hiervoor een WVO-vergunning is verleend.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Op grond van het feit dat een WVO-vergunning is verleend, wordt er van uit gegaan dat schadelijke effecten op soorten en habitattypen met een IHD redelijkerwijs zijn uitgesloten. Voor de werkzaamheden en de bijbehorende verstoring is argument A geldig.

72BG062 t/m 66 Samen: ontgrondingsvergunningen 2007

karakterisering Nautisch Beheer en onderhoud, enkele stortlocaties

effecten Alle werkzaamheden spelen zich af in of direct bij vaarwegen/vaargeulen. De oppervlaktes zijn gering, de verstoringseffecten lokaal.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie A voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst)

72BG067 Bergingsbedrijven

karakterisering Activiteiten bergingsbedrijven na ongelukken en calamiteiten

effecten Deze activiteiten zijn zeer lokaal en hebben daardoor geen negatieve effecten op IHDs; in vele gevallen zal de preventieve werking van opruimen juist positief zijn.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Voor de werkzaamheden en de bijbehorende verstoring is argument A of B geldig.

72BG068 KNRM

karakterisering Activiteiten reddingsmaatschappij

effecten Deze activiteiten zijn zeer lokaal en hebben daardoor geen negatieve effecten op IHDs; in vele gevallen zal de preventieve werking van een redding juist positief zijn (b.v. voorkomen oliespill etc.).

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Voor de werkzaamheden en de bijbehorende verstoring is argument A of B geldig.

72BG069 Laagvliegcorridor

karakterisering Laagvliegende straaljagers van de luchtmacht boven het op kaart aangegeven gebied.

effecten Laagvliegende straaljagers verstoren in het gebied aanwezige vogels, effect hangt af van soort en wellicht ook het seizoen (Lensink *et al.* 2005).

wel/niet nadere effectenanalyse: **wel**

argumentatie Het betreffende gebied wordt al heel lang als zodanig gebruikt, hetgeen pleit voor argumentatie conform A – al is de verstoring niet lokaal en gering. Het betreffende gebied is echter wel een wezenlijk deel van het foerageergebied van toppereenden, die bij huidig beheer het IHD waarschijnlijk niet halen. Daarom is een nadere effectenanalyse gewenst.

72BG070A Militair oefenterrein: laagvlieggebied Wieringermeer

karakterisering Boven de Wieringermeer worden met helicopters laagvlieg oefeningen gehouden.

effecten Verstoring van in het gebied aanwezige vogels, effect hangt af van soort en wellicht ook het seizoen (Lensink *et al.* 2005; Heunks *et al.* 2007). Het gaat enerzijds om op het IJsselmeer rustende vogels die in de Wieringermeer foerageren (kleine zwanen, enkele soorten ganzen) en anderzijds om overdag direct langs de dijk op het IJsselmeer rustende eenden.

wel/niet nadere effectenanalyse: **wel**

argumentatie Het betreffende gebied wordt al heel lang als zodanig gebruikt, hetgeen pleit voor argumentatie conform A – al is de verstoring niet lokaal en gering. Het betreffende gebied is echter wel een wezenlijk deel van het foerageer- en rustgebied van toppereenden, die bij huidig beheer het IHD waarschijnlijk niet halen. De effecten op de in de Wieringermeer foeragerende vogels moeten worden opgeteld bij andere negatieve ontwikkelingen aldaar. Ook voor een aantal andere soorten met u/v c.q. nbhb is dit gebied van wezenlijke betekenis. Daarom is een nadere effectenanalyse gewenst.

72BG070B Militair oefenterrein: schietgebied in noordelijke IJsselmeer

karakterisering Vanaf Breezanddijk (72BG071) worden schietoefeningen gehouden.

effecten Verstoring van in het gebied aanwezige vogels, effect hangt af van soort en wellicht ook het seizoen (Lensink *et al.* 2005; Heunks *et al.* 2007).

wel/niet nadere effectenanalyse: **wel**

argumentatie Het betreffende gebied wordt al heel lang als zodanig gebruikt, hetgeen pleit voor argumentatie conform A – al is de verstoring niet lokaal en gering. Het betreffende gebied is echter wel een wezenlijk deel van het foerageer- en rustgebied van toppereenden, die bij huidig beheer het IHD waarschijnlijk niet halen. Ook voor een aantal andere soorten met u/v c.q. nbhb is dit gebied van wezenlijke betekenis. Daarom is een nadere effectenanalyse gewenst.

- 72BG071 Militair oefenterrein (1995): schietlocatie Breezanddijk**
- karakterisering Vanaf Breezanddijk worden schietoefeningen gehouden, waarbij vanaf Breezanddijk geschoten wordt in het gebied beschreven onder 72BG070A. Beide gebieden zijn dus met elkaar verbonden.
- effecten Verstoring van in het gebied aanwezige vogels, effect hangt af van soort en wellicht ook het seizoen (Lensink *et al.* 2005; Heunks *et al.* 2007).
- wel/niet nadere effectenanalyse: **wel**
- argumentatie Het betreffende gebied wordt al heel lang als zodanig gebruikt, hetgeen pleit voor argumentatie conform A – al is de verstoring niet lokaal en gering. Het betreffende gebied is echter wel een wezenlijk deel van het foerageergebied van toppereenden, die bij huidig beheer het IHD waarschijnlijk niet halen. Ook voor een aantal andere soorten met u/v c.q. nbhb is dit gebied van wezenlijke betekenis. Daarom is een nadere effectenanalyse gewenst.
- 72BG072 Rampenbestrijding en incidentenaanpak**
- karakterisering Activiteiten na rampen en incidenten
- effecten Deze activiteiten zijn zeer lokaal en hebben daardoor geen negatieve effecten op IHDs; in vele gevallen zal de preventieve werking van opruimen juist positief zijn.
- wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
- argumentatie Voor de werkzaamheden en de bijbehorende verstoring is argument A of B geldig.
- 72BG073 Reddingsbrigades**
- karakterisering Activiteiten reddingsbrigades
- effecten Deze activiteiten zijn zeer lokaal en hebben daardoor geen negatieve effecten op IHDs;
- wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
- argumentatie Voor de werkzaamheden en de bijbehorende verstoring is argument A of B geldig.
- 72BG074 Aanlegplaats**
- karakterisering Aanleggen schepen op daarvoor bestemde bestaande aanlegplaatsen
- effecten Lokale verstoring door aanwezigheid mensen, honden en vaartuigen van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden m, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)).
- wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
- argumentatie Locaties aanwezig op moment van aanwijzing. A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst)
- 72BG075 Camping**
- karakterisering Aanwezigheid bestaande camping in directe nabijheid N2000-gebied

effecten Lokale verstoring door aanwezigheid mensen, honden en eventueel vaartuigen van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden m, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)).

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Locaties aanwezig op moment van aanwijzing. A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst)

72BG076 Dagrecreatief terrein

karakterisering Aanwezigheid bestaand dagrecreatief terrein in of in directe nabijheid N2000-gebied

effecten Lokale verstoring door aanwezigheid mensen, honden en eventueel vaartuigen van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden m, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)).

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Locaties aanwezig op moment van aanwijzing. A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst)

72BG077 Evenementen

karakterisering Evenementen zoals visserijdagen, zeilwedstrijden, roeiwedstrijden, activiteiten op stranden. Tijdelijke, maar soms intensieve recreatieve gebruiksvormen. Evenementen vinden ook op de vooroevers plaats.

effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels, andere soorten en habitats is mogelijk door aanwezigheid mensen, honden, tijdelijke bouwwerken etc. en eventueel vaartuigen (ordegrootte effectafstand tientallen tot honderden m, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)). Vooralnog niet alle effecten te voorzien vanwege de verschillen in aard en omvang van evenementen.

wel/niet nadere effectenanalyse: **wel**

argumentatie Hoewel de verstoring tijdelijk is (alleen tijdens het evenement), kan op voorhand niet voorzien worden of dit kwetsbare gebiedsdelen betreft of kwetsbare soorten. Nadere toetsing noodzakelijk of een nadere afbakening van gebieden, omvang, duur en type activiteiten om op voorhand risico's te kunnen inschatten.

72BG078 Exploitatie strandpaviljoens

karakterisering Aanwezigheid bestaande strandpaviljoens in of in directe nabijheid N2000-gebied

effecten Lokale verstoring door aanwezigheid mensen, honden en eventueel vaartuigen van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden m, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)).

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Locaties aanwezig op moment van aanwijzing. A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst)

72BG079 Jachthavens

karakterisering Aanwezigheid bestaande jachthavens met huidig aantal ligplaatsen in of in directe nabijheid N2000-gebied

effecten Lokale verstoring door aanwezigheid mensen en vaartuigen van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden m, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)).

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Locaties aanwezig op moment van aanwijzing. A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst)

72BG080 Snelle motorboten

karacterisering Intensieve recreatieve gebruiksvormen met snelle zeer wendbare kleine vaartuigen. Hieronder vallen ook waterscooters en jetski's. Snelvaren (sneller dan 20 km/u) is op het IJsselmeer toegestaan, met uitzondering van de betonde vaargeulen en het gebied binnen een afstand van 250 m uit de oevers (inclusief de natuureilanden). Waterskiën mag alleen in daarvoor aangewezen gebieden en is apart getoetst (72BG091).

effecten Vanwege de grote snelheid, kleine diepgang (niet gebonden aan vaargeulen) en grote wendbaarheid behoren deze vormen van waterrecreatie tot de meest versturende voor watervogels.

wel/niet nadere effectenanalyse: **wel**

argumentatie Hoewel de verstoring al in de huidige situatie plaatsvindt, zijn deze vormen van bestaand gebruik bij uitstek weinig afgebakend in ruimte en tijd. In de huidige situatie kunnen de effecten al groot zijn en bij een lichte toename van de intensiteit kunnen de effecten groot zijn als dit kwetsbare gebiedsdelen of soorten betreft. Nadere toetsing noodzakelijk of een nadere afbakening van gebieden, omvang, duur en type activiteiten om op voorhand risico's te kunnen inschatten.

Toelichting bij **72BG081, 082, 093, 094 en 101**. Dit zijn vormen van bestaand gebruik waarbij uitbreiding dan wel intensivering (in tijd en/of ruimte) zonder plan of project denkbaar is, en waarbij in geval van uitbreiding dan wel intensivering effecten op soorten/habitattypen met IHDs mogelijk of waarschijnlijk zijn. Als conclusie voor wel/niet nadere effectenanalyse is hierbij vermeld: **niet**; mogelijk **wel**, waarmee bedoeld wordt dat in de nadere effectenanalyse moet worden nagegaan of een dergelijke uitbreiding dan wel intensivering te verwachten is. Zo niet, is verdere analyse niet nodig, zo wel, dan dienen de effecten van de uitbreiding dan wel intensivering nader te worden geanalyseerd. In de huidige situatie kan reeds substantieel sprake zijn van verstoring van watervogels (Lensink *et al.* 2007) maar de omvang en situering van deze verstoring was reeds bij aanwijzing van de Natura 2000-gebieden het geval en stond aanwijzing niet in de weg.

72BG081 Kajuit-, zeil- en motorjachten

karacterisering Varen met genoemde typen in huidige aantallen/dichtheden.

effecten Lokale verstoring door aanwezigheid vaartuigen van aanwezige vogels (zie (Krijgsveld *et al.* 2006; Lensink *et al.* 2007)).

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**; mogelijk **wel**.

argumentatie Voor huidige situatie geldt E voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitats die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst). In huidige situatie is verstoring al hoog, maar geen reden voor nadere effectenanalyse als locaties en intensiteit gelijk blijven aan moment van aanwijzing. Deze vorm van bestaand gebruik is gevoelig voor toename van de intensiteit, in geval bestaand gebruik betekent dat er een autonome toename is, is wel nadere effecten analyse nodig.

72BG082 Kanoën

karakterisering Varen met kano's in huidige aantallen/dichtheden.

effecten Lokale verstoring door aanwezigheid vaartuigen van aanwezige vogels (zie (Krijgsveld *et al.* 2006)). Kano's zijn in potentie een belangrijke verstoringbron vanwege hun actieradius, voorkeur voor ondieptes en onvoorspelbaar gedrag (Krijgsveld *et al.* 2004).

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**; mogelijk **wel**.

argumentatie Voor huidige situatie geldt E voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst). Deze vorm van bestaand gebruik is wel gevoelig bij toename van intensiteit en locaties, in geval bestaand gebruik betekent dat er een autonome toename is, is wel nadere effecten analyse nodig.

72BG083A Kitesurfgebied (locaties niet beoordelen)

karakterisering Kitesurfers die vanaf de oever het open water opgaan en rondvaren.

effecten: Kitesurfen is een activiteit die zeer verstorend is voor watervogels. Door het onvoorspelbare en zeer snelle gedrag van kitesurfers en de duidelijke aanwezigheid van mensen (zichtbare personen) en het hoge zeil zijn verstoringafstanden relatief groot (en groter dan bij windsurfen). Omdat er vaak graag in ondiepe gebieden gesurft wordt, is de verstoring navenant omdat ondiepe zones in het IJsselmeer schaars zijn en een aantal instandhoudingsdoelen hier aan gerelateerd zijn. Verstoring vooral van invloed op soorten van ondieptes, soorten die in grote groepen voorkomen en soorten die op rustplaatsen zitten in de omgeving van surfgebieden (zoals zandplaten) (Krijgsveld *et al.* 2004).

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**: Lemmer, Staveren, Hindeloopen

argumentatie: Er is onderscheid gemaakt in locaties waar op voorhand geen effecten op de instandhoudingsdoelen zijn te verwachten en locaties waar dit niet op voorhand uit te sluiten is. Bij de locaties waar geen nadere beoordeling nodig is, is de verwachting dat er geen grote concentraties vogels voorkomen in het kitesurfgebied die van wezenlijk belang zijn voor de instandhoudingsdoelen. Het betreft onder meer locaties nabij stedelijk gebied op locaties waar al andere verstoringen aanwezig zijn of waar voldoende alternatieve locaties voor rustende vogels aanwezig zijn.

72BG083B Kitesurfgebied (locaties wel beoordelen)

karakterisering Kitesurfers die vanaf de oever het open water opgaan en rondvaren.

- effecten: Kitesurfen is een activiteit die zeer verstorend is voor watervogels. Door het onvoorspelbare en zeer snelle gedrag van kitesurfers, de duidelijke aanwezigheid van mensen (zichtbare personen) en het hoge zeil zijn verstoringafstanden relatief groot (en groter dan bij windsurfen). Omdat er vaak graag in ondiepe gebieden gesurft wordt, is de verstoring navenant omdat ondiepe zones in het IJsselmeer schaars zijn en een aantal instandhoudingsdoelen hier aan gerelateerd zijn. Verstoring vooral van invloed op soorten van ondieptes, soorten die in grote groepen voorkomen en soorten die op rustplaatsen zitten in de omgeving van surfgebieden (zoals zandplaten).
- wel/niet nadere effectenanalyse: **wel**: ten oosten van Minserklif, Makkum-Kornwerderzand, It Soal bij Workum.
- argumentatie: Er is onderscheid gemaakt in locaties waar op voorhand geen effecten op de instandhoudingsdoelen zijn te verwachten en locaties waar dit niet op voorhand uit te sluiten is. Gezien het onvoorspelbare gedrag, het feit dat de activiteit jaarrond plaats vindt en hoewel gebonden aan een afgebakend gebied, kan er een conflict ontstaan met instandhoudingsdoelen op de aangegeven locaties. Juist op deze locaties en de omgeving ervan bevinden zich belangrijke concentraties van kwetsbare soorten en bovendien geldt voor een aantal van deze soorten dat die uitsluitend in dit deel van het IJsselmeer in grote aantallen voorkomen (kleine zwanen, grondeleenden, reuzensterren). Hier is rekening gehouden met de speciale functie van de omgeving van deze locaties voor belangrijke soorten van het IJsselmeer.

72BG084 Oever vissen

- karacterisering Vissen vanaf de oever op plaatsen waar toegang is vrijgegeven.
- effecten Lokale verstoring door aanwezigheid mensen van aanwezige vogels (zie (Krijgsveld *et al.* 2006)).
- wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
- argumentatie Er geldt C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst).

72BG085 Schaatsen

- karacterisering Vorm van recreatief gebruik van het gebied nadat het is dichtgevroren.
- effecten Geen. In geval van dichtvriezen zijn de meeste vogels weg. Een uitzondering is een situatie waarin concentraties van vogels zich in (grote) wakken verzamelen. Verstoring van deze vogels in winterse omstandigheden dient te worden voorkomen. Tevens dienen gebieden waar roerdomp voor kan komen o.a. Friese IJsselmeerkust schaatsvrije delen te kennen. Juist in strenge winters is verstoring voor deze soort een extra negatieve factor.
- wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
- argumentatie Er geldt C voor enkele IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet voorkomen, c.q. niet bereikbaar zijn, bij vorst (hier niet uitgesplitst).

- 72BG086 Vaarwegen (vaarwegvakken)**
 karakterisering Gebruik vaarwegen door recreatievaart.
 effecten Schepen kunnen een verstorende werking hebben op vogels (zie (Krijgsveld *et al.* 2006)), maar wennen aan vaste routes van scheepvaart zodat de verstoringafstanden kleiner worden. De vaarwegvakken worden al lang gebruikt en waren bij aanwijzing aanwezig.
 wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**
 argumentatie C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de vaarwegen voorkomen (hier niet uitgesplitst). Toename van gebruik binnen de vaarwegen, ook door recreatievaart, is minder kritisch dan daarbuiten.
- 72BG087 Verblijfsrecreatie**
 karakterisering Aanwezigheid bestaande verblijfsrecreatie in directe nabijheid N2000-gebied (zie ook 72BG075)
 effecten Lokale verstoring door aanwezigheid mensen, honden en eventueel vaartuigen van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden m, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)).
 wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
 argumentatie Locaties aanwezig op moment van aanwijzing. A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst).
- 72BG088 Recreatief vliegverkeer (bv ballonvaart)**
 karakterisering Vliegen boven gebied met klein type vliegtuig.
 effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels indien lager gevlogen wordt dan 3000 ft (914 m) (lichte verstoring) resp. 2000 ft (610 m) (matige verstoring) (ordegrootte horizontale effectafstand 1-2 km, (Lensink *et al.* 2005)). Luchtballonnen en eventueel helikopters zijn ernstiger verstoringfactoren dan kleine vliegtuigen.
 wel/niet nadere effectenanalyse: **wel**
 argumentatie Hoewel de verstoring al in de huidige situatie plaatsvindt, zijn deze vormen van bestaand gebruik bij uitstek weinig afgebakend in ruimte en tijd. In de huidige situatie kunnen de effecten al groot zijn en bij een lichte toename van de intensiteit kunnen de effecten groot zijn als dit kwetsbare gebiedsdelen of soorten betreft. Nadere toetsing noodzakelijk of een nadere afbakening van gebieden, omvang, duur en type activiteiten om op voorhand risico's te kunnen inschatten.
- 72BG089 Vluchthavens**
 karakterisering Aanleggen schepen op daarvoor bestemde bestaande aanlegplaatsen

effecten Lokale verstoring door aanwezigheid mensen, honden en vaartuigen van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden m, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)).

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Locaties aanwezig op moment van aanwijzing. A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst)

72BG090 Wadend vissen (op diverse locaties)
karakterisering Vissen in het water op plaatsen waar toegang vanaf de oever is vrijgegeven. Zie ook 72BG090A
effecten Lokale verstoring door aanwezigheid mensen van aanwezige vogels (zie (Krijgsveld *et al.* 2006)).
wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
argumentatie Er geldt C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst).

72BG090A Wadend vissen (op kwetsbare locaties)
karakterisering Vissen in het water op de op de kaart met bestaand gebruik aangegeven locaties aan de Friese kust van Gaast tot en met de Afsluitdijk.
effecten Lokale verstoring door aanwezigheid mensen van aanwezige vogels (zie (Krijgsveld *et al.* 2006)).
wel/niet nadere effectenanalyse: **wel**
argumentatie Gezien de nabijheid van natuurgebieden en soorten die juist van ondieptes afhankelijk zijn in genoemde streek, is het mogelijk dat de effecten van wadende mensen hier ongewenst groot zijn. Nadere analyse is gewenst.

72BG091 Waterskigebieden
karakterisering Afgebakende gebieden voor waterskiërs
effecten Waterskiën is, doordat snelle wendbare motorboten gebruikt worden, een activiteit die vogels flink verstoort. De omvang en ligging van de waterskigebieden maakt echter dat de te verwachten effecten van bestaand gebruik binnen die gebieden slechts lokaal en van geringe omvang zijn.
wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
argumentatie Er geldt C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst).

72BG092 Windsurfen (algemeen en locaties niet beoordelen)
karakterisering Windsurfers die vanaf de oever het open water opgaan en rondvaren.
effecten: Windsurfen is een activiteit die zeer verstorend is voor watervogels. Door het onvoorspelbare gedrag van windsurfers en de duidelijke aanwezigheid van mensen (zichtbare personen) zijn verstoringafstanden relatief groot. Omdat er vaak graag in ondiepe gebieden gesurft wordt, is de verstoring navenant omdat ondiepe zones in het IJsselmeer schaars zijn en een aantal instandhoudingsdoelen hier aan gerelateerd zijn. Verstoring vooral van invloed op soorten van ondieptes, soorten die in grote groepen voorkomen en soorten die op rustplaatsen zitten in de omgeving van surfgebieden (zoals zandplaten).
wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie: Er is onderscheid gemaakt in locaties waar op voorhand geen effecten op de instandhoudingsdoelen zijn te verwachten en locaties waar dit niet op voorhand uit te sluiten is. Bij de locaties waar geen nadere beoordeling nodig is, is de verwachting dat er geen grote concentraties vogels voorkomen in het windsurfgebied die van wezenlijk belang zijn voor de instandhoudingsdoelen. Het betreft onder meer locaties nabij stedelijk gebied op locaties waar al andere verstoringen aanwezig zijn of waar voldoende alternatieve locaties voor rustende vogels aanwezig zijn.

72BG092A Windsurfen (locaties wel beoordelen)

karacterisering Windsurfers die vanaf de oever het open water opgaan en rondvaren.
effecten: Windsurfen is een activiteit die zeer verstorend is voor watervogels. Door het onvoorspelbare gedrag van windsurfers en de duidelijke aanwezigheid van mensen (zichtbare personen) zijn verstoringafstanden relatief groot. Omdat er vaak graag in ondiepe gebieden gesurft wordt, is de verstoring navenant omdat ondiepe zones in het IJsselmeer schaars zijn en een aantal instandhoudingsdoelen hier aan gerelateerd zijn. Verstoring vooral van invloed op soorten van ondieptes, soorten die in grote groepen voorkomen en soorten die op rustplaatsen zitten in de omgeving van surfgebieden (zoals zandplaten).

wel/niet nadere effectenanalyse: **wel**: Vooroever Onderdijk, Trintelhaven, ten oosten van Mirnserklif, Laaksum, Molkwerum?, Makkum-Kornwerderzand.

argumentatie: Er is onderscheid gemaakt in locaties waar op voorhand geen effecten op de instandhoudingsdoelen zijn te verwachten en locaties waar dit niet op voorhand uit te sluiten is. Gezien het onvoorspelbare gedrag, het feit dat de activiteit jaarrond plaats vindt en niet gebonden is aan een afgebakend gebied kan er een conflict ontstaan met instandhoudingsdoelen op de aangegeven locaties. Hier is rekening gehouden met de speciale functie van de omgeving van deze locaties voor belangrijke soorten van het IJsselmeer.

72BG093 Zeilen

karacterisering Varen met zeilschepen in huidige aantallen/dichtheden.
effecten Lokale verstoring door aanwezigheid vaartuigen van aanwezige vogels (zie (Krijgsveld *et al.* 2006; Lensink *et al.* 2007)). Zie ook 72BG081

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**; mogelijk **wel**.

argumentatie Voor huidige situatie geldt E voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitats die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst). In huidige situatie is verstoring al hoog, maar geen reden voor nadere effectenanalyse als locaties en intensiteit gelijk blijven aan moment van aanwijzing. Deze vorm van bestaand gebruik is gevoelig voor toename van de intensiteit, in geval bestaand gebruik betekent dat er een autonome toename is, is wel nadere effecten analyse nodig.

72BG094 Zeilwedstrijdgebied

karakterisering Wedstrijden met zeilboten in afgebakend gebied.
 effecten Lokale verstoring door aanwezigheid vaartuigen van aanwezige vogels (zie (Krijgsveld *et al.* 2006)). De locatie en omvang van het gebied maakt dat bestaand gebruik niet tot effecten op IHDs lijkt te hoeven leiden.
 wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**; mogelijk **wel**.
 argumentatie Voor huidige situatie geldt E voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst). Deze vorm van bestaand gebruik is mogelijk gevoelig bij toename intensiteit, in geval bestaand gebruik betekent dat er een autonome toename is, is wel nadere effecten analyse nodig.

72BG095 Zwemmen, vliegeren, wandelen, sporten op strand

karakterisering Recreatieve activiteiten op en langs de oever op daarvoor opengestelde plekken. Zie ook 72BG076
 effecten Lokale verstoring door aanwezigheid mensen en honden van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden m, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)).
 wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
 argumentatie Locaties aanwezig op moment van aanwijzing. A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst)

72BG096 Bunkeren (olie inname)

karakterisering Aanleggen en bunkeren door schepen op daarvoor bestemde bestaande aanlegplaatsen
 effecten Lokale verstoring door aanwezigheid mensen en vaartuigen van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden m, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)). Deze plaatsen zullen in havens liggen, daardoor omvang effecten zeer beperkt.
 wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
 argumentatie Locaties aanwezig op moment van aanwijzing. A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst). Risico's op ongelukken (spills) dient los van N2000 al beheerst te worden.

72BG097 Havens (laden, lossen en risico's van spills)

karakterisering Aanleggen, laden en lossen door schepen op daarvoor bestemde bestaande aanlegplaatsen.
 effecten Lokale verstoring door aanwezigheid mensen en vaartuigen van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden m, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)). Deze plaatsen zullen in havens liggen, daardoor omvang effecten zeer beperkt.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
argumentatie Locaties aanwezig op moment van aanwijzing. A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst). Risico's op ongelukken (spills) dient los van N2000 al beheerst te worden.

72BG098 Inspectievaart

karakterisering Gebruik inspectievaartuigen
effecten De kleine aantallen scheepsbewegingen die dit oplevert, en die al lang worden uitgevoerd, leveren geen effecten van betekenis op soorten op.

wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**
argumentatie C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de vaarwegen voorkomen (hier niet uitgesplitst)

72BG099 Onderzoek en monitoring

zie: 72BG009

72BG100 Transport gevaarlijke stoffen

karakterisering Gebruik vaarwegen door schepen met gevaarlijke stoffen
effecten Schepen hebben een versturende werking op vogels (zie (Krijgsveld *et al.* 2006)), maar wennen aan vaste routes van scheepvaart zodat de verstoringafstanden kleiner worden. De vaarwegvakken worden al lang gebruikt en waren bij aanwijzing aanwezig.

wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**
argumentatie C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de vaarwegen voorkomen (hier niet uitgesplitst)

72BG101 Vrij ankeren

karakterisering Ankeren door schepen in huidige aantallen/dichtheden.
effecten Lokale verstoring door aanwezigheid vaartuigen van aanwezige vogels (zie (Krijgsveld *et al.* 2006)). Zie ook 72BG081

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**; mogelijk **wel**.
argumentatie Voor huidige situatie geldt C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst). Deze vorm van bestaand gebruik is wel gevoelig bij toename intensiteit, in geval bestaand gebruik betekent dat er een autonome toename is, is wel nadere effecten analyse nodig.

72BG102 Aalvisserij (schietfuiken, grote fuik, kisten, hoekwant en aaskuil)

karakterisering Visserij op aal met schietfuiken, grote fuiken, aalkisten en hoekwant. De periode waarin gevestigd mag worden is afhankelijk van het type vangtuig, maar omvat maximaal de periode half april t/m eind december. Het aantal vangtuigen is sinds 2005 door saneringen sterk verminderd. Voor aas voor de visserij met kisten en hoekwant wordt in de zomer met de aaskuil op spiering gevestigd.

effecten: Effecten kunnen bestaan uit verstoring van vogels bij het plaatsen of legen van vangtuigen, bijvangst van vogels (verdrinking) en effecten op de voedselsituatie van visetende watervogels. Schepen hebben een versturende werking op vogels (zie (Krijgsveld *et al.* 2006)), en zeker daar waar grote fuiken langs de oevers staan kunnen rustplekken van vogels verstoord worden. Over bijvangst van vogels in fuiken en hoekwant is weinig bekend, maar is waarschijnlijk beperkt; door Van Eerden *et al.* (1999) wordt dit op enkele honderden vogels per jaar geschat. Dit betreft met name aalscholvers en futen. De bijvangst van vis kan in de fuikenvisserij aanzienlijk zijn en er zijn diverse onderzoeken verricht naar technieken om deze bijvangst te verminderen (o.a. (Bult *et al.* 2007), (Bult & Deerenberg 2005), (Deerenberg & van Willigen 2004)). Bult *et al.* (2007) concluderen dat de bijvangst sterk kan worden gereduceerd en de overleving van de bijvangst kan worden verbeterd, wanneer enkele effectief gebleken maatregelen worden genomen. Het is aan de sector om deze maatregelen door te voeren in het Visplan. De relaties tussen effecten van bijvangst van kleine vis op het systeem en de voedselsituatie voor visetende watervogels zijn complex en hebben ook een directe relatie met andere vormen van visserij. Het is wenselijk de effecten op de spieringstand van de aaskuilvisserij op spiering in de zomermaanden nader te analyseren in relatie tot de neergaande trend in de spieringstand.

wel/niet nadere effectenanalyse: **wel**.

argumentatie: De IJsselmeervisserij, waaronder de visserij op aal, is sterk in beweging. Het aantal vangtuigen is door saneringen afgenomen en de bijvangst aan vis kan door maatregelen worden gereduceerd. Deze maatregelen zijn nu echter nog niet of slechts gedeeltelijk doorgevoerd. Een nadere effectenanalyse in samenhang met de andere vormen van visserij is, mede gezien alle in gang zijnde en voor de toekomst voorziene veranderingen van de visserij en het ecosysteem, gewenst. De IJsselmeervisserij is tot 1 juli 2009 vergund onder de Natuurbeschermingswet. Een nadere analyse kan aansluiten bij de beoordeling die voor deze vergunning is gemaakt.

72BG103 Spieringvisserij

karakterisering In principe (na openstelling) jaarlijkse visserij met fuiken langs de oevers gedurende de paaitijd in het vroege voorjaar. De visserij wordt jaarlijks opengesteld door de Minister van LNV wanneer de spieringstand (vastgesteld via proefbevissing met een kuil) zich boven een bepaalde ondergrens bevindt. In 2004, 2005 en 2007 is het seizoen vanwege de slechte spieringstand niet opengesteld.

effecten: Spiering vormt een belangrijke voedselbron voor visetende watervogels. De spieringstand zit de laatste jaren in een sterk negatieve trend. De preciese oorzaken hiervan zijn vooralsnog onduidelijk. Verandering van de milieuomstandigheden spelen waarschijnlijk een belangrijke rol. In

hoeverre visserij op het paaibestand daaraan een bijdrage levert is onduidelijk, maar de bijdrage zal wanneer de visserij daadwerkelijk plaatsvindt naar mag worden aangenomen in elk geval niet positief zijn (de Leeuw 2007). Om die reden wordt voor het besluit of de visserij kan worden opengesteld een ondergrens aangehouden. Beneden deze ondergrens lijkt herstel van de spieringpopulatie moeizaam of niet op te treden en zijn er negatieve effecten op groei en overleving door roofvis en op vogelaantallen (de Leeuw 2007). De spieringstand heeft zich niet hersteld nadat er enkele jaren geen visserij heeft plaatsgevonden. Momenteel vindt onderzoek plaats naar mogelijke oorzaken van de negatieve autonome trend van de spieringstand. Mogelijke negatieve effecten zijn ingeschat bij visetende watervogels.

wel/niet nadere effectenanalyse: **wel**.

argumentatie: De spieringstand bevindt zich in een negatieve autonome trend. Een nadere effectenanalyse is gewenst. Hierbij kan worden aangesloten bij reeds lopende studies naar de negatieve autonome trend.

72BG104 Sportvisserij

karacterisering Visserij door sportvissers vanaf de oever, wadend in het water of vanuit bootjes. Voor de sportvisserij geldt een meeneemregeling van maximaal twee snoekbaarzen en 10 baarzen per dag. Versturende effecten zijn reeds beschreven onder 72BG084 en 72BG090.

effecten: Het effect van de sportvisserij op de visstand wordt bepaald door de hoeveelheid vis die door sportvissers wordt meegenomen. Voor snoekbaars en baars is deze gereguleerd. Naast deze soorten wordt aal door sportvissers meegenomen. Het onttrekken van grote roofvis door sportvissers heeft naar verwachting eerder een positief dan een negatief effect op de voedselsituatie voor visetende watervogels en daarmee de instandhoudingsdoelen.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie: Van het onttrekken van grote roofvis door sportvissers worden geen negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen verwacht.

72BG105 Staand want visserij

karacterisering Visserij met staande netten op snoekbaars en baars in de periode juli tot maart.

effecten: Effecten kunnen bestaan uit verstoring van vogels bij het plaatsen of binnenhalen van de netten, bijvangst van vogels (verdrinking) en effecten op de voedselsituatie van visetende watervogels. Schepen hebben een versturende werking op vogels (zie (Krijgsveld *et al.* 2006)), maar voor de vaarbewegingen op open water voor de staand want visserij zal deze verstoring niet groot zijn. Voor snoekbaars en baars is in de huidige situatie sprake van overbevissing van het bestand. Grote roofvis is hierdoor ondervetegenwoordigd en kleine vis oververtegenwoordigd in het bestand. Dit kan gunstig zijn voor de

voedselsituatie voor visetende watervogels, zoals Lammens (1999) concludeert. Een reductie van de visserij-inspanning, zoals mede in verband met de Kaderrichtlijn Water wordt voorgestaan en voor een klein deel reeds is gerealiseerd, kan dan ongunstig uitpakken voor visetende watervogels. Onzekere factoren als klimaatverandering en een mogelijke instabiliteit van het systeem (onder andere door de lage spieringstand die heel belangrijk is voor de recrutering van snoekbaars) maken dat het voorspellen van effecten van maatregelen op het systeem complex is. De bijvangst aan vogels is onderzocht en varieerde van circa 50.000 (van Eerden *et al.* 1999) tot 10.000-15.000 vogels (Witteveen+Bos 2003) per jaar. Gebleken is dat de vissers door het aanpassen van hun visserij een sterke invloed op de bijvangst kunnen hebben. Om die reden is in het huidige Visplan een gedragscode opgenomen met maatregelen om de bijvangst te verminderen. Bij reductie van de visserij-inspanning kan het gecombineerde effect als gevolg van verslechtering van de voedselsituatie en vermindering van de bijvangst wel eens negatief uitpakken voor visetende watervogels (van Eerden *et al.* 2005), maar zoals gezegd zijn door de veranderende omstandigheden effecten onzeker.

wel/niet nadere effectenanalyse: **wel**.

argumentatie: De IJsselmeervisserij, waaronder de visserij met staand want, is sterk in beweging. Voor de toekomst is een sterke reductie van de visserij-inspanning voorzien. Vanwege alle in gang zijnde en voor de toekomst voorziene veranderingen en de onzekere effecten daarvan, is een nadere effectenanalyse gewenst. De IJsselmeervisserij is tot 1 juli 2009 vergund onder de Natuurbeschermingswet. Een nadere analyse kan aansluiten bij de beoordeling die voor deze vergunning is gemaakt.

72BG106   Traditionele visserij

karakterisering Voor educatieve activiteiten worden op enkele dagen per jaar traditionele visserijmethoden toegepast.

effecten: Vanwege de beperkte omvang heeft de traditionele visserij geen effect op de visstand.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**.

argumentatie: Voor de traditionele visserij en de bijbehorende verstoring is argument A of B geldig.

72BG107   Zegenvisserij

karakterisering Visserij met een zegen op schubvis (met name blankvoorn en brasem) in de periode 1 november tot en met 15 maart.

effecten: Effecten kunnen bestaan uit lokale verstoring van vogels bij het plaatsen of binnenhalen van de netten, bijvangst van vogels (verdrinking), effecten op de voedselsituatie van visetende watervogels en effecten op de waterkwaliteit. Schepen hebben een versturende werking op vogels (zie (Krijgsveld *et al.* 2006), maar de vaarbewegingen voor de

zegenvisserij lijken geen grote verstoringbron gezien de aantallen en omvang. De zegenvisserij is een actieve vorm van visserij, waardoor de bijvangst van watervogels gering zal zijn. Doordat met name grote brasem en blankvoorn wordt gevangen, wordt geen negatief effect op de voedselsituatie van visetende watervogels verwacht. Het wegvangen van grote brasem kan leiden tot een toename van kleine vis, waaronder pos, een belangrijke voedselsoort voor bijvoorbeeld aalscholver. De vangst van grote hoeveelheden bodemwoelende vis (met name brasem) kan leiden tot een verbetering van het doorzicht en daardoor de groei van waterplanten.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**.

argumentatie: De bijvangst van vis en vogels is bij de zegenvisserij gering. Het wegvangen van grote brasem en blankvoorn kan leiden tot een toename van kleine vis, een verbetering van het doorzicht en daardoor de groei van waterplanten. Omdat er interactie is tussen de effecten van de zegenvisserij met de effecten van andere vormen van visserij, kan wel worden overwogen de zegenvisserij in samenhang met de andere vormen van visserij in de nadere effectenanalyse te betrekken.

72BG108   Straalzender

zie na nummer 72BG046

Geen nummer

In de consultatieronde van deze Voortoets is als bestaand gebruik aangegeven het spoelen van zoutwatermosselen uit de Waddenzee in het IJsselmeer ten hoeve van de bestrijding van zeesterren. Er is echter te weinig informatie om dit gebruik te kunnen beoordelen.

72 IJsselmeer en Friese IJsselmeerkust

Natura 2000 soort/habitat	Brilduiker	Nonnetje	Grote Zaagbek	Bruine kiekendief	Porseleinhoen	Meerkoet	Kluut	Bontbekplevier	Goudplevier	Kemphaan	Kemphaan	Grutto	Wulp	Dwergmeeuw	Reuzenster	Visdief	Zwarte Stern	Snor	Rietzanger	Rivieronderpad	Meervleermuis
HR/VR #	A067	A068	A070	A081	A119	A125	A132	A137	A140	A151	A151	A156	A160	A177	A190	A193	A197	A292	A295	H1163	H1318
broedvogel (b) / niet-broedvogel (n)	n	n	n	b	b	n	n	b	n	b	n	n	n	n	n	b	n	b	b		
Trend (SOVON)	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	++	?	?	+	?	?	0	?	?
SVI (landelijk)	+	-	--	+	--	-	-	--	--	-	-	--	+	-	+	-	--	--	-	-	-
Bijdrage SBZ	+	+	++	-	+	+	-	+	+	-	+	(G++)	(G-)	(G-)	++	++	+	+++ (G++)	+	+	+
Oppervlakte (uitbreiding/ behoud)	b	b	b	b	b	b	b	b	b	u	b	b	b	b	b	b	b	b	b	b	b
Kwaliteit (verbetering/ behoud)	b	b	b	b	b	b	b	b	b	v	b	b	b	b	b	b	b	b	b	b	b
Behalen doel met huidig beheer?	wrschijnlijk wel	onduidelijk	onduidelijk	wrschijnlijk wel	onduidelijk	onduidelijk	onduidelijk	onduidelijk	onduidelijk	wrschijnlijk niet	onduidelijk	onduidelijk	zeker wel	onduidelijk	wrschijnlijk wel	zeker wel	niet	onduidelijk	wrschijnlijk wel	onduidelijk	onduidelijk

nummer gebruik 72BG nadere effecten-analyse?

beheer en onderhoud	001 aanleginrichtingen veerdiensten	nee	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	
	002 bevoorrading en onderhoud eilanden	nee	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	
	003 dijkbeheer	nee	q	q	q	q	q	q	q	q	q	q	q	q	q	q	q	q	q	q	q	q	q
	004 havenhoofden en steigers	nee	q	q	q	q	q	q	q	q	q	q	q	q	q	q	q	q	q	q	q	q	q
	005 herstel stort/zetstenenoevers	nee	q	q	q	q	q	q	q	q	q	q	q	q	q	q	q	q	q	q	q	q	q
	006 herzetten van steenglooingen	nee	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g
	007 inspectievluchten RWS Handhaving	nee	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g
	008 kunstwerken (betonning, dukdalven, remmingswerken, lichtopstanden, steiger, meerpalen, oevers, bodems, waterkerinden, kribbakens)	nee	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g
	009 monitoringsactiviteiten	nee	q	q	q	q	q	q	q	q	q	q	q	q	q	q	q	q	q	q	q	q	q
	010 muskusrattenbestrijding ivm dijken	ja	g	g	g	m	m	g	m	m	g	m	g	m	g	g	g	g	g	m	m	g	g
	011 natuurbeheer	ja	q	q	q	m	m	q	m	m	m	m	m	m	q	m	m	m	m	m	m	q	q
	012 natuurbeheer: stranden en recreatiegebieden tbv recreanten	nee	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g
	013 oeverbeheer	nee	q	q	q	q	q	q	q	q	q	q	q	q	q	q	q	q	q	q	q	q	q
	014 onderhoud kabels en leidingen	nee	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g
	015 onderwaterstenen oeververdediging	nee	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g
	016 opruimen zwerfvuil, incl. klein onderhoud	nee	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g
	017 peilbeheer	ja	g	g	g	m	m	g	m	m	g	g	g	g	g	g	m	m	m	g	g	g	g
	018 regulier onderhoud (Wbr +	nee	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g
	019 rijks- en provinciale wegen (beheer)	nee	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g
020 schutsluizen (beheer)	nee	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	
021 spuisluisen (beheer)	nee	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	
022 vooroevers	nee	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	
023 bedrijventerrein	nee	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	
024 betonning (incl. recreatiebetonning)	nee	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	
aanwezigheid en gebruik	025 beweegbare brug	nee	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	
	026 dammen	nee	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	
	027 gasleiding	nee	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	
	028 gemalen	nee	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	
	029 glasvezel netwerk	nee	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	
	030 hoogspanningsleiding	nee	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	
	031 lichtopstanden	nee	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	
	032 ligplaats kegelischepen	nee	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	
	033 meetpaal RWS	nee	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	
	034 naviduct	nee	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	
	035 op- en overslag	nee	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	
	036 rijks- en provinciale wegen	nee	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	
	037 schutsluis	nee	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	
	038 spuisluis	ja	q	m	m	q	q	q	q	q	q	q	q	q	m	q	m	m	q	q	q	q	q

72 IJsselmeer en Friese IJsselmeerkust

		Natura 2000 soort/habitat	Brilduiker	Nonnetje	Grote Zaagbek	Bruine kiekendief	Porseleinhoen	Meerkoet	Kluut	Bontbekplevier	Goudplevier	Kemphaan	Kemphaan	Grutto	Wulp	Dwergmeeuw	Reuzenster	Visdief	Zwarte Stern	Snor	Rietzanger	Rivieronderpad	Meervleermuis	
		HR/V/R #	A067	A068	A070	A081	A119	A125	A132	A137	A140	A151	A151	A156	A160	A177	A190	A193	A197	A292	A295	H1163	H1318	
		broedvogel (b) / net-broedvogel (n)	n	n	n	b	b	n	n	b	n	b	n	n	n	n	n	b	n	b	b			
		Trend (SOVON)	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	++	?	?	+	?	?	?	0	?	
		SVI (landelijk)	+	-	--	+	--	-	-	--	--	-	-	--	+	-	+	-	--	--	-	-	-	
		Bijdrage SBZ	+	+	++	-	+	+	-	+	+	-	+	(G++)	(G-)	(G-)	++	++	+	+++ (G++)	+	+	+	
		Oppervlakte (uitbreiding/ behoud)	b	b	b	b	b	b	b	b	b	u	b	b	b	b	b	b	b	b	b	b	b	
		Kwaliteit (verbetering/ behoud)	b	b	b	b	b	b	b	b	b	v	b	b	b	b	b	b	b	b	b	b	b	
		Behalen doel met huidig beheer?	wrschijnlijk wel	onduidelijk	onduidelijk	wrschijnlijk wel	onduidelijk	onduidelijk	onduidelijk	onduidelijk	onduidelijk	wrschijnlijk niet	onduidelijk	onduidelijk	zeker wel	onduidelijk	wrschijnlijk wel	zeker wel	niet	onduidelijk	wrschijnlijk wel	onduidelijk	onduidelijk	
overige activiteiten	066 zandwinning	nee	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	
	067 bergingsbedrijven	nee	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	
	068 KNRM	nee	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	
	069 laaqliegcorridor	ja	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	
	070A militair oefenterrein - laaqlieggebied	ja	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	
	070B militair oefenterrein - schietgebied	ja	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g
	071 militair oefenterrein (1995)	ja	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a
	072 rampenbestrijding en incidentenaanpak	nee	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g
	073 reddingsbrigade	nee	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a
	074 aanlegplaats	nee	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a
recreatie	075 camping	nee	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	
	076 dagrecreatief terrein	nee	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	
	077 evenementen als	ja	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	
	078 exploitatie strandpavilions	nee	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	
	079 jachthavens	nee	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	
	080 snelle motorboten	ja	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a
	081 kajuit, zeil- en motorjachten	nee	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	
	082 kanoën	nee	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a
	083A kitesurfgebied - div. locaties niet nader beoordelen	nee	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g
	083B kitesurfgebied - div. locaties nader beoordelen	ja	m	g	g	g	g	w	m	g	g	g	g	g	g	g	g	m	m	m	g	g	g	g
084 oever vissen	nee	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	
085 schaatsen	nee	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	
086 vaarwegen (vaarweqvakken)	nee	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	
087 verblijfsrecreatie	nee	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	
088 recreatief vliegverkeer (bv ballonvaart)	ja	g	g	g	g	g	m	m	m	g	g	g	g	g	g	g	g	m	g	g	g	g	g	
089 vluchthavens	nee	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	
090 wadend vissen	nee	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	
090A wadend vissen - locaties beoordelen	ja	g	g	g	g	g	m	g	g	g	g	g	g	g	g	g	m	g	g	g	g	g	g	
091 waterskigebied	nee	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	
092 windsurfen	nee	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	
092A windsurfen - div. locaties	ja	m	a	a	a	a	w	m	a	a	a	a	a	a	a	a	m	a	a	a	a	a	a	
093 zeilen	nee	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	
094 zeilwedstrijdgebied	nee	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	
095 zwemmen, vliegeren, wandelen, sporten op strand	nee	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	
scheepvaart	096 bunkeren (olie inname)	nee	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	
	097 havens (laden, lossen en risico's van spills)	nee	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	
	098 inspectievaart	nee	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	
	099 onderzoek en monitoring	nee	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a
	100 transport gevaarlijke stoffen	nee	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a
seerij	101 vrije ankeren	nee	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	
	102 aalvisserij (schietfuisen, grote fuis, kisten en hoekwant)	ja	m	m	m	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	g	m	m	m	g	g	g	g	
	103 spieringvisserij	ja	g	m	m	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	m	m	m	m	g	a	a	a	

72 IJsselmeer en Friese IJsselmeerkust								
		Natura 2000 soort/habitat	Noordse woelmuis	Groenknolorchis	Kranswierwateren	Ruigten en zomen	Overgangs- en trivienen	
		HR/V/R #	H1340	H1903	H3140	H6430_A	H7140_A	
		broedvogel (b) / niet-broedvogel (n)						
		Trend (SOVON)	?	?	?	?	?	
		SVI (landelijk)	--	--	--	+	--	
		Bijdrage SBZ	+	-	+	-	+	
		Oppervlakte (uitbreiding/ behoud)	u	b	b	b	b	
		Kwaliteit (verbetering/ behoud)	b	b	b	b	b	
		Behalen doel met huidig beheer?	wrschijnlijk niet	onduidelijk	onduidelijk	onduidelijk	onduidelijk	
nummer gebruik 72BG			nadere effecten- analyse?					
beheer en onderhoud	001	aanleginrichtingen veerdiensten	nee	g	g	g	g	g
	002	bevoorrading en onderhoud eilanden	nee	g	g	g	g	g
	003	dijkbeheer	nee	a	a	a	a	a
	004	havenhoofden en steigers	nee	a	a	a	a	a
	005	herstel stort/zetstenenoevers	nee	a	a	a	a	a
	006	herzetten van steenglooiingen	nee	g	g	g	g	g
	007	inspectievluchten RWS Handhaving	nee	g	g	g	g	g
	008	kunstwerken (betonning, dukdalven, remmingswerken, lichtopstanden, steiger, meerpalen, oevers, bodems, waterkerinden, kribbakens)	nee	g	g	g	g	g
	009	monitoringsactiviteiten	nee	a	a	a	a	a
	010	muskusrattenbestrijding ivm dijken	ja	g	g	g	g	g
	011	natuurbeheer	ja	m	m	a	m	m
	012	natuurbeheer: stranden en recreatiegebieden tbv recreanten	nee	g	g	g	g	g
	013	oeverbeheer	nee	a	a	a	a	a
	014	onderhoud kabels en leidingen	nee	g	g	g	g	g
	015	onderwaterstenen oeververdediging	nee	g	g	g	g	g
	016	opruimen zwerfvuil, incl. klein onderhoud	nee	g	g	g	g	g
	017	peilbeheer	ja	m	a	m	a	a
	018	regulier onderhoud (Wbr + rijks- en provinciale wegen (beheer)	nee	g	g	g	g	g
	019	rijks- en provinciale wegen (beheer)	nee	g	g	g	g	g
	020	schutsluizen (beheer)	nee	g	g	g	g	g
	021	spuisluizen (beheer)	nee	g	g	g	g	g
	022	vooroevers	nee	g	g	g	g	g
	023	bedrijventerrein	nee	g	g	g	g	g
	024	betonning (incl. recreatiebetonning)	nee	g	g	g	g	g
aanwezigheid en gebruik	025	beweegbare brug	nee	g	g	g	g	g
	026	dammen	nee	g	g	g	g	g
	027	gasleiding	nee	g	g	g	g	g
	028	gemalen	nee	g	g	g	g	g
	029	glasvezel netwerk	nee	g	g	g	g	g
	030	hoogspanningsleiding	nee	g	g	g	g	g
	031	lichtopstanden	nee	g	g	g	g	g
	032	ligplaats kegelishepen	nee	g	g	g	g	g
	033	meetpaal RWS	nee	g	g	g	g	g
	034	naviduct	nee	g	g	g	g	g
	035	op- en overslag	nee	g	g	g	g	g
	036	rijks- en provinciale wegen	nee	g	g	g	g	g
	037	schutsluis	nee	g	g	g	g	g
	038	spuisluis	ja	a	a	a	a	a

72 IJsselmeer en Friese IJsselmeerkust			Natura 2000 soort/habitat	Noordse woelmuis	Groenkolochris	Kranswierwateren	Ruigten en zomen	Overgangs- en trivienen
			HR/V/R #	H1340	H1903	H3140	H6430_A	H7140_A
			broedvogel (b) / niet-broedvogel (n)					
			Trend (SOVON)	?	?	?	?	?
			SVI (landelijk)	--	--	--	+	--
			Bijdrage SBZ	+	-	+	-	+
			Oppervlakte (uitbreiding/ behoud)	u	b	b	b	b
			Kwaliteit (verbetering/ behoud)	b	b	b	b	b
			Behalen doel met huidig beheer?	wrschijnlijk niet	onduidelijk	onduidelijk	onduidelijk	onduidelijk
infrastructuur (	039 vaarwegen (vaarwegvakken)	nee	a	a	a	a	a	a
	040 veerverbindingen	nee	a	a	a	a	a	a
	041 vooroevers	nee	a	a	a	a	a	a
	042 vuurtorens	nee	a	a	a	a	a	a
	043 wachtvoorzieningen:palen en steigers voor afmeren scheepen	nee	g	g	g	g	g	g
	044 waterkeringen RWS	nee	a	a	a	a	a	a
	045 windmolens	nee	a	a	a	a	a	a
	046 zuiveringsinstallatie	nee	a	a	a	a	a	a
	108 straalzender	nee	a	a	a	a	a	a
	047 afwatering	nee	a	a	a	a	a	a
lozing en onttrekking	048 elektriciteitscentrale (koelwater)	nee	g	g	g	g	g	g
	049 gemalen	ja	a	a	a	a	a	a
	49A gemalen (locaties niet beoordelen)	nee	g	g	g	g	g	g
	050 inlaat	nee	a	a	a	a	a	a
	051 inlaatduiker	nee	a	a	a	a	a	a
	052 innamepunten drinkwater	nee	a	a	a	a	a	a
	053 lozing hemelwater	nee	a	a	a	a	a	a
	054 lozing huishoudelijk afvalwater	nee	g	g	g	g	g	g
	055 lozing overstort	nee	a	a	a	a	a	a
	056 lozingspunt riolering	nee	a	a	a	a	a	a
057 rioolwaterzuiveringsinstallatie	nee	g	g	g	g	g	g	
ontgrondingen	058 WVO lozingen	ja	m	m	m	m	m	m
	059 baggeren havens (WVO vergunningen)	nee	g	g	g	g	g	g
	060 baggeren t.b.v. sluisen	nee	g	g	g	g	g	g
	061 baggeren vaargeul en toegangsgeulen jachthavens	nee	g	g	g	g	g	g
	062 omputmethode	nee	a	a	a	a	a	a
	063 onderzuigen	nee	a	a	a	a	a	a
	064 potentiële stortlocatie	nee	a	a	a	a	a	a
065 stortlocatie voor omputten	nee	a	a	a	a	a	a	

72 IJsselmeer en Friese IJsselmeerkust							
		Natura 2000 soort/habitat	Noordse woelmuis	Groenkolorchis	Kranswierwater n	Ruigten en zomen	Overgangs- en trivienen
		HR/V/R #	H1340	H1903	H3140	H6430_A	H7140_A
		broedvogel [b] / niet-broedvogel [n]					
		Trend (SOVON)	?	?	?	?	?
		SVI (landelijk)	--	--	--	+	--
		Bijdrage SBZ	+	-	+	-	+
		Oppervlakte (uitbreiding/ behoud)	u	b	b	b	b
		Kwaliteit (verbetering/ behoud)	b	b	b	b	b
		Behalen doel met huidig beheer?	wrschijnlijk niet	onduidelijk	onduidelijk	onduidelijk	onduidelijk
overige activiteiten	066 zandwinning	nee	a	a	a	a	a
	067 bergingsbedrijven	nee	a	a	a	a	a
	068 KNRM	nee	a	a	a	a	a
	069 laaqliegcorsidor	ja	a	a	a	a	a
	070A militair oefenterrein - laaqliegegebied	ja	g	g	g	g	g
	070B militair oefenterrein - schietgebied	ja	g	g	g	g	g
	071 militair oefenterrein (1995)	ja	a	a	a	a	a
	072 rampenbestrijding en incidentenaanpak	nee	g	g	g	g	g
	073 reddingsbrigade	nee	a	a	a	a	a
	074 aanlegplaats	nee	a	a	a	a	a
recreatie	075 camping	nee	a	a	a	a	a
	076 dagrecreatief terrein	nee	a	a	a	a	a
	077 evenementen als	ja	a	a	a	a	a
	078 exploitatie strandpavilions	nee	a	a	a	a	a
	079 jachthavens	nee	g	g	g	g	g
	080 snelle motorboten	ja	a	a	a	a	a
	081 kajuit, zeil- en motorjachten	nee	g	g	g	g	g
	082 kanoën	nee	a	a	a	a	a
	083A kitesurfgebied - div. locaties niet nader beoordelen	nee	g	g	g	g	g
	083B kitesurfgebied - div. locaties nader beoordelen	ja	g	g	g	g	g
	084 oever vissen	nee	a	a	a	a	a
	085 schaatsen	nee	a	a	a	a	a
	086 vaarwegen (vaarweqvakken)	nee	a	a	a	a	a
	087 verblijfsrecreatie	nee	g	g	g	g	g
	088 recreatief vliegverkeer (bv ballonvaart))	ja	g	g	g	g	g
	089 vluchthavens	nee	a	a	a	a	a
	090 wadend vissen	nee	a	a	a	a	a
	090A wadend vissen - locaties beoordelen	ja	g	g	g	g	g
	091 waterskigebied	nee	a	a	a	a	a
092 windsurfen	nee	a	a	a	a	a	
092A windsurfen - div. locaties	ja	a	a	a	a	a	
093 zeilen	nee	a	a	a	a	a	
094 zeilwedstrijdgebied	nee	g	g	g	g	g	
095 zwemmen, vliegeren, wandelen, sporten op strand	nee	g	g	g	g	g	
scheepvaart	096 bunkeren (olie inname)	nee	a	a	a	a	a
	097 havens (laden, lossen en risico's van spills)	nee	g	g	g	g	g
	098 inspectievaart	nee	a	a	a	a	a
	099 onderzoek en monitoring	nee	a	a	a	a	a
	100 transport gevaarlijke stoffen	nee	a	a	a	a	a
	101 vrije ankeren	nee	a	a	a	a	a
serij	102 aalvissen (schietfuisen, grote fuis, kisten en hoekwant)	ja	g	g	g	g	g
	103 spieringvisserij	ja	a	a	a	a	a

72 IJsselmeer en Friese IJsselmeerkust			Natura 2000 soort/habitat	Noordse woelmuis	Groenknolorchis	Kranswierwateren	Ruigten en zomen	Overgangs- en trilvenen
			HR/V/R #	H1340	H1903	H3140	H6430_A	H7140_A
			broedvogel [b] / niet-broedvogel [n]					
			Trend (SOVON)	?	?	?	?	?
			SVI (landelijk)	--	--	--	+	--
			Bijdrage SBZ	+	-	+	-	+
			Oppervlakte (uitbreiding/ behoud)	u	b	b	b	b
			Kwaliteit (verbetering/ behoud)	b	b	b	b	b
			Behalen doel met huidig beheer?	wrschijnlijk niet	onduidelijk	onduidelijk	onduidelijk	onduidelijk
VI	104	sportvisserij	nee	a	a	a	a	a
	105	staand want visserij	ja	a	a	a	a	a
	106	traditionele visserij (evenementen)	nee	g	g	g	g	g

5 Toetsing bestaand gebruik Natura 2000-gebied 73 Markermeer en IJmeer

In de tabel voor Natura 2000-gebied 73 Markermeer en IJmeer zijn de resultaten van de toetsing van alle onderscheiden typen bestaand gebruik per soort/habitatype met een instandhoudingsdoel weergegeven. Hieronder wordt een toelichting gegeven. Tabel en toelichting worden geacht één geheel te zijn.

73BG001 Aanleginrichtingen veerdiensten

karakterisering Beheer en onderhoud, aanwezigheid veerboot en passagiers
effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden meters, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)), is veelal in haven of in ieder geval op plek waar oever toegankelijk is. NB: havens vallen meestal buiten de N2000 begrenzing.
wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**
argumentatie A/C voor alle IHDs; daarbovenop B voor sommige IHDs (hier niet uitgesplitst) met nbhb³ en B voor H3140.

73BG002 Bevoorrading en beheer en onderhoud eilanden

karakterisering Aanwezigheid schepen, mensen, uitvoeren werkzaamheden. Toegankelijke eilanden in Markermeer en IJmeer zijn Pampus, de drie eilanden bij Muiden (De Drost, Warenar en Hooft). Niet toegankelijk is het PEN-eiland van Staatsbosbeheer, dat ook niet hoeft te worden 'bevoorraad' – er wonen of verblijven geen mensen. Aanname is dat beheer en onderhoud buiten broedseizoen wordt uitgevoerd.
effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden meters, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)); bevoorrading volgens vaste vaarroutes.
wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**
argumentatie A/C voor alle IHDs; daarbovenop B voor sommige IHDs (hier niet uitgesplitst) met nbhb en B voor H3140.

73BG003 Dijkbeheer

karakterisering Inspecties, beheer en onderhoud zoals maaien
effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden meters, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)), wanneer menselijke activiteiten worden uitgevoerd. Een deel van de dijken wordt ook gebruikt door verkeer, daar valt de verstoring door beheer en onderhoud weg in verstoring door het verkeer.
wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**

³ nbhb = niet behaald huidig beheer: IHD wordt bij huidig beheer (zeker of waarschijnlijk) niet behaald

argumentatie A voor veel IHDs; B en/of D voor soorten/habitatype die niet direct langs dijken voorkomen (hier niet uitgesplitst).

73BG004 Havenhoofden en steigers

karakterisering Beheer en onderhoud (beide), aanwezigheid mensen en schepen (steigers)

effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden meters, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)), tijdens activiteit van mensen en schepen. De meeste steigers liggen in havens, en die vallen meestal buiten begrenzing N2000.

wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**

argumentatie A voor veel IHDs; B en/of D voor soorten/habitatype die niet direct langs havenhoofden voorkomen (hier niet uitgesplitst)

73BG005 Herstel stort/zetstenen oevers

karakterisering Werkzaamheden vanaf de wal en/of vanaf het water

effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden meters, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)), wanneer menselijke activiteiten worden uitgevoerd. Verlies aan broedhabitat afhankelijk van locatie en wijze waarop werkzaamheden worden uitgevoerd.

wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**

argumentatie Lokale verstoring van aanwezige vogels, waarvoor instandhoudingsdoelen zijn geformuleerd, in en buiten broedseizoen zal geen groot effect zijn. Dit omdat deze soorten vrijwel afwezig zijn in dit habitatype. Tijdelijk verlies aan habitat kan geen van de IHDs wezenlijk beïnvloeden.

73BG006 Herzetten steenglooingen

karakterisering Werkzaamheden vanaf de wal

effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden meters, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)) wanneer menselijke activiteiten worden uitgevoerd.

wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**

argumentatie Lokale verstoring van aanwezige vogels, waarvoor instandhoudingsdoelen zijn geformuleerd in en buiten broedseizoen zal geen groot effect zijn. Tijdelijk verlies aan habitat kan geen van de IHDs wezenlijk beïnvloeden.

73BG007 Inspectievluchten Rijkswaterstaat Handhaving

karakterisering Vliegen boven gebied met klein type vliegtuig.

effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels indien lager gevlogen wordt dan 3000 ft (914 m) (lichte verstoring) resp. 2000 ft (610 m) (matige

verstoring) (ordegrootte horizontale effectafstand 1-2 km, (Lensink *et al.* 2005)). Aantal vluchten klein.
wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**
argumentatie C voor vogel-IHDs; D voor andere soorten en voor H3140.

73BG008 Kunstwerken (betonning, dukdalven, remmingswerken, lichtopstanden, steiger, meerpalen, oevers, bodems, waterkeringen, kribbakens)

karakterisering Inspecties, beheer en onderhoud
effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden meters, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)) wanneer menselijke activiteiten worden uitgevoerd.

wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**
argumentatie A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en H3140 die niet direct bij de kunstwerken voorkomen (hier niet uitgesplitst)

73BG009 Monitoringsactiviteiten

karakterisering Het uitvoeren van metingen en het nemen van monsters op het water en langs de waterkant (zie § 8.1.2 in (Oranjewoud 2008b)) binnen de regels van de Flora- en faunawet

effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden meters, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)), dieren en/of habitats wanneer menselijke activiteiten worden uitgevoerd. Lokale verstoring van aanwezige vogels indien lager gevlogen wordt dan 3000 ft (914 m) (lichte verstoring) resp. 2000 ft (610 m) (matige verstoring) (ordegrootte horizontale effectafstand 1-2 km, (Lensink *et al.* 2005)). Aantal vluchten is klein.

wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**
argumentatie A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en H3140 die niet bij de betreffende activiteit in het geding zijn (hier niet uitgesplitst).

73BG010 Muskusrattenbestrijding

karakterisering: Het vangen van muskusratten met vallen in oeverzones en moerasvegetaties. De vangsten worden onder ander met bootjes uitgevoerd en kunnen jaarrond plaatsvinden. Er worden vallen en klemmen gebruikt.

effecten: De activiteiten vinden het gehele seizoen, inclusief het broedseizoen van vogels, plaats. De activiteiten kunnen overlappend zijn met het voorkomen van kwetsbare kolonievogels of oevervogels. De aanwezigheid van deze soorten is niet altijd leidend bij het bestrijdingsregime. Daarnaast kunnen de vallen bijvangsten veroorzaken. Hoewel de aantallen bijgevangen vogels beperkt zijn met een ordegrootte van 1900 op jaarbasis in Nederland (LCCM 2007), betreft het ook slachtoffers waarvoor instandhoudingsdoelen zijn geformuleerd. Het is ook nog onduidelijk of de locaties waar de bestrijding plaatsvindt identiek blijven

en of de intensiteit al dan niet kan toenemen. In beide gevallen is het bestaande gebruik mogelijk toekomstig negatief. Echter, negatieve effecten worden vooral ingeschat bij kwetsbare oevermoerasbroedvogels en kolonievogels en soorten die in vallen kunnen verdrinken, en van die soorten is in dit N2000-gebied alleen de fuut voorzien van een instandhoudingsdoel.

wel/niet nadere effectenanalyse: **wel**

argumentatie: Intensiteit kan toenemen in ruimte en tijd en een soort waarvoor een afnemende trend zichtbaar is (A005) wordt in vallen als bijvangst geregistreerd. Voor andere watervogels vanwege versturende effecten categorie 'mogelijk' aangemerkt. Nadere studie gewenst.

73BG011 Natuurbeheer

karacterisering Dit is een speciaal type bestaand gebruik aangezien deze vorm van bestaand gebruik in eerste instantie het doel heeft de instandhoudingsdoelen te bevorderen. De term natuurbeheer is driedelig uitgelegd: 1) alle beheerswerkzaamheden die oppervlak, ligging en turnover van huidige habitattypen handhaaft. Met andere woorden het zorgt ervoor dat de successie niet voortschrijdt en de diversiteit aan biotopen gehandhaafd blijft. In beginsel sluit dit aan op de instandhoudingsdoelen en is er geen effect te verwachten. Er zijn twee uitzonderingen. Dit betreft: 2) natuurontwikkeling. Deze gebruiksvorm is niet als zodanig in het bestaand gebruik opgenomen omdat dit eigenlijk onder plannen of projecten valt. Omdat kleine vormen van natuurontwikkeling ook onder natuurbeheer kunnen vallen, is dit als zodanig opgenomen. 3) Rijkswaterstaat is met de terreinbeheerders van binnen de N2000 begrenzing gelegen gebieden van deze organisaties in gesprek. Doel is om na te gaan hoe de beheeractiviteiten die vallen onder natuurbeheer in deze gebieden kunnen worden uitgevoerd. Gezien de stand van zaken in dit overleg was gedetailleerde informatie nog niet beschikbaar voor deze toetsing.

effecten: onbekend

wel/niet nadere effectenanalyse: **wel**

argumentatie: Nadere effectenanalyse noodzakelijk vanwege ontbreken informatie.

73BG012 Natuurbeheer: stranden en recreatiegebieden tbv recreanten

karacterisering Inspecties, beheer en onderhoud

effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden meters, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)) wanneer menselijke activiteiten worden uitgevoerd. Aangezien dit gebieden zijn waar recreatie reeds lang is toegestaan, is de potentie voor verstoring door uitbreiding van activiteiten gering.

wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**

argumentatie A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en H3140 die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst).

73BG013 Oeverbeheer

karakterisering Inspecties, beheer en onderhoud door rijksoverheid, waterschappen en gemeentes

effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden meters, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)) en soorten/habitats wanneer menselijke activiteiten worden uitgevoerd. Omvang en actieradius gering.

wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**

argumentatie A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en H3140 die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst).

73BG014 Beheer en onderhoud kabels en leidingen

karakterisering Inspecties, beheer en onderhoud

effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden meters, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)) en soorten/habitats wanneer menselijke activiteiten worden uitgevoerd. Omvang en actieradius gering.

wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**

argumentatie A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en H3140 die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst).

73BG015 Onderwaterstenen oeververdediging

karakterisering Inspecties, beheer en onderhoud

effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden meters, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)) en soorten/habitats wanneer menselijke activiteiten worden uitgevoerd. Omvang en actieradius gering.

wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**

argumentatie A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en H3140 die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst).

73BG016 Opruimen zwerfvuil incl. klein onderhoud

karakterisering Inspecties, beheer en onderhoud

effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden meters, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)) en soorten/habitats wanneer menselijke activiteiten worden uitgevoerd. Omvang en actieradius gering.

wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**

argumentatie A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en H3140 die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst).

73BG017 Peilbeheer

karakterisering Winterstreefpeil: NAP -0,40 m, zomerstreefpeil NAP – 0,20 m; De overgang van winter- naar zomerpeil vindt plaats ca. tussen 15 maart en 15 april; de overgang van zomer- naar winterpeil vindt plaats ca. tussen 20 september en 15 oktober.

effecten: Het huidige peilbeheer is al vele jaren gangbaar in de grote rijkswateren. Het peilbeheer is tegennatuurlijk met hoge zomerpeilen en lage winterpeilen en een zeer abrupte overgang tussen beide niveaus. Het tegennatuurlijke peilbeheer heeft in beginsel voor veel soorten van pioniermilieus een negatieve invloed doordat bepaalde habitats zich niet kunnen ontwikkelen of handhaven of duurzaam verslechteren. Het Markermeer kent in de huidige situatie dermate weinig geleidelijke overgangen dat een meer natuurlijk peilbeheer geen wezenlijke bijdrage geeft aan het versterken van de instandhoudingsdoelen (Iedema *et al.* 2005)

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie: (Iedema *et al.* 2005) rapportage laat zien dat meerwaarde van ander peilbeheer in dit gebied nihil is.

73BG018 Regulier beheer en onderhoud (Wbr en bouwstoffenbesluit)

karakterisering Inspecties, beheer en onderhoud

effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden meters, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)) en soorten/habitats wanneer menselijke activiteiten worden uitgevoerd. Omvang en actieradius gering.

wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**

argumentatie A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en H3140 die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst).

73BG019 Rijks- en provinciale wegen

karakterisering Inspectie, beheer en onderhoud

effecten Inspectie en beheer en onderhoud van wegen valt in het niet bij het gebruik (zie 72BG035)

wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**

argumentatie C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en H3140 die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst).

73BG020 Schutsluizen

karakterisering Onderhoud schutsluizen

effecten De activiteiten zijn zeer lokaal en tijdelijk. Een bijzondere situatie kan zich voordoen wanneer er bijv. broedende vogels op een sluissterrein bevinden. Deze vallen onder de bescherming van de Flora- en faunawet.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Effecten zeer gering, dan wel B of D voor alle soorten/habitattypen (hier niet uitgesplitst).

73BG021 Spuisluizen

karakterisering Beheer en onderhoud spuisluizen
effecten De activiteiten zijn zeer lokaal en tijdelijk. Een bijzondere situatie kan zich voordoen wanneer er zich bijv. broedende vogels op een sluissterrein bevinden.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
argumentatie Effecten zeer gering, dan wel B of D voor alle soorten/habitattypen (hier niet uitgesplitst). Eventueel aanwezige broedende vogels vallen onder de bescherming van de Flora- en faunawet. Een heel specifiek geval is wanneer een soort waar voor een IHD is geformuleerd, op het sluissterrein broedt (bijv. visdief), dan is de locatie ook beschermd op grond van de Natuurbeschermingswet. In het beheerplan moeten deze locaties worden beschreven en gevrijwaard van onderhoudsactiviteiten die het IHD negatief beïnvloeden.

73BG022 Spoorwegen

karakterisering Inspectie, beheer en onderhoud
effecten Inspectie en beheer en onderhoud van spoorwegen valt in het niet bij het gebruik(zie 72BG036)

wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**
argumentatie C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en H3140 die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst).

73BG023 Vooroevers

karakterisering Beheer en onderhoud vooroevers
effecten De activiteiten zijn lokaal en tijdelijk. Een bijzondere situatie kan zich voordoen wanneer er zich bijv. broedende vogels op een vooroever bevinden.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
argumentatie Effecten zeer gering, dan wel B of D voor alle soorten/habitattypen (hier niet uitgesplitst). Eventueel aanwezige broedende vogels vallen onder de bescherming van de Flora- en faunawet. Een heel specifiek geval is wanneer een soort waar voor een IHD is geformuleerd, op de vooroever broedt (bijv. aalscholver, visdief), dan is de locatie ook beschermd op grond van de Natuurbeschermingswet. In het beheerplan moeten deze locaties worden beschreven en gevrijwaard van onderhoudsactiviteiten die het IHD negatief beïnvloeden.

73BG024 Bedrijventerrein

karakterisering Aanwezigheid en gebruik bedrijventerrein
effecten Bestaande bedrijventerreinen met effecten tot in het N2000-gebied Markermeer en IJmeer zijn er weinig. Het bestaande gebruik leidt hooguit tot lokale verstoring, die er al was op moment van aanwijzing.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Effecten zeer gering, dan wel B of D voor alle soorten/habitattypen (hier niet uitgesplitst).

73BG025 Betonning, recreatiebetonning

karakterisering Aanwezigheid en gebruik betonning

effecten De aanwezigheid van betonning heeft geen negatieve (wel positieve) effecten op IHDs.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie D voor alle soorten/habitattypen

73BG026 Beweegbare brug

karakterisering Aanwezigheid en gebruik beweegbare bruggen

effecten De aanwezigheid van beweegbare bruggen heeft geen negatieve effecten op IHDs.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie D voor alle soorten/habitattypen

73BG027 Dammen

karakterisering Aanwezigheid dammen

effecten De aanwezigheid van reeds bestaande dammen heeft geen negatieve effecten op IHDs.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie D voor alle soorten/habitattypen

73BG028 Gemalen

karakterisering Gebruik van gemalen (zie voor aanwezigheid 73BG050)

effecten Door het gebruik van gemalen kan vissterfte optreden. Dit heeft mogelijk negatieve effecten op IHDs.

wel/niet nadere effectenanalyse: **wel**

argumentatie Op grond van de beschikbare informatie kunnen negatieve effecten op sommige IHDs niet worden uitgesloten.

73BG029 Hoogspanningsleiding

karakterisering Aanwezigheid en gebruik hoogspanningsleidingen

effecten Er loopt een hoogspanningsleiding parallel aan de Hollandse Brug net binnen het N2000-gebied. Hoogspanningsleidingen kunnen, afhankelijk van ligging, hoogte en aantal draden, aantallen vogelslachtoffers van betekenis eisen. Ter plaatse is geen onderzoek verricht. Het tracé is echter kort en deze effecten worden waarschijnlijk verkleind door de bundeling met spoorlijn en brug/rijksweg, waardoor onder andere achtergrondverlichting in zuidwaartse richting aanwezig is. Het gebruik zal niet veranderen. Markering van draden met ballen of krullen is een goede vorm van mitigatie.

wel/niet nadere effectenanalyse: **wel**

argumentatie Er is een effect in de vorm van aanvaringslachtoffers onder vliegende vogels. De omvang is onbekend, vermoedelijk zijn hier niet massaal lokale vliegbewegingen tussen IJmeer en Gooimeer v.v.

73BG030 Lichtopstanden

karakterisering Aanwezigheid en gebruik lichtopstanden. Dit betreft lokaal zichtbare lampen.

effecten Over de effecten van licht op fauna is nog relatief weinig bekend. Gezien de lichtsterkte wordt verwacht dat er geen wezenlijke effecten kunnen zijn voor watervogels en meervleermuis.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie A en B voor alle soorten/habitattypen.

73BG031 Ligplaats kegelschepen

karakterisering Aanwezigheid en gebruik ligplaatsen kegelschepen

effecten De aanwezigheid en het gebruik van ligplaatsen kegelschepen heeft geen negatieve effecten op IHDs.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie D voor alle soorten/habitattypen

73BG032 Meetpaal RWS

karakterisering Aanwezigheid en gebruik meetpalen RWS

effecten De aanwezigheid en het gebruik van meetpalen RWS heeft geen negatieve effecten op IHDs.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie D voor alle soorten/habitattypen

73BG033 Naviduct

karakterisering Aanwezigheid en gebruik naviduct

effecten De aanwezigheid en het gebruik van het naviduct bij Enkhuizen heeft geen negatieve effecten op IHDs.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie D voor alle soorten/habitattypen

73BG034 Op- en overslag

karakterisering Aanwezigheid en gebruik ligplaatsen voor op- en overslag

effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden meters, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)) en soorten/habitats wanneer menselijke activiteiten worden uitgevoerd. Omvang en actieradius gering

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie A voor alle soorten/habitattypen

73BG035 Rijks- en provinciale wegen

karakterisering Gebruik rijks- en provinciale wegen

effecten Autowegen hebben in het algemeen een versturende werking op broedvogels, de ordegrootte van de effectafstand kan vele honderden meters zijn (Reijnen 1995). Effecten op watervogels van verkeer goeddeels onbekend. In het IJsselmeergebied, liggen de rijks- en provinciale wegen op dammen of dijken (o.a. Houtribdijk, Oostvaardersdijk) waarlangs zich in het algemeen grote aantallen (rustende, foeragerend) vogels ophouden. Dit suggereert geen wezenlijke effecten van verkeer op instandhoudingsdoelen. Wel vallen er verkeersslachtoffers onder watervogels. Verwacht wordt niet dat dit een wezenlijk effect heeft op de IHDs.

wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**

argumentatie C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst)

73BG036 Schutsluis

karakterisering Aanwezigheid en gebruik schutsluis

effecten De aanwezigheid en het gebruik van schutsluizen heeft slechts lokaal reeds bij aanwijzing bestaande geringe verstoringseffecten op aanwezige watervogelsoorten, en heeft daardoor geen negatieve effecten op IHDs.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Voor soorten die in of bij schutsluizen aanwezig zijn geldt C (geringe lokale verstoring), verder D voor soorten/habitattypen (hier niet uitgesplitst).

73BG037 Spuisluis

karakterisering Gebruik van spuisluizen

effecten Door spuien kan vissterfte optreden. Omdat het in het Markermeer spuien van zoet naar zoet betreft (in tegenstelling tot de spuisluizen in de Afsluitdijk) is de verwachting niet dat de invloed in de huidige situatie dusdanig is dat het effect op de visbestanden dermate groot is dat er een effect kan zijn op de instandhoudingsdoelen.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Een negatief effect op de IHDs is niet waarschijnlijk. Zie ook 72BG028

- 73BG038 Spoorwegen**
 karakterisering Gebruik spoorwegen
 effecten Spoorwegen hebben in het algemeen een versturende werking op broedvogels, de ordegrootte effectafstand kan vele honderden meters zijn (Tulp *et al.* 2002). Effecten op watervogels van spoorwegen zijn goeddeels onbekend. In Markermeer en IJmeer ligt een spoorlijn over een brug (naast de Hollandse Brug), op een plek waar een vaargeul is en geen sprake is van bijzondere concentraties watervogels en/of broedgebieden.
 wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**
 argumentatie C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locatie voorkomen (hier niet uitgesplitst)
- 73BG039 Vaarwegen (vaarwegvakken)**
 karakterisering Gebruik vaarwegen (zie ook 72BG086)
 effecten Schepen hebben een versturende werking hebben op vogels (zie (Krijgsveld *et al.* 2006)), maar vogels kunnen wennen aan vaste routes van scheepvaart zodat de verstoringafstanden kleiner worden. De vaarwegvakken worden al lang gebruikt en waren bij aanwijzing reeds aanwezig.
 wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**
 argumentatie C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de vaarwegen voorkomen (hier niet uitgesplitst)
- 73BG040 Vaste brug**
 karakterisering Aanwezigheid en gebruik vaste bruggen
 effecten De aanwezigheid van vaste bruggen heeft geen negatieve effecten op IHDs.
 wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
 argumentatie D voor alle soorten/habitattypen
- 73BG041 Veerverbindingen**
 karakterisering Gebruik veerverbindingen
 effecten In het N2000-gebied zijn slechts enkele veerverbindingen. De enkele scheepsbewegingen die dat oplevert, en die al lang worden uitgevoerd, leveren geen effecten van betekenis op soorten op. Zie ook 72BG039.
 wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**
 argumentatie C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de vaarwegen voorkomen (hier niet uitgesplitst)
- 73BG042 Vooroevers**
 karakterisering Aanwezigheid vooroevers: stenen dammen die in het open water aangelegd worden om golfslag te beperken en (wind)luwte te creëren
 effecten Positieve effecten doordat er rustgebied ontstaat voor watervogels, maar negatieve effecten doordat winddynamiek vermindert en daarmee

de instandhouding van waterrietranden verslechtert. In het Markermeer en IJmeer doet zich dit niet voor in de huidige situatie.
wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
argumentatie In het Markermeer en IJmeer geen vooroevers in de omgeving van waterrietbestanden dus argument B.

73BG043 Vuurtorens

karacterisering Aanwezigheid en gebruik vuurtorens
effecten De aanwezigheid en het gebruik van vuurtorens (die in het gebied van beperkte grootte zijn en ook als lichtopstand gezien kunnen worden) heeft geen negatieve effecten op IHDs.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
argumentatie D voor alle soorten/habitattypen

73BG044 Wachtvoorzieningen: palen en steigers voor afmeren schepen

karacterisering Aanwezigheid en gebruik wachtvoorzieningen door schepen.
effecten De aanwezigheid en het gebruik van wachtvoorzieningen heeft geen negatieve effecten op IHDs. Lokale verstoring van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden meters, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)) en soorten/habitats wanneer menselijke activiteiten worden uitgevoerd. Omvang en actieradius gering

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
argumentatie A en D voor alle soorten/habitattypen

73BG045 Waterkeringen RWS

karacterisering Aanwezigheid en gebruik waterkeringen RWS
effecten De aanwezigheid van waterkeringen heeft geen negatieve effecten op IHDs.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
argumentatie D voor alle soorten/habitattypen, maar zie peilbeheer (dat hier direct mee samenhangt).

73BG046 Windturbines

karacterisering Windturbines binnendijks (externe werking) of aan de randen (dijken) van het meer.

effecten sterfte, verstoring en barrièrewerking voor vogels.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
argumentatie De huidige windparken aan de oevers van het Markermeer en IJmeer hebben vooral versturende effecten en leiden in mindere mate sterfte van vogels (Witte & van Lieshout 2003; Fijn *et al.* 2007; Krijgsveld *et al.* 2007). Barrièrewerking (waarbij de aanwezigheid van windturbines vogels hindert in de verplaatsing door het landschap) is geen factor van betekenis gezien de beperkte omvang van de opstellingen. Lokaal zijn effecten zichtbaar op aantallen rustende watervogels (o.a. (Winkelman

1989; van Eerden *et al.* 2005) maar op basis van argument E wordt ingeschat dat dit de doelen momenteel niet schaadt omdat er nu nog voldoende alternatieve rustplaatsen zijn.

73BG047 Zuiveringsinstallatie

karakterisering Aanwezigheid zuiveringsinstallaties
effecten De aanwezigheid van zuiveringsinstallaties heeft geen negatieve effecten op IHDs. Oppervlaktewater verbetert zelfs als gevolg van deze maatregel en het is de verwachting dat verbetering nog doorzet.
wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
argumentatie D voor alle soorten/habitattypen

73BG048 Afwatering

karakterisering Afwatering op het IJsselmeer vanuit het achterland
effecten De afwatering heeft geen negatieve effecten op IHDs. Zie wel 72BG017 peilbeheer!
wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
argumentatie D voor alle soorten/habitattypen

73BG049 Electriciteitscentrale (koelwater)

karakterisering Lozing van koelwater door de centrale bij Diemen.
effecten De effecten van koelwaterlozing op het N2000-gebied zijn onbekend. De activiteit is vergund (Oranjewoud 2008b) en bestaat reeds lang.
wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
argumentatie Bestaand gebruik met mogelijk negatieve effecten dat indien het onveranderd blijft geen achteruitgang zal veroorzaken. Argumentatie A (lokaal effect).

73BG050 Gemalen

karakterisering Aanwezigheid gemalen (zie voor gebruik 73BG028)
effecten De aanwezigheid van gemalen heeft mogelijk negatieve effecten op IHDs, door de fysieke beperkingen die voor visintrek worden opgeworpen.
wel/niet nadere effectenanalyse: **wel**
argumentatie Op grond van de beschikbare informatie kunnen negatieve effecten op sommige IHDs niet worden uitgesloten. Zie ook 72BG028 en 72BG038.

73BG051 Inlaten langs de oever

karakterisering Aanwezigheid structuren om water in te laten.
effecten De aanwezigheid van deze structuren heeft geen negatieve effecten op IHDs. Zie ook 72BG028
wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
argumentatie D voor alle soorten/habitattypen

73BG052 Lozing hemelwater

karakterisering Lozing van hemelwater vanuit het achterland
effecten De omvang en eventuele effecten van de lozing van hemelwater op het N2000-gebied zijn niet beschreven. Dit bestaande gebruik bestaat reeds lang.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Een eventueel effect bestaat al van ver voor de aanwijzing, argumenten dat het leidt tot verslechtering zijn er niet.

73BG053 Lozing huishoudelijk afvalwater

karakterisering Lozing van huishoudelijk afvalwater

effecten De omvang en eventuele effecten van de lozing van huishoudelijk afvalwater op het N2000-gebied zijn niet beschreven. Dit bestaande gebruik bestaat reeds lang en neemt in omvang en intensiteit af.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Een eventueel effect bestaat al van ver voor de aanwijzing, argumenten dat het leidt tot verslechtering zijn er niet. Er lijken wel trends tot vermindering van dit type lozing te zijn.

73BG054 Lozing overstort

karakterisering Lozing van overstortwater uit rioleringsystemen

effecten De omvang en eventuele effecten van de lozing van overstortwater uit rioleringsystemen op het N2000-gebied zijn niet beschreven. Dit bestaande gebruik bestaat reeds lang.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Een eventueel effect bestaat al van ver voor de aanwijzing, argumenten dat het leidt tot verslechtering zijn er niet.

73BG055 Lozingspunt riolering

karakterisering Lozing van water uit rioleringsystemen

effecten De omvang en eventuele effecten van de lozing van water uit rioleringsystemen op het N2000-gebied zijn niet beschreven. Dit bestaande gebruik bestaat reeds lang.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Een eventueel effect bestaat al van ver voor de aanwijzing, argumenten dat het leidt tot verslechtering zijn er niet. Ook mag worden aangenomen dat op dit punt eerder verbeteringen (minder lozingen, verbetering van de kwaliteit) bereikt worden dan dat verslechtering te verwachten is.

73BG056 Rioolwaterzuiveringsinstallatie

karakterisering Lozing van gezuiverd water

effecten De omvang en eventuele effecten van de lozing van gezuiverd water uit rioolwaterzuiveringsinstallaties op het N2000-gebied zijn niet beschreven. Dit bestaande gebruik bestaat reeds lang.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Een eventueel effect bestaat al van ver voor de aanwijzing, argumenten dat het leidt tot verslechtering zijn er niet. Er lijken wel trends tot verbetering van de kwaliteit van het geloosde water te zijn.

73BG057 WVO lozingen

karakterisering Lozingen met WVO-vergunning

effecten Er is geen detail informatie over dit type lozingen aangeleverd. Op de kaart staan de punten en de volumes.

wel/niet nadere effectenanalyse: **wel**

argumentatie Onduidelijk is wat er waar wordt geloosd. Een negatief effect op één of meerdere IHDs kan daardoor niet worden uitgesloten.

73BG058 Baggeren havens

karakterisering Baggerwerkzaamheden met WVO-vergunning

effecten Er is geen detail informatie over dit type werkzaamheden aangeleverd.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Op grond van het feit dat een WVO-vergunning is verleend, wordt er van uit gegaan dat schadelijke effecten op soorten en habitattypen met een IHD redelijkerwijs zijn uitgesloten. Voor de werkzaamheden en de bijbehorende verstoring is argument A geldig.

73BG059 Baggeren ten behoeve van sluisen

karakterisering Baggerwerkzaamheden

effecten Er is geen detail informatie over dit type werkzaamheden aangeleverd. Wel is er van uit gegaan dat ook hiervoor een WVO-vergunning is verleend.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Op grond van het feit dat een WVO-vergunning is verleend, wordt er van uit gegaan dat schadelijke effecten op soorten en habitattypen met een IHD redelijkerwijs zijn uitgesloten. Voor de werkzaamheden en de bijbehorende verstoring is argument A geldig.

73BG060 Baggeren vaargeul en toegangsgeulen jachthavens

karakterisering Baggerwerkzaamheden

effecten Deze baggerwerkzaamheden vinden plaats op plaatsen waar geen waterplantenvelden liggen. Er is geen detail informatie over dit type werkzaamheden aangeleverd. Wel is er van uit gegaan dat ook hiervoor een WVO-vergunning is verleend.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Op grond van het feit dat een WVO-vergunning is verleend, wordt er van uit gegaan dat schadelijke effecten op soorten en habitattypen met een IHD redelijkerwijs zijn uitgesloten. Voor de werkzaamheden en de bijbehorende verstoring is argument A geldig.

73BG061 Omputmethode, nautisch baggeren (ontgrondingsvergunningen 2007)

karacterisering Nautisch beheer en onderhoud aan vaargeulen
effecten Alle werkzaamheden spelen zich af in of direct bij vaar-
wegen/vaargeulen. De oppervlaktes zijn gering, de verstoringseffecten
lokaal.
wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
argumentatie A voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct
bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst).

73BG062 Stortlocatie (ontgrondingsvergunningen 2007)

karacterisering Specie storten op stortlocaties
effecten In het zuidelijke IJmeer ligt een stortlocatie van behoorlijke omvang. De
mogelijke omvang en duur van vertroebelingseffecten op soorten en
habitats is op dit moment niet bekend.
wel/niet nadere effectenanalyse: **wel**
argumentatie Nadere effectenanalyse op grond van ontbreken informatie. Putten
kunnen belangrijke ecologische functie vervullen.

73BG063 Bergingsbedrijven

karacterisering Activiteiten bergingsbedrijven na ongelukken en calamiteiten
effecten Deze activiteiten zijn zeer lokaal en hebben daardoor geen negatieve
effecten op IHDs; in vele gevallen zal de preventieve werking van
opruimen juist positief zijn.
wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
argumentatie . Voor de werkzaamheden en de bijbehorende verstoring is argument A
of B geldig.

73BG064 KNRM

karacterisering Activiteiten reddingsmaatschappij
effecten Deze activiteiten zijn zeer lokaal en hebben daardoor geen negatieve
effecten op IHDs; in vele gevallen zal de preventieve werking van een
redding juist positief zijn (b.v. voorkomen oliespill etc.).
wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
argumentatie Voor de werkzaamheden en de bijbehorende verstoring is argument A
of B geldig.

73BG065 Rampenbestrijding en incidentenaanpak

karacterisering Activiteiten na rampen en incidenten
effecten Deze activiteiten zijn zeer lokaal en hebben daardoor geen negatieve
effecten op IHDs; in vele gevallen zal de preventieve werking van
opruimen juist positief zijn.
wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
argumentatie Voor de werkzaamheden en de bijbehorende verstoring is argument A
of B geldig.

73BG066 Reddingsbrigades

karakterisering Activiteiten reddingsbrigades
effecten Deze activiteiten zijn zeer lokaal en hebben daardoor geen negatieve effecten op IHDs;
wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
argumentatie Voor de werkzaamheden en de bijbehorende verstoring is argument A of B geldig.

73BG067 Aanlegplaats

karakterisering Aanleggen schepen op daarvoor bestemde bestaande aanlegplaatsen
effecten Lokale verstoring door aanwezigheid mensen, honden en vaartuigen van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden m, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)).
wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
argumentatie Locaties aanwezig op moment van aanwijzing. A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst)

73BG068 Camping

karakterisering Aanwezigheid bestaande camping in directe nabijheid N2000-gebied
effecten Lokale verstoring door aanwezigheid mensen, honden en eventueel vaartuigen van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden m, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)).
wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
argumentatie Locaties aanwezig op moment van aanwijzing. A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst)

73BG069 Dagrecreatief terrein

karakterisering Aanwezigheid bestaand dagrecreatief terrein in of in directe nabijheid N2000-gebied
effecten Lokale verstoring door aanwezigheid mensen, honden en eventueel vaartuigen van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden m, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)).
wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
argumentatie Locaties aanwezig op moment van aanwijzing. A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst)

73BG070 Evenementen

karakterisering Evenementen zoals visserijdagen, zeilwedstrijden, roeiwedstrijden, activiteiten op stranden. Tijdelijke, maar soms intensieve recreatieve gebruiksvormen.

effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels, andere soorten en habitattypen is mogelijk door aanwezigheid mensen, honden, tijdelijke bouwwerken etc. en eventueel vaartuigen (ordegrootte effectafstand tientallen tot honderden m, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)). Vooral nog niet alle effecten te voorzien vanwege de verschillen in aarde en omvang van evenementen.

wel/niet nadere effectenanalyse: **wel**

argumentatie Hoewel de verstoring tijdelijk is (alleen tijdens het evenement), kan op voorhand niet voorzien worden of dit kwetsbare gebiedsdelen betreft of kwetsbare soorten. Nadere toetsing noodzakelijk of een nadere afbakening van gebieden, omvang, duur en type activiteiten om op voorhand risico's te kunnen inschatten.

73BG071 Exploitatie strandpaviljoens

karacterisering Aanwezigheid bestaande strandpaviljoens in of in directe nabijheid N2000-gebied

effecten Lokale verstoring door aanwezigheid mensen, honden en eventueel vaartuigen van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden m, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)).

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Locaties aanwezig op moment van aanwijzing. A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst)

73BG072 Jachthavens

karacterisering Aanwezigheid bestaande jachthavens met huidig aantal ligplaatsen in of in directe nabijheid N2000-gebied

effecten Lokale verstoring door aanwezigheid mensen en vaartuigen van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden m, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)).

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Locaties aanwezig op moment van aanwijzing. A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst)

73BG073 Snelle motorboten

- karacterisering** Intensieve recreatieve gebruiksvormen met snelle zeer wendbare kleine vaartuigen. Hieronder vallen ook waterscooters en jetski's. Snelvaren (sneller dan 20 km/u) is op het Markermeer toegestaan, met uitzondering van de betonde vaargeulen, de vaargeul in het Markermeer, het gebied aan de landzijde van de aanvullende markering en het gebied binnen een afstand van 250 m uit de oevers (inclusief de natuureilanden). Op de Gouwzee is snelvaren niet toegestaan, met uitzondering van het door gele tonnen gemarkeerde gebied. Op het IJmeer is snelvaren toegestaan, met uitzondering van de betonde vaargeulen, enkele nader aangeduide gebieden en binnen een afstand van 250 m uit alle oevers. Waterskiën mag alleen in daarvoor aangewezen gebieden en is apart getoetst (73BG083).
- effecten** Vanwege de grote snelheid, kleine diepgang (niet gebonden aan vaargeulen) en grote wendbaarheid behoren deze vormen van waterrecreatie tot de meest verstorende voor watervogels.
- wel/niet nadere effectenanalyse:** **wel**
- argumentatie** Hoewel de verstoring al in de huidige situatie plaatsvindt, zijn deze vormen van bestaand gebruik bij uitstek weinig afgebakend in ruimte en tijd. In de huidige situatie kunnen de effecten al groot zijn en bij een lichte toename van de intensiteit kunnen de effecten groot zijn als dit kwetsbare gebiedsdelen of soorten betreft. Nadere toetsing noodzakelijk of een nadere afbakening van gebieden, omvang, duur en type activiteiten om op voorhand risico's te kunnen inschatten.

Toelichting bij **73BG074, 075, 085 en 092**. Dit zijn vormen van bestaand gebruik waarbij uitbreiding dan wel intensivering (in tijd en/of ruimte) zonder plan of project denkbaar is, en waarbij in geval van uitbreiding dan wel intensivering effecten op soorten/habitattypen met IHDs mogelijk of waarschijnlijk zijn. Als conclusie voor wel/niet nadere effectenanalyse is hierbij vermeld: **niet**; mogelijk **wel**, waarmee bedoeld wordt dat in de nadere effectenanalyse moet worden nagegaan of een dergelijke uitbreiding dan wel intensivering te verwachten is. Zo niet, is verdere analyse niet nodig, zo wel, dan dienen de effecten van de uitbreiding dan wel intensivering nader te worden geanalyseerd. In de huidige situatie kan reeds substantieel sprake zijn van verstoring van watervogels (Lensink *et al.* 2007), maar de omvang en situering van deze verstoring was reeds bij aanwijzing van de Natura 2000-gebieden het geval en stond aanwijzing niet in de weg. Speciaal de Gouwzee dient in dit licht kritisch bekeken te worden.

73BG074 Kajuit-, zeil- en motorjachten

- karacterisering** Varen met genoemde typen in huidige aantallen/dichtheden.
- effecten** Lokale verstoring door aanwezigheid vaartuigen van aanwezige vogels (zie (Krijgsveld *et al.* 2006; Lensink *et al.* 2007)).
- wel/niet nadere effectenanalyse:** **niet**; mogelijk **wel**.
- argumentatie** Voor huidige situatie geldt E voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitats die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst).

In huidige situatie is verstoring al hoog, maar geen reden voor nadere effectenanalyse als locaties en intensiteit gelijk blijven aan moment van aanwijzing. Deze vorm van bestaand gebruik is gevoelig voor toename van de intensiteit, in geval bestaand gebruik betekent dat er een autonome toename is, is wel nadere effecten analyse nodig.

73BG075 Kanoën

karacterisering Varen met kano's in huidige aantallen/dichtheden.

effecten Lokale verstoring door aanwezigheid vaartuigen van aanwezige vogels (zie (Krijgsveld *et al.* 2006)). Kano's zijn in potentie een belangrijke verstoringsbron vanwege hun actieradius, voorkeur voor ondieptes en onvoorspelbaar gedrag (Krijgsveld *et al.* 2004).

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**; mogelijk **wel**

argumentatie Voor huidige situatie geldt C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst). Deze vorm van bestaand gebruik is wel gevoelig bij toename van intensiteit en locaties, in geval bestaand gebruik betekent dat er een autonome toename is, is wel nadere effecten analyse nodig.

73BG076 Kitesurfgebied

karacterisering Kitesurfers die vanaf de oever het open water opgaan en rondvaren.

effecten: Kitesurfen is een activiteit die zeer verstorend is voor watervogels . Door het onvoorspelbare en zeer snelle gedrag van kitesurfers en de duidelijke aanwezigheid van mensen (zichtbare personen) en het hoge zeil zijn verstoringsafstanden relatief groot (en groter dan bij windsurfen). Omdat er vaak graag in ondiepe gebieden gesurft wordt, is de verstoring navenant omdat ondiepe zones in het Markermeer schaars zijn en een aantal instandhoudingsdoelen hier aan gerelateerd zijn. Verstoring vooral van invloed op soorten van ondieptes, soorten die in grote groepen voorkomen en soorten die op rustplaatsen zitten in de omgeving van surfgebieden.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie: Er is in principe onderscheid gemaakt in locaties waar op voorhand geen effecten op de instandhoudingsdoelen zijn te verwachten en locaties waar dit niet op voorhand uit te sluiten is. Bij de locaties waar geen nadere beoordeling nodig is, is de verwachting dat er geen grote concentraties vogels voorkomen in het kitesurfgebied die van wezenlijk belang zijn voor de instandhoudingsdoelen. Het betreft onder meer locaties nabij stedelijk gebied op locaties waar al andere verstoringen aanwezig zijn of waar voldoende alternatieve locaties voor rustende vogels aanwezig zijn. Op de kaarten voor Markermeer en IJmeer is slechts één kitesurfgebied aangegeven, hetgeen nadere effectanalyse niet noodzakelijk maakt.

73BG077 Oever vissen

karakterisering Vissen vanaf de oever op plaatsen waar toegang is vrijgegeven.
effecten Lokale verstoring door aanwezigheid mensen van aanwezige vogels (zie (Krijgsveld *et al.* 2006)).
wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
argumentatie Er geldt C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst).

73BG078 Schaatsen

karakterisering Vorm van recreatief gebruik van het gebied nadat het is dichtgevroren.
effecten Geen. In geval van dichtvriezen zijn de meeste vogels weg. Een uitzondering is een situatie waarin concentraties van vogels zich in (grote) wakken verzamelen. Verstoring van deze vogels in winterse omstandigheden dient te worden voorkomen. Tevens dienen gebieden waar roerdomp voor kan komen schaatsvrije delen te kennen. Juist in strenge winters is verstoring voor deze soort een extra negatieve factor.
wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
argumentatie Er geldt C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet voorkomen, c.q. niet bereikbaar zijn, bij vorst (hier niet uitgesplitst).

73BG079 Vaarwegen (vaarwegvakken)

karakterisering Gebruik vaarwegen door recreatievaart.
effecten Schepen hebben een verstoring werking hebben op vogels (zie (Krijgsveld *et al.* 2006)), maar wennen aan vaste routes van scheepvaart zodat de verstoringafstanden kleiner worden. De vaarwegvakken worden al lang gebruikt en waren bij aanwijzing aanwezig.
wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**
argumentatie C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de vaarwegen voorkomen (hier niet uitgesplitst). Toename van gebruik binnen de vaarwegen, ook door recreatievaart, is minder kritisch dan daarbuiten.

73BG080 Verblifsrecreatie

karakterisering Aanwezigheid bestaande verblifsrecreatie in directe nabijheid N2000-gebied (zie ook 72BG075)
effecten Lokale verstoring door aanwezigheid mensen, honden en eventueel vaartuigen van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden m, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)).
wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
argumentatie Locaties aanwezig op moment van aanwijzing. A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst)

73BG081 Recreatief vliegverkeer (bv ballonvaart)

karakterisering Vliegen boven gebied met klein type vliegtuig.

effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels indien lager gevlogen wordt dan 3000 ft (914 m) (lichte verstoring) resp. 2000 ft (610 m) (matige verstoring) (ordegrootte horizontale effectafstand 1-2 km, (Lensink *et al.* 2005)). Luchtballonnen en eventueel helicopters zijn ernstiger verstoringsfactoren dan kleine vliegtuigen.

wel/niet nadere effectenanalyse: **wel**

argumentatie Hoewel de verstoring al in de huidige situatie plaatsvindt, zijn deze vormen van bestaand gebruik bij uitstek weinig afgebakend in ruimte en tijd. In de huidige situatie kunnen de effecten al groot zijn en bij een lichte toename van de intensiteit kunnen de effecten groot zijn als dit kwetsbare gebiedsdelen of soorten betreft. Nadere toetsing noodzakelijk of een nadere afbakening van gebieden, omvang, duur en type activiteiten om op voorhand risico's te kunnen inschatten.

73BG082 Vluchthavens

karacterisering Aanleggen schepen op daarvoor bestemde bestaande aanlegplaatsen

effecten Lokale verstoring door aanwezigheid mensen, honden en vaartuigen van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden m, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)).

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Locaties aanwezig op moment van aanwijzing. A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst)

73BG083 Waterskigebieden

karacterisering Afgebakende gebieden voor waterskiërs

effecten Waterskiën is, doordat snelle wendbare motorboten gebruikt worden, een activiteit die vogels flink verstoort. De omvang en ligging van het waterskigebied in dit gebied (tussen Monnickendam en Marken) maakt echter dat de te verwachten effecten van bestaand gebruik binnen dat gebied slechts lokaal en van geringe omvang zijn.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Er geldt C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst).

73BG084 Windsurfen (algemeen en locaties niet beoordelen)

karacterisering Windsurfers die vanaf de oever het open water opgaan en rondvaren.

effecten: Windsurfen is een activiteit die zeer verstorend is voor watervogels. Door het onvoorspelbare gedrag van windsurfers en de duidelijke aanwezigheid van mensen (zichtbare personen) zijn verstoringsafstanden relatief groot. Omdat er vaak graag in ondiepe gebieden gesurft wordt, is de verstoring navenant omdat ondiepe zones in het IJsselmeer schaars zijn en een aantal instandhoudingsdoelen hier aan gerelateerd zijn. Verstoring vooral van invloed op soorten van ondieptes,

soorten die in grote groepen voorkomen en soorten die op rustplaatsen zitten in de omgeving van surfgebieden (zoals sandplaten).

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie: Er is onderscheid gemaakt in locaties waar op voorhand geen effecten op de instandhoudingsdoelen zijn te verwachten en locaties waar dit niet op voorhand uit te sluiten is. Bij de locaties waar geen nadere beoordeling nodig is, is de verwachting dat er geen grote concentraties vogels voorkomen in het windsurfgebied die van wezenlijk belang zijn voor de instandhoudingsdoelen. Het betreft onder meer locaties nabij stedelijk gebied op locaties waar al andere verstoringen aanwezig zijn of waar voldoende alternatieve locaties voor rustende vogels aanwezig zijn.

73BG084A Windsurfen (locaties wel beoordelen)

karakterisering Windsurfers die vanaf de oever het open water opgaan en rondvaren.

effecten: Windsurfen is een activiteit die zeer verstorend is voor watervogels. Door het onvoorspelbare gedrag van windsurfers en de duidelijke aanwezigheid van mensen (zichtbare personen) zijn verstoringafstanden relatief groot. Omdat er vaak graag in ondiepe gebieden gesurft wordt, is de verstoring navenant omdat ondiepe zones in het IJsselmeer schaars zijn en een aantal instandhoudingsdoelen hier aan gerelateerd zijn. Verstoring vooral van invloed op soorten van ondieptes, soorten die in grote groepen voorkomen en soorten die op rustplaatsen zitten in de omgeving van surfgebieden (zoals sandplaten).

wel/niet nadere effectenanalyse: **wel**: alle locaties langs de Noord-Hollandse kust (in samenhang, met speciale aandacht voor de Gouwzee) en Pampushaven.

argumentatie: Er is onderscheid gemaakt in locaties waar op voorhand geen effecten op de instandhoudingsdoelen zijn te verwachten en locaties waar dit niet op voorhand uit te sluiten is. Gezien het onvoorspelbare gedrag, het feit dat de activiteit jaarrond plaats vindt en niet gebonden is aan een afgebakend gebied kan er een conflict ontstaan met instandhoudingsdoelen op de aangegeven locaties. Hier is rekening gehouden met de speciale functie van de omgeving van deze locaties voor belangrijke soorten van het Markermeer en IJmeers.

73BG085 Zeilen

karakterisering Varen met zeilschepen in huidige aantallen/dichtheden.

effecten Lokale verstoring door aanwezigheid vaartuigen van aanwezige vogels (zie (Krijgsveld *et al.* 2006; Lensink *et al.* 2007)). Zie ook 73BG074

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**; mogelijk **wel**.

argumentatie Voor huidige situatie geldt E voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitats die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst). In huidige situatie is verstoring al hoog, maar geen reden voor nadere effectenanalyse als locaties en intensiteit gelijk blijven aan moment van aanwijzing. Deze vorm van bestaand gebruik is gevoelig voor toename

van de intensiteit, in geval bestaand gebruik betekent dat er een autonome toename is, is wel nadere effecten analyse nodig.

73BG086 Zwemmen, vliegeren, wandelen, sporten op strand

karacterisering Recreatieve activiteiten op en langs de oever op daarvoor opengestelde plekken. Zie ook 73BG069

effecten Lokale verstoring door aanwezigheid mensen en honden van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden m, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)).

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Locaties aanwezig op moment van aanwijzing. A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst)

73BG087 Bunkeren (olie inname)

karacterisering Aanleggen en bunkeren door schepen op daarvoor bestemde bestaande aanlegplaatsen

effecten Lokale verstoring door aanwezigheid mensen en vaartuigen van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden m, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)). Deze plaatsen zullen in havens liggen, daardoor omvang effecten zeer beperkt.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Locaties aanwezig op moment van aanwijzing. A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst). Risico's op ongelukken (spills) dient los van N2000 al beheerst te worden.

73BG088 Havens (laden, lossen en risico's van spills)

karacterisering Aanleggen, laden en lossen door schepen op daarvoor bestemde bestaande aanlegplaatsen.

effecten Lokale verstoring door aanwezigheid mensen en vaartuigen van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden m, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)). Deze plaatsen zullen in havens liggen, daardoor omvang effecten zeer beperkt.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Locaties aanwezig op moment van aanwijzing. A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst). Risico's op ongelukken (spills) dient los van N2000 al beheerst te worden.

73BG089 Inspectievaart

karacterisering Gebruik inspectievaartuigen

effecten De kleine aantallen scheepsbewegingen die dit oplevert, en die al lang worden uitgevoerd, leveren geen effecten van betekenis op soorten op.
wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**
argumentatie C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de vaarwegen voorkomen (hier niet uitgesplitst)

73BG090 Onderzoek en monitoring
zie: 73BG009

73BG091 Transport gevaarlijke stoffen

karakterisering Gebruik vaarwegen door schepen met gevaarlijke stoffen
effecten Schepen hebben een versturende werking op vogels (zie (Krijgsveld *et al.* 2006)), maar wennen aan vaste routes van scheepvaart zodat de verstoringafstanden kleiner worden. De vaarwegvakken worden al lang gebruikt en waren bij aanwijzing aanwezig.
wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**
argumentatie C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de vaarwegen voorkomen (hier niet uitgesplitst)

73BG092 Vrij ankeren

karakterisering Ankeren door schepen in huidige aantallen/dichtheden.
effecten Lokale verstoring door aanwezigheid vaartuigen van aanwezige vogels (zie (Krijgsveld *et al.* 2006)). Zie ook 73BG074
wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**; mogelijk **wel**
argumentatie Voor huidige situatie geldt C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst). Deze vorm van bestaand gebruik is wel gevoelig bij toename intensiteit, in geval bestaand gebruik betekent dat er een autonome toename is, is wel nadere effecten analyse nodig.

73BG093 Aalvisserij (schietfuiken, grote fuik, kisten, hoekwant en aaskuil)

karakterisering Visserij op aal met schietfuiken, grote fuiken, aalkisten en hoekwant. De periode waarin gevestigd mag worden is afhankelijk van het type vangtuig, maar omvat maximaal de periode half april t/m eind december. Het aantal vangtuigen is sinds 2005 door saneringen sterk verminderd. Voor aas voor de visserij met kisten en hoekwant wordt in de zomer met de aaskuil op spiering gevestigd.
effecten: Effecten kunnen bestaan uit verstoring van vogels bij het plaatsen of legen van vangtuigen, bijvangst van vogels (verdrinking) en effecten op de voedselsituatie van vliegende watervogels. Schepen hebben een versturende werking op vogels (zie (Krijgsveld *et al.* 2006)), en zeker daar waar grote fuiken langs de oevers staan kunnen rustplekken van vogels verstoord worden. Over bijvangst van vogels in fuiken en hoekwant is weinig bekend, maar is waarschijnlijk beperkt; door Van Eerden *et al.* (1999) wordt dit op enkele honderden vogels per jaar

geschat. Dit betreft met name aalscholvers en futen. De bijvangst van vis kan in de fuikenvisserij aanzienlijk zijn en er zijn diverse onderzoeken verricht naar technieken om deze bijvangst te verminderen (o.a. (Bult *et al.* 2007), (Bult & Deerenberg 2005), (Deerenberg & van Willigen 2004)). Bult *et al.* (2007) concluderen dat de bijvangst sterk kan worden gereduceerd en de overleving van de bijvangst kan worden verbeterd, wanneer enkele effectief gebleken maatregelen worden genomen. Het is aan de sector om deze maatregelen door te voeren in het Visplan. De relaties tussen effecten van bijvangst van kleine vis op het systeem en de voedselsituatie voor visetende watervogels zijn complex en hebben ook een directe relatie met andere vormen van visserij. Het is wenselijk de effecten op de spieringstand van de aaskuilvisserij op spiering in de zomermaanden nader te analyseren in relatie tot de neergaande trend in de spieringstand.

wel/niet nadere effectenanalyse: **wel**.

argumentatie: De IJsselmeervisserij, waaronder de visserij op aal, is sterk in beweging. Het aantal vangtuigen is door saneringen afgenomen en de bijvangst aan vis kan door maatregelen worden gereduceerd. Deze maatregelen zijn nu echter nog niet of slechts gedeeltelijk doorgevoerd. Een nadere effectenanalyse in samenhang met de andere vormen van visserij is, mede gezien alle in gang zijnde en voor de toekomst voorziene veranderingen van de visserij en het ecosysteem, gewenst. De IJsselmeervisserij is (voor het IJsselmeer) tot 1 juli 2009 vergund onder de Natuurbeschermingswet. Een nadere analyse kan aansluiten bij de beoordeling die voor deze vergunning is gemaakt.

73BG094 Spieringvisserij

karacterisering In principe (na openstelling) jaarlijkse visserij met fuiken langs de oevers gedurende de paaitijd in het vroege voorjaar. De visserij wordt jaarlijks opengesteld door de Minister van LNV wanneer de spieringstand (vastgesteld via proefbevissing met een kuil) zich boven een bepaalde ondergrens bevindt. In 2004, 2005 en 2007 is het seizoen vanwege de slechte spieringstand niet opengesteld.

effecten: Spiering vormt een belangrijke voedselbron voor visetende watervogels. De spieringstand zit de laatste jaren in een sterk negatieve trend. De preciese oorzaken hiervan zijn vooralsnog onduidelijk. Verandering van de milieuomstandigheden spelen waarschijnlijk een belangrijke rol. In hoeverre visserij op het paaibestand daaraan een bijdrage levert is onduidelijk, maar de bijdrage zal wanneer de visserij daadwerkelijk plaatsvindt naar mag worden aangenomen in elk geval niet positief zijn (de Leeuw 2007). Om die reden wordt voor het besluit of de visserij kan worden opengesteld een ondergrens aangehouden. Beneden deze ondergrens lijkt herstel van de spieringpopulatie moeizaam of niet op te treden en zijn er negatieve effecten op groei en overleving door roofvis en op vogelaantallen (de Leeuw 2007). De spieringstand heeft zich niet

hersteld nadat er enkele jaren geen visserij heeft plaatsgevonden. Momenteel vindt onderzoek plaats naar mogelijke oorzaken van de negatieve autonome trend van de spieringstand. Mogelijke negatieve effecten zijn ingeschat bij visetende watervogels.

wel/niet nadere effectenanalyse: **wel**.

argumentatie: De spieringstand bevindt zich in een negatieve autonome trend. Een nadere effectenanalyse is gewenst. Hierbij kan worden aangesloten bij reeds lopende studies naar de negatieve autonome trend.

73BG095 Sportvisserij

karacterisering Visserij door sportvissers vanaf de oever, wadend in het water of vanuit bootjes. Voor de sportvisserij geldt een meeneemregeling van maximaal twee snoekbaarzen en 10 baarzen per dag. Versturende effecten zijn reeds beschreven onder 72BG084 en 72BG090.

effecten: Het effect van de sportvisserij op de visstand wordt bepaald door de hoeveelheid vis die door sportvissers wordt meegenomen. Voor snoekbaars en baars is deze gereguleerd. Naast deze soorten wordt aal door sportvissers meegenomen. Het onttrekken van grote roofvis door sportvissers heeft naar verwachting eerder een positief dan een negatief effect op de voedselsituatie voor visetende watervogels en daarmee de instandhoudingsdoelen

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie: Van het onttrekken van grote roofvis door sportvissers worden geen negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen verwacht.

73BG096 Staand want visserij

karacterisering Visserij met staande netten op snoekbaars en baars in de periode juli tot maart.

effecten: Effecten kunnen bestaan uit verstoring van vogels bij het plaatsen of binnenhalen van de netten, bijvangst van vogels (verdrinking) en effecten op de voedselsituatie van visetende watervogels. Schepen hebben een versturende werking op vogels (zie (Krijgsveld *et al.* 2006)), maar voor de vaarbewegingen op open water voor de staand want visserij zal deze verstoring niet groot zijn. Voor snoekbaars en baars is in de huidige situatie sprake van overbevissing van het bestand. Grote roofvis is hierdoor ondervertegenwoordigd en kleine vis oververtegenwoordigd in het bestand. Dit kan gunstig zijn voor de voedselsituatie voor visetende watervogels, zoals Lammens (1999) concludeert. Een reductie van de visserij-inspanning, zoals mede in verband met de Kaderrichtlijn Water wordt voorgestaan en voor een klein deel reeds is gerealiseerd, kan dan ongunstig uitpakken voor visetende watervogels. Onzekere factoren als klimaatverandering en een mogelijke instabiliteit van het systeem (onder andere door de lage spieringstand die heel belangrijk is voor de recrutering van snoekbaars) maken dat het voorspellen van effecten van maatregelen op het

systeem complex is. De bijvangst aan vogels is onderzocht en varieerde van circa 50.000 (van Eerden *et al.* 1999) tot 10.000-15.000 vogels (Witteveen+Bos 2003) per jaar. Gebleken is dat de vissers door het aanpassen van hun visserij een sterke invloed op de bijvangst kunnen hebben. Om die reden is in het huidige Visplan een gedragscode opgenomen met maatregelen om de bijvangst te verminderen. Bij reductie van de visserij-inspanning kan het gecombineerde effect als gevolg van verslechtering van de voedselsituatie en vermindering van de bijvangst wel eens negatief uitpakken voor visetende watervogels (van Eerden *et al.* 2005), maar zoals gezegd zijn door de veranderende omstandigheden effecten onzeker.

wel/niet nadere effectenanalyse: **wel**.

argumentatie: De IJsselmeervisserij, waaronder de visserij met staand want, is sterk in beweging. Voor de toekomst is een sterke reductie van de visserij-inspanning voorzien. Vanwege alle in gang zijnde en voor de toekomst voorziene veranderingen en de onzekere effecten daarvan, is een nadere effectenanalyse gewenst. De IJsselmeervisserij is (voor het IJsselmeer) tot 1 juli 2009 vergund onder de Natuurbeschermingswet. Een nadere analyse kan aansluiten bij de beoordeling die voor deze vergunning is gemaakt.

73BG097   **Traditionele visserij**

karacterisering Voor educatieve activiteiten worden op enkele dagen per jaar traditionele visserijmethoden toegepast.

effecten: Vanwege de beperkte omvang heeft de traditionele visserij geen effect op de visstand.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**.

argumentatie: Voor de traditionele visserij en de bijbehorende verstoring is argument A of B geldig.

73BG098   **Zegenvisserij**

karacterisering Visserij met een zegen op schubvis (met name blankvoorn en brasem) in de periode 1 november tot en met 15 maart.

effecten: Effecten kunnen bestaan uit lokale verstoring van vogels bij het plaatsen of binnenhalen van de netten, bijvangst van vogels (verdrinking), effecten op de voedselsituatie van visetende watervogels en effecten op de waterkwaliteit. Schepen hebben een versturende werking op vogels (zie (Krijgsveld *et al.* 2006), maar de vaarbewegingen voor de zegenvisserij lijken geen grote verstoringbron gezien de aantallen en omvang. De zegenvisserij is een actieve vorm van visserij, waardoor de bijvangst van watervogels gering zal zijn. Doordat met name grote brasem en blankvoorn wordt gevangen, wordt geen negatief effect op de voedselsituatie van visetende watervogels verwacht. Het wegvangen van grote brasem kan leiden tot een toename van kleine vis, waaronder pos, een belangrijke voedselsoort voor bijvoorbeeld aalscholver. De

vangst van grote hoeveelheden bodemwoelende vis (met name brasem) kan leiden tot een verbetering van het doorzicht en daardoor de groei van waterplanten.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**.

argumentatie: De bijvangst van vis en vogels is bij de zegenvisserij gering. Het wegvangen van grote brasem en blankvoorn kan leiden tot een toename van kleine vis, een verbetering van het doorzicht en daardoor de groei van waterplanten. Omdat er interactie is tussen de effecten van de zegenvisserij met de effecten van andere vormen van visserij, kan wel worden overwogen de zegenvisserij in samenhang met de andere vormen van visserij in de nadere effectenanalyse te betrekken.

73 Markermeer en IJmeer			Natura 2000 soort/habitat	Meervleermuis	Kranswierwateren
			HR/JVR #	H1318	H3140
			broedvogel [b] / niet-broedvogel [n]		
			Trend (SOVCN)	?	?
			SVI (landelijk)	-	--
			Bijdrage SBZ	+	++
			Oppervlakte (uitbreiding/ behoud)	b	b
			Kwaliteit (verbetering/ behoud)	b	b
			Behalen doel met huidig beheer?	onduidelijk	onduidelijk
nummer 73BG	gebruik	Nadere effectenanalyse?			
beheer en onderhoud	001 aanleginrichtingen veerdiensten	nee	g	g	
	002 bevoorrading en onderhoud eilanden	nee	g	g	
	003 dijkbeheer	nee	g	g	
	004 havenhoofden en steigers	nee	g	g	
	005 herstel stort/zetstenen oevers	nee	g	g	
	006 herzetten van steenglooiingen	nee	g	g	
	007 inspectievluchten RWS Handhaving	nee	g	g	
	008 kunstwerken (betonning, dukdalven, remmingswerken, lichtopstanden, steiger, meerpalen, oevers, bodems, waterkeringen, kribbakens)	nee	g	g	
	009 monitoringsactiviteiten	nee	g	g	
	010 muskusrattenbestrijding ivm dijken	ja	g	g	
	011 natuurbeheer	ja	g	g	
	012 natuurbeheer: stranden en recreatiegebieden tbv recreanten	nee	g	g	
	013 oeverbeheer	nee	g	g	
	014 onderhoud kabels en leidingen	nee	g	g	
	015 onderwaterstenen	nee	g	g	
	016 opruimen zwerfvuil, incl. klein onderhoud	nee	g	g	
	017 peilbeheer	nee	g	g	
	018 regulier onderhoud (Wbr + bouwstoffenbesluit)	nee	g	g	
	019 rijks- en provinciale wegen	nee	g	g	
	020 schutsluizen	nee	g	g	
	021 spuisluizen	nee	g	g	
	022 spoorwegen	nee	g	g	
	023 vooroevers	nee	g	g	
	024 bedrijventerrein	nee	g	g	
	tuur (aanwezigheid en gebruik)	025 betonning (incl. recreatiebetonning)	nee	g	g
026 beweegbare brug		nee	g	g	
027 dammen		nee	g	g	
028 gemalen		nee	g	g	
029 hoogspanningsleiding		ja	g	g	
030 lichtopstanden		nee	g	g	
031 ligplaats kegelschepen		nee	g	g	
032 meetpaal RWS		nee	g	g	
033 naviduct		nee	g	g	
034 op- en overslag		nee	g	g	
035 rijks- en provinciale wegen		nee	g	g	
036 schutsluis		nee	g	g	
037 spuisluis		nee	g	g	
038 spoorwegen		nee	g	g	
039 vaarwegen (vaarwegvakken)		nee	g	g	
040 vaste brug		nee	g	g	
041 veerverbindingen		nee	g	g	
042 vooroevers		nee	g	g	

73 Markermeer en IJmeer			Natura 2000 soort/habitat	Meervleermuis	Kranswiewateren
			HR/JVR #	H1318	H3140
			broedvogel (b) / niet-broedvogel (n)		
			Trend (SOVCN)	?	?
			SVI (landelijk)	-	--
			Bijdrage SBZ	+	++
			Oppervlakte (uitbreiding/ behoud)	b	b
			Kwaliteit (verbetering/ behoud)	b	b
			Behalen doel met huidig beheer?	onduidelijk	onduidelijk
nummer 73BG	gebruik	Nadere effectenana- lyse?			
infrastruc	043 vuurtoren	nee	g	g	
	044 wachtvoorzieningen:palen en steigers voor afmeren schepen	nee	g	g	
	045 waterkeringen RWS	nee	g	g	
	046 windmolens	nee	g	g	
	047 zuiveringsinstallatie	nee	g	g	
	048 afwatering	nee	g	g	
lozing en onttrekking	049 elektriciteitscentrale (koelwater)	nee	g	g	
	050 gemalen	ja	g	g	
	051 inlaten langs de oever	nee	g	g	
	052 lozing hemelwater	nee	g	g	
	053 lozing huishoudelijk afvalwater	nee	g	g	
	054 lozing overstort	nee	g	g	
	055 lozingspunt riolering	nee	g	g	
	056 rioolwaterzuiveringsinstallatie	nee	g	g	
	057 WVO lozingen	ja	m	m	
	058 baggeren havens (WVO vergunningen)	nee	g	g	
ontgrondingen	059 baggeren t.b.v. sluisen	nee	g	g	
	060 baggeren vaargeul en toegangseulen jachthavens	nee	g	g	
	061 omputmethode	nee	g	g	
	062 potentiële stortlocatie	ja	g	m	
	063 bergingsbedrijven	nee	g	g	
overige activiteit	064 KNRM	nee	g	g	
	065 rampenbestrijding en incidentenaanpak	nee	g	g	
	066 reddingsbrigade	nee	g	g	
	067 aanlegplaats	nee	g	g	

73 Markermeer en IJmeer			Natura 2000 soort/habitat	Meervleermuis	Kranswierwateren
			HR/VVR #	H1318	H3140
			broedvogel (b) / niet-broedvogel (n)		
			Trend (SOVCN)	?	?
			SVI (landelijk)	-	--
			Bijdrage SBZ	+	++
			Oppervlakte (uitbreiding/ behoud)	b	b
			Kwaliteit (verbetering/ behoud)	b	b
			Behalen doel met huidig beheer?	onduidelijk	onduidelijk
nummer 73BG	gebruik	Nadere effectenana- lyse?			
recreatie	068 camping	nee	g	g	
	069 dagrecreatief terrein	nee	g	g	
	070 evenementen als visserijdagen, zeilwedstrijden, roeiwedstrijden, stranden	ja	g	g	
	071 exploitatie strandpaviljoens	nee	g	g	
	072 jachthavens	nee	g	g	
	073 snelle motorboten	ja	g	g	
	074 kajuit, zeil- en motorjachten	nee	g	g	
	075 kanoën	nee	g	g	
	076 kitesurfgebied	nee	g	g	
	077 oever vissen	nee	g	g	
	078 schaatsen	nee	g	g	
	079 vaarwegen (vaarwegvakken)	nee	g	g	
	080 verblijfsrecreatie	nee	g	g	
	081 recreatief vliegverkeer (bv ballonvaart)	ja	g	g	
	082 vluchthavens	nee	g	g	
	083 waterskigebied	nee	g	g	
	084 windsurfen	nee	g	g	
	084A windsurfen locaties beoordelen	ja	g	g	
	085 zeilen	nee	g	g	
	086 zwemmen, vliegeren, wandelen,	nee	g	g	
087 bunkeren (olie inname)	nee	g	g		
088 havens (laden, lossen en risico's van spills)	nee	g	g		
scheepvaart	089 inspectievaart	nee	g	g	
	090 onderzoek en monitoring	nee	g	g	
	091 transport gevaarlijke stoffen	nee	g	g	
	092 vrij ankeren	nee	g	g	
	093 aalvisserij (schietfuiken, grote fuike, kisten en hoekwant)	ja	g	m	
094 spieringvisserij	ja	g	m		
095 sportvisserij	nee	g	g		
096 staand want visserij	ja	g	m		
visserij	097 traditionele visserij (evenementen)	nee	g	g	
	098 zegenvisserij	nee	g	g	

6 Toetsing bestaand gebruik Natura 2000-gebied 74 Zwarte Meer

In de tabel voor Natura 2000-gebied 74 Zwarte Meer zijn de resultaten van de toetsing van alle onderscheiden typen bestaand gebruik per soort/habitattypen met een instandhoudingsdoel weergegeven. Hieronder wordt een toelichting gegeven. Tabel en toelichting worden geacht één geheel te zijn.

74BG001 **Bevoorrading en beheer en onderhoud eilanden**

karakterisering Aanwezigheid schepen, mensen, uitvoeren werkzaamheden. Aanneمة is dat beheer en onderhoud buiten broedseizoen wordt uitgevoerd waar het locaties met vogelbroedkolonies betreft. Het belangrijkste eiland is het Vogeleiland in het oosten van het gebied.

effecten Lokale en tijdelijke verstoring van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden m, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004));, bevoorrading volgens vaste route.

wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**

argumentatie A/C voor alle IHDs; daarbovenop B voor IHD met u/v en/of nbhb: A021, A298 is bevoorrading geen probleem, indien onderhoudswerkzaamheden in tijd en ruimte zorgvuldig zijn gepland geldt ook B; en B voor alle habitat-IHDs.

74BG002 **Dijkbeheer**

karakterisering Inspecties, beheer en onderhoud zoals maaien

effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden meters, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)), wanneer menselijke activiteiten worden uitgevoerd. Een deel van de dijken wordt ook gebruikt door verkeer, daar valt de verstoring door beheer en onderhoud weg in het verkeer.

wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**

argumentatie A voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct langs dijken voorkomen (hier niet uitgesplitst)

74BG003 **Havenhoofden en steigers**

karakterisering Beheer en onderhoud (beide), aanwezigheid mensen en schepen (steigers)

effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden meters, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)), tijdens activiteit van mensen en schepen. De meeste steigers liggen in havens, en die vallen meestal buiten begrenzing N2000.

wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**

argumentatie A voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct langs havenhoofden voorkomen (hier niet uitgesplitst)

- 74BG004 Herstel stort/zetstenen oevers**
 karakterisering Werkzaamheden vanaf de wal en/of vanaf het water
 effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden meters, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)), wanneer menselijke activiteiten worden uitgevoerd. Verlies aan broedhabitat afhankelijk van locatie en wijze waarop werkzaamheden worden uitgevoerd.
 wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**
 argumentatie Lokale verstoring van aanwezige vogels, waarvoor instandhoudingsdoelen zijn geformuleerd, in en buiten broedseizoen zal geen groot effect zijn. Dit omdat deze soorten vrijwel afwezig zijn in dit habitatype. Tijdelijk verlies aan habitat kan geen van de IHDs wezenlijk beïnvloeden. Er is één uitzondering: op plaatsen waar A292, A295 en/of A298 broedhabitat hebben, dient dit beheer en onderhoud buiten het broedseizoen plaats te vinden.
- 74BG005 Herzetten steen glooiingen**
 karakterisering Werkzaamheden vanaf de wal
 effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden meters, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)) wanneer menselijke activiteiten worden uitgevoerd.
 wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**
 argumentatie Lokale verstoring van aanwezige vogels, waarvoor instandhoudingsdoelen zijn geformuleerd in en buiten broedseizoen zal geen groot effect zijn. Tijdelijk verlies aan habitat kan geen van de IHDs wezenlijk beïnvloeden. Er is één uitzondering: op plaatsen waar A292, A295 en/of A298 broedhabitat hebben, dient dit beheer en onderhoud buiten het broedseizoen plaats te vinden.
- 74BG006 Inspectievluchten Rijkswaterstaat Handhaving**
 karakterisering Vliegen boven gebied met klein type vliegtuig.
 effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels indien lager gevlogen wordt dan 3000 ft (914 m) (lichte verstoring) resp. 2000 ft (610 m) (matige verstoring) (ordegrootte horizontale effectafstand 1-2 km, (Lensink *et al.* 2005)). Aantal vluchten klein.
 wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**
 argumentatie C voor vogel-IHDs; D voor andere soorten en voor habitatypen
- 74BG007 Kunstwerken (betonning, dukdalven, remmingswerken, lichtopstanden, steiger, meerpalen, oevers, bodems, waterkeringen, kribbakens)**
 karakterisering Inspecties, beheer en onderhoud
 effecten Lokale en tijdelijke verstoring van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden m, afhankelijk van soort

en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)) wanneer menselijke activiteiten worden uitgevoerd.

wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**

argumentatie A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de kunstwerken voorkomen (hier niet uitgesplitst)

74BG008 Monitoringsactiviteiten

karacterisering Het uitvoeren van metingen en het nemen van monsters op het water en langs de waterkant (zie § 8.1.2 in (Oranjewoud 2008b)) binnen de regels van de Flora- en faunawet

effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden meters, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)), dieren en/of habitats wanneer menselijke activiteiten worden uitgevoerd. Lokale verstoring van aanwezige vogels indien lager gevlogen wordt dan 3000 ft (914 m) (lichte verstoring) resp. 2000 ft (610 m) (matige verstoring) (ordegrootte horizontale effectafstand 1-2 km, (Lensink *et al.* 2005)). Aantal vluchten klein.

wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**

argumentatie A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet bij de betreffende activiteit in het geding zijn (hier niet uitgesplitst).

74BG009 Muskusrattenbestrijding

karacterisering: Het vangen van muskusratten met vallen in oeverzones en moerasvegetaties. De vangsten worden onder ander met bootjes uitgevoerd en kunnen jaarrond plaatsvinden. Er worden vallen en klemmen gebruikt.

effecten: De activiteiten vinden het gehele seizoen, inclusief het broedseizoen van vogels, plaats. De activiteiten kunnen overlappend zijn met het voorkomen van kwetsbare kolonievogels of oevervogels. De aanwezigheid van deze soorten is niet altijd leidend bij het bestrijdingsregime. Daarnaast kunnen de vallen bijvangsten veroorzaken. Hoewel de aantallen bijgevangen vogels beperkt zijn met een ordegrootte van 1900 op jaarbasis in Nederland (LCCM 2007), betreft het ook slachtoffers waarvoor instandhoudingsdoelen zijn geformuleerd. Het is ook nog onduidelijk of de locaties waar de bestrijding plaatsvindt identiek blijven en of de intensiteit al dan niet kan toenemen. In beide gevallen is het bestaande gebruik mogelijk toekomstig negatief. Negatieve effecten ingeschat bij kwetsbare oever-moerasbroedvogels en kolonievogels en soorten die in vallen kunnen verdrinken.

wel/niet nadere effectenanalyse: **we**

argumentatie: Intensiteit kan toenemen in ruimte en tijd en enkele soorten waarvoor afnemende trends zichtbaar zijn (A021) zouden in vallen als bijvangst kunnen worden geregistreerd. De activiteit is verstorend als het in het broedseizoen in de oevers en moeraszones wordt uitgevoerd en met name kwetsbare soorten als A021 en A298 kunnen verstoord worden.

Voor andere watervogels vanwege verstorende effecten categorie mogelijk aangemerkt. Nadere studie gewenst.

74BG010 Natuurbeheer

karakterisering Dit is een speciaal type bestaand gebruik aangezien deze vorm van bestaand gebruik in eerste instantie het doel heeft de instandhoudingsdoelen te bevorderen. De term natuurbeheer is drieledig uitgelegd: 1) alle beheerswerkzaamheden die oppervlak, ligging en turnover van huidige habitattypen handhaaft. Met andere woorden het zorgt ervoor dat de successie niet voortschrijdt en de diversiteit aan biotopen gehandhaafd blijft. In beginsel sluit dit aan op de instandhoudingsdoelen en is er geen effect te verwachten. Er zijn twee uitzonderingen. Dit betreft: 2) natuurontwikkeling. Deze gebruiksvorm is niet als zodanig in het bestaand gebruik opgenomen omdat dit eigenlijk onder plannen of projecten valt. Omdat kleine vormen van natuurontwikkeling ook onder natuurbeheer kunnen vallen, is dit als zodanig opgenomen. 3) Rijkswaterstaat is met de terreinbeheerders van binnen de N2000 begrenzing gelegen gebieden van deze organisaties in gesprek. Doel is om na te gaan hoe de beheeractiviteiten die vallen onder natuurbeheer in deze gebieden kunnen worden uitgevoerd. Gezien de stand van zaken in dit overleg was gedetailleerde informatie nog niet beschikbaar voor deze toetsing.

effecten: Negatief kan dit vooral zijn als eilanden of vooroevers aangelegd worden in de omgeving van waterriet-randen en daarmee het instandhoudingsdoel van grote karekiet kunnen schaden. Rietmaai-beheer kan negatief zijn voor broedvogels zoals A021, A092, A292, A295 en A298 vanwege ontbreken overjarig riet en vanwege verstoring in broedseizoen. Voor het natuurbeheer bij terreinbeherende instanties is het effect onbekend.

wel/niet nadere effectenanalyse: wel

argumentatie: Zie boven. Rietmaai-beheer mogelijk negatief voor A021, A092, A292, A295 en A298.

74BG011 Natuurbeheer: recreatiegebieden tbv recreanten

karakterisering Inspecties, beheer en onderhoud

effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden meters, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)) wanneer menselijke activiteiten worden uitgevoerd. Aangezien dit gebieden zijn waar recreatie is toegestaan, is de potentie voor verstoring en uitbreiding van activiteiten (reeds) gering.

wel/niet nadere effectenanalyse? niet

argumentatie A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst)

- 74BG012 Beheer en onderhoud kabels en leidingen**
 karakterisering Inspecties, beheer en onderhoud
 effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden meters, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)) en soorten/habitats wanneer menselijke activiteiten worden uitgevoerd. Omvang en actieradius gering.
 wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**
 argumentatie A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst)
- 74BG013 Onderwaterstenen oeeververdediging**
 karakterisering Inspecties, beheer en onderhoud
 effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden meters, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)) en soorten/habitats wanneer menselijke activiteiten worden uitgevoerd. Omvang en actieradius gering.
 wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**
 argumentatie A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst)
- 74BG014 Opruimen zwerfvuil incl. klein onderhoud**
 karakterisering Inspecties, beheer en onderhoud
 effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden meters, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)) en soorten/habitats wanneer menselijke activiteiten worden uitgevoerd. Omvang en actieradius gering.
 wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**
 argumentatie A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst)
- 74BG015 Peilbeheer**
 karakterisering Winterstreefpeil: NAP -0,30 m, zomerstreefpeil NAP – 0,05 m; De overgang van winter- naar zomerpeil vindt plaats ca. tussen 20 maart en 10 april; de overgang van zomer- naar winterpeil vindt plaats ca. tussen 20 september en 10 oktober.
 effecten: Het huidige peilbeheer is al vele jaren gangbaar in de grote rijkswateren. Het peilbeheer is tegennatuurlijk met hoge zomerpeilen en lage winterpeilen en een zeer abrupte overgang tussen beide niveaus. Het tegennatuurlijke peilbeheer heeft voor veel soorten van pioniermilieus een negatieve invloed doordat bepaalde habitats zich niet kunnen ontwikkelen of handhaven of duurzaam verslechteren. Echter uit een nadere studie in het IJsselmeergebied (Iedema *et al.* 2005) is gebleken dat binnen de randvoorwaarden van veiligheid de meerwaarde van een meer natuurlijk peilbeheer beperkt is. Hooguit locatiespecifiek zijn er mogelijkheden voor versterking van de doelen. Argumenten B en C

kunnen lokaal geldig zijn doordat de instandhoudingsdoelen duurzaam en blijvend verslechteren. Dit geldt met name voor soorten en habitattypen van pioniersituaties zoals stranden, zandplaten en waterriet. Ook de bereikbaarheid van voedsel kan een negatieve factor van betekenis zijn, met name bij abrupte peilschommelingen. Negatieve effecten ingeschat bij herbivore watervogels en voor grote karekiet (soort van waterriet).

wel/niet nadere effectenanalyse: **wel**

argumentatie: Hoewel de meerwaarde van ander peilbeheer wellicht beperkt is (Iedema *et al.* 2005), is er lokaal wellicht een verslechterend effect van het huidige peilbeheer op soorten van pionierhabitats die voortschrijdend verslechteren zoals roerdomp, grote karekiet en soorten die afhankelijk zijn van voedsel in ondieptes in zeer specifieke periodes van het jaar. Bijvoorbeeld soorten die waterplanten eten en hier vanwege hoge waterstanden niet bij kunnen (o.a. kleine zwaan, grondeleenden). Om deze redenen nadere studie gewenst.

74BG016 Regulier beheer en onderhoud (Wbr en bouwstoffenbesluit)

karakterisering Inspecties, beheer en onderhoud

effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden meters, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)) en soorten/habitats wanneer menselijke activiteiten worden uitgevoerd. Omvang en actieradius gering.

wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**

argumentatie A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst)

74BG017 Rietlanden Gemeente Kampen

karakterisering Maaien en branden van natuurgebied/rietland in eigendom Gemeente Kampen.

effecten: Het gevoerde rietbeheer kan negatief zijn voor broedvogels zoals A021, A092, A292, A295 en A298 vanwege ontbreken overjarig riet en vanwege verstoring in broedseizoen.

wel/niet nadere effectenanalyse: **wel**

argumentatie: Zie boven. Rietmaai-beheer mogelijk negatief voor A021, A092, A292, A295 en A298.

74BG018 Rijks- en provinciale wegen

karakterisering Inspectie, beheer en onderhoud

effecten Inspectie en beheer en onderhoud van wegen valt in het niet bij het gebruik (zie 74BG030)

wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**

argumentatie C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst)

74BG019 Schutsluizen
karakterisering Beheer en onderhoud schutsluizen
effecten De activiteiten zijn zeer lokaal en tijdelijk. Een bijzondere situatie kan zich voordoen wanneer er bijv. broedende vogels op een sluissterrein bevinden. Deze vallen onder de bescherming van de Flora- en faunawet.
wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
argumentatie Effecten zeer gering, dan wel B of D voor alle soorten/habitattypen (hier niet uitgesplitst).

74BG020 Spuisluizen
karakterisering Beheer en onderhoud spuisluizen
effecten De activiteiten zijn zeer lokaal en tijdelijk. Een bijzondere situatie kan zich voordoen wanneer er bijv. broedende vogels op een sluissterrein bevinden. Deze vallen onder de bescherming van de Flora- en faunawet.
wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
argumentatie Effecten zeer gering, dan wel B of D voor alle soorten/habitattypen (hier niet uitgesplitst).

74BG021 Bedrijventerrein
karakterisering Aanwezigheid en gebruik bedrijventerrein
effecten Bestaande bedrijventerreinen met effecten tot in het N2000-gebied Zwarte Meer zijn er nauwelijks. Het bestaande gebruik leidt hooguit tot lokale verstoring, die er al was op moment van aanwijzing.
wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
argumentatie Effecten lokaal en gering, dan wel B (o.a. A021) of E voor alle soorten/habitattypen (hier niet uitgesplitst).

74BG022 Betonning, recreatiebetonning
karakterisering Aanwezigheid en gebruik betonning
effecten De aanwezigheid van betonning heeft geen negatieve (wel positieve) effecten op IHDs.
wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
argumentatie D voor alle soorten/habitattypen

74BG023 Beweegbare brug
karakterisering Aanwezigheid en gebruik beweegbare bruggen
effecten De aanwezigheid van beweegbare bruggen heeft geen negatieve effecten op IHDs.
wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
argumentatie D voor alle soorten/habitattypen

74BG024 Dammen
karakterisering Aanwezigheid dammen
effecten De aanwezigheid van reeds bestaande dammen heeft geen negatieve effecten op IHDs.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
argumentatie D voor alle soorten/habitattypen

74BG025 Gemalen

karakterisering Gebruik van gemalen (zie voor aanwezigheid 74BG037)
effecten Door het gebruik van gemalen kan vissterfte optreden. Dit heeft mogelijk negatieve effecten op IHDs.

wel/niet nadere effectenanalyse: **wel**
argumentatie Op grond van de beschikbare informatie kunnen negatieve effecten op sommige IHDs niet worden uitgesloten.

74BG026 Hoogspanningsleiding

karakterisering Aanwezigheid en gebruik hoogspanningsleidingen De op de kaarten aangegeven hoogspanningsleidingen. Twee kruisen er het Zwarte Meer, één loopt vlakbij ten oosten van het gebied.

effecten De betreffende tracés worden al heel lang als zodanig gebruikt, hetgeen pleit voor argumentatie conform E – maar de sterfte is wellicht niet gering. Hoogspanningsleidingen veroorzaken vogelsterfte, die lokaal behoorlijk kan zijn als de draden slecht zichtbaar zijn in het donker of in de schemer. De lijn in het westen is een risico vanwege de aantallen vliegende eenden en andere watervogels in deze omgeving. De lijn ten oosten zou een risico voor de broedende purpperreigers kunnen zijn.

wel/niet nadere effectenanalyse: **wel**
argumentatie Er is een effect in de vorm van aanvaringslachtoffers onder vliegende vogels. De omvang is onbekend.

74BG027 Keersluis

karakterisering Aanwezigheid en gebruik keersluis op overgang naar Kadoelermeer.
effecten Een keersluis staat in het algemeen open en vormt dus geen barrière voor vis.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
argumentatie B voor alle soorten/habitattypen.

74BG028 Lichtopstanden

karakterisering Aanwezigheid en gebruik lichtopstanden. Dit betreft lokaal zichtbare lampen.

effecten Over de effecten van licht op fauna is nog relatief weinig bekend. Gezien de lichtsterkte wordt verwacht dat er geen wezenlijke effecten kunnen zijn voor watervogels en meervleermuis.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
argumentatie A en B voor alle soorten/habitattypen.

74BG029 Op- en overslag

karakterisering Aanwezigheid en gebruik ligplaatsen voor op- en overslag

effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden meters, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)) en soorten/habitats wanneer menselijke activiteiten worden uitgevoerd. Omvang en actieradius gering

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie A voor alle soorten/habitattypen

74BG030 Rijks- en provinciale wegen

karacterisering Gebruik rijks- en provinciale wegen

effecten Autowegen hebben in het algemeen een versturende werking op broedvogels, de ordegrootte van de effectafstand kan vele honderden meters zijn (Reijnen 1995). Effecten op watervogels van verkeer zijn goeddeels onbekend. In het Zwarte Meer ligt de provinciale weg op een klein traject langs de rand van het gebied.

wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**

argumentatie C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst)

74BG031 Schutsluis

karacterisering Aanwezigheid en gebruik schutsluis

effecten De aanwezigheid en het gebruik van schutsluizen heeft slechts lokaal reeds bij aanwijzing bestaande geringe verstoringseffecten op aanwezige watervogelsoorten, en heeft daardoor geen negatieve effecten op IHDs.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Voor soorten die in of bij schutsluizen aanwezig zijn geldt C (geringe lokale verstoring), verder D voor soorten/habitattypen (hier niet uitgesplitst).

74BG032 Vaarwegen (vaarwegvakken)

karacterisering Gebruik vaarwegen (zie ook 76BG083)

effecten Schepen hebben een versturende werking hebben op vogels (zie (Krijgsveld *et al.* 2006)), maar vogels kunnen wennen aan vaste routes van scheepvaart zodat de verstoringafstanden kleiner worden. De vaarwegvakken worden al lang gebruikt en waren bij aanwijzing reeds aanwezig.

wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**

argumentatie C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de vaarwegen voorkomen (hier niet uitgesplitst)

74BG033 Wachtvoorzieningen: palen en steigers voor afmeren schepen

karacterisering Aanwezigheid en gebruik wachtvoorzieningen door schepen.

effecten De aanwezigheid en het gebruik van wachtvoorzieningen heeft geen negatieve effecten op IHDs. Lokale verstoring van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden meters,

afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)) en soorten/habitats wanneer menselijke activiteiten worden uitgevoerd. Omvang en actieradius gering
wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
argumentatie A en D voor alle soorten/habitattypen

74BG034 Windturbines

karakterisering Windturbines binnendijs (externe werking) of aan de randen (dijken) van het meer.

effecten sterfte, verstoring en barrièrewerking voor vogels.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Er staan weinig windturbines in de nabijheid van het Zwarte Meer; directe verstoringseffecten zijn op grond van de afstand uitgesloten (Witte & van Lieshout 2003; Fijn *et al.* 2007; Krijgsveld *et al.* 2007). Barrièrewerking (waarbij de aanwezigheid van windturbines vogels hindert in de verplaatsing door het landschap) is geen factor van betekenis gezien de beperkte omvang van de opstellingen.

74BG035 Zuiveringsinstallatie

karakterisering Aanwezigheid zuiveringsinstallaties

effecten De aanwezigheid van zuiveringsinstallaties heeft geen negatieve effecten op IHDs. Oppervlaktewater verbetert zelfs als gevolg van deze maatregel en het is de verwachting dat verbetering nog doorzet.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie D voor alle soorten/habitattypen

74BG077 Balgstuw

karakterisering Aanwezigheid balgstuw

effecten De aanwezigheid van de balgstuw vermindert de dynamiek (afname van hoogwaterinvloeden) in het Zwarte Meer, omdat de balgstuw onder bepaalde condities sluit. Onduidelijk is wat de gevolgen zijn voor de IHDs, met name de doelen gebonden aan waterrietvegetaties.

wel/niet nadere effectenanalyse: **wel**

argumentatie D voor alle soorten/habitattypen

74BG036 Afwatering

karakterisering Afwatering op het Zwarte Meer vanuit het achterland

effecten De afwatering heeft geen negatieve effecten op IHDs. Zie wel 74BG015 5peilbeheer!

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie D voor alle soorten/habitattypen

74BG037 Gemalen

karakterisering Aanwezigheid gemalen (zie voor gebruik 74BG025)

effecten De aanwezigheid van gemalen heeft mogelijk negatieve effecten op IHDs, door de fysieke beperkingen die voor visintrek worden opgeworpen.

wel/niet nadere effectenanalyse: **wel**

argumentatie Op grond van de beschikbare informatie kunnen negatieve effecten op sommige IHDs van visetende vogels niet worden uitgesloten. Zie ook 72BG31 en 72BG039.

74BG038 Inlaatduiker

karacterisering Aanwezigheid inlaatduiker om water in te laten.

effecten De aanwezigheid van deze structuren heeft geen negatieve effecten op IHDs, tenzij de hoeveelheden zodanig zijn dat het (mede) als peilbeheer (zie 75BG017) moet worden gezien.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie D voor alle soorten/habitattypen

74BG039 Lozing huishoudelijk afvalwater

karacterisering Lozing van huishoudelijk afvalwater

effecten De omvang en eventuele effecten van de lozing van huishoudelijk afvalwater op het N2000-gebied zijn niet beschreven. Dit bestaande gebruik bestaat reeds lang en neemt in omvang en intensiteit af.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Een eventueel effect bestaat al van ver voor de aanwijzing, argumenten dat het leidt tot verslechtering zijn er niet. Er lijken wel trends tot vermindering van dit type lozing te zijn.

74BG040 Vervallen

74BG041 Vervallen

74BG042 WVO lozingen

karacterisering Lozingen met WVO-vergunning

effecten Er is geen detail informatie over dit type lozingen aangeleverd. Op de kaart staan de punten en de volumes.

wel/niet nadere effectenanalyse: **wel**

argumentatie Onduidelijk is wat er waar wordt geloosd. Een negatief effect op één of meerdere IHDs kan daardoor niet worden uitgesloten.

74BG043 Baggeren havens

karacterisering Baggerwerkzaamheden met WVO-vergunning

effecten Er is geen detail informatie over dit type werkzaamheden aangeleverd.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Op grond van het feit dat een WVO-vergunning is verleend, wordt er van uit gegaan dat schadelijke effecten op soorten en habitattypen met

een IHD redelijkerwijs zijn uitgesloten. Voor de werkzaamheden en de bijbehorende verstoring is argument A geldig.

74BG044 Baggeren ten behoeve van sluisen

karakterisering Baggerwerkzaamheden

effecten Er is geen detail informatie over dit type werkzaamheden aangeleverd. Wel is er van uit gegaan dat ook hiervoor een WVO-vergunning is verleend.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Op grond van het feit dat een WVO-vergunning is verleend, wordt er van uit gegaan dat schadelijke effecten op soorten en habitattypen met een IHD redelijkerwijs zijn uitgesloten. Voor de werkzaamheden en de bijbehorende verstoring is argument A geldig.

74BG045 Baggeren vaargeul en toegangsgeulen jachthavens

karakterisering Baggerwerkzaamheden

effecten Deze baggerwerkzaamheden vinden plaats op plaatsen waar geen waterplantenvelden liggen. Er is geen detail informatie over dit type werkzaamheden aangeleverd. Wel is er van uit gegaan dat ook hiervoor een WVO-vergunning is verleend.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Op grond van het feit dat een WVO-vergunning is verleend, wordt er van uit gegaan dat schadelijke effecten op soorten en habitattypen met een IHD redelijkerwijs zijn uitgesloten. Voor de werkzaamheden en de bijbehorende verstoring is argument A geldig.

74BG046 Voorbereidende activiteiten voor saneringen

karakterisering Boringen en lodingen.

effecten Dit is vergelijkbaar met 74BG008 en 74BG071.

wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**

argumentatie A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet bij de betreffende activiteit in het geding zijn (hier niet uitgesplitst).

74BG047 Bergingsbedrijven

karakterisering Activiteiten bergingsbedrijven na ongelukken en calamiteiten

effecten Deze activiteiten zijn zeer lokaal en hebben daardoor geen negatieve effecten op IHDs; in vele gevallen zal de preventieve werking van opruimen juist positief zijn.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie. Voor de werkzaamheden en de bijbehorende verstoring is argument A of B geldig.

74BG048 KNRM

karakterisering Activiteiten reddingsmaatschappij

effecten Deze activiteiten zijn zeer lokaal en hebben daardoor geen negatieve effecten op IHDs; in vele gevallen zal de preventieve werking van een zijn (b.v. voorkomen oliespill etc.).

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Voor de werkzaamheden en de bijbehorende verstoring is argument A of B geldig.

74BG049 Rampenbestrijding en incidentenaanpak

karakterisering Activiteiten na rampen en incidenten

effecten Deze activiteiten zijn zeer lokaal en hebben daardoor geen negatieve effecten op IHDs; in vele gevallen zal de preventieve werking van opruimen juist positief zijn.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Voor de werkzaamheden en de bijbehorende verstoring is argument A of B geldig.

74BG050 Reddingsbrigades

karakterisering Activiteiten reddingsbrigades

effecten Deze activiteiten zijn zeer lokaal en hebben daardoor geen negatieve effecten op IHDs;

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Voor de werkzaamheden en de bijbehorende verstoring is argument A of B geldig.

74BG051 Aanlegplaats

karakterisering Aanleggen schepen op daarvoor bestemde bestaande aanlegplaatsen

effecten Lokale verstoring door aanwezigheid mensen, honden en vaartuigen van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden m, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)).

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Locaties aanwezig op moment van aanwijzing. A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst).

74BG052 Boot vissen

karakterisering Sportvissen vanuit kleine roei-en motorboten.

effecten Lokale verstoring door aanwezigheid mensen en vaartuigen van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden m, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)).

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Intensiteit zal vanaf moment van aanwijzing naar verwachting niet sterk toenemen. A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de vislocaties voorkomen (hier niet uitgesplitst).

- 74BG053 Boten te water laten bij trailerhelling**
- karakterisering boten te water laten op vaste locatie.
- effecten Lokale verstoring door aanwezigheid mensen en vaartuigen van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden m, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)).
- wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
- argumentatie Zeer lokaal en lokaties waren reeds aanwezig op moment van aanwijzing. A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst)
- 74BG054 Camping**
- karakterisering Aanwezigheid bestaande campings in directe nabijheid N2000-gebied
- effecten Lokale verstoring door aanwezigheid mensen, honden en eventueel vaartuigen van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden m, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)).
- wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
- argumentatie Locaties aanwezig op moment van aanwijzing. A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst)
- 74BG055 Evenementen**
- karakterisering Evenementen zoals visserijdagen, zeilwedstrijden, roeiwedstrijden. Tijdelijke, maar soms intensieve recreatieve gebruiksvormen.
- effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels, andere soorten en habitats is mogelijk door aanwezigheid mensen, honden, tijdelijke bouwwerken etc. en eventueel vaartuigen (ordegrootte effectafstand tientallen tot honderden m, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)). Vooral nog niet alle effecten te voorzien vanwege de verschillen in aarde en omvang van evenementen.
- wel/niet nadere effectenanalyse: **wel**
- argumentatie Hoewel de verstoring tijdelijk is (alleen tijdens het evenement), kan op voorhand niet voorzien worden of dit kwetsbare gebiedsdelen betreft of kwetsbare soorten. Nadere toetsing noodzakelijk of een nadere afbakening van gebieden, omvang, duur en type activiteiten om op voorhand risico's te kunnen inschatten.
- 74BG056 Jachthavens**
- karakterisering Aanwezigheid bestaande jachthavens met huidig aantal ligplaatsen in of in directe nabijheid N2000-gebied
- effecten Lokale verstoring door aanwezigheid mensen en vaartuigen van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden m, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)).
- wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Locaties aanwezig op moment van aanwijzing. A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst)

74BG057 Snelle motorboten

karacterisering Intensieve recreatieve gebruiksvormen met snelle zeer wendbare kleine vaartuigen. Hieronder vallen ook waterscooters en jetski's. Snelvaren (sneller dan 20 km/u) is op het Zwarte Meer niet toegestaan. Snelle motorboten valt dus voor het Zwarte Meer niet onder bestaand gebruik. Voor de volledigheid en vergelijkbaarheid met andere gebieden is deze vorm van gebruik hier toch genoemd.

effecten Vanwege de grote snelheid, kleine diepgang (niet gebonden aan vaargeulen) en grote wendbaarheid behoren deze vormen van waterrecreatie tot de meest versturende voor watervogels.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Snelvaren is op het Zwarte Meer niet toegestaan.

Toelichting bij **74BG058, 059, 061, 069 en 073**. Dit zijn vormen van bestaand gebruik waarbij uitbreiding dan wel intensivering (in tijd en/of ruimte) zonder plan of project denkbaar is, en waarbij in geval van uitbreiding dan wel intensivering effecten op soorten/habitattypen met IHDs mogelijk of waarschijnlijk zijn. Als conclusie voor wel/niet nadere effectenanalyse is hierbij vermeld: **niet**; mogelijk **wel**, waarmee bedoeld wordt dat in de nadere effectenanalyse moet worden nagegaan of een dergelijke uitbreiding dan wel intensivering te verwachten is. Zo niet, is verdere analyse niet nodig, zo wel, dan dienen de effecten van de uitbreiding dan wel intensivering nader te worden geanalyseerd. In de huidige situatie kan reeds substantieel sprake zijn van verstoring van watervogels (Lensink *et al.* 2007), maar de omvang en situering van deze verstoring was reeds bij aanwijzing van de Natura 2000-gebieden het geval en stond aanwijzing niet in de weg.

74BG058 Kajuit-, zeil- en motorjachten

karacterisering Varen met genoemde typen in huidige aantallen/dichtheden.

effecten Lokale verstoring door aanwezigheid vaartuigen van aanwezige vogels (zie (Krijgsveld *et al.* 2006; Lensink *et al.* 2007)).

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**; mogelijk **wel**.

argumentatie Voor huidige situatie geldt E voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitats die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst). In huidige situatie is verstoring al hoog, maar geen reden voor nadere effectenanalyse als locaties en intensiteit gelijk blijven aan moment van aanwijzing. Deze vorm van bestaand gebruik is gevoelig voor toename van de intensiteit, in geval bestaand gebruik betekent dat er een autonome toename is, is wel nadere effecten analyse nodig.

74BG059 Kanoën

karacterisering Varen met kano's in huidige aantallen/dichtheden.

effecten Lokale verstoring door aanwezigheid vaartuigen van aanwezige vogels (zie (Krijgsveld *et al.* 2006)). Kano's zijn in potentie een belangrijke verstoringbron vanwege hun actieradius, voorkeur voor ondieptes en onvoorspelbaar gedrag (Krijgsveld *et al.* 2004).

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**; mogelijk **wel**

argumentatie Voor huidige situatie geldt C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst). Deze vorm van bestaand gebruik is wel gevoelig bij toename van intensiteit en locaties, in geval bestaand gebruik betekent dat er een autonome toename is, is wel nadere effecten analyse nodig.

74BG060 Oever vissen

karakterisering Vissen vanaf de oever op plaatsen waar toegang is vrijgegeven.

effecten Lokale verstoring door aanwezigheid mensen van aanwezige vogels (zie (Krijgsveld *et al.* 2006)).

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Er geldt C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst).

74BG061 Roeien

karakterisering Varen met roeiboten in huidige aantallen/dichtheden.

effecten Lokale verstoring door aanwezigheid vaartuigen van aanwezige vogels (zie (Krijgsveld *et al.* 2006)). Kano's zijn in potentie een belangrijke verstoringbron vanwege hun actieradius, voorkeur voor ondieptes en onvoorspelbaar gedrag (Krijgsveld *et al.* 2004).

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**; mogelijk **wel**

argumentatie Voor huidige situatie geldt C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst). Deze vorm van bestaand gebruik is wel gevoelig bij toename van intensiteit en locaties, in geval bestaand gebruik betekent dat er een autonome toename is, is wel nadere effecten analyse nodig.

74BG062 Schaatsen

karakterisering Vorm van recreatief gebruik van het gebied nadat het is dichtgevroren.

effecten Geen. In geval van dichtvriezen zijn de meeste vogels weg. Een uitzondering is een situatie waarin concentraties van vogels zich in (grote) wakken verzamelen. Verstoring van deze vogels in winterse omstandigheden dient te worden voorkomen. Tevens dienen gebieden waar roerdomp voor kan komen schaatsvrije delen te kennen. Juist in strenge winters is verstoring voor deze soort een extra negatieve factor.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Er geldt C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet voorkomen, c.q. niet bereikbaar zijn, bij vorst (hier niet uitgesplitst).

74BG063 Trailerhelling

karacterisering Locaties van helling waar boten te water kunnen worden gelaten.

effecten Geen.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Voor huidige situatie geldt D, geen effecten van aanwezigheid hellingen die in havens gesitueerd zijn.

74BG064 Vaarwegen (vaarwegvakken)

karacterisering Gebruik vaarwegen door recreatievaart.

effecten Schepen hebben een versturende werking hebben op vogels (zie (Krijgsveld *et al.* 2006)), maar wennen aan vaste routes van scheepvaart zodat de verstoringafstanden kleiner worden. De vaarwegvakken worden al lang gebruikt en waren bij aanwijzing aanwezig.

wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**

argumentatie C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de vaarwegen voorkomen (hier niet uitgesplitst). Toename van gebruik binnen de vaarwegen, ook door recreatievaart, is minder kritisch dan daarbuiten.

74BG065 Verblijfsrecreatie

karacterisering Aanwezigheid bestaande verblijfsrecreatie in directe nabijheid N2000-gebied (zie ook 74BG054)

effecten Lokale verstoring door aanwezigheid mensen, honden en eventueel vaartuigen van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden m, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)).

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Locaties aanwezig op moment van aanwijzing. A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst)

74BG066 Verblijfsrecreatieterrein

karacterisering Aanwezigheid bestaand verblijfsrecreatieterrein in directe nabijheid N2000-gebied

effecten Lokale verstoring door aanwezigheid mensen, honden en eventueel vaartuigen van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden m, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)).

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Locaties aanwezig op moment van aanwijzing. A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst).

74BG067 Recreatief vliegverkeer (bv ballonvaart)

karacterisering Vliegen boven gebied met klein type vliegtuig.

effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels indien lager gevlogen wordt dan 3000 ft (914 m) (lichte verstoring) resp. 2000 ft (610 m) (matige verstoring) (ordegrootte horizontale effectafstand 1-2 km, (Lensink *et al.* 2005)). Luchtballonnen en eventueel helicopters zijn ernstiger verstoringfactoren dan kleine vliegtuigen.

wel/niet nadere effectenanalyse: **wel**
argumentatie Hoewel de verstoring al in de huidige situatie plaatsvindt, zijn deze vormen van bestaand gebruik bij uitstek weinig afgebakend in ruimte en tijd. In de huidige situatie kunnen de effecten al groot zijn en bij een lichte toename van de intensiteit kunnen de effecten groot zijn als dit kwetsbare gebiedsdelen of soorten betreft. Nadere toetsing noodzakelijk of een nadere afbakening van gebieden, omvang, duur en type activiteiten om op voorhand risico's te kunnen inschatten.

74BG068 Windsurfen (geen locaties aangegeven)

karakterisering Windsurfers die vanaf de oever het open water opgaan en rondvaren.
effecten: Windsurfen is een activiteit die zeer verstrend is voor watervogels. Door het onvoorspelbare gedrag van windsurfers en de duidelijke aanwezigheid van mensen (zichtbare personen) zijn verstoringafstanden relatief groot. Omdat er vaak graag in ondiepe gebieden gesurft wordt, is de verstoring navenant omdat ondiepe zones voorveel soorten met instandhoudingsdoelen van groot belang zijn. Verstoring vooral van invloed op soorten van ondieptes, soorten die in grote groepen voorkomen en soorten die op rustplaatsen zitten in de omgeving van surfgebieden (zoals zandplaten).

wel/niet nadere effectenanalyse: **wel**
argumentatie: Gezien het onvoorspelbare gedrag, het feit dat de activiteit jaarrond plaats vindt en niet gebonden is aan een afgebakend gebied kan er een conflict ontstaan met instandhoudingsdoelen. Er zijn geen windsurflocaties op de kaarten aangegeven, maar dat betekent niet dat er niet wordt gesurfd.

74BG069 Zeilen

karakterisering Varen met zeilschepen in huidige aantallen/dichtheden.
effecten Lokale verstoring door aanwezigheid vaartuigen van aanwezige vogels (zie (Krijgsveld *et al.* 2006; Lensink *et al.* 2007)). Zie ook 74BG058

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**; mogelijk **wel**.
argumentatie Voor huidige situatie geldt E voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitats die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst). In huidige situatie is verstoring al hoog, maar geen reden voor nadere effectenanalyse als locaties en intensiteit gelijk blijven aan moment van aanwijzing. Deze vorm van bestaand gebruik is gevoelig voor toename van de intensiteit, in geval bestaand gebruik betekent dat er een autonome toename is, is wel nadere effecten analyse nodig.

74BG070   **Inspectievaart**
karakterisering   Gebruik inspectievaartuigen
effecten   De kleine aantallen scheepsbewegingen die dit oplevert, en die al lang worden uitgevoerd, leveren geen effecten van betekenis op soorten op.
wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**
argumentatie   C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de vaarwegen voorkomen (hier niet uitgesplitst)

74BG071   **Onderzoek en monitoring**
zie: 74BG008

74BG072   **Transport gevaarlijke stoffen**
karakterisering   Gebruik vaarwegen door schepen met gevaarlijke stoffen
effecten   Schepen hebben een versturende werking op vogels (zie (Krijgsveld *et al.* 2006)), maar wennen aan vaste routes van scheepvaart zodat de verstoringafstanden kleiner worden. De vaarwegvakken worden al lang gebruikt en waren bij aanwijzing aanwezig.
wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**
argumentatie   C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de vaarwegen voorkomen (hier niet uitgesplitst)

74BG073   **Vrij ankeren**
karakterisering   Ankeren door schepen in huidige aantallen/dichtheden.
effecten   Lokale verstoring door aanwezigheid vaartuigen van aanwezige vogels (zie (Krijgsveld *et al.* 2006)). Zie ook 73BG074
wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**; mogelijk **wel**
argumentatie   Voor huidige situatie geldt C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst). Deze vorm van bestaand gebruik is wel gevoelig bij toename intensiteit, in geval bestaand gebruik betekent dat er een autonome toename is, is wel nadere effecten analyse nodig.

74BG074   **Aalvisserij (schietfuiken, hokfuiken en hoekwant)**
karakterisering   Visserij op aal met schiet- en hokfuiken (jaarrond) en hoekwant (niet genoemd in Oranjewoud (2007), komt mogelijk wel voor).
effecten: Effecten kunnen bestaan uit verstoring van vogels bij het plaatsen of legen van vangtuigen, bijvangst van vogels (verdrinking) en effecten op de voedselsituatie van visetende watervogels. Schepen hebben een versturende werking op vogels (zie (Krijgsveld *et al.* 2006)), en zeker daar waar fuiken langs de oevers staan kunnen rustplekken van vogels verstoord worden. Over bijvangst van vogels in fuiken en hoekwant zijn voor de randmeren geen gegevens bekend. De bijvangst van vis kan in de fuikenvisserij aanzienlijk zijn.
wel/niet nadere effectenanalyse: **wel**.

argumentatie: De visserij is mogelijk nog niet afgestemd op de doelstellingen van Natura 2000. Er zijn onvoldoende gegevens om de effecten te bepalen. Een nadere effectenanalyse is daardoor gewenst.

74BG075 Sportvisserij

karakterisering Visserij door sportvissers vanaf de oever, wadend in het water of vanuit bootjes. Voor de sportvisserij geldt een meeneemregeling van maximaal twee snoekbaarzen en 10 baarzen per dag. Versturende effecten zijn reeds beschreven onder 74BG052 en 74BG060.

effecten: Het effect van de sportvisserij op de visstand wordt bepaald door de hoeveelheid vis die door sportvissers wordt meegenomen. Voor snoekbaars en baars is deze gereguleerd. Naast deze soorten wordt aal door sportvissers meegenomen. Het onttrekken van grote roofvis door sportvissers heeft naar verwachting eerder een positief dan een negatief effect op de voedselsituatie voor visetende watervogels en daarmee de instandhoudingsdoelen

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie: Van het onttrekken van grote roofvis door sportvissers worden geen negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen verwacht.

74BG076 Zegenvisserij

karakterisering Visserij met een zegen op schubvis in de periode 1 november tot 31 maart gedurende maximaal 5 dagen.

effecten: Effecten kunnen bestaan uit lokale verstoring van vogels bij het plaatsen of binnenhalen van de netten, bijvangst van vogels (verdrinking), effecten op de voedselsituatie van visetende watervogels en effecten op de waterkwaliteit. Schepen hebben een versturende werking op vogels (zie (Krijgsveld *et al.* 2006), maar de vaarbewegingen voor de zegenvisserij lijken geen grote verstoringbron gezien de aantallen en omvang. De zegenvisserij is een actieve vorm van visserij, waardoor de bijvangst van watervogels gering zal zijn. Doordat met name grote brasem en blankvoorn wordt gevangen, wordt geen negatief effect op de voedselsituatie van visetende watervogels verwacht. Het wegvangen van grote brasem kan leiden tot een toename van kleine vis, waaronder pos, een belangrijke voedselsoort voor bijvoorbeeld aalscholver. De vangst van grote hoeveelheden bodemwoelende vis (met name brasem) kan leiden tot een verbetering van het doorzicht en daardoor de groei van waterplanten.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**.

argumentatie: De bijvangst van vis en vogels is bij de zegenvisserij gering. Het wegvangen van grote brasem en blankvoorn kan leiden tot een toename van kleine vis, een verbetering van het doorzicht en daardoor de groei van waterplanten. Omdat er interactie is tussen de effecten van de zegenvisserij met de effecten van andere vormen van visserij, kan wel

worden overwogen de zegenvisserij in samenhang met de andere vormen van visserij in de nadere effectenanalyse te betrekken.

74BG077   **Balgstuw**
zie na 74BG035

7 Toetsing bestaand gebruik Natura 2000-gebied 75 Ketelmeer en Vossemeer

In de tabel voor Natura 2000-gebied 75 Ketelmeer en Vossemeer zijn de resultaten van de toetsing van alle onderscheiden typen bestaand gebruik per soort/habitatype met een instandhoudingsdoel weergegeven. Hieronder wordt een toelichting gegeven. Tabel en toelichting worden geacht één geheel te zijn.

75BG001 Bevoorrading en beheer en onderhoud eilanden

karakterisering Aanwezigheid schepen, mensen, uitvoeren werkzaamheden. Het enige toegankelijke eiland is IJsseloog. Niet toegankelijk zijn diverse natuureilanden in Ketelmeer en Vossemeer, die ook niet hoeven te worden 'bevoorraad' – er wonen of verblijven geen mensen. Aanname is dat beheer en onderhoud buiten broedseizoen wordt uitgevoerd.

effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden meters, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)); bevoorrading volgens vaste vaarroutes.

wel/niet nadere effectenanalyse? niet

argumentatie A/C voor alle IHDs; daarbovenop B voor sommige IHDs (hier niet uitgesplitst) met u/v^4 en nbhb⁵ en B voor H3140.

75BG002 Depotbeheer IJsseloog

karakterisering Inspecties, beheer en onderhoud

effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden meters, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)), wanneer menselijke activiteiten worden uitgevoerd.

wel/niet nadere effectenanalyse? niet

argumentatie A voor veel IHDs; B en/of D voor soorten/habitatype die niet direct langs dijken voorkomen (hier niet uitgesplitst).

75BG003 Dijkbeheer

karakterisering Inspecties, beheer en onderhoud zoals maaien

effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden meters, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)), wanneer menselijke activiteiten worden uitgevoerd. Een deel van de dijken wordt ook gebruikt door verkeer, daar valt de verstoring door beheer en onderhoud weg in het verkeer.

wel/niet nadere effectenanalyse? niet

argumentatie A voor veel IHDs; B en/of D voor soorten/habitatype die niet direct langs dijken voorkomen (hier niet uitgesplitst).

⁴ u: uitbreiding oppervlakte in IHD; v: verbetering kwaliteit in IHD

⁵ nbhb = niet behaald huidig beheer: IHD wordt bij huidig beheer (zeker of waarschijnlijk) niet behaald

75BG004 Havenhoofden en steigers
karakterisering Beheer en onderhoud (beide), aanwezigheid mensen en schepen (steigers)
effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden meters, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)), tijdens activiteit van mensen en schepen. De meeste steigers liggen in havens, en die vallen meestal buiten begrenzing N2000.
wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**
argumentatie A voor veel IHDs; B en/of D voor soorten/habitatype die niet direct langs havenhoofden voorkomen (hier niet uitgesplitst)

75BG005 Herstel stort/zetstenen oevers
karakterisering Werkzaamheden vanaf de wal en/of vanaf het water
effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden meters, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)), wanneer menselijke activiteiten worden uitgevoerd. Verlies aan broedhabitat afhankelijk van locatie en wijze waarop werkzaamheden worden uitgevoerd.
wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**
argumentatie Lokale verstoring van aanwezige vogels, waarvoor instandhoudingsdoelen zijn geformuleerd, in en buiten broedseizoen zal geen groot effect zijn. Dit omdat deze soorten vrijwel afwezig zijn in dit habitatype. Tijdelijk verlies aan habitat kan geen van de IHDs wezenlijk beïnvloeden. Er is één uitzondering: op plaatsen waar A298 broedhabitat heeft, dient dit beheer en onderhoud buiten het broedseizoen plaats te vinden.

75BG006 Herzetten steenglooiingen
karakterisering Werkzaamheden vanaf de wal
effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden meters, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)) wanneer menselijke activiteiten worden uitgevoerd.
wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**
argumentatie Lokale verstoring van aanwezige vogels, waarvoor instandhoudingsdoelen zijn geformuleerd in en buiten broedseizoen zal geen groot effect zijn. Tijdelijk verlies aan habitat kan geen van de IHDs wezenlijk beïnvloeden. Er is één uitzondering: op plaatsen waar A298 broedhabitat heeft, dient dit beheer en onderhoud buiten het broedseizoen plaats te vinden.

75BG007 Inspectievluchten Rijkswaterstaat Handhaving
karakterisering Vliegen boven gebied met klein type vliegtuig.
effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels indien lager gevlogen wordt dan 3000 ft (914 m) (lichte verstoring) resp. 2000 ft (610 m) (matige

verstoring) (ordegrootte horizontale effectafstand 1-2 km, (Lensink *et al.* 2005)). Aantal vluchten klein.
wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**
argumentatie C voor vogel-IHDs; D voor andere soorten en voor H3140.

75BG008 Kunstwerken (betonning, dukdalven, remmingswerken, lichtopstanden, steiger, meerpalen, oevers, bodems, waterkeringen, kribbakens)

karakterisering Inspecties, beheer en onderhoud
effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden meters, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)) wanneer menselijke activiteiten worden uitgevoerd.

wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**
argumentatie A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en H3260B die niet direct bij de kunstwerken voorkomen (hier niet uitgesplitst)

73BG009 Monitoringsactiviteiten

karakterisering Het uitvoeren van metingen en het nemen van monsters op het water en langs de waterkant (zie § 8.1.2 in (Oranjewoud 2008b)) binnen de regels van de Flora- en faunawet

effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden meters, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)), dieren en/of habitats wanneer menselijke activiteiten worden uitgevoerd. Lokale verstoring van aanwezige vogels indien lager gevlogen wordt dan 3000 ft (914 m) (lichte verstoring) resp. 2000 ft (610 m) (matige verstoring) (ordegrootte horizontale effectafstand 1-2 km, (Lensink *et al.* 2005)). Aantal vluchten is klein.

wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**
argumentatie A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en H3260B die niet bij de betreffende activiteit in het geding zijn (hier niet uitgesplitst).

75BG010 Muskusrattenbestrijding

karakterisering: Het vangen van muskusratten met vallen in oeverzones en moerasvegetaties. De vangsten worden onder ander met bootjes uitgevoerd en kunnen jaarrond plaatsvinden. Er worden vallen en klemmen gebruikt.

effecten: De activiteiten vinden het gehele seizoen, inclusief het broedseizoen van vogels, plaats. De activiteiten kunnen overlappend zijn met het voorkomen van kwetsbare kolonievogels of oevervogels. De aanwezigheid van deze soorten is niet altijd leidend bij het bestrijdingsregime. Daarnaast kunnen de vallen bijvangsten veroorzaken. Hoewel de aantallen bijgevangen vogels beperkt zijn met een ordegrootte van 1900 op jaarbasis in Nederland (LCCM 2007), betreft het ook slachtoffers waarvoor instandhoudingsdoelen zijn geformuleerd. Het is ook nog onduidelijk of de locaties waar de bestrijding plaatsvindt identiek blijven

en of de intensiteit al dan niet kan toenemen. In beide gevallen is het bestaande gebruik mogelijk toekomstig negatief. Echter, negatieve effecten worden vooral ingeschat bij kwetsbare oevermoerasbroedvogels en kolonievogels en soorten die in vallen kunnen verdrinken, en van die soorten is in dit N2000-gebied alleen de fuut voorzien van een instandhoudingsdoel.

wel/niet nadere effectenanalyse: **wel**

argumentatie: Intensiteit kan toenemen in ruimte en tijd en een soort waarvoor een afnemende trend zichtbaar is (A005) en moerasvogels (zoals A119) worden in vallen als bijvangst geregistreerd. Voor andere watervogels vanwege versturende effecten categorie mogelijk aangemerkt. Nadere studie gewenst.

75BG011 Natuurbeheer

karacterisering Dit is een speciaal type bestaand gebruik aangezien deze vorm van bestaand gebruik in eerste instantie het doel heeft de instandhoudingsdoelen te bevorderen. De term natuurbeheer is driedig uitgelegd: 1) alle beheerswerkzaamheden die oppervlak, ligging en turnover van huidige habitattypen handhaaft. Met andere woorden het zorgt ervoor dat de successie niet voortschrijdt en de diversiteit aan biotopen gehandhaafd blijft. In beginsel sluit dit aan op de instandhoudingsdoelen en is er geen effect te verwachten. Er zijn twee uitzonderingen. Dit betreft: 2) natuurontwikkeling. Deze gebruiksvorm is niet als zodanig in het bestaand gebruik opgenomen omdat dit eigenlijk onder plannen of projecten valt. Omdat kleine vormen van natuurontwikkeling ook onder natuurbeheer kunnen vallen, is dit als zodanig opgenomen. 3) Rijkswaterstaat is met de terreinbeheerders van binnen de N2000 begrenzing gelegen gebieden van deze organisaties in gesprek. Doel is om na te gaan hoe de beheeractiviteiten die vallen onder natuurbeheer in deze gebieden kunnen worden uitgevoerd. Gezien de stand van zaken in dit overleg was gedetailleerde informatie nog niet beschikbaar voor deze toetsing.

effecten: onbekend

wel/niet nadere effectenanalyse: **wel**

argumentatie: Nadere effectenanalyse noodzakelijk vanwege ontbreken informatie.

75BG012 Natuurbeheer: stranden en recreatiegebieden tbv recreanten

karacterisering Inspecties, beheer en onderhoud

effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden meters, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)) wanneer menselijke activiteiten worden uitgevoerd. Aangezien dit gebieden zijn waar recreatie is toegestaan, is de potentie voor verstoring en uitbreiding van activiteiten (reeds) gering.

wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**

argumentatie A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en H3260B die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst).

75BG013 Oeverbeheer

karakterisering Inspecties, beheer en onderhoud door rijksoverheid, waterschappen en gemeentes

effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden meters, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)) en soorten/habitats wanneer menselijke activiteiten worden uitgevoerd. Omvang en actieradius gering.

wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**

argumentatie A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en H3260B die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst).

75BG014 Beheer en onderhoud kabels en leidingen

karakterisering Inspecties, beheer en onderhoud

effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden meters, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)) en soorten/habitats wanneer menselijke activiteiten worden uitgevoerd. Omvang en actieradius gering.

wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**

argumentatie A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en H3260B die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst).

75BG015 Onderwaterstenen oeververdediging

karakterisering Inspecties, beheer en onderhoud

effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden meters, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)) en soorten/habitats wanneer menselijke activiteiten worden uitgevoerd. Omvang en actieradius gering.

wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**

argumentatie A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en H3260B die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst).

75BG016 Opruimen zwerfvuil incl. klein onderhoud

karakterisering Inspecties, beheer en onderhoud

effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden meters, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)) en soorten/habitats wanneer menselijke activiteiten worden uitgevoerd. Omvang en actieradius gering.

wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**

argumentatie A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en H3140 die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst).

75BG017 Peilbeheer

karakterisering Winterstreefpeil: NAP -0,30 m, zomerstreefpeil NAP – 0,05 m; De overgang van winter- naar zomerpeil vindt plaats ca. tussen 20 maart en 10 april; de overgang van zomer- naar winterpeil vindt plaats ca. tussen 20 september en 10 oktober.

effecten: Het huidige peilbeheer is al vele jaren gangbaar in de grote rijkswateren. Het peilbeheer is tegennatuurlijk met hoge zomerpeilen en lage winterpeilen en een zeer abrupte overgang tussen beide niveaus. Het tegennatuurlijke peilbeheer heeft voor veel soorten van pioniermilieus een negatieve invloed doordat bepaalde habitats zich niet kunnen ontwikkelen of handhaven of duurzaam verslechteren. Echter uit een nadere studie in het IJsselmeergebied (Iedema *et al.* 2005) is gebleken dat binnen de randvoorwaarden van veiligheid de meerwaarde van een meer natuurlijk peilbeheer beperkt is. Hooguit locatie specifiek zijn er mogelijkheden voor versterking van de doelen. Argumenten B en C kunnen lokaal geldig zijn doordat de instandhoudingsdoelen duurzaam en blijvend verslechteren. Dit geldt met name voor soorten en habitats van pioniersituaties zoals stranden, zandplaten en waterriet. Ook de bereikbaarheid van voedsel kan een negatieve factor van betekenis zijn, met name bij abrupte peilschommelingen. Negatieve effecten ingeschat bij herbivore watervogels en voor grote karekiet (soort van waterriet).

wel/niet nadere effectenanalyse: **wel**

argumentatie: Hoewel de meerwaarde van ander peilbeheer wellicht beperkt is, is er lokaal wellicht een verslechterend effect van het huidige peilbeheer op soorten van pionierhabitats die voortschrijdend verslechteren zoals roerdomp, grote karekiet en soorten die afhankelijk zijn van voedsel in ondieptes in zeer specifieke periodes van het jaar. Bijvoorbeeld soorten die waterplanten eten en hier vanwege hoge waterstanden niet bij kunnen (o.a. kleine zwaan, grondeleenden). Om deze reden nadere studie gewenst.

75BG018 Regulier beheer en onderhoud (Wbr en bouwstoffenbesluit)

karakterisering Inspecties, beheer en onderhoud

effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden meters, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)) en soorten/habitats wanneer menselijke activiteiten worden uitgevoerd. Omvang en actieradius gering.

wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**

argumentatie A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en H3140 die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst).

75BG019 Rijks- en provinciale wegen

karakterisering Inspectie, beheer en onderhoud

effecten Inspectie en beheer en onderhoud van wegen valt in het niet bij het gebruik (zie 75BG034).

wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**

argumentatie C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en H3260B die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst).

75BG020 Schutsluizen

karakterisering Beheer en onderhoud schutsluizen

effecten De activiteiten zijn zeer lokaal en tijdelijk. Een bijzondere situatie kan zich voordoen wanneer er bijv. broedende vogels op een sluissterrein bevinden. Deze vallen onder de bescherming van de Flora- en faunawet.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Effecten zeer gering, dan wel B of D voor alle soorten/habitatype (hier niet uitgesplitst).

75BG021 Spuisluizen

karakterisering Beheer en onderhoud spuisluizen

effecten De activiteiten zijn zeer lokaal en tijdelijk. Een bijzondere situatie kan zich voordoen wanneer er bijv. broedende vogels op een sluissterrein bevinden. Deze vallen onder de bescherming van de Flora- en faunawet.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Effecten zeer gering, dan wel B of D voor alle soorten/habitatype (hier niet uitgesplitst).

75BG022 Vooroevers

karakterisering Beheer en onderhoud vooroevers natuurontwikkelingsproject 'Vossemeer' in het Vossemeer en 'IJsselmonding' in het Ketelmeer.

effecten De activiteiten zijn lokaal en tijdelijk. Een bijzondere situatie kan zich voordoen wanneer er zich bijv. broedende vogels op een vooroever bevinden.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Effecten zeer gering, dan wel B of D voor alle soorten/habitats (hier niet uitgesplitst). Eventueel aanwezige broedende vogels vallen onder de bescherming van de Flora- en faunawet. Een heel specifiek geval is wanneer een soort waar voor een IHD is geformuleerd, op de vooroever broedt (bijv. roerdomp, grote karekiet), dan is de locatie ook beschermd op grond van de Natuurbeschermingswet. In het beheerplan moeten deze locaties worden beschreven en gevrijwaard van onderhoudsactiviteiten die het IHD negatief beïnvloeden.

75BG023 Balgstuw

karakterisering Aanwezigheid en gebruik balgstuw.

effecten De activiteiten zijn zeer lokaal en tijdelijk.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Effecten zeer gering, dan wel B of D voor alle soorten/habitatype (hier niet uitgesplitst). Voor effecten van de balgstuw op het Zwarte Meer, zie 74BG077.

- 75BG024   Bedrijventerrein**
 karakterisering   Aanwezigheid en gebruik bedrijventerrein
 effecten   Bestaande bedrijventerreinen met effecten van betekenis tot in het N2000-gebied Ketelmeer en Vossemeer zijn er niet. Het bestaande gebruik leidt hooguit tot lokale verstoring, die er al was op moment van aanwijzing.
 wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
 argumentatie   Effecten zeer gering, dan wel B of D voor alle soorten/habitatype (hier niet uitgesplitst).
- 75BG025   Betonning, recreatiebetonning**
 karakterisering   Aanwezigheid en gebruik betonning
 effecten   De aanwezigheid van betonning heeft geen negatieve (wel positieve) effecten op IHDs.
 wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
 argumentatie   D voor alle soorten/habitatype
- 75BG026   Beweegbare brug**
 karakterisering   Aanwezigheid en gebruik beweegbare bruggen
 effecten   De aanwezigheid van beweegbare bruggen heeft geen negatieve effecten op IHDs.
 wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
 argumentatie   D voor alle soorten/habitatype
- 75BG027   Dammen**
 karakterisering   Aanwezigheid dammen
 effecten   De aanwezigheid van reeds bestaande dammen heeft geen negatieve effecten op IHDs.
 wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
 argumentatie   D voor alle soorten/habitatype
- 75BG028   Damwand**
 karakterisering   Aanwezigheid damwand bij IJsseloog
 effecten   De aanwezigheid van deze reeds bestaande damwand heeft geen negatieve effecten op IHDs.
 wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
 argumentatie   D voor alle soorten/habitatype
- 75BG029   Gemalen**
 karakterisering   Gebruik van gemalen (zie voor aanwezigheid 75BG044)
 effecten   Door het gebruik van gemalen kan vissterfte optreden. Dit heeft mogelijk negatieve effecten op IHDs.
 wel/niet nadere effectenanalyse: **wel**
 argumentatie   Op grond van de beschikbare informatie kunnen negatieve effecten op sommige IHDs niet worden uitgesloten.

- 75BG030 Hoogspanningsleiding**
 karakterisering Aanwezigheid en gebruik hoogspanningsleidingen
 effecten Er loopt een hoogspanningsleiding parallel aan de Ketelbrug binnen het N2000-gebied. Hoogspanningsleidingen kunnen, afhankelijk van ligging, hoogte en aantal draden, aantallen vogelslachtoffers van betekenis eisen. Ter plaatse is geen onderzoek verricht. Het tracé is echter relatief kort. Het gebruik zal niet veranderen. Markering van draden met ballen of krullen is een goede vorm van mitigatie.
- wel/niet nadere effectenanalyse: **wel**
 argumentatie Er is een effect in de vorm van aanvaringslachtoffers onder vliegende vogels. De omvang is onbekend, maar aangezien er dagelijks uitwisseling is van duikeenden en aalscholvers is nadere effectanalyse gewenst.
- 75BG031 Lichtopstanden**
 karakterisering Aanwezigheid en gebruik lichtopstanden. Dit betreft lokaal zichtbare lampen.
 effecten Over de effecten van licht op fauna is nog relatief weinig bekend. Gezien de lichtsterkte wordt verwacht dat er geen wezenlijke effecten kunnen zijn voor watervogels en meervleermuis.
- wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
 argumentatie A en B voor alle soorten/habitatype
- 75BG032 Meetpaal RWS**
 karakterisering Aanwezigheid en gebruik meetpalen RWS
 effecten De aanwezigheid en het gebruik van meetpalen RWS heeft geen negatieve effecten op IHDs.
- wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
 argumentatie D voor alle soorten/habitatype
- 75BG033 Op- en overslag**
 karakterisering Aanwezigheid en gebruik ligplaatsen voor op- en overslag
 effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden meters, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)) en soorten/habitats wanneer menselijke activiteiten worden uitgevoerd. Omvang en actieradius gering
- wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
 argumentatie A voor alle soorten/habitatype
- 75BG034 Rijks- en provinciale wegen**
 karakterisering Gebruik rijks- en provinciale wegen
 effecten Autowegen hebben in het algemeen een verstorende werking op broedvogels, de ordegrootte van de effectafstand kan vele honderden

meters zijn (Reijnen 1995). Effecten op watervogels van verkeer goeddeels onbekend.

wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**

argumentatie C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst)

75BG035 Schutsluis

karakterisering Aanwezigheid en gebruik schutsluis

effecten De aanwezigheid en het gebruik van schutsluizen heeft slechts lokaal reeds bij aanwijzing bestaande geringe verstoringseffecten op aanwezige watervogelsoorten, en heeft daardoor geen negatieve effecten op IHDs.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Voor soorten die in of bij schutsluizen aanwezig zijn geldt C (geringe lokale verstoring), verder D voor soorten/habitatype (hier niet uitgesplitst).

75BG036 Spuikoker

karakterisering Gebruik van spuikokers

effecten Door spuien kan vissterfte optreden. De verwachting is niet dat de invloed in de huidige situatie dusdanig is dat het effect op de visbestanden dermate groot is dat er een effect kan zijn op de instandhoudingsdoelen. Ook is de barrièrewerking voor visintrek van spuisluizen mogelijk van negatieve invloed. Op grond van de beschikbare informatie kan voor beide typen effecten een negatieve invloed op sommige IHDs niet worden uitgesloten.

wel/niet nadere effectenanalyse: **wel**

argumentatie Onvoldoende informatie om effecten uit te sluiten. Zie ook 75BG029.

75BG037 Vaarwegen (vaarwegvakken)

karakterisering Gebruik vaarwegen (zie ook 75BG078)

effecten Schepen hebben een versturende werking hebben op vogels (zie (Krijgsveld *et al.* 2006)), maar vogels kunnen wennen aan vaste routes van scheepvaart zodat de verstoringafstanden kleiner worden. De vaarwegvakken worden al lang gebruikt en waren bij aanwijzing reeds aanwezig.

wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**

argumentatie C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de vaarwegen voorkomen (hier niet uitgesplitst)

75BG038 Vooroevers

karakterisering Aanwezigheid vooroevers: stenen dammen die in het open water aangelegd worden om golfslag te beperken en (wind)luwte

effecten Positieve effecten doordat er rustgebied ontstaat voor watervogels, maar negatieve effecten doordat winddynamiek vermindert en daarmee

de instandhouding van waterrietranden verslechtert. In het Ketelmeer en Vossemeer doet zich dit in de huidige situatie voor.

wel/niet nadere effectenanalyse: **wel**

argumentatie In het Ketelmeer en Vossemeer zijn er vooroevers in de omgeving van waterrietbestanden die mogelijk A021, A119, A292 en A298 negatief beïnvloeden.

75BG039 **Wachtvoorzieningen: palen en steigers voor afmeren schepen**

karakterisering Aanwezigheid en gebruik wachtvoorzieningen door schepen.

effecten De aanwezigheid en het gebruik van wachtvoorzieningen heeft geen negatieve effecten op IHDs. Lokale verstoring van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden meters, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)) en soorten/habitats wanneer menselijke activiteiten worden uitgevoerd. Omvang en actieradius gering

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie A en D voor alle soorten/habitatype

75BG040 **Waterkeringen RWS**

karakterisering Aanwezigheid en gebruik waterkeringen RWS

effecten De aanwezigheid van waterkeringen heeft geen negatieve effecten op IHDs.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie D voor alle soorten/habitatype, maar zie peilbeheer (dat hier direct mee samenhangt).

75BG041 **Windturbines**

karakterisering Windturbines binnendijs (externe werking) of aan de randen (dijken) van het meer.

effecten sterfte, verstoring en barrièrewerking voor vogels.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Er staan weinig windturbines in de nabijheid van het Ketelmeer; directe verstoringseffecten zijn op grond van de afstand uitgesloten (Witte & van Lieshout 2003; Fijn *et al.* 2007; Krijgsveld *et al.* 2007). Barrièrewerking (waarbij de aanwezigheid van windturbines vogels hindert in de verplaatsing door het landschap) is geen factor van betekenis gezien de beperkte omvang van de opstellingen.

75BG042 **Zuiveringsinstallatie**

karakterisering Aanwezigheid zuiveringsinstallaties

effecten De aanwezigheid van zuiveringsinstallaties heeft geen negatieve effecten op IHDs. Oppervlaktewater verbetert zelfs als gevolg van deze maatregel en het is de verwachting dat verbetering nog doorzet.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie D voor alle soorten/habitatype

75BG095 Aal(vis)hevel
karakterisering Aanwezigheid vishevel voor de migratie van aal over de Roggebotsluis
effecten De aanwezigheid van de aal(vis)hevel heeft geen negatief effect op de IHDs
wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
argumentatie D voor alle soorten/habitatype

75BG043 Afwatering
karakterisering Afwatering op het IJsselmeer vanuit het achterland
effecten De afwatering heeft geen negatieve effecten op IHDs. Zie wel 72BG017 peilbeheer!
wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
argumentatie D voor alle soorten/habitatype

75BG044 Gemalen
karakterisering Aanwezigheid gemalen (zie voor gebruik 75BG029)
effecten De aanwezigheid van gemalen heeft mogelijk negatieve effecten op IHDs, door de fysieke beperkingen die voor visintrek worden opgeworpen.
wel/niet nadere effectenanalyse: **wel**
argumentatie Op grond van de beschikbare informatie kunnen negatieve effecten op sommige IHDs niet worden uitgesloten. Zie ook 75BG029 en 75BG036.

75BG045 Hevels langs de oever
karakterisering Aanwezigheid hevels om water in te laten.
effecten De aanwezigheid van deze structuren heeft geen negatieve effecten op IHDs, tenzij de hoeveelheden zodanig zijn dat het (mede) als peilbeheer (zie 75BG017) moet worden gezien.
wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
argumentatie D voor alle soorten/habitatype

75BG046 Inlaatduiker
karakterisering Aanwezigheid inlaatduiker om water in te laten.
effecten De aanwezigheid van deze structuren heeft geen negatieve effecten op IHDs, tenzij de hoeveelheden zodanig zijn dat het (mede) als peilbeheer (zie 75BG017) moet worden gezien.
wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
argumentatie D voor alle soorten/habitatype

75BG047 Lozing huishoudelijk afvalwater
karakterisering Lozing van huishoudelijk afvalwater

effecten De omvang en eventuele effecten van de lozing van hemelwater op het N2000-gebied zijn niet beschreven. Dit bestaande gebruik bestaat reeds lang en neemt in omvang en intensiteit af.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Een eventueel effect bestaat al van ver voor de aanwijzing, argumenten dat het leidt tot verslechtering zijn er niet. Er lijken wel trends tot vermindering van dit type lozing te zijn.

75BG048 Lozingspunt riolering

karakterisering Lozing van water uit rioleringssystemen

effecten De omvang en eventuele effecten van de lozing van water uit rioleringssystemen op het N2000-gebied zijn niet beschreven. Dit bestaande gebruik bestaat reeds lang.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Een eventueel effect bestaat al van ver voor de aanwijzing, argumenten dat het leidt tot verslechtering zijn er niet. Ook mag worden aangenomen dat op dit punt eerder verbeteringen bereikt worden dan dat verslechtering te verwachten is.

75BG049 Rioolwaterzuiveringsinstallatie

karakterisering Lozing van gezuiverd water

effecten De omvang en eventuele effecten van de lozing van gezuiverd water uit rioolwaterzuiveringsinstallaties op het N2000-gebied zijn niet beschreven. Dit bestaande gebruik bestaat reeds lang.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Een eventueel effect bestaat al van ver voor de aanwijzing, argumenten dat het leidt tot verslechtering zijn er niet. Er lijken wel trends tot verbetering van de kwaliteit van het geloosde water te zijn.

75BG050 vervallen

75BG051 Baggeren havens

karakterisering Baggerwerkzaamheden met WVO-vergunning

effecten Er is geen detail informatie over dit type werkzaamheden aangeleverd.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Op grond van het feit dat een WVO-vergunning is verleend, wordt er van uit gegaan dat schadelijke effecten op soorten en habitattypen met een IHD redelijkerwijs zijn uitgesloten. Voor de werkzaamheden en de bijbehorende verstoring is argument A geldig.

75BG052 Baggeren ten behoeve van sluzen

karakterisering Baggerwerkzaamheden

effecten Er is geen detail informatie over dit type werkzaamheden aangeleverd. Wel is er van uit gegaan dat ook hiervoor een WVO-vergunning is verleend.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Op grond van het feit dat een WVO-vergunning is verleend, wordt er van uit gegaan dat schadelijke effecten op soorten en habitattypen met een IHD redelijkerwijs zijn uitgesloten. Voor de werkzaamheden en de bijbehorende verstoring is argument A geldig.

75BG053 Baggeren vaargeul en toegangsgeulen jachthavens

karacterisering Baggerwerkzaamheden

effecten Deze baggerwerkzaamheden vinden plaats op plaatsen waar geen waterplantenvelden liggen. Er is geen detail informatie over dit type werkzaamheden aangeleverd. Wel is er van uit gegaan dat ook hiervoor een WVO-vergunning is verleend.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Op grond van het feit dat een WVO-vergunning is verleend, wordt er van uit gegaan dat schadelijke effecten op soorten en habitattypen met een IHD redelijkerwijs zijn uitgesloten. Voor de werkzaamheden en de bijbehorende verstoring is argument A geldig.

75BG054, 055, 056 en 057 Samen: ontgrondingsvergunningen 2007

karacterisering Nautisch beheer en onderhoud, een stortlocatie en beperkte zandwinning

effecten Alle werkzaamheden spelen zich af in of direct bij vaarwegen/vaargeulen. Alleen een kleine zandwinning in het Ketelmeer ligt daar buiten. De oppervlaktes zijn gering, de verstoringseffecten lokaal.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie A voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst).

75BG058 Bergingsbedrijven

karacterisering Activiteiten bergingsbedrijven na ongelukken en calamiteiten

effecten Deze activiteiten zijn zeer lokaal en hebben daardoor geen negatieve effecten op IHDs; in vele gevallen zal de preventieve werking van opruimen juist positief zijn.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie . Voor de werkzaamheden en de bijbehorende verstoring is argument A of B geldig.

75BG059 KNRM

karacterisering Activiteiten reddingsmaatschappij

effecten Deze activiteiten zijn zeer lokaal en hebben daardoor geen negatieve effecten op IHDs; in vele gevallen zal de preventieve werking van een redding juist positief zijn (b.v. voorkomen oliespill etc.).

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Voor de werkzaamheden en de bijbehorende verstoring is argument A of B geldig.

- 75BG060 Militair oefenterrein: laagvlieggebied**
 karakterisering Laagvlieg oefeningen gehouden door de luchtmacht.
 effecten Verstoring van in het gebied aanwezige vogels, effect hangt af van soort en wellicht ook het seizoen (Lensink *et al.* 2005; Heunks *et al.* 2007). Het gaat om een laagvlieggebied boven Veluwe en Flevopolder, dat zich tot boven het Vossemeer uitstrekt.
 wel/niet nadere effectenanalyse: **wel**
 argumentatie Het betreffende gebied wordt al heel lang als zodanig gebruikt, hetgeen pleit voor argumentatie conform A – al is de verstoring niet lokaal en gering. Omdat slechts een zeer gering deel van het N2000-gebied in het laagvlieggebied valt, en naar mag worden aangenomen de toestellen daar al weer hoogte winnen, is een nadere effectenanalyse mogelijk niet per se nodig. Omdat de analyse voor N2000-gebied Veluwerandmeren toch gemaakt moet worden, kan Ketelmeer en Vossemeer daarin worden meegenomen.
- 75BG061 Rampenbestrijding en incidentenaanpak**
 karakterisering Activiteiten na rampen en incidenten
 effecten Deze activiteiten zijn zeer lokaal en hebben daardoor geen negatieve effecten op IHDs; in vele gevallen zal de preventieve werking van opruimen juist positief zijn.
 wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
 argumentatie Voor de werkzaamheden en de bijbehorende verstoring is argument A of B geldig.
- 75BG062 Reddingsbrigades**
 karakterisering Activiteiten reddingsbrigades
 effecten Deze activiteiten zijn zeer lokaal en hebben daardoor geen negatieve effecten op IHDs;
 wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
 argumentatie Voor de werkzaamheden en de bijbehorende verstoring is argument A of B geldig.
- 75BG063 Aanlegplaats**
 karakterisering Aanleggen schepen op daarvoor bestemde bestaande aanlegplaatsen
 effecten Lokale verstoring door aanwezigheid mensen, honden en vaartuigen van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden m, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)).
 wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
 argumentatie Locaties aanwezig op moment van aanwijzing. A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitatype die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst)
- 75BG064 Boot vissen**

karakterisering Sportvissen vanuit kleine roei-en motorboten.
effecten Lokale verstoring door aanwezigheid mensen, en vaartuigen van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden m, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)).
wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
argumentatie A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitatype die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst).

75BG064A Boot vissen: locaties beoordelen

karakterisering Sportvissen vanuit kleine roei-en motorboten.
effecten Lokale verstoring door aanwezigheid mensen, en vaartuigen van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden m, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)). Op de kaarten met bestaand gebruik staat dit ook aangegeven in het oostelijke Ketelmeer, tot buiten de recreatiebetonning. Het is de vraag of die mate van verstoring daar gewenst is.
wel/niet nadere effectenanalyse: **wel**
argumentatie A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitatype die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst). Uitzondering voor oostelijke Ketelmeer: nadere effectenanalyse nodig.

75BG065 Camping

karakterisering Aanwezigheid bestaande camping in directe nabijheid N2000-gebied
effecten Lokale verstoring door aanwezigheid mensen, honden en eventueel vaartuigen van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden m, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)).
wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
argumentatie Locaties aanwezig op moment van aanwijzing. A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitatypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst)

75BG066 Dagrecreatief terrein

karakterisering Aanwezigheid bestaand dagrecreatief terrein in of in directe nabijheid N2000-gebied
effecten Lokale verstoring door aanwezigheid mensen, honden en eventueel vaartuigen van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden m, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)).
wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
argumentatie Locaties aanwezig op moment van aanwijzing. A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitatypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst)

75BG067 Evenementen

karakterisering Evenementen zoals visserijdagen, zeilwedstrijden, roeiwedstrijden, activiteiten op stranden. Tijdelijke, maar soms intensieve recreatieve gebruiksvormen.

effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels, andere soorten en habitattypen is mogelijk door aanwezigheid honden, tijdelijke bouwwerken etc. en eventueel vaartuigen (ordegrootte effectafstand tientallen tot honderden m, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)). Vooral nog niet alle effecten te voorzien vanwege de verschillen in aarde en omvang van evenementen.

wel/niet nadere effectenanalyse: **wel**

argumentatie Hoewel de verstoring tijdelijk is (alleen tijdens het evenement), kan op voorhand niet voorzien worden of dit kwetsbare gebiedsdelen betreft of kwetsbare soorten. Nadere toetsing noodzakelijk of een nadere afbakening van gebieden, omvang, duur en type activiteiten om op voorhand risico's te kunnen inschatten.

75BG068 Exploitatie strandpaviljoens

karakterisering Aanwezigheid bestaande strandpaviljoens in of in directe nabijheid N2000-gebied

effecten Lokale verstoring door aanwezigheid mensen, honden en eventueel vaartuigen van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden m, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)).

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Locaties aanwezig op moment van aanwijzing. A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst)

75BG069 Jachthavens

karakterisering Aanwezigheid bestaande jachthavens met huidig aantal ligplaatsen in of in directe nabijheid N2000-gebied

effecten Lokale verstoring door aanwezigheid mensen en vaartuigen van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden m, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)).

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Locaties aanwezig op moment van aanwijzing. A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst)

75BG070 Snelle motorboten

karakterisering Intensieve recreatieve gebruiksvormen met snelle zeer wendbare kleine vaartuigen. Hieronder vallen ook waterscooters en jetski's. Snelvaren (sneller dan 20 km/u) is op het Ketelmeer alleen toegestaan op het gedeelte westelijk van IJsselooog met uitzondering van een strook van 250 meter uit de oever.

effecten Vanwege de grote snelheid, kleine diepgang (niet gebonden aan vaargeulen) en grote wendbaarheid behoren deze vormen van waterrecreatie tot de meest versturende voor watervogels. Omdat snelvaren uitsluitend is toegestaan in een beperkt gebied, is er uitwijkmogelijkheid voor watervogels.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Verstoring kan plaatsvinden in beperkt gebied. Vindt al plaats in de huidige situatie en vogels hebben alternatieven waar snelle boten niet mogen varen. De onvoorspelbaarheid neemt hierdoor af.

Toelichting bij **75BG071, 072, 075, 084 en 091**. Dit zijn vormen van bestaand gebruik waarbij uitbreiding dan wel intensivering (in tijd en/of ruimte) zonder plan of project denkbaar is, en waarbij in geval van uitbreiding dan wel intensivering effecten op soorten/habitattypen met IHDs mogelijk of waarschijnlijk zijn. Als conclusie voor wel/niet nadere effectenanalyse is hierbij vermeld: **niet**; mogelijk **wel**, waarmee bedoeld wordt dat in de nadere effectenanalyse moet worden nagegaan of een dergelijke uitbreiding dan wel intensivering te verwachten is. Zo niet, is verdere analyse niet nodig, zo wel, dan dienen de effecten van de uitbreiding dan wel intensivering nader te worden geanalyseerd. In de huidige situatie kan reeds substantieel sprake zijn van verstoring van watervogels (Lensink *et al.* 2007) maar de omvang en situering van deze verstoring was reeds bij aanwijzing van de Natura 2000-gebieden het geval en stond aanwijzing niet in de weg.

75BG071 Kajuit-, zeil- en motorjachten

karacterisering Varen met genoemde typen in huidige aantallen/dichtheden.

effecten Lokale verstoring door aanwezigheid vaartuigen van aanwezige vogels (zie (Krijgsveld *et al.* 2006; Lensink *et al.* 2007)).

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**; mogelijk **wel**.

argumentatie Voor huidige situatie geldt E voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitats die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst). In huidige situatie is verstoring al hoog, maar geen reden voor nadere effectenanalyse als locaties en intensiteit gelijk blijven aan moment van aanwijzing. Deze vorm van bestaand gebruik is gevoelig voor toename van de intensiteit, in geval bestaand gebruik betekent dat er een autonome toename is, is wel nadere effecten analyse nodig.

75BG072 Kanoën

karacterisering Varen met kano's in huidige aantallen/dichtheden.

effecten Lokale verstoring door aanwezigheid vaartuigen van aanwezige vogels (zie (Krijgsveld *et al.* 2006)). Kano's zijn in potentie een belangrijke verstoringbron vanwege hun actieradius, voorkeur voor ondieptes en onvoorspelbaar gedrag (Krijgsveld *et al.* 2004).

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**; mogelijk **wel**

argumentatie Voor huidige situatie geldt C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet

uitgesplitst). Deze vorm van bestaand gebruik is wel gevoelig bij toename van intensiteit en locaties, in geval bestaand gebruik betekent dat er een autonome toename is, is wel nadere effecten analyse nodig.

75BG073 Ligplaatsen kleine bootjes

karakterisering Aanwezigheid ligplaatsen kleine bootjes met huidig aantal ligplaatsen in of in directe nabijheid N2000-gebied

effecten Lokale verstoring door aanwezigheid mensen en vaartuigen van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden m, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)).

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Locaties aanwezig op moment van aanwijzing. A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst).

75BG074 Oever vissen

karakterisering Vissen vanaf de oever op plaatsen waar toegang is vrijgegeven.

effecten Lokale verstoring door aanwezigheid mensen van aanwezige vogels (zie (Krijgsveld *et al.* 2006)).

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Er geldt C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst).

75BG075 Roeien

karakterisering Varen met roeiboten in huidige aantallen/dichtheden.

effecten Lokale verstoring door aanwezigheid vaartuigen van aanwezige vogels (zie (Krijgsveld *et al.* 2006)). Kano's zijn in potentie een belangrijke verstoringsbron vanwege hun actieradius, voorkeur voor ondieptes en onvoorspelbaar gedrag (Krijgsveld *et al.* 2004).

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**; mogelijk **wel**

argumentatie Voor huidige situatie geldt C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst). Deze vorm van bestaand gebruik is wel gevoelig bij toename van intensiteit en locaties, in geval bestaand gebruik betekent dat er een autonome toename is, is wel nadere effecten analyse nodig.

75BG076 Schaatsen

karakterisering Vorm van recreatief gebruik van het gebied nadat het is dichtgevroren.

effecten Geen. In geval van dichtvriezen zijn de meeste vogels weg. Een uitzondering is een situatie waarin concentraties van vogels zich in (grote) wakken verzamelen. Verstoring van deze vogels in winterse omstandigheden dient te worden voorkomen. Tevens dienen gebieden waar roerdomp voor kan komen schaatsvrije delen te kennen. Juist in strenge winters is verstoring voor deze soort een extra negatieve factor.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Er geldt C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet voorkomen, c.q. niet bereikbaar zijn, bij vorst (hier niet uitgesplitst).

75BG077 Trailerhelling

karakterisering Boten te water laten bij trailer helling

effecten Lokale verstoring door aanwezigheid mensen, honden en eventueel vaartuigen van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden m, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)). Omvang en actieradius gering.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie A en D voor alle soorten.

75BG078 Vaarwegen (vaarwegvakken)

karakterisering Gebruik vaarwegen door recreatievaart.

effecten Schepen hebben een verstoring werking hebben op vogels (zie (Krijgsveld *et al.* 2006)), maar wennen aan vaste routes van scheepvaart zodat de verstoringafstanden kleiner worden. De vaarwegvakken worden al lang gebruikt en waren bij aanwijzing aanwezig.

wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**

argumentatie C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de vaarwegen voorkomen (hier niet uitgesplitst). Toename van gebruik binnen de vaarwegen, ook door recreatievaart, is minder kritisch dan daarbuiten.

75BG079 Verblijfsrecreatie

karakterisering Aanwezigheid bestaande verblijfsrecreatie in directe nabijheid N2000-gebied (zie ook 72BG075)

effecten Lokale verstoring door aanwezigheid mensen, honden en eventueel vaartuigen van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden m, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)).

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Locaties aanwezig op moment van aanwijzing. A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst)

75BG080 Verblijfsrecreatieterrein

karakterisering Aanwezigheid bestaand verblijfsrecreatieterrein in directe nabijheid N2000-gebied

effecten Lokale verstoring door aanwezigheid mensen, honden en eventueel vaartuigen van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden m, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)).

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Locaties aanwezig op moment van aanwijzing. A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst).

75BG081 Recreatief vliegverkeer (bv ballonvaart)

karakterisering Vliegen boven gebied met klein type vliegtuig.

effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels indien lager gevlogen wordt dan 3000 ft (914 m) (lichte verstoring) resp. 2000 ft (610 m) (matige verstoring) (ordegrootte horizontale effectafstand 1-2 km, (Lensink *et al.* 2005)). Luchtballonnen en eventueel helicopters zijn ernstiger verstoringfactoren dan kleine vliegtuigen.

wel/niet nadere effectenanalyse: **wel**

argumentatie Hoewel de verstoring al in de huidige situatie plaatsvindt, zijn deze vormen van bestaand gebruik bij uitstek weinig afgebakend in ruimte en tijd. In de huidige situatie kunnen de effecten al groot zijn en bij een lichte toename van de intensiteit kunnen de effecten groot zijn als dit kwetsbare gebiedsdelen of soorten betreft. Nadere toetsing noodzakelijk of een nadere afbakening van gebieden, omvang, duur en type activiteiten om op voorhand risico's te kunnen inschatten.

75BG082 Wadend vissen (op diverse locaties)

karakterisering Vissen in het water op plaatsen waar toegang vanaf de oever is vrijgegeven.

effecten Lokale verstoring door aanwezigheid mensen van aanwezige vogels (zie (Krijgsveld *et al.* 2006)).

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Er geldt C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst).

75BG083A Windsurfen (alle locaties wel beoordelen)

karakterisering Windsurfers die vanaf de oever het open water opgaan en rondvaren.

effecten: Windsurfen is een activiteit die zeer verstoring is voor watervogels. Door het onvoorspelbare gedrag van windsurfers en de duidelijke aanwezigheid van mensen (zichtbare personen) zijn verstoringafstanden relatief groot. Omdat er vaak graag in ondiepe gebieden gesurft wordt, is de verstoring navenant omdat ondiepe zones in het Ketelmeer schaars zijn en een aantal instandhoudingsdoelen hier aan gerelateerd zijn. Verstoring vooral van invloed op soorten van ondieptes, soorten die in grote groepen voorkomen en soorten die op rustplaatsen zitten in de omgeving van surfgebieden (zoals zandplaten).

wel/niet nadere effectenanalyse: **wel**: alle aangegeven locaties.

argumentatie: Gezien het onvoorspelbare gedrag, het feit dat de activiteit jaarrond plaats vindt en niet gebonden is aan een afgebakend gebied kan er een conflict ontstaan met instandhoudingsdoelen op de aangegeven locaties.

75BG084 Zeilen

karacterisering Varen met zeilschepen in huidige aantallen/dichtheden.
effecten Lokale verstoring door aanwezigheid vaartuigen van aanwezige vogels (zie (Krijgsveld *et al.* 2006; Lensink *et al.* 2007)). Zie ook 75BG071
wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**; mogelijk **we**.
argumentatie Voor huidige situatie geldt E voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitats die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst). In huidige situatie is verstoring al hoog, maar geen reden voor nadere effectenanalyse als locaties en intensiteit gelijk blijven aan moment van aanwijzing. Deze vorm van bestaand gebruik is gevoelig voor toename van de intensiteit, in geval bestaand gebruik betekent dat er een autonome toename is, is wel nadere effecten analyse nodig.

75BG085 Zwemmen, vliegeren, wandelen, sporten op strand

karacterisering Recreatieve activiteiten op en langs de oever op daarvoor opengestelde plekken. Zie ook 73BG069
effecten Lokale verstoring door aanwezigheid mensen en honden van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden m, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)).
wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
argumentatie Locaties aanwezig op moment van aanwijzing. A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst)

75BG086 Bunkeren (olie inname)

karacterisering Aanleggen en bunkeren door schepen op daarvoor bestemde bestaande aanlegplaatsen
effecten Lokale verstoring door aanwezigheid mensen en vaartuigen van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden m, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)). Deze plaatsen zullen in havens liggen, daardoor omvang effecten zeer beperkt.
wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
argumentatie Locaties aanwezig op moment van aanwijzing. A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst). Risico's op ongelukken (spills) dient los van N2000 al beheerst te worden.

75BG087 Havens (laden, lossen en risico's van spills)

karakterisering Aanleggen, laden en lossen door schepen op daarvoor bestemde bestaande aanlegplaatsen.

effecten Lokale verstoring door aanwezigheid mensen en vaartuigen van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden m, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)). Deze plaatsen zullen in havens liggen, daardoor omvang effecten zeer beperkt.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Locaties aanwezig op moment van aanwijzing. A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst). Risico's op ongelukken (spills) dient los van N2000 al beheerst te worden.

75BG088 Inspectievaart

karakterisering Gebruik inspectievaartuigen

effecten De kleine aantallen scheepsbewegingen die dit oplevert, en die al lang worden uitgevoerd, leveren geen effecten van betekenis op soorten op.

wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**

argumentatie C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de vaarwegen voorkomen (hier niet uitgesplitst)

75BG089 Onderzoek en monitoring

zie: 75BG009

75BG090 Transport gevaarlijke stoffen

karakterisering Gebruik vaarwegen door schepen met gevaarlijke stoffen

effecten Schepen hebben een versturende werking op vogels (zie (Krijgsveld *et al.* 2006)), maar wennen aan vaste routes van scheepvaart zodat de verstoringafstanden kleiner worden. De vaarwegvakken worden al lang gebruikt en waren bij aanwijzing aanwezig.

wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**

argumentatie C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de vaarwegen voorkomen (hier niet uitgesplitst)

75BG091 Vrij ankeren

karakterisering Ankeren door schepen in huidige aantallen/dichtheden.

effecten Lokale verstoring door aanwezigheid vaartuigen van aanwezige vogels (zie (Krijgsveld *et al.* 2006)). Zie ook 73BG074

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**; mogelijk **wel**

argumentatie Voor huidige situatie geldt C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst). Deze vorm van bestaand gebruik is wel gevoelig bij toename intensiteit, in geval bestaand gebruik betekent dat er een autonome toename is, is wel nadere effecten analyse nodig.

75BG092 Aalvisserij (schietfuiken, hokfuiken en hoekwant)

karakterisering Visserij op aal met schiet- en hokfuiken en hoekwant. Er zijn geen gegevens voorhanden met betrekking tot de periode waarin gevestigd mag worden.

effecten: Effecten kunnen bestaan uit verstoring van vogels bij het plaatsen of legen van vangtuigen, bijvangst van vogels (verdrinking) en effecten op de voedselsituatie van visetende watervogels. Schepen hebben een versturende werking op vogels (zie (Krijgsveld *et al.* 2006)), en zeker daar waar fuiken langs de oevers staan kunnen rustplekken van vogels verstoord worden. Over bijvangst van vogels in fuiken en hoekwant zijn voor de randmeren geen gegevens bekend. De bijvangst van vis kan in de fuikvisserij aanzienlijk zijn.

wel/niet nadere effectenanalyse: **wel**.

argumentatie: De visserij is mogelijk nog niet afgestemd op de doelstellingen van Natura 2000. Er zijn onvoldoende gegevens om de effecten te bepalen. Een nadere effectenanalyse is daardoor gewenst.

75BG093 Sportvisserij

karakterisering Visserij door sportvissers vanaf de oever, wadend in het water of vanuit bootjes. Voor de sportvisserij geldt een meeneemregeling van maximaal twee snoekbaarzen en 10 baarzen per dag. Versturende effecten zijn reeds beschreven onder 75BG074 en 75BG082.

effecten: Het effect van de sportvisserij op de visstand wordt bepaald door de hoeveelheid vis die door sportvissers wordt meegenomen. Voor snoekbaars en baars is deze gereguleerd. Naast deze soorten wordt aal door sportvissers meegenomen. Het onttrekken van grote roofvis door sportvissers heeft naar verwachting eerder een positief dan een negatief effect op de voedselsituatie voor visetende watervogels en daarmee de instandhoudingsdoelen

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie: Van het onttrekken van grote roofvis door sportvissers worden geen negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen verwacht.

75BG094 Zegenvisserij

karakterisering Visserij met een zegen op schubvis (met name blankvoorn en brasem) in de periode 1 november tot en met 15 maart.

effecten: Effecten kunnen bestaan uit lokale verstoring van vogels bij het plaatsen of binnenhalen van de netten, bijvangst van vogels (verdrinking), effecten op de voedselsituatie van visetende watervogels en effecten op de waterkwaliteit. Schepen hebben een versturende werking op vogels (zie (Krijgsveld *et al.* 2006)), maar de vaarbewegingen voor de zegenvisserij lijken geen grote verstoringbron gezien de aantallen en omvang. De zegenvisserij is een actieve vorm van visserij, waardoor de bijvangst van watervogels gering zal zijn. Doordat met name grote brasem en blankvoorn wordt gevangen, wordt geen negatief effect op

de voedselsituatie van visetende watervogels verwacht. Het wegvangen van grote brasem kan leiden tot een toename van kleine vis, waaronder pos, een belangrijke voedselsoort voor bijvoorbeeld aalscholver. De vangst van grote hoeveelheden bodemwoelende vis (met name brasem) kan leiden tot een verbetering van het doorzicht en daardoor de groei van waterplanten.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**.

argumentatie: De bijvangst van vis en vogels is bij de zegenvisserij gering. Het wegvangen van grote brasem en blankvoorn kan leiden tot een toename van kleine vis, een verbetering van het doorzicht en daardoor de groei van waterplanten. Omdat er interactie is tussen de effecten van de zegenvisserij met de effecten van andere vormen van visserij, kan wel worden overwogen de zegenvisserij in samenhang met de andere vormen van visserij in de nadere effectenanalyse te betrekken.

75BG095   **Aal(vis)hevel**
zie onder 75BG042

75 Ketelmeer en Vossemeer		Natura 2000 waarde	Snor	Grote karekiet	Beken en rivieren met waterplanten		
nummer	gebruik	Nadere effectenanalyse?					
		HR/VR #	A292	A298	H3260_B		
		broedvogel (b) / niet-broedvogel (n)	b	b			
		Trend (SOVON)	?	-	?		
		SVI (landselijk)	--	--	?		
		Bijdrage SBZ	-	+	+++		
		Oppervlakte (uitbreiding/betoud)	b	u	b		
		Kwaliteit (verbetering/betoud)	b	v	b		
		Behalen doel met huidig beheer?	onduidelijk	niet	onduidelijk		
nummer	gebruik	Nadere effectenanalyse?					
75BG							
beheer en onderhoud	001	bevoorrading en onderhoud eilanden	nee	g	g	g	
	002	depotbeheer IJsselooog	nee	g	g	g	
	003	dijkbeheer	nee	g	g	g	
	004	havenhoofden en steigers	nee	g	g	g	
	005	herstel stort/zetstenen oevers	nee	g	g	g	
	006	herzetten van steengooiingen	nee	g	g	g	
	007	inspectievluchten RWS Handhaving	nee	g	g	g	
	008	kunstwerken (betonning, dukdalven, remmingswerken, lichtopstanden, steiger, meerpalen, oevers, bodems, waterkeringen, kribbakens)	nee	g	g	g	
	009	monitoringsactiviteiten	nee	g	g	g	
	010	muskusrattenbestrijding ivm dijken	ja	g	m	g	
	011	natuurbeheer	ja	g	m	g	
	012	natuurbeheer: stranden en recreatiegebieden tbv recreanten	nee	g	g	g	
	013	oeverbeheer	nee	g	g	g	
	014	onderhoud kabels en leidingen	nee	g	g	g	
	015	onderwaterstenen oeververdediging	nee	g	g	g	
	016	opruimen zwerfvuil, incl. klein onderhoud	nee	g	g	g	
	017	peilbeheer	ja	m	m	g	
	018	regulier onderhoud (Wbr + bouwstoffenbesluit)	nee	g	g	g	
	019	rijks- en provinciale wegen	nee	g	g	g	
	020	schutsluizen	nee	g	g	g	
	021	spuisluizen	nee	g	g	g	
	022	vooroevers	nee	g	g	g	
	infrastructuur (aanwezigheid en gebruik)	023	balgsluw	nee	g	g	g
		024	bedrijfsterrein	nee	g	g	g
		025	betonning (incl. recreatiebetonning)	nee	g	g	g
026		beweegbare brug	nee	g	g	g	
027		dammen	nee	g	g	g	
028		damwand	nee	g	g	g	
029		gemalen	nee	g	g	g	
030		hoogspanningsleiding	ja	g	g	g	
031		lichtopstanden	nee	g	g	g	
032		meetpaal RWS	nee	g	g	g	
033		op- en overslag	nee	g	g	g	
034		rijks- en provinciale wegen	nee	g	g	g	
035		schutsluis	nee	g	g	g	
036		spuikoker	ja	g	g	g	
037	vaarwegen (vaarwegvakken)	nee	g	g	g		
038	vooroevers	ja	m	w	g		
039	wachtvoorzieningen: palen en steigers voor afmeren schepen	nee	g	g	g		
zing en trekking	040	waterkeringen RWS	nee	g	g	g	
	041	windmolens	nee	g	g	g	
	042	zuiveringsinstallatie	nee	g	g	g	
	043	aaf(vis)hevel	nee	g	g	g	
	044	afwatering	nee	g	g	g	
	045	gemalen	ja	g	g	g	
	046	hevels langs de oever	nee	g	g	g	
		inlaatduiker	nee	g	g	g	

75 Ketelmeer en Vossemeer						
		Natura 2000 waarde	Snor	Grote karekiet	Beken en rivieren met waterplanten	
		HR/VR #	A292	A298	H3260_B	
		broedvogel (b) / niet-broedvogel (n)	b	b		
		Trend (SOVON)	?	-	?	
		SVI (landelijk)	--	--	?	
		Bijdrage SBZ	-	+	+++	
		Oppervlakte (uitbreiding/behoud)	b	u	b	
		Kwaliteit (verbetering/behoud)	b	v	b	
		Behalen doel met huidig beheer?	onduidelijk	niet	onduidelijk	
	nummer	gebruik	Nadere effectenanalyse?			
	75BG					
lc	ont	047 lozing huishoudelijk afvalwater	nee	g	g	g
		048 lozingspunt riolering	nee	g	g	g
ontgrondingen	049 rioolwaterzuiveringsinstallatie	nee	g	g	g	
	050 vervallen	nee	g	g	g	
	051 baggeren havens (WVO vergunningen)	nee	g	g	g	
	052 baggeren t.b.v. sluisen	nee	g	g	g	
	053 baggeren vaargeul en toegangseulen jachthavens	nee	g	g	g	
	054 ondiepe winning/verdieping	nee	g	g	g	
	055 potentiële stortlocaties	nee	g	g	g	
	056 voorbereidende activiteiten voor saneringen (boringen en lodingen)	nee	g	g	g	
	057 zandwinning	nee	g	g	g	
	058 bergingsbedrijven	nee	g	g	g	
overige activiteiten	059 KNRM	nee	g	g	g	
	060 militair laagvlieggebied (2006)	ja	g	g	g	
	061 rampenbestrijding en incidentenaanpak	nee	g	g	g	

75 Ketelmeer en Vossemeer		Natura 2000 waarde	Snor	Grote karekiet	Beken en rivieren met waterplanten
nummer	gebruik	Nadere effectenanalyse?			
		HR/VR #	A292	A298	H3260_B
		broedvogel (b) / niet-broedvogel (n)	b	b	
		Trend (SOVON)	?	-	?
		SVI (landelijk)	--	--	?
		Bijdrage SBZ	-	+	+++
		Oppervlakte (uitbreiding/behoud)	b	u	b
		Kwaliteit (verbetering/behoud)	b	v	b
		Behalen doel met huidig beheer?	onduidelijk	niet	onduidelijk
nummer	gebruik	Nadere effectenanalyse?			
75BG					
recreatie	062 reddingsbrigade	nee	g	g	g
	063 aanlegplaats	nee	g	g	g
	064 boot vissen	nee	g	g	g
	064A boot vissen - locatie beoordelen	ja	m	m	m
	065 camping	nee	g	g	g
	066 dagrecreatief terrein	nee	g	g	g
	067 evenementen als visserijdagen, zeilwedstrijden, roeiwedstrijden, stranden	ja	g	g	g
	068 exploitatie strandpaviljoens	nee	g	g	g
	069 jachthavens	nee	g	g	g
	070 snelle motorboten	nee	g	g	g
	071 kajuit, zeil- en motorjachten	nee	g	g	g
	072 kanoën	nee	g	g	g
	073 ligplaatsen kleine bootjes	nee	g	g	g
	074 oever vissen	nee	g	g	g
	075 roeien	nee	g	g	g
	076 schaatsen	nee	g	g	g
	077 trailerhelling	nee	g	g	g
	078 vaarwegen (vaarwegvakken)	nee	g	g	g
	079 verblijfsrecreatie	nee	g	g	g
	080 verblijfsrecreatie terrein	nee	g	g	g
	081 recreatief vliegverkeer (bv ballonvaart)	ja	g	g	g
scheepvaart	082 wadend vissen	nee	g	g	g
	083 windsurfen	ja	g	g	g
	084 zeilen	nee	g	g	g
	085 zwemmen, vliegeren, wandelen, sporten op strand	nee	g	g	g
	086 bunkeren (olie inname)	nee	g	g	g
	087 havens (laden, lossen en risico's van spills)	nee	g	g	g
	088 inspectievaart	nee	g	g	g
	089 onderzoek en monitoring	nee	g	g	g
	090 transport gevaarlijke stoffen	nee	g	g	g
	091 vrij ankeren	nee	g	g	g
visserij	092 aalvisserij (fuiken en hoekwant)	ja	g	g	g
	093 sportvisserij	nee	g	g	g

8 Toetsing bestaand gebruik Natura 2000-gebied 76 Veluwerandmeren

In de tabel voor Natura 2000-gebied 76 Veluwerandmeren zijn de resultaten van de toetsing van alle onderscheiden typen bestaand gebruik per soort/habitatype met een instandhoudingsdoel weergegeven. Hieronder wordt een toelichting gegeven. Tabel en toelichting worden geacht één geheel te zijn.

76BG001 Aanleginrichtingen veerdiensten

karakterisering Beheer en onderhoud, aanwezigheid veerboot en passagiers
effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden meters, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)), is veelal in haven of in ieder geval op plek waar oever toegankelijk is. NB: havens vallen meestal buiten de N2000 begrenzing.
wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**
argumentatie A/C voor alle IHDs; daarbovenop B voor IHD met u/v⁶ en/of nbhb⁷: A021, A298, A059, en B voor alle habitat-IHDs.

76BG002 Bevoorrading en beheer en onderhoud eilanden

karakterisering Aanwezigheid schepen, mensen, uitvoeren werkzaamheden. Aanname is dat beheer en onderhoud buiten broedseizoen wordt uitgevoerd waar het eilanden met vogelbroedkolonies betreft (Natte As).
effecten Lokale en tijdelijke verstoring van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden m, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)); bevoorrading volgens vaste route.
wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**
argumentatie A/C voor alle IHDs; daarbovenop B voor IHD met u/v en/of nbhb: A021, A298 is bevoorrading geen probleem, indien onderhoudswerkzaamheden in tijd en ruimte zorgvuldig zijn gepland geldt ook B; en B voor alle habitat-IHDs.

76BG003 Dijkbeheer

karakterisering Inspecties, beheer en onderhoud zoals maaien
effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden meters, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)), wanneer menselijke activiteiten worden uitgevoerd. Een deel van de dijken wordt ook gebruikt door verkeer, daar valt de verstoring door beheer en onderhoud weg in het verkeer.
wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**

⁶ u: uitbreiding oppervlakte in IHD; v: verbetering kwaliteit in IHD

⁷ nbhb = niet behaald huidig beheer: IHD wordt bij huidig beheer (zeker of waarschijnlijk) niet behaald

argumentatie A voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct langs dijken voorkomen (hier niet uitgesplitst)

76BG004 Havenhoofden en steigers

karakterisering Beheer en onderhoud (beide), aanwezigheid mensen en schepen (steigers)

effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden meters, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)), tijdens activiteit van mensen en schepen. De meeste steigers liggen in havens, en die vallen meestal buiten begrenzing N2000.

wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**

argumentatie A voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct langs havenhoofden voorkomen (hier niet uitgesplitst)

76BG005 Herstel stort/zetstenen oevers

karakterisering Werkzaamheden vanaf de wal en/of vanaf het water

effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden meters, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)), wanneer menselijke activiteiten worden uitgevoerd. Verlies aan broedhabitat niet aan de orde vanwege ontbreken relevante soorten.

wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**

argumentatie Lokale verstoring van aanwezige vogels, waarvoor instandhoudingsdoelen zijn geformuleerd, in en buiten broedseizoen zal geen groot effect zijn. Dit omdat deze soorten vrijwel afwezig zijn in dit habitatype. Tijdelijk verlies aan habitat kan geen van de IHDs wezenlijk beïnvloeden.

76BG006 Herzetten steen glooiingen

karakterisering Werkzaamheden vanaf de wal

effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden meters, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)) wanneer menselijke activiteiten worden uitgevoerd.

wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**

argumentatie Lokale verstoring van aanwezige vogels, waarvoor instandhoudingsdoelen zijn geformuleerd in en buiten broedseizoen zal geen groot effect zijn. Tijdelijk verlies aan habitat kan geen van de IHDs wezenlijk beïnvloeden.

76BG007 Inspectievluchten Rijkswaterstaat Handhaving

karakterisering Vliegen boven gebied met klein type vliegtuig.

effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels indien lager gevlogen wordt dan 3000 ft (914 m) (lichte verstoring) resp. 2000 ft (610 m) (matige

- verstoring) (ordegrootte horizontale effectafstand 1-2 km, (Lensink *et al.* 2005)). Aantal vluchten klein.
- wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**
- argumentatie C voor vogel-IHDs; D voor andere soorten en voor habitats.
- 76BG008 Kunstwerken (betonning, dukdalven, remmingswerken, lichtopstanden, steiger, meerpalen, oevers, bodems, waterkeringen, kribbakens)**
- karakterisering Inspecties, beheer en onderhoud
- effecten Lokale en tijdelijke verstoring van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden m, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)) wanneer menselijke activiteiten worden uitgevoerd.
- wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**
- argumentatie A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de kunstwerken voorkomen (hier niet uitgesplitst)
- 76BG009 Maaibeheer waterplanten**
- karakterisering Maaïen van waterplanten in de zomer/nazomer om de bevaarbaarheid voor recreanten te vergroten
- effecten Verwijderen leefgebied van waterorganismen en voedsel voor herbivore watervogels. Mogelijk neveneffecten zoals opwerveling fijne stof waardoor het water troebel wordt en waterplantenontwikkeling verslechtert.
- wel/niet nadere effectenanalyse? **wel**
- argumentatie De instandhoudingsdoelen voor herbivore watervogels zijn geheel afhankelijk van waterplantenvegetaties. Hoewel de meeste soorten een gunstige ontwikkeling laten zien, is het niet op voorhand uit te sluiten dat het maaïen geen effect heeft op het systeem en de draagkracht ervan.
- 76BG010 Monitoringsactiviteiten**
- karakterisering Het uitvoeren van metingen en het nemen van monsters op het water en langs de waterkant (zie § 8.1.2 in (Oranjewoud 2008b)) binnen de regels van de Flora- en faunawet
- effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden meters, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)), dieren en/of habitats wanneer menselijke activiteiten worden uitgevoerd. Lokale verstoring van aanwezige vogels indien lager gevlogen wordt dan 3000 ft (914 m) (lichte verstoring) resp. 2000 ft (610 m) (matige verstoring) (ordegrootte horizontale effectafstand 1-2 km, (Lensink *et al.* 2005)). Aantal vluchten klein.
- wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**
- argumentatie A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet bij de betreffende activiteit in het geding zijn (hier niet uitgesplitst).

76BG011 Muskusrattenbestrijding

karakterisering: Het vangen van muskusratten met vallen in oeverzones en moerasvegetaties. De vangsten worden onder ander met bootjes uitgevoerd en kunnen jaarrond plaatsvinden. Er worden vallen en klemmen gebruikt.

effecten: De activiteiten vinden het gehele seizoen, inclusief het broedseizoen van vogels, plaats. De activiteiten kunnen overlappend zijn met het voorkomen van kwetsbare kolonievogels of oevervogels. De aanwezigheid van deze soorten is niet altijd leidend bij het bestrijdingsregime. Daarnaast kunnen de vallen bijvangsten veroorzaken. Hoewel de aantallen bijgevangen vogels beperkt zijn met een orde grootte van 1900 op jaarbasis in Nederland (LCCM 2007), betreft het ook slachtoffers waarvoor instandhoudingsdoelen zijn geformuleerd. Het is ook nog onduidelijk of de locaties waar de bestrijding plaatsvindt identiek blijven en of de intensiteit al dan niet kan toenemen. In beide gevallen is het bestaande gebruik mogelijk toekomstig negatief. Negatieve effecten ingeschat bij kwetsbare oever-moerasbroedvogels en kolonievogels en soorten die in vallen kunnen verdrinken.

wel/niet nadere effectenanalyse: **wel**

argumentatie: Intensiteit kan toenemen in ruimte en tijd en enkele soorten waarvoor afnemende trends zichtbaar zijn (roerdomp) zouden in vallen als bijvangst kunnen worden geregistreerd. De activiteit is verstorend als het in het broedseizoen in de oevers en moeraszones wordt uitgevoerd en met name kwetsbare soorten als roerdomp en grote karekiet kunnen verstoord worden. Voor andere watervogels vanwege verstorende effecten categorie mogelijk aangemerkt. Nadere studie gewenst.

76BG012 Natuurbeheer

karakterisering Dit is een speciaal type bestaand gebruik aangezien deze vorm van bestaand gebruik in eerste instantie het doel heeft de instandhoudingsdoelen te bevorderen. De term natuurbeheer is driedig uitgelegd: 1) alle beheerswerkzaamheden die oppervlak, ligging en turnover van huidige habitattypen handhaaft. Met andere woorden het zorgt ervoor dat de successie niet voortschrijdt en de diversiteit aan biotopen gehandhaafd blijft. In beginsel sluit dit aan op de instandhoudingsdoelen en is er geen effect te verwachten. Er zijn twee uitzonderingen. Dit betreft: 2) natuurontwikkeling. Deze gebruiksvorm is niet als zodanig in het bestaand gebruik opgenomen omdat dit eigenlijk onder plannen of projecten valt. Omdat kleine vormen van natuurontwikkeling ook onder natuurbeheer kunnen vallen, is dit als zodanig opgenomen. 3) Rijkswaterstaat is met de terreinbeheerders van binnen de N2000 begrenzing gelegen gebieden van deze organisaties in gesprek. Doel is om na te gaan hoe de beheeractiviteiten die vallen onder natuurbeheer in deze gebieden kunnen worden uitgevoerd. Gezien de stand van zaken in dit overleg was gedetailleerde informatie nog niet beschikbaar voor deze toetsing.

effecten: Negatief kan dit vooral zijn als eilanden of vooroevers aangelegd worden in de omgeving van waterriet-randen en daarmee het instandhoudingsdoel van grote karekiet kunnen schaden (bijvoorbeeld omgeving Polsmaten). Rietmaai-beheer kan negatief zijn voor broedvogels zoals roerdomp en grote karekiet vanwege ontbreken overjarig riet en vanwege verstoring in broedseizoen. Voor natuurbeheer door terreinbeheerden instanties is het effect onbekend.

wel/niet nadere effectenanalyse: **we**

argumentatie: Zie boven. Rietmaai-beheer mogelijk negatief voor A021 en A298.

76BG013 Natuurbeheer: stranden en recreatiegebieden tbv recreanten

karacterisering Inspecties, beheer en onderhoud

effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden meters, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)) wanneer menselijke activiteiten worden uitgevoerd. Aangezien dit gebieden zijn waar recreatie is toegestaan, is de potentie voor verstoring en uitbreiding van activiteiten (reeds) gering.

wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**

argumentatie A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst)

76BG014 Oeverbeheer

karacterisering Inspecties, beheer en onderhoud door rijksoverheid, waterschappen en gemeentes

effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden meters, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)) en soorten/habitats wanneer menselijke activiteiten worden uitgevoerd. Omvang en actieradius gering.

wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**

argumentatie A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst)

76BG015 Beheer en onderhoud kabels en leidingen

karacterisering Inspecties, beheer en onderhoud

effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden meters, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)) en soorten/habitats wanneer menselijke activiteiten worden uitgevoerd. Omvang en actieradius gering.

wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**

argumentatie A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst)

76BG016 Onderwaterstenen oeververdediging

karacterisering Inspecties, beheer en onderhoud

effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden meters, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)) en soorten/habitats wanneer menselijke activiteiten worden uitgevoerd. Omvang en actieradius gering.

wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**

argumentatie A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst)

76BG017 Opruimen zwerfvuil incl. klein onderhoud

karakterisering Inspecties, beheer en onderhoud

effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden meters, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)) en soorten/habitats wanneer menselijke activiteiten worden uitgevoerd. Omvang en actieradius gering.

wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**

argumentatie A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst)

76BG018 Particulier beheer

karakterisering Inspecties, beheer en onderhoud bezittingen en terreinen particuliere eigenaars

effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden meters, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)) wanneer menselijke activiteiten worden uitgevoerd. Rietmaabeheer en oeverbeheer valt hier onder. In een eerdere effectenstudie werden effecten op moerasvogels niet uitgesloten (Beemster *et al.* 2004).

wel/niet nadere effectenanalyse? **wel**

argumentatie Vanwege mogelijke effecten op moerasvogels en de verbeteringsopgave voor deze soorten is een nadere analyse wenselijk.

76BG019 Peilbeheer

karakterisering Winterstreefpeil: NAP -0,30 m, zomerstreefpeil NAP – 0,05 m; De overgang van winter- naar zomerpeil vindt plaats ca. tussen 20 maart en 10 april. De overgang van zomer- naar winterpeil vindt plaats ca. tussen 20 september en 10 oktober. Deze laatste is in 2007 minder abrupt (via een tussenpeil) en iets later gerealiseerd ten behoeven van Kleine zwaan. Het voornemen is zoveel mogelijk deze aangepaste peilovergang toe te passen.

effecten: Het huidige peilbeheer is al vele jaren gangbaar in de grote rijkswateren. Het peilbeheer is tegennatuurlijk met hoge zomerpeilen en lage winterpeilen en een zeer abrupte overgang tussen beide niveaus (overgang van zomer- naar winterpeil in 2007 minder abrupt doorgevoerd). Het tegennatuurlijke peilbeheer heeft voor veel soorten van pioniermilieus een negatieve invloed doordat bepaalde habitats zich

niet kunnen ontwikkelen of handhaven of duurzaam verslechteren. Echter uit een nadere studie in het IJsselmeergebied (Iedema *et al.* 2005) is gebleken dat binnen de randvoorwaarden van veiligheid de meerwaarde van een meer natuurlijk peilbeheer beperkt is. Hooguit locatiespecifiek zijn er mogelijkheden voor versterking van de doelen. Argumenten 2 en 3 kunnen lokaal geldig zijn doordat de instandhoudingsdoelen duurzaam en blijvend verslechteren. Dit geldt met name voor soorten en habitats van pioniersituaties zoals stranden, zandplaten en waterriet. Ook de bereikbaarheid van voedsel kan een negatieve factor van betekenis zijn, met name bij abrupte peilschommelingen. negatieve effecten ingeschat bij herbivore watervogels en voor grote karekiet (soort van waterriet).

wel/niet nadere effectenanalyse: **wel**

argumentatie: Hoewel de meerwaarde van ander peilbeheer wellicht beperkt is (Iedema *et al.* 2005), is er lokaal wellicht een verslechterend effect van het huidige peilbeheer op soorten van pionierhabitats die voortschrijdend verslechteren zoals roerdomp, grote karekiet en soorten die afhankelijk zijn van voedsel in ondieptes in zeer specifieke periodes van het jaar. Bijvoorbeeld soorten die waterplanten eten en hier vanwege hoge waterstanden niet bij kunnen (o.a. kleine zwaan, grondeleenden). Om deze redenen nadere studie gewenst.

76BG020 Regulier beheer en onderhoud (Wbr en bouwstoffenbesluit)

karacterisering Inspecties, beheer en onderhoud

effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden meters, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)) en soorten/habitats wanneer menselijke activiteiten worden uitgevoerd. Omvang en actieradius gering.

wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**

argumentatie A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst)

76BG021 Schutsluizen

karacterisering Beheer en onderhoud schutsluizen

effecten De activiteiten zijn zeer lokaal en tijdelijk. Een bijzondere situatie kan zich voordoen wanneer er bijv. broedende vogels op een sluissterrein bevinden. Deze vallen onder de bescherming van de Flora- en faunawet.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Effecten zeer gering, dan wel B of D voor alle soorten/habitattypen (hier niet uitgesplitst).

76BG022 Spuisluizen

karacterisering Beheer en onderhoud spuisluizen

effecten De activiteiten zijn zeer lokaal en tijdelijk. Een bijzondere situatie kan zich voordoen wanneer er bijv. broedende vogels op een sluissterrein bevinden. Deze vallen onder de bescherming van de Flora- en faunawet.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Effecten zeer gering, dan wel B of D voor alle soorten/habitattypen (hier niet uitgesplitst).

76BG023 Vooroevers

karakterisering Beheer en onderhoud vooroevers

effecten De activiteiten zijn lokaal en tijdelijk. Een bijzondere situatie kan zich voordoen wanneer er zich bijv. broedende vogels op een vooroever bevinden.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Effecten zeer gering, dan wel B of D voor alle soorten/habitattypen (hier niet uitgesplitst). Eventueel aanwezige broedende vogels vallen onder de bescherming van de Flora- en faunawet. Een heel specifiek geval is wanneer een soort waar voor een IHD is geformuleerd, op de vooroever broedt (bijv. roerdomp, grote karekiet), dan is de locatie ook beschermd op grond van de Natuurbeschermingswet. In het beheerplan moeten deze locaties worden beschreven en gevrijwaard van onderhoudsactiviteiten die het IHD negatief beïnvloeden.

76BG024 Aquaduct Knardijk

karakterisering Aanwezigheid en gebruik aquaduct

effecten Bestaand aquaduct met effecten tot in het N2000-gebied Veluwerandmeren zijn er weinig. Het bestaande gebruik leidt hooguit tot lokale verstoring, die er al was op moment van aanwijzing.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Effecten zeer gering, dan wel B of D voor alle soorten/habitattypen (hier niet uitgesplitst).

76BG025 Bedrijventerrein

karakterisering Aanwezigheid en gebruik bedrijventerrein

effecten Bestaande bedrijventerreinen met effecten tot in het N2000-gebied Veluwerandmeer is beperkt. Het bestaande gebruik leidt hooguit tot lokale verstoring, die er al was op moment van aanwijzing. Het bedrijventerrein Lorentz is weliswaar omvangrijk, maar door mitigatie zijn effecten naar omgeving zeer beperkt.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Effecten lokaal en gering, dan wel B (o.a. A021) of E voor alle soorten/habitattypen (hier niet uitgesplitst).

76BG026 Betonning, recreatiebetonning

karakterisering Aanwezigheid en gebruik betonning

effecten De aanwezigheid van betonning heeft geen negatieve (wel positieve) effecten op IHDs.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie D voor alle soorten/habitattypen

76BG027 Beweegbare brug

karacterisering Aanwezigheid en gebruik beweegbare bruggen

effecten De aanwezigheid van beweegbare bruggen heeft geen negatieve effecten op IHDs.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie D voor alle soorten/habitattypen

76BG028 Dammen

karacterisering Aanwezigheid dammen

effecten De aanwezigheid van reeds bestaande dammen heeft geen negatieve effecten op IHDs.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie D voor alle soorten/habitattypen

76BG029 Gasleiding

karacterisering Aanwezigheid en gebruik gasleidingen

effecten De aanwezigheid en het gebruik van gasleidingen heeft geen negatieve effecten op IHDs.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie D voor alle soorten/habitattypen

76BG030 Gemalen

karacterisering Gebruik van gemalen (zie voor aanwezigheid 76BG046)

effecten Door het gebruik van gemalen kan vissterfte optreden. Dit heeft mogelijk negatieve effecten op IHDs.

wel/niet nadere effectenanalyse: **wel**

argumentatie Op grond van de beschikbare informatie kunnen negatieve effecten op sommige IHDs niet worden uitgesloten.

76BG031 Hoogspanningsleiding

karacterisering Aanwezigheid en gebruik hoogspanningsleidingen De op de kaarten aangegeven hoogspanningsleidingen. Twee kruisen er de Veluwerandmeren

effecten Het betreffende tracé wordt al heel lang als zodanig gebruikt, hetgeen pleit voor argumentatie conform E – maar de sterfte is wellicht niet gering. De aanleg van de eilanden in het kader van de Natte As in de omgeving van de hoogspanningsleiding en de toegenomen aantallen duikeenden in dit deelgebied zullen waarschijnlijk wel tot extra vogelsterfte geleid hebben. Draden die in de regel voor vogels slecht zichtbaar zijn in het donker of in de schemer. Hoogspanningsleidingen

veroorzaken vogelsterfte, die lokaal behoorlijk kan zijn als de draden slecht zichtbaar zijn. De leiding bij Harderwijk is een risico vanwege de grote aantallen vliegende duikeenden in deze omgeving. Vooralsnog wordt er ingeschat dat de sterfte met name bij tafeleend relatief groot kan zijn vanwege de veelvuldige vliegbewegingen in het donker in dit deelgebied en de vele duizenden tafeleenden die hier voorkomen. Tafeleenden hebben een landelijke ongunstige staat van instandhouding. Ook zwanen zijn geregeld slachtoffer van hoogspanningsmasten en kleine zwanen vliegen over dit traject en de leiding zijn daarvoor risicovol. Mogelijk effect tracé Drontermeer onbekend.

wel/niet nadere effectenanalyse: **wel**

argumentatie Er is een effect in de vorm van aanvaringsslachtoffers onder vliegende vogels. De omvang is onbekend, maar aangezien er dagelijks uitwisseling is van o.a. duikeenden en aalscholvers is nadere effectanalyse gewenst.

76BG032 Lichtopstanden

karakterisering Aanwezigheid en gebruik lichtopstanden. Dit betreft lokaal zichtbare lampen.

effecten Over de effecten van licht op fauna is nog relatief weinig bekend. Gezien de lichtsterkte wordt verwacht dat er geen wezenlijke effecten kunnen zijn voor watervogels en meervleermuis.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie A en B voor alle soorten/habitattypen.

76BG033 Meetpaal RWS

karakterisering Aanwezigheid en gebruik meetpalen RWS

effecten De aanwezigheid en het gebruik van meetpalen RWS heeft geen negatieve effecten op IHDs.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie D voor alle soorten/habitattypen

76BG034 Op- en overslag

karakterisering Aanwezigheid en gebruik ligplaatsen voor op- en overslag

effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden meters, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)) en soorten/habitats wanneer menselijke activiteiten worden uitgevoerd. Omvang en actieradius gering

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie A voor alle soorten/habitattypen

76BG035 Schutsluis

karakterisering Aanwezigheid en gebruik schutsluis

effecten De aanwezigheid en het gebruik van schutsluizen heeft slechts lokaal reeds bij aanwijzing bestaande geringe verstoringseffecten op aanwezige watervogelsoorten, en heeft daardoor geen negatieve effecten op IHDs.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Voor soorten die in of bij schutsluizen aanwezig zijn geldt C (geringe lokale verstoring), verder D voor soorten/habitattypen (hier niet uitgesplitst).

76BG036 Spuisluis

karakterisering Gebruik van spuisluizen

effecten Door spuien kan vissterfte optreden. Omdat het in de Veluwerandmeren spuien van zoet naar zoet betreft (in tegenstelling tot de spuisluizen in de Afsluitdijk) is de verwachting niet dat de invloed in de huidige situatie dusdanig is dat het effect op de visbestanden dermate groot is dat er een effect kan zijn op de instandhoudingsdoelen.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Een negatief effect op de IHDs is niet waarschijnlijk. Zie ook 72BG028

76BG037 Tunnel

karakterisering Aanwezigheid tunnel

effecten De aanwezigheid van reeds bestaande tunnel heeft geen negatieve effecten op IHDs.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie D voor alle soorten/habitattypen

76BG038 Vaarwegen (vaarwegvakken)

karakterisering Gebruik vaarwegen (zie ook 76BG083)

effecten Schepen hebben een versturende werking hebben op vogels (zie (Krijgsveld *et al.* 2006)), maar vogels kunnen wennen aan vaste routes van scheepvaart zodat de verstoringafstanden kleiner worden. De vaarwegvakken worden al lang gebruikt en waren bij aanwijzing reeds aanwezig.

wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**

argumentatie C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de vaarwegen voorkomen (hier niet uitgesplitst)

76BG039 Vaste brug

karakterisering Aanwezigheid tunnel

effecten De aanwezigheid van reeds bestaande tunnel heeft geen negatieve effecten op IHDs.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie D voor alle soorten/habitattypen

76BG040 Veerverbindingen

karakterisering Gebruik veerverbindingen
effecten In het N2000-gebied zijn slechts twee veerverbindingen. De enkele scheepsbewegingen die dat oplevert, en die al lang worden uitgevoerd, leveren geen effecten van betekenis op soorten op. Zie ook 76BG041.
wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**
argumentatie C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de vaarwegen voorkomen (hier niet uitgesplitst)

76BG041 Vooroevers

karakterisering Aanwezigheid vooroevers: stenen dammen die in het open water aangelegd worden om golfslag te beperken en (wind)luwte
effecten Positieve effecten doordat er rustgebied ontstaat voor watervogels, maar negatieve effecten doordat winddynamiek vermindert en daarmee de instandhouding van waterrietranden verslechtert. Vooroevers slechts op zeer beperkte schaal aanwezig.
wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
argumentatie In de Veluwerandmeren geen vooroevers in de omgeving van belangrijke waterrietbestanden dus argument B.

76BG042 Wachtvoorzieningen: palen en steigers voor afmeren schepen

karakterisering Aanwezigheid en gebruik wachtvoorzieningen door schepen.
effecten De aanwezigheid en het gebruik van wachtvoorzieningen heeft geen negatieve effecten op IHDs. Lokale verstoring van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden meters, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)) en soorten/habitats wanneer menselijke activiteiten worden uitgevoerd. Omvang en actieradius gering
wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
argumentatie A en D voor alle soorten/habitattypen

76BG043 Waterkeringen RWS

karakterisering Aanwezigheid en gebruik waterkeringen RWS
effecten De aanwezigheid van waterkeringen heeft geen negatieve effecten op IHDs.
wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
argumentatie D voor alle soorten/habitattypen, maar zie peilbeheer (dat hier direct mee samenhangt).

76BG044 Zuiveringsinstallatie

karakterisering Aanwezigheid zuiveringsinstallaties
effecten De aanwezigheid van zuiveringsinstallaties heeft geen negatieve effecten op IHDs. Oppervlaktewater verbetert zelfs als gevolg van deze maatregel en het is de verwachting dat verbetering nog doorzet.
wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
argumentatie D voor alle soorten/habitattypen

- 76BG045 Afwatering**
 karakterisering Afwatering op het Veluwemeer vanuit het achterland
 effecten De afwatering heeft geen negatieve effecten op IHDs. Zie wel 76BG019 peilbeheer!
 wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
 argumentatie D voor alle soorten/habitattypen
- 76BG046 Gemalen**
 karakterisering Aanwezigheid gemalen (zie voor gebruik 76BG030)
 effecten De aanwezigheid van gemalen heeft mogelijk negatieve effecten op IHDs, door de fysieke beperkingen die voor visintrek worden opgeworpen.
 wel/niet nadere effectenanalyse: **wel**
 argumentatie Op grond van de beschikbare informatie kunnen negatieve effecten op sommige IHDs van visetende vogels niet worden uitgesloten. Zie ook 72BG31 en 72BG039.
- 76BG047 Innamepunten drinkwater**
 karakterisering Aanwezigheid structuren om drinkwater op te nemen.
 effecten De aanwezigheid van deze structuren heeft geen negatieve effecten op IHDs.
 wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
 argumentatie D voor alle soorten/habitattypen
 NB mogelijk is dit niet in gebied aanwezig, moet nog gecheckt met/via inventarisatie
- 76BG048 Lozing hemelwater**
 karakterisering Lozing van hemelwater vanuit het achterland
 effecten De omvang en eventuele effecten van de lozing van hemelwater op het N2000-gebied zijn niet beschreven. Dit bestaande gebruik bestaat reeds lang.
 wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
 argumentatie Een eventueel effect bestaat al van ver voor de aanwijzing, argumenten dat het leidt tot verslechtering zijn er niet.
- 76BG049 Lozing huishoudelijk afvalwater**
 karakterisering Lozing van huishoudelijk afvalwater
 effecten De omvang en eventuele effecten van de lozing van huishoudelijk afvalwater op het N2000-gebied zijn niet beschreven. Dit bestaande gebruik bestaat reeds lang en neemt in omvang en intensiteit af.
 wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
 argumentatie Een eventueel effect bestaat al van ver voor de aanwijzing, argumenten dat het leidt tot verslechtering zijn er niet. Er lijken wel trends tot vermindering van dit type lozing te zijn.

76BG050	Lozing overstort
karakterisering	Lozing van overstortwater uit rioleringsystemen
effecten	De omvang en eventuele effecten van de lozing van overstortwater uit rioleringsystemen op het N2000-gebied zijn niet beschreven. Dit bestaande gebruik bestaat reeds lang.
wel/niet nadere effectenanalyse:	niet
argumentatie	Een eventueel effect bestaat al van ver voor de aanwijzing, argumenten dat het leidt tot verslechtering zijn er niet.
76BG051	Lozingspunt riolering
karakterisering	Lozing van water uit rioleringsystemen. Het is onduidelijk of het hier gaat om een lozingspunt van een rioolwaterzuiveringsinstallatie of lozing van ongezuiverd rioolwater. via een overstort. Lijkt te overlappen met 72BG055 of 72BG057.
effecten	De omvang en eventuele effecten van de lozing van water uit rioleringsystemen op het N2000-gebied zijn niet beschreven. Dit bestaande gebruik bestaat reeds lang.
wel/niet nadere effectenanalyse:	niet
argumentatie	Een eventueel effect bestaat al van ver voor de aanwijzing, argumenten dat het leidt tot verslechtering zijn er niet. Ook mag worden aangenomen dat op dit punt eerder verbeteringen bereikt worden dan dat verslechtering te verwachten is.
76BG052	Rioolwaterzuiveringsinstallatie
karakterisering	Lozing van gezuiverd water
effecten	De omvang en eventuele effecten van de lozing van gezuiverd water uit rioolwaterzuiveringsinstallaties op het N2000-gebied zijn niet beschreven. Dit bestaande gebruik bestaat reeds lang.
wel/niet nadere effectenanalyse:	niet
argumentatie	Een eventueel effect bestaat al van ver voor de aanwijzing, argumenten dat het leidt tot verslechtering zijn er niet. Er lijken wel trends tot verbetering van de kwaliteit van het geloosde water te zijn.
76BG053	WVO lozingen
karakterisering	Lozingen met WVO-vergunning
effecten	Er is geen detail informatie over dit type lozingen aangeleverd. Op de kaart staan de punten en de volumes.
wel/niet nadere effectenanalyse:	wel
argumentatie	Onduidelijk is wat er waar wordt geloosd. Een negatief effect op één of meerdere IHDs kan daardoor niet worden uitgesloten.
76BG054	Baggeren havens
karakterisering	Baggerwerkzaamheden met WVO-vergunning
effecten	Er is geen detail informatie over dit type werkzaamheden aangeleverd.
wel/niet nadere effectenanalyse:	niet

argumentatie Op grond van het feit dat een WVO-vergunning is verleend, wordt er van uit gegaan dat schadelijke effecten op soorten en habitattypen met een IHD redelijkerwijs zijn uitgesloten. Voor de werkzaamheden en de bijbehorende verstoring is argument A geldig.

76BG055 Baggeren ten behoeve van sluizen

karakterisering Baggerwerkzaamheden

effecten Er is geen detail informatie over dit type werkzaamheden aangeleverd. Wel is er van uit gegaan dat ook hiervoor een WVO-vergunning is verleend.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Op grond van het feit dat een WVO-vergunning is verleend, wordt er van uit gegaan dat schadelijke effecten op soorten en habitattypen met een IHD redelijkerwijs zijn uitgesloten. Voor de werkzaamheden en de bijbehorende verstoring is argument A geldig.

76BG056 Baggeren vaargeul en toegangseulen jachthavens

karakterisering Baggerwerkzaamheden

effecten Deze baggerwerkzaamheden vinden plaats op plaatsen waar geen waterplantenvelden liggen. Er is geen detail informatie over dit type werkzaamheden aangeleverd. Wel is er van uit gegaan dat ook hiervoor een WVO-vergunning is verleend.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Op grond van het feit dat een WVO-vergunning is verleend, wordt er van uit gegaan dat schadelijke effecten op soorten en habitattypen met een IHD redelijkerwijs zijn uitgesloten. Voor de werkzaamheden en de bijbehorende verstoring is argument A geldig.

76BG057 Onderzuigen

karakterisering Nautisch beheer en onderhoud, enkele verdiepingen

effecten Alle werkzaamheden spelen zich af in of direct bij vaarwegen/vaargeulen. De oppervlaktes zijn gering, de verstoringseffecten lokaal.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie A voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen (hier niet uitgesplitst).

76BG058 Ondiepe winning-verdieping

karakterisering enkele verdiepingen in vaargeulen en Drontermeer

effecten De waterbodem wordt verdiept en verstoord. Dit kan effect hebben op oppervlak waterplantenvegetaties of de dichtheid ervan of op bodemfauna. Dit kan indirect effecten hebben op watervogels die hiervan afhankelijk zijn, doordat ofwel de voedselhoeveelheid afneemt ofwel de bereikbaarheid (diepte) afneemt. De oppervlaktes in de omgeving van vaargeulen zijn gering, maar de omvang in het

Drontermeer is relatief omvangrijk en bovendien vertoont deze overlap met kranswiervelden. De verstoringseffecten zijn lokaal en tijdelijk.
wel/niet nadere effectenanalyse: **wel**
argumentatie Oppervlak bij Drontermeer relatief omvangrijk en mogelijk van invloed op oppervlak waterplantenvegetaties.

76BG059 Zandwinning

karakterisering Commerciële zandwinning in het Veluwemeer
effecten positieve effecten doordat er diepe putten ontstaan in ondiepe meren waar vis kan overwinteren en waar slib kan bezinken. Negatief omdat bodemfauna of waterplantenvegetaties verwijderd worden en ofwel niet terugkeren door de grote diepte ofwel vanwege de grotere diepte niet meer als voedsel bereikbaar zijn voor watervogels. Dit kan indirect effecten hebben op watervogels die hiervan afhankelijk zijn, doordat ofwel de voedselhoeveelheid afneemt ofwel de bereikbaarheid (diepte) afneemt. De verstoringseffecten van de winningsactiviteiten zijn lokaal.

wel/niet nadere effectenanalyse: **wel**
argumentatie Driehoeksmosselen en waterplanten zijn de belangrijkste dragende voedsel-elementen in het ecosysteem van de Veluwerandmeren. Een verslechtering van deze voedseltypen verkleint de omvang en beschikbare biomassa. De zandwinning is een afwijkende vorm van bestaand gebruik omdat de negatieve invloeden zich zullen uitbreiden vanwege de voorgenomen uitbreiding van het winningsgebied. Oppervlak relatief omvangrijk en het betreft een gebied met waterplantenvegetaties en driehoeksmosselvelden. Nadere studie gewenst (loopt reeds, Heunks *et al.* in prep.)

76BG060 Bergingsbedrijven

karakterisering Activiteiten bergingsbedrijven na ongelukken en calamiteiten
effecten Deze activiteiten zijn zeer lokaal en hebben daardoor geen negatieve effecten op IHDs; in vele gevallen zal de preventieve werking van opruimen juist positief zijn.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
argumentatie. Voor de werkzaamheden en de bijbehorende verstoring is argument A of B geldig.

76BG061 KNRM

karakterisering Activiteiten reddingsmaatschappij
effecten Deze activiteiten zijn zeer lokaal en hebben daardoor geen negatieve effecten op IHDs; in vele gevallen zal de preventieve werking van een redding juist positief zijn (b.v. voorkomen oliespill etc.).

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
argumentatie Voor de werkzaamheden en de bijbehorende verstoring is argument A of B geldig.

- 76BG062 Militair laagvlieggebied**
 karakterisering Laagvliegende straaljagers en helicopters van de luchtmacht boven het op kaart aangegeven gebied.
 effecten Laagvliegende straaljagers en helicopters verstoren in het gebied aanwezige vogels, effect hangt af van soort en wellicht ook het seizoen (Lensink *et al.* 2005).
 wel/niet nadere effectenanalyse: **wel**
 argumentatie Het betreffende gebied wordt al heel lang als zodanig gebruikt, hetgeen pleit voor argumentatie conform A – al is de verstoring niet lokaal en gering. Het betreffende gebied is echter wel een wezenlijk deel van het foerageergebied van vele duizenden watervogels o.a. A037, A054, A059, waarvoor A037 nog onduidelijk is of ze het doel halen met het huidige beheer. Daarom is een nadere effectenanalyse gewenst.
- 76BG063 Rampenbestrijding en incidentenaanpak**
 karakterisering Activiteiten na rampen en incidenten
 effecten Deze activiteiten zijn zeer lokaal en hebben daardoor geen negatieve effecten op IHDs; in vele gevallen zal de preventieve werking van opruimen juist positief zijn.
 wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
 argumentatie Voor de werkzaamheden en de bijbehorende verstoring is argument A of B geldig.
- 76BG064 Reddingsbrigades**
 karakterisering Activiteiten reddingsbrigades
 effecten Deze activiteiten zijn zeer lokaal en hebben daardoor geen negatieve effecten op IHDs;
 wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
 argumentatie Voor de werkzaamheden en de bijbehorende verstoring is argument A of B geldig.
- 76BG065 Aanlegplaats**
 karakterisering Aanleggen schepen op daarvoor bestemde bestaande aanlegplaatsen
 effecten Lokale verstoring door aanwezigheid mensen, honden en vaartuigen van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden m, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)).
 wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
 argumentatie Locaties aanwezig op moment van aanwijzing. A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst).
- 76BG066 Boot vissen**
 karakterisering Sportvissen vanuit kleine roei-en motorboten

effecten Lokale verstoring door aanwezigheid mensen en vaartuigen van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden m, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)).

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Intensiteit zal vanaf moment van aanwijzing naar verwachting niet sterk toenemen. A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de vislocaties voorkomen (hier niet uitgesplitst).

76BG067 Boten te water laten bij trailerhelling

karakterisering boten te water laten op vaste locatie.

effecten Lokale verstoring door aanwezigheid mensen en vaartuigen van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden m, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)).

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Zeer lokaal en lokaties waren reeds aanwezig op moment van aanwijzing. A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst)

76BG068 Camping

karakterisering Aanwezigheid bestaande campings in directe nabijheid N2000-gebied

effecten Lokale verstoring door aanwezigheid mensen, honden en eventueel vaartuigen van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden m, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)).

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Locaties aanwezig op moment van aanwijzing. A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst)

76BG069 Dagrecreatief terrein

karakterisering Aanwezigheid bestaande dagrecreatieve terreinen in of in directe nabijheid N2000-gebied

effecten Lokale verstoring door aanwezigheid mensen en honden van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden m, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)).

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Locaties aanwezig op moment van aanwijzing. A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst)

76BG070 Evenementen

karakterisering Evenementen zoals visserijdagen, zeilwedstrijden, roeiwedstrijden, activiteiten op stranden. Tijdelijke, maar soms intensieve recreatieve gebruiksvormen.

effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels, andere soorten en habitats is mogelijk door aanwezigheid mensen, honden, tijdelijke bouwwerken etc. en eventueel vaartuigen (ordegrootte effectafstand tientallen tot honderden m, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)). Vooral nog niet alle effecten te voorzien vanwege de verschillen in aarde en omvang van evenementen.

wel/niet nadere effectenanalyse: **wel**

argumentatie Hoewel de verstoring tijdelijk is (alleen tijdens het evenement), kan op voorhand niet voorzien worden of dit kwetsbare gebiedsdelen betreft of kwetsbare soorten. Nadere toetsing noodzakelijk of een nadere afbakening van gebieden, omvang, duur en type activiteiten om op voorhand risico's te kunnen inschatten.

76BG071 Exploitatie strandpaviljoens

karacterisering Aanwezigheid bestaande strandpaviljoens in of in directe nabijheid N2000-gebied

effecten Lokale verstoring door aanwezigheid mensen, honden en eventueel vaartuigen van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden m, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)).

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Locaties aanwezig op moment van aanwijzing. A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst)

76BG072 Jachthavens

karacterisering Aanwezigheid bestaande jachthavens met huidig aantal ligplaatsen in of in directe nabijheid N2000-gebied

effecten Lokale verstoring door aanwezigheid mensen en vaartuigen van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden m, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)).

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Locaties aanwezig op moment van aanwijzing. A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst)

76BG073 Snelle motorboten

karacterisering Intensieve recreatieve gebruiksvormen met snelle zeer wendbare kleine vaartuigen. Hieronder vallen ook waterscooters en jetski's. Snelvaren (sneller dan 20 km/u) is op de Veluwerandmeren alleen toegestaan op het Veluwemeer in het door gele tonnen gemarkeerde gebied gelegen ten noorden van de vaargeul en ten oosten van het waterskicentrum 'de Harder'. Waterskiën mag alleen in daarvoor aangewezen gebieden en is apart getoetst (76BG088).

effecten Vanwege de grote snelheid, kleine diepgang (niet gebonden aan vaargeulen) en grote wendbaarheid behoren deze vormen van waterrecreatie tot de meest versturende voor watervogels. Omdat snelvaren uitsluitend is toegestaan in een beperkt gebied, is er uitwijkmogelijkheid voor watervogels.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Verstoring kan plaatsvinden in beperkt gebied. Vindt al plaats in de huidige situatie en vogels hebben alternatieven waar snelle boten niet mogen varen. De onvoorspelbaarheid neemt hierdoor af.

Toelichting bij **76BG074, 075, 079, 090 en 097**. Dit zijn vormen van bestaand gebruik waarbij uitbreiding dan wel intensivering (in tijd en/of ruimte) zonder plan of project denkbaar is, en waarbij in geval van uitbreiding dan wel intensivering effecten op soorten/habitattypen met IHDs mogelijk of waarschijnlijk zijn. Als conclusie voor wel/niet nadere effectenanalyse is hierbij vermeld: **niet**; mogelijk **wel**, waarmee bedoeld wordt dat in de nadere effectenanalyse moet worden nagegaan of een dergelijke uitbreiding dan wel intensivering te verwachten is. Zo niet, is verdere analyse niet nodig, zo wel, dan dienen de effecten van de uitbreiding dan wel intensivering nader te worden geanalyseerd. In de huidige situatie kan reeds substantieel sprake zijn van verstoring van watervogels (Lensink *et al.* 2007), maar de omvang en situering van deze verstoring was reeds bij aanwijzing van de Natura 2000-gebieden het geval en stond aanwijzing niet in de weg.

76BG074 Kajuit-, zeil- en motorjachten

karakterisering Varen met genoemde typen in huidige aantallen/dichtheden.

effecten Lokale verstoring door aanwezigheid vaartuigen van aanwezige vogels (zie (Krijgsveld *et al.* 2006; Lensink *et al.* 2007)

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**; mogelijk **wel**.

argumentatie Voor huidige situatie geldt E voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitats die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst). In huidige situatie is verstoring al hoog, maar geen reden voor nadere effectenanalyse als locaties en intensiteit gelijk blijven aan moment van aanwijzing. Deze vorm van bestaand gebruik is gevoelig voor toename van de intensiteit, in geval bestaand gebruik betekent dat er een autonome toename is, is wel nadere effecten analyse nodig.

76BG075 Kanoën

karakterisering Varen met kano's in huidige aantallen/dichtheden.

effecten Lokale verstoring door aanwezigheid vaartuigen van aanwezige vogels (zie (Krijgsveld *et al.* 2006)). Kano's zijn in potentie een belangrijke verstoringbron vanwege hun actieradius, voorkeur voor ondieptes en onvoorspelbaar gedrag (Krijgsveld *et al.* 2004).

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**; mogelijk **wel**

argumentatie Voor huidige situatie geldt C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet

uitgesplitst). Deze vorm van bestaand gebruik is wel gevoelig bij toename van intensiteit en locaties, in geval bestaand gebruik betekent dat er een autonome toename is, is wel nadere effecten analyse nodig.

76BG076 Kanoën (wedstrijd baan)

karacterisering Varen met kano's op vaste locatie.

effecten Lokale verstoring door aanwezigheid vaartuigen van aanwezige vogels (zie (Krijgsveld *et al.* 2006)). Kano's op een vaste wedstrijd baan hebben lokaal effect.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Voor huidige situatie geldt C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst).

76BG077 Kitesurf gebied (Wolderwijd)

karacterisering Kitesurfers die vanaf de oever het open water opgaan en rondvaren.

effecten: Kitesurfen is een activiteit die zeer verstorend is voor watervogels. Door het onvoorspelbare en zeer snelle gedrag van kitesurfers en de duidelijke aanwezigheid van mensen (zichtbare personen) en het hoge zeil zijn verstoringsafstanden relatief groot (en groter dan bij windsurfen). Omdat er op deze plek in ondiepe gebieden gesurft wordt, is de verstoring navenant omdat in de ondiepe zones grote aantallen watervogels voorkomen. Verstoring vooral van invloed op soorten van ondieptes, soorten die in grote groepen voorkomen en soorten die op rustplaatsen zitten in de omgeving van surfgebieden (zoals zandplaten).

wel/niet nadere effectenanalyse: **wel**.

argumentatie: Vanwege de grote actieradius van de kitesurfers en de overlap met watervogelrijke gebiedsdelen in het Wolderwijd, kan er een conflict ontstaan met instandhoudingsdoelen op de aangegeven locaties. Juist op deze locaties en de omgeving ervan bevinden zich belangrijke concentraties van kwetsbare soorten en bovendien geldt voor een aantal van deze soorten dat die uitsluitend in dit deel van het Wolderwijd in grote aantallen voorkomen (kleine zwanen, grondeleenden, duikeenden). Hier is rekening gehouden met de speciale functie van de omgeving van deze locaties voor belangrijke soorten van het Wolderwijd.

76BG078 Ligplaatsen kleine bootjes

karacterisering Locaties aan de oever waar kleine bootjes liggen.

effecten Lokale verstoring door aanwezigheid vaartuigen van aanwezige vogels (zie (Krijgsveld *et al.* 2006)). Kleine bootjes hebben een relatief groot verstorend effect op watervogels vanwege het onvoorspelbare vaargedrag en mogelijkheid om ondiep water te bevaren. Hier echter alleen de ligplaatsen zelf beoordeeld.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Voor huidige situatie geldt A voor veel IHDs; Het betreft uitsluitend de beoordeling van de ligplaatsen. B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst).

76BG079 Oever vissen

karakterisering Vissen vanaf de oever op plaatsen waar toegang is vrijgegeven.
effecten Lokale verstoring door aanwezigheid mensen van aanwezige vogels (zie (Krijgsveld *et al.* 2006)).

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Er geldt A en C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst).

76BG080 Roeien

karakterisering Varen met roeiboten in huidige aantallen/dichtheden.

effecten Lokale verstoring door aanwezigheid vaartuigen van aanwezige vogels (zie (Krijgsveld *et al.* 2006)). Roeiboten zijn in potentie een belangrijke verstoringbron vanwege hun actieradius, voorkeur voor ondieptes en onvoorspelbaar gedrag (Krijgsveld *et al.* 2004).

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**; mogelijk **wel**

argumentatie Voor huidige situatie geldt C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst). Deze vorm van bestaand gebruik is wel gevoelig bij toename van intensiteit en locaties, in geval bestaand gebruik betekent dat er een autonome toename is, is wel nadere effecten analyse nodig.

76BG081 Schaatsen

karakterisering Vorm van recreatief gebruik van het gebied nadat het is dichtgevroren.

effecten Geen. In geval van dichtvriezen zijn de meeste vogels weg. Een uitzondering is een situatie waarin concentraties van vogels zich in (grote) wakken verzamelen. Verstoring van deze vogels in winterse omstandigheden dient te worden voorkomen. Tevens dienen gebieden waar roerdomp voor kan komen o.a. oude land oever Veluwemeer schaatsvrije delen te kennen. Juist in strenge winters is verstoring voor deze soort een extra negatieve factor.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Er geldt A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet voorkomen, c.q. niet bereikbaar zijn, bij vorst (hier niet uitgesplitst).

76BG082 Trailerhelling

karakterisering Locaties van helling waar boten te water kunnen worden gelaten.

effecten Geen.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Voor huidige situatie geldt D, geen effecten van aanwezigheid hellingen die in havens gesitueerd zijn.

- 76BG083 Vaarwegen (vaarwegvakken)**
 karakterisering Gebruik vaarwegen door recreatievaart.
 effecten Schepen hebben een versturende werking hebben op vogels (zie (Krijgsveld *et al.* 2006)), maar wennen aan vaste routes van scheepvaart zodat de verstoringafstanden kleiner worden. De vaarwegvakken worden al lang gebruikt en waren bij aanwijzing aanwezig.
 wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**
 argumentatie C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de vaarwegen voorkomen (hier niet uitgesplitst). Toename van gebruik binnen de vaarwegen, ook door recreatievaart, is minder kritisch dan daarbuiten.
- 76BG084+085 Verblijfsrecreatie en verblijfsrecreatieterrein**
 karakterisering Aanwezigheid bestaande verblijfsrecreatie in directe nabijheid N2000-gebied (zie ook 76BG069).
 effecten Lokale verstoring door aanwezigheid mensen, honden en eventueel vaartuigen van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden m, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)).
 wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
 argumentatie Locaties aanwezig op moment van aanwijzing. A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst)
- 76BG086 Recreatief vliegverkeer (bv ballonvaart)**
 karakterisering Vliegen boven gebied met klein type vliegtuig of luchtballonnen.
 effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels indien lager gevlogen wordt dan 3000 ft (914 m) (lichte verstoring) resp. 2000 ft (610 m) (matige verstoring) (ordegrootte horizontale effectafstand 1-2 km, (Lensink *et al.* 2005)). Luchtballonnen en eventueel helikopters verstoren ernstiger dan kleine vliegtuigen.
 wel/niet nadere effectenanalyse: **wel**
 argumentatie Hoewel de verstoring al in de huidige situatie plaatsvindt, zijn deze vormen van bestaand gebruik bij uitstek weinig afgebakend in ruimte en tijd. In de huidige situatie kunnen de effecten al groot zijn en bij een lichte toename van de intensiteit kunnen de effecten groot zijn als dit kwetsbare gebiedsdelen of soorten betreft. Nadere toetsing noodzakelijk of een nadere afbakening van gebieden, omvang, duur en type activiteiten om op voorhand risico's te kunnen inschatten.
- 76BG087 Wadend vissen**
 karakterisering Vissen in het water op de op de RWS kaart aangegeven locaties aan de oude land zijde van het Veluwemeer en Wolderwijd.
 effecten Lokale verstoring door aanwezigheid mensen van aanwezige vogels (zie (Krijgsveld *et al.* 2006)).

wel/niet nadere effectenanalyse: **wel**

argumentatie Gezien de nabijheid van natuurgebieden en zeer grote aantallen watervogels die juist van ondieptes afhankelijk zijn, is het mogelijk dat de effecten van wadende mensen hier ongewenst groot zijn. Nadere analyse is gewenst.

76BG088 Waterskigebied

karakterisering Afgebakend gebied voor waterskiërs

effecten Waterskiën is, doordat snelle wendbare motorboten gebruikt worden, een activiteit die vogels flink verstoort. De omvang en ligging van de waterskigebieden maakt echter dat de te verwachten effecten van bestaand gebruik binnen die gebieden slechts lokaal en van geringe omvang zijn.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Er geldt C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst).

76BG089 Windsurfen

karakterisering Windsurfers die vanaf de oever het open water opgaan en rondvaren.

effecten: Windsurfen is een activiteit die zeer verstorend is voor watervogels. Door het onvoorspelbare gedrag van windsurfers en de duidelijke aanwezigheid van mensen (zichtbare personen) zijn verstoringafstanden relatief groot. Omdat er vaak graag in ondiepe gebieden gesurft wordt, is de verstoring navenant. In de Veluwerandmeren wordt bijna overal gesurfd inclusief belangrijke vogelrust- en foerageergebieden. Verstoring vooral van invloed op soorten van ondieptes, soorten die in grote groepen voorkomen en soorten die op rustplaatsen zitten in de omgeving van surfgebieden.

wel/niet nadere effectenanalyse: **wel**.

argumentatie: Gezien het onvoorspelbare gedrag, het feit dat de activiteit jaarrond plaats vindt en niet gebonden is aan een afgebakend gebied kan er een conflict ontstaan met instandhoudingsdoelen op de Vluwerandmeren. Hier is rekening gehouden met de speciale functie van de omgeving van deze locaties voor belangrijke soorten van de Veluwerandmeren.

76BG090 Zeilen

karakterisering Varen met zeilschepen in huidige aantallen/dichtheden.

effecten Lokale verstoring door aanwezigheid vaartuigen van aanwezige vogels (zie (Krijgsveld *et al.* 2006; Lensink *et al.* 2007)). Zie ook 76BG074

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**; mogelijk **wel**.

argumentatie Voor huidige situatie geldt E voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitats die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst). In huidige situatie is verstoring al hoog, maar geen reden voor nadere effectenanalyse als locaties en intensiteit gelijk blijven aan moment van aanwijzing. Deze vorm van bestaand gebruik is gevoelig voor toename

van de intensiteit, in geval bestaand gebruik betekent dat er een autonome toename is, is wel nadere effecten analyse nodig.

76BG091 Zwemmen, vliegeren, wandelen, sporten op strand

karacterisering Recreatieve activiteiten op en langs de oever op daarvoor opengestelde plekken. Zie ook 72BG076

effecten Lokale verstoring door aanwezigheid mensen en honden van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden m, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)).

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Locaties aanwezig op moment van aanwijzing. A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst)

76BG092 Bunkeren (olie inname)

karacterisering Aanleggen en bunkeren door schepen op daarvoor bestemde bestaande aanlegplaatsen

effecten Lokale verstoring door aanwezigheid mensen en vaartuigen van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden m, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)). Deze plaatsen zullen in havens liggen, daardoor omvang effecten zeer beperkt.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Locaties aanwezig op moment van aanwijzing. A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst). Risico's op ongelukken (spills) dient los van N2000 al beheerst te worden.

76BG093 Havens (laden, lossen en risico's van spills)

karacterisering Aanleggen, laden en lossen door schepen op daarvoor bestemde bestaande aanlegplaatsen.

effecten Lokale verstoring door aanwezigheid mensen en vaartuigen van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden m, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)). Deze plaatsen zullen in havens liggen, daardoor omvang effecten zeer beperkt.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Locaties aanwezig op moment van aanwijzing. A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst). Risico's op ongelukken (spills) dient los van N2000 al beheerst te worden.

76BG094 Inspectievaart

karacterisering Gebruik inspectievaartuigen

effecten De kleine aantallen scheepsbewegingen die dit oplevert, en die al lang worden uitgevoerd, leveren geen effecten van betekenis op soorten op.
wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**
argumentatie C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de vaarwegen voorkomen (hier niet uitgesplitst)

76BG095 Onderzoek en monitoring
zie: 76BG010

76BG096 Transport gevaarlijke stoffen
karakterisering Gebruik vaarwegen door schepen met gevaarlijke stoffen
effecten Schepen hebben een versturende werking op vogels (zie (Krijgsveld *et al.* 2006)), maar wennen aan vaste routes van scheepvaart zodat de verstoringafstanden kleiner worden. De vaarwegvakken worden al lang gebruikt en waren bij aanwijzing aanwezig.
wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**
argumentatie C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de vaarwegen voorkomen (hier niet uitgesplitst)

76BG097 Vrij ankeren
karakterisering Ankeren door schepen in huidige aantallen/dichtheden.
effecten Lokale verstoring door aanwezigheid vaartuigen van aanwezige vogels (zie (Krijgsveld *et al.* 2006)). Zie ook 72BG081
wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**; mogelijk **wel**
argumentatie Voor huidige situatie geldt C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst). Deze vorm van bestaand gebruik is wel gevoelig bij toename intensiteit, in geval bestaand gebruik betekent dat er een autonome toename is, is wel nadere effecten analyse nodig.

76BG098 Aalvisserij (schietfuike, hokfuike en hoekwant)
karakterisering Visserij op aal met schiet- en hokfuike (jaarrond, in de periode maart t/m september ook op brasem, blankvoorn en kolblei >15 cm) en hoekwant (juni t/m oktober).
effecten: Effecten kunnen bestaan uit verstoring van vogels bij het plaatsen of legen van vangtuigen, bijvangst van vogels (verdrinking) en effecten op de voedselsituatie van visetende watervogels. Schepen hebben een versturende werking op vogels (zie (Krijgsveld *et al.* 2006)), en zeker daar waar fuike langs de oevers staan kunnen rustplekken van vogels verstoord worden. Over bijvangst van vogels in fuike en hoekwant zijn voor de randmeren geen gegevens bekend. De bijvangst van vis kan in de fuienvisserij aanzienlijk zijn.
wel/niet nadere effectenanalyse: **wel**.

argumentatie: De visserij is mogelijk nog niet afgestemd op de doelstellingen van Natura 2000. Er zijn onvoldoende gegevens om de effecten te bepalen. Een nadere effectenanalyse is daardoor gewenst.

76BG099 Sportvisserij

karacterisering Visserij door sportvissers vanaf de oever, wadend in het water of vanuit bootjes. Voor de sportvisserij geldt een meeneemregeling van maximaal twee snoekbaarzen en 10 baarzen per dag. Versturende effecten zijn reeds beschreven onder 76BG066, 76BG079 en 76BG087.

effecten: Het effect van de sportvisserij op de visstand wordt bepaald door de hoeveelheid vis die door sportvissers wordt meegenomen. Voor snoekbaars en baars is deze gereguleerd. Naast deze soorten wordt aal door sportvissers meegenomen. Het onttrekken van grote roofvis door sportvissers heeft naar verwachting eerder een positief dan een negatief effect op de voedselsituatie voor visetende watervogels en daarmee de instandhoudingsdoelen

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie: Van het onttrekken van grote roofvis door sportvissers worden geen negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen verwacht.

76BG100 Zegenvisserij

karacterisering Visserij met een zegen op schubvis (blankvoorn, brasem >15cm en kolblei) in de periode 1 november tot 15 maart.

effecten: Effecten kunnen bestaan uit lokale verstoring van vogels bij het plaatsen of binnenhalen van de netten, bijvangst van vogels (verdrinking), effecten op de voedselsituatie van visetende watervogels en effecten op de waterkwaliteit. Schepen hebben een versturende werking op vogels (zie (Krijgsveld *et al.* 2006), maar de vaarbewegingen voor de zegenvisserij lijken geen grote verstoringbron gezien de aantallen en omvang. De zegenvisserij is een actieve vorm van visserij, waardoor de bijvangst van watervogels gering zal zijn. Doordat met name grote brasem en blankvoorn wordt gevangen, wordt geen negatief effect op de voedselsituatie van visetende watervogels verwacht. Het wegvangen van grote brasem kan leiden tot een toename van kleine vis, waaronder pos, een belangrijke voedselsoort voor bijvoorbeeld aalscholver. De vangst van grote hoeveelheden bodemwoelende vis (met name brasem) kan leiden tot een verbetering van het doorzicht en daardoor de groei van waterplanten.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**.

argumentatie: De bijvangst van vis en vogels is bij de zegenvisserij gering. Het wegvangen van grote brasem en blankvoorn kan leiden tot een toename van kleine vis, een verbetering van het doorzicht en daardoor de groei van waterplanten. Omdat er interactie is tussen de effecten van de zegenvisserij met de effecten van andere vormen van visserij, kan wel

worden overwogen de zegenvisserij in samenhang met de andere vormen van visserij in de nadere effectenanalyse te betrekken.

76 Veluwerandmeren								
		Natura 2000 waarde	Grote karekiet	Kleine modderkruiper	Rivieronderpad	Meervleermuis	Kranswieren	Meren met krabben-scheeren en fonteinkruiden
		HR/VR #	A298	H1149	H1163	H1318	H3140	H3150
		broedvogel [b] / niet-broedvogel [n]	b					
		Trend (SOVON)	?	?	?	?	?	?
		SVI (landelijk)	--	+	-	-	--	-
		Bijdrage SBZ	+	++	+	+	++	++
		Oppervlakte (uitbreiding/behoud)	u	b	b	b	b	b
		Kwaliteit (verbetering/behoud)	v	b	b	b	b	b
		Behalen doel met huidig beheer?	wrschijnlijk niet	wrschijnlijk wel	onduidelijk	onduidelijk	onduidelijk	onduidelijk
nummer 76BG	gebruik	Nadere effectenanalyse?						
beheer en onderhoud	001 aanleginrichtingen veerdiensten	nee	g	g	g	g	g	g
	002 bevoorrading en onderhoud eilanden	nee	g	g	g	g	g	g
	003 dijkbeheer	nee	g	g	g	g	g	g
	004 havenhoofden en steigers	nee	g	g	g	g	g	g
	005 herstel stort/zetstenen oevers	nee	g	g	g	g	g	g
	006 herzetten van steenglooingen	nee	g	g	g	g	g	g
	007 inspectievluichten RWS Handhaving	nee	g	g	g	g	g	g
	008 kunstwerken (betonning, dukdalven, remmingswerken, lichtopstanden, steiger, meerpalen, oevers, bodems, waterkeringen, kribbakens)	nee	g	g	g	g	g	g
	009 maai-beheer waterplanten	ja	g	g	g	g	m	m
	010 monitoringsactiviteiten	nee	g	g	g	g	g	g
	011 muskusrattenbestrijding ivm dijken	ja	g	g	g	g	g	g
	012 natuurbeheer	ja	m	g	g	g	g	g
	013 natuurbeheer: stranden en recreatiegebieden tbv recreanten	nee	g	g	g	g	g	g
	014 oeverbeheer	nee	g	g	g	g	g	g
	015 onderhoud kabels en leidingen	nee	g	g	g	g	g	g
	016 onderwaterstenen oeververdediging	nee	g	g	g	g	g	g
	017 opruimen zwerfvuil, incl. klein onderhoud	nee	g	g	g	g	g	g
	018 particulier beheer	ja	m	g	g	g	g	g
	019 peilbeheer	ja	m	g	g	g	m	m
	020 regulier onderhoud (Wbr + bouwstoffenbesluit)	nee	g	g	g	g	g	g
	021 schutsluizen	nee	g	g	g	g	g	g
	022 spuisluisen	nee	g	g	g	g	g	g
	023 vooroevers	nee	g	g	g	g	g	g

76 Veluwerandmeren								
		Natura 2000 waarde	Grote karekiet	Kleine modderkruiper	Rivieronderpad	Meervleermuis	Kranswieren	Meren met krabben-scheeren fonteinkruiden
		HR/VR #	A298	H1149	H1163	H1318	H3140	H3150
		broedvogel [b] / niet-broedvogel [n]	b					
		Trend (SOVON)	?	?	?	?	?	?
		SVI (landelijk)	--	+	-	-	--	-
		Bijdrage SBZ	+	++	+	+	++	++
		Oppervlakte (uitbreiding/behoud)	u	b	b	b	b	b
		Kwaliteit (verbetering/behoud)	v	b	b	b	b	b
		Behalen doel met huidig beheer?	wrschijnlijk niet	wrschijnlijk wel	onduidelijk	onduidelijk	onduidelijk	onduidelijk
nummer 76BG	gebruik	Nadere effectenanalyse?						
infrastructuur (aanwezigheid en gebruik)	024 aquaduct	nee	g	g	g	g	g	g
	025 bedrijventerrein	nee	g	g	g	g	g	g
	026 betonning (incl. recreatiebetonning)	nee	g	g	g	g	g	g
	027 beweegbare brug	nee	g	g	g	g	g	g
	028 dammen	nee	g	g	g	g	g	g
	029 gasleiding	nee	g	g	g	g	g	g
	030 gemalen	nee	g	g	g	g	g	g
	031 hoogspanningsleiding	ja	g	g	g	g	g	g
	032 lichtopstanden	nee	g	g	g	g	g	g
	033 meetpaal RWS	nee	g	g	g	g	g	g
	034 op- en overslag	nee	g	g	g	g	g	g
	035 schutsluis	nee	g	g	g	g	g	g
	036 spuisluis	nee	g	g	g	g	g	g
	037 tunnel	nee	g	g	g	g	g	g
	038 vaarwegen (vaarwegvakken)	nee	g	g	g	g	g	g
	039 vaste brug	nee	g	g	g	g	g	g
	040 veerverbindingen	nee	g	g	g	g	g	g
041 vooroevers	nee	g	g	g	g	g	g	
042 wachtvoorzieningen: palen en steigers voor afmeren schepen	nee	g	g	g	g	g	g	
043 waterkeringen RWS	nee	g	g	g	g	g	g	
044 zuiveringsinstallatie	nee	g	g	g	g	g	g	
045 afwatering	nee	g	g	g	g	g	g	

76 Veluwerandmeren									
			Natura 2000 waarde	Grote karekiet	Kleine modderkruiper	Rivieronderpad	Meervleermuis	Kranswieren	Meren met krabbenscheeren fonteinkruiden
			HR/VR #	A298	H1149	H1163	H1318	H3140	H3150
			broedvogel [b] / niet-broedvogel [n]	b					
			Trend (SOVON)	?	?	?	?	?	?
			SVI (landelijk)	--	+	-	-	--	-
			Bijdrage SBZ	+	++	+	+	++	++
			Oppervlakte (uitbreiding/behoud)	u	b	b	b	b	b
			Kwaliteit (verbetering/behoud)	v	b	b	b	b	b
			Behalen doel met huidig beheer?	wrschijnlijk niet	wrschijnlijk wel	onduidelijk	onduidelijk	onduidelijk	onduidelijk
	nummer 76BG	gebruik	Nadere effectenanalyse?						
lozing en onttrekking	046	gemalen	ja	g	g	g	g	g	g
	047	inamepunt drinkwater	nee	g	g	g	g	g	g
	048	lozing hemelwater	nee	g	g	g	g	g	g
	049	lozing huishoudelijk afvalwater	nee	g	g	g	g	g	g
	050	lozing overstort	nee	g	g	g	g	g	g
	051	lozingspunt riolering	nee	g	g	g	g	g	g
	052	rioolwaterzuiveringsinstallatie	nee	g	g	g	g	g	g
	053	WVO lozingen	ja	m	m	m	m	m	m
	054	baggeren havens (WVO vergunningen)	nee	g	g	g	g	g	g
	ontgrondingen	055	baggeren t.b.v. sluisen	nee	g	g	g	g	g
056		baggeren vaargeul en toegangseulen jachthavens	nee	g	g	g	g	g	g
057		onderzuigen	nee	g	g	g	g	g	g
058		ondiepe winning/verdieping	ja	g	g	g	g	w	w
059		zandwinning	ja	g	w	g	g	w	w
overige activiteiten	060	bergingsbedrijven	nee	g	g	g	g	g	g
	061	KNRM	nee	g	g	g	g	g	g
	062	militair laagvlieggebied	ja	g	g	g	g	g	g
	063	rampenbestrijding en incidentenaanpak	nee	g	g	g	g	g	g
	064	reddingsbrigade	nee	g	g	g	g	g	g
	065	aanlegplaats	nee	g	g	g	g	g	g
	066	boot vissen	nee	g	g	g	g	g	g
	067	boten te water laten bij trailerhelling	nee	g	g	g	g	g	g
	068	camping	nee	g	g	g	g	g	g
	069	dagrecreatief terrein	nee	g	g	g	g	g	g
	070	evenementen als visserijdagen, zeilwedstrijden, roeiwedstrijden, stranden	ja	g	g	g	g	g	g
	071	exploitatie strandpaviljoens	nee	g	g	g	g	g	g
	072	jachthavens	nee	g	g	g	g	g	g
	073	snelle motorboten	nee	g	g	g	g	g	g

76 Veluwerandmeren									
			Natura 2000 waarde	Grote karekiet	Kleine modderkruiper	Rivieronderpad	Meervleermuis	Kranswieren	Meren met krabben-scheeren fontein-kruiden
			HR/VR #	A298	H1149	H1163	H1318	H3140	H3150
			broedvogel [b] / niet-broedvogel [n]	b					
			Trend (SOVON)	?	?	?	?	?	?
			SVI (landelijk)	--	+	-	-	--	-
			Bijdrage SBZ	+	++	+	+	++	++
			Oppervlakte (uitbreiding/behoud)	u	b	b	b	b	b
			Kwaliteit (verbetering/behoud)	v	b	b	b	b	b
			Behalen doel met huidig beheer?	wrschijnlijk niet	wrschijnlijk wel	onduidelijk	onduidelijk	onduidelijk	onduidelijk
nummer gebruik Nadere effectenanalyse?									
76BG									
recreatie	074	kajuit, zeil- en motorjachten	nee	g	g	g	g	g	g
	075	kanoën	nee	g	g	g	g	g	g
	076	kanoën (wedstrijd baan)	nee	g	g	g	g	g	g
	077	kitesurfgebied	ja	g	g	g	g	g	g
	078	ligplaatsen kleine bootjes	nee	g	g	g	g	g	g
	079	oever vissen	nee	g	g	g	g	g	g
	080	roeien	nee	g	g	g	g	g	g
	081	schaatsen	nee	g	g	g	g	g	g
	082	trailerhelling	nee	g	g	g	g	g	g
	083	vaarwegen	nee	g	g	g	g	g	g
	084	verblijfsrecreatie	nee	g	g	g	g	g	g
	085	verblijfsrecreatie terrein	nee	g	g	g	g	g	g
	086	recreatief vliegverkeer (bv ballonvaart)	ja	g	g	g	g	g	g
	087	wadend vissen	ja	g	g	g	g	g	g
	088	waterskigebied	nee	g	g	g	g	g	g
	089	windsurfen	ja	g	g	g	g	g	g
	090	zeilen	nee	g	g	g	g	g	g
	091	zwemmen, vliegeren, wandelen, sporten op strand	nee	g	g	g	g	g	g
	scheepvaart	092	bunkeren (olie inname)	nee	g	g	g	g	g
093		havens (laden, lossen en risico's van spills)	nee	g	g	g	g	g	g
094		inspectievaart	nee	g	g	g	g	g	g
095		onderzoek en monitoring	nee	g	g	g	g	g	g
096		transport gevaarlijke stoffen	nee	g	g	g	g	g	g
097		vrij ankeren	nee	g	g	g	g	g	g
098		aalvisserij (fuiken en hoekwant)	ja	g	g	g	g	g	g
visserij	099	sportvisserij	nee	g	g	g	g	g	g
	100	zegenvisserij	nee	g	g	g	g	g	g

9 Toetsing bestaand gebruik Natura 2000-gebied 77 Eemmeer en Gooimeer zuidoever

In de tabel voor Natura 2000-gebied 77 Eemmeer en Gooimeer zuidoever zijn de resultaten van de toetsing van alle onderscheiden typen bestaand gebruik per soort/habitatype met een instandhoudingsdoel weergegeven. Hieronder wordt een toelichting gegeven. Tabel en toelichting worden geacht één geheel te zijn.

77BG001 Aanleginrichtingen veerdiensten

karakterisering Beheer en onderhoud, aanwezigheid veerboot en passagiers
effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden meters, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)), is veelal in haven of in ieder geval op plek waar oever toegankelijk is. NB: havens vallen meestal buiten de N2000 begrenzing.
wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**
argumentatie A/C voor alle IHDs.

77BG002 Bevoorrading en beheer en onderhoud eilanden

karakterisering Aanwezigheid schepen, mensen, uitvoeren werkzaamheden. Er is in Eemmeer en Gooimeer zuidoever één toegankelijke eiland: De Hond en één niet-toegankelijk eiland voor broedvogels in het westelijke Eemmeer (Staatsbosbeheer). Beiden hoeven niet te worden 'bevoorraad' – er wonen of verblijven geen mensen. Aanname is dat beheer en onderhoud buiten broedseizoen wordt uitgevoerd.
effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden meters, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)),; bevoorrading volgens vaste route.
wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**
argumentatie A/C voor alle IHDs.

77BG003 Dijkbeheer

karakterisering Inspecties, beheer en onderhoud zoals maaien
effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden meters, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)), wanneer menselijke activiteiten worden uitgevoerd. Een deel van de dijken wordt ook gebruikt door verkeer, daar valt de verstoring door beheer en onderhoud weg in het verkeer.
wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**
argumentatie A voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct langs dijken voorkomen (hier niet uitgesplitst)

77BG004 Havenhoofden en steigers

karacterisering Beheer en onderhoud (beide), aanwezigheid mensen en schepen (steigers)

effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden meters, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)), tijdens activiteit van mensen en schepen. De meeste steigers liggen in havens, en die vallen meestal buiten begrenzing N2000.

wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**

argumentatie A voor veel IHDs; B en/of D voor soorten die niet direct langs havenhoofden voorkomen (hier niet uitgesplitst)

77BG005 Herstel stort/zetstenen oevers

karacterisering Werkzaamheden vanaf de wal en/of vanaf het water

effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden meters, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)), wanneer menselijke activiteiten worden uitgevoerd. Verlies aan broedhabitat afhankelijk van locatie en wijze waarop werkzaamheden worden uitgevoerd.

wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**

argumentatie Lokale verstoring van aanwezige vogels, waarvoor instandhoudingsdoelen zijn geformuleerd, in en buiten broedseizoen zal geen groot effect zijn. Dit omdat deze soorten vrijwel afwezig zijn in dit habitattype. Lokaal mogelijk effect op bijvoorbeeld rietzanger, maar gezien omvang en locatie kernpopulaties geen wezenlijk effect te verwachten. Tijdelijk verlies aan habitat kan geen van de IHDs wezenlijk beïnvloeden.

77BG006 Herzetten steen glooiingen

karacterisering Werkzaamheden vanaf de wal

effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden meters, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)) wanneer menselijke activiteiten worden uitgevoerd.

wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**

argumentatie Lokale verstoring van aanwezige vogels, waarvoor instandhoudingsdoelen zijn geformuleerd in en buiten broedseizoen zal geen groot effect zijn. Tijdelijk verlies aan habitat kan geen van de IHDs wezenlijk beïnvloeden.

77BG007 Inspectievluchten Rijkswaterstaat Handhaving

karacterisering Vliegen boven gebied met klein type vliegtuig.

effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels indien lager gevlogen wordt dan 3000 ft (914 m) (lichte verstoring) resp. 2000 ft (610 m) (matige verstoring) (ordegrootte horizontale effectafstand 1-2 km, (Lensink *et al.* 2005)). Aantal vluchten klein.

wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**
argumentatie C voor alle IHDs.

77BG008 Kunstwerken (betonning, dukdalven, remmingswerken, lichtopstanden, steiger, meerpalen, oevers, bodems, waterkeringen, kribbakens)

karakterisering Inspecties, beheer en onderhoud
effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden meters, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)) wanneer menselijke activiteiten worden uitgevoerd.

wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**
argumentatie A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de kunstwerken voorkomen (hier niet uitgesplitst)

77BG009 Monitoringsactiviteiten

karakterisering Het uitvoeren van metingen en het nemen van monsters op het water en langs de waterkant (zie § 8.1.2 in (Oranjewoud 2008b)) binnen de regels van de Flora- en faunawet

effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden meters, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)), dieren en/of habitats wanneer menselijke activiteiten worden uitgevoerd. Lokale verstoring van aanwezige vogels indien lager gevlogen wordt dan 3000 ft (914 m) (lichte verstoring) resp. 2000 ft (610 m) (matige verstoring) (ordegrootte horizontale effectafstand 1-2 km, (Lensink *et al.* 2005)). Aantal vluchten is klein.

wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**
argumentatie A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten die niet bij de betreffende activiteit in het geding zijn (hier niet uitgesplitst).

77BG010 Muskusrattenbestrijding

karakterisering: Het vangen van muskusratten met vallen in oeverzones en moerasvegetaties. De vangsten worden onder ander met bootjes uitgevoerd en kunnen jaarrond plaatsvinden. Er worden vallen en klemmen gebruikt.

effecten: De activiteiten vinden het gehele seizoen, inclusief het broedseizoen van vogels, plaats. De activiteiten kunnen overlappend zijn met het voorkomen van kwetsbare kolonievogels of oevervogels. De aanwezigheid van deze soorten is niet altijd leidend bij het bestrijdingsregime. Daarnaast kunnen de vallen bijvangsten veroorzaken. Hoewel de aantallen bijgevangen vogels beperkt zijn met een ordegrootte van 1900 op jaarbasis in Nederland (LCCM 2007), betreft het ook slachtoffers waarvoor instandhoudingsdoelen zijn geformuleerd. Het is ook nog onduidelijk of de locaties waar de bestrijding plaatsvindt identiek blijven en of de intensiteit al dan niet kan toenemen. In beide gevallen is het bestaande gebruik mogelijk toekomstig negatief. Echter, negatieve

effecten worden vooral ingeschat bij kwetsbare oevermoerasbroedvogels en kolonievogels en soorten die in vallen kunnen verdrinken, en van die soorten is in dit N2000-gebied alleen de fuut voorzien van een instandhoudingsdoel.

wel/niet nadere effectenanalyse: **wel**

argumentatie: Intensiteit kan toenemen in ruimte en tijd en een soort waarvoor een afnemende trend zichtbaar is (A005) wordt in vallen als bijvangst geregistreerd. Voor andere watervogels vanwege versturende effecten categorie mogelijk aangemerkt. Nadere studie gewenst.

77BG011 Natuurbeheer

karacterisering Dit is een speciaal type bestaand gebruik aangezien deze vorm van bestaand gebruik in eerste instantie het doel heeft de instandhoudingsdoelen te bevorderen. De term natuurbeheer is driedig uitgelegd: 1) alle beheerswerkzaamheden die oppervlak, ligging en turnover van huidige habitattypen handhaaft. Met andere woorden het zorgt ervoor dat de successie niet voortschrijdt en de diversiteit aan biotopen gehandhaafd blijft. In beginsel sluit dit aan op de instandhoudingsdoelen en is er geen effect te verwachten. Er zijn twee uitzonderingen. Dit betreft: 2) natuurontwikkeling. Deze gebruiksvorm is niet als zodanig in het bestaand gebruik opgenomen omdat dit eigenlijk onder plannen of projecten valt. Omdat kleine vormen van natuurontwikkeling ook onder natuurbeheer kunnen vallen, is dit als zodanig opgenomen. 3) Rijkswaterstaat is met de terreinbeheerders van binnen de N2000 begrenzing gelegen gebieden van deze organisaties in gesprek. Doel is om na te gaan hoe de beheeractiviteiten die vallen onder natuurbeheer in deze gebieden kunnen worden uitgevoerd. Gezien de stand van zaken in dit overleg was gedetailleerde informatie nog niet beschikbaar voor deze toetsing.

effecten: onbekend

wel/niet nadere effectenanalyse: **wel**

argumentatie: Nadere effectenanalyse noodzakelijk vanwege ontbreken informatie.

77BG012 Natuurbeheer: stranden en recreatiegebieden tbv recreanten

karacterisering Inspecties, beheer en onderhoud

effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden meters, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)) wanneer menselijke activiteiten worden uitgevoerd. Aangezien dit gebieden zijn waar recreatie is toegestaan, is de potentie voor verstoring en uitbreiding van activiteiten (reeds) gering.

wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**

argumentatie A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst)

77BG013 Oeverbeheer

karakterisering Inspecties, beheer en onderhoud door rijksoverheid, waterschappen en gemeentes

effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden meters, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)) wanneer menselijke activiteiten worden uitgevoerd. Omvang en actieradius gering.

wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**

argumentatie A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst)

77BG014 Beheer en onderhoud kabels en leidingen

karakterisering Inspecties, beheer en onderhoud

effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden meters, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)) wanneer menselijke activiteiten worden uitgevoerd. Omvang en actieradius gering.

wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**

argumentatie A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst)

77BG015 Onderwaterstenen oeververdediging

karakterisering Inspecties, beheer en onderhoud

effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden meters, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)) wanneer menselijke activiteiten worden uitgevoerd. Omvang en actieradius gering.

wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**

argumentatie A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst)

77BG016 Opruimen zwerfvuil incl. klein onderhoud

karakterisering Inspecties, beheer en onderhoud

effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden meters, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)) wanneer menselijke activiteiten worden uitgevoerd. Omvang en actieradius gering.

wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**

argumentatie A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst)

77BG017 Particulier beheer

karacterisering Inspecties, beheer en onderhoud bezittingen en terreinen particuliere eigenaars

effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden meters, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)) wanneer menselijke activiteiten worden uitgevoerd. Rietmaaibeheer en oeverbeheer valt hier onder.

wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**

argumentatie Geen soorten van rietlanden opgenomen in instandhoudingsdoelen en voor overige soorten geldt lokale verstoring. A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst).

77BG018 Peilbeheer

karacterisering Winterstreefpeil: NAP -0,4 m, zomerstreefpeil NAP – 0,20 m; De overgang van winter- naar zomerpeil vindt plaats ca. tussen 15 maart en 15 april; de overgang van zomer- naar winterpeil vindt plaats ca. tussen 20 september en 15 oktober.

effecten: Het huidige peilbeheer is al vele jaren gangbaar in de grote rijkswateren. Het peilbeheer is tegennatuurlijk met hoge zomerpeilen en lage winterpeilen en een zeer abrupte overgang tussen beide niveaus. Het tegennatuurlijke peilbeheer heeft voor veel soorten van pioniermilieus een negatieve invloed doordat bepaalde habitats zich niet kunnen ontwikkelen of handhaven of duurzaam verslechteren. Echter uit een nadere studie in het IJsselmeergebied (Iedema *et al.* 2005) is gebleken dat binnen de randvoorwaarden van veiligheid de meerwaarde van een meer natuurlijk peilbeheer beperkt is. In het Gooi- en Eemmeer zijn geen instandhoudingsdoelen die sterk samenhangen met pioniersituaties of waterriet, zodat het huidige peilbeheer geen duurzame verslechtering van de doelen kan betekenen.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie: Geen instandhoudingsdoelen die duurzaam kunnen verslechteren in dit gebied als gevolg van het huidige peilbeheer. De visdieven broeden reeds op eilanden die door beheersmaatregelen geschikt gehouden worden.

77BG019 Regulier beheer en onderhoud (Wbr en bouwstoffenbesluit)

karacterisering Inspecties, beheer en onderhoud

effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden meters, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)) wanneer menselijke activiteiten worden uitgevoerd. Omvang en actieradius gering.

wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**

argumentatie A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst)

- 77BG020   Rijks- en provinciale wegen**
karakterisering   Inspectie, beheer en onderhoud
effecten   Inspectie en beheer en onderhoud van wegen valt in het niet bij het gebruik(zie 77BG029)
wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**
argumentatie   C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst)
- 77BG021   Bedrijventerrein**
karakterisering   Aanwezigheid en gebruik bedrijventerrein
effecten   Bestaande bedrijventerreinen met effecten tot in het N2000-gebied Eemmeer en Gooimeer Zuidoever zijn er weinig. Het bestaande gebruik leidt hooguit tot lokale verstoring, die er al was op moment van aanwijzing.
wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
argumentatie   Effecten zeer gering, dan wel B of D voor alle soorten (hier niet uitgesplitst).
- 77BG022   Betonning, recreatiebetonning**
karakterisering   Aanwezigheid en gebruik betonning
effecten   De aanwezigheid van betonning heeft geen negatieve (wel positieve) effecten op IHDs.
wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
argumentatie   D voor alle soorten.
- 77BG023   Dammen**
karakterisering   Aanwezigheid dammen
effecten   De aanwezigheid van reeds bestaande dammen heeft geen negatieve effecten op IHDs.
wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
argumentatie   D voor alle soorten.
- 77BG024   Gemalen**
karakterisering   Gebruik van gemalen (zie voor aanwezigheid 77BG035)
effecten   Door het gebruik van gemalen kan vissterfte optreden. Dit heeft mogelijk negatieve effecten op IHDs.
wel/niet nadere effectenanalyse: **wel**
argumentatie   Op grond van de beschikbare informatie kunnen negatieve effecten op sommige IHDs niet worden uitgesloten.
- 77BG025   Hoogspanningsleiding**
karakterisering   Aanwezigheid en gebruik hoogspanningsleidingen
effecten   De op de kaarten aangegeven hoogspanningsleidingen liggen (ver genoeg) buiten het N2000-gebied.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
argumentatie B voor alle soorten.

77BG026 Lichtopstanden

karakterisering Aanwezigheid en gebruik lichtopstanden. Dit betreft lokaal zichtbare lampen.

effecten Over de effecten van licht op fauna is nog relatief weinig bekend. Gezien de lichtsterkte wordt verwacht dat er geen wezenlijke effecten kunnen zijn voor watervogels.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
argumentatie A en B voor alle soorten.

77BG027 Meetpaal RWS

karakterisering Aanwezigheid en gebruik meetpalen RWS

effecten De aanwezigheid en het gebruik van meetpalen RWS heeft geen negatieve effecten op IHDs.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
argumentatie D voor alle soorten.

77BG028 Op- en overslag

karakterisering Aanwezigheid en gebruik ligplaatsen voor op- en overslag

effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden meters, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)) wanneer menselijke activiteiten worden uitgevoerd. Omvang en actieradius gering

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
argumentatie A voor alle soorten/habitattypen.

77BG029 Rijks- en provinciale wegen

karakterisering Gebruik rijks- en provinciale wegen

effecten Autowegen hebben in het algemeen een versturende werking op broedvogels, de ordegrootte van de effectafstand kan vele honderden meters zijn (Reijnen 1995). Effecten op watervogels van verkeer zijn goeddeels onbekend. In het Eemmeer en Gooimeer zuidoever ligt de rijksweg op de Hollandse Brug en Stichtse Brug, beide buiten het N2000-gebied. Het westelijke deel van het Eemmeer wordt door grote aantallen rustende vogels gebruikt, ook direct langs de rietkraag, zodat een groot effect van de rijksweg niet voor de hand lijkt te liggen.

wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**
argumentatie C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst).

77BG030 Vaarwegen (vaarwegvakken)

karakterisering Gebruik vaarwegen (zie ook 77BG063)

effecten Schepen hebben een versturende werking hebben op vogels (zie (Krijgsveld *et al.* 2006)), maar vogels kunnen wennen aan vaste routes van scheepvaart zodat de verstoringafstanden kleiner worden. De vaarwegvakken worden al lang gebruikt en waren bij aanwijzing reeds aanwezig.

wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**

argumentatie C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten die niet direct bij de vaarwegen voorkomen (hier niet uitgesplitst)

77BG031 Veerverbindingen

karakterisering Gebruik veerverbindingen

effecten In het N2000-gebied zijn slechts enkele veerverbindingen. De enkele scheepsbewegingen die dat oplevert, en die al lang worden uitgevoerd, leveren geen effecten van betekenis op soorten op. Zie ook 77BG030.

wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**

argumentatie C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten die niet direct bij de vaarwegen voorkomen (hier niet uitgesplitst)

77BG032 Wachtvoorzieningen: palen en steigers voor afmeren schepen

karakterisering Aanwezigheid en gebruik wachtvoorzieningen door schepen.

effecten De aanwezigheid en het gebruik van wachtvoorzieningen heeft geen negatieve effecten op IHDs. Lokale verstoring van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden meters, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)) wanneer menselijke activiteiten worden uitgevoerd. Omvang en actieradius gering.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie A en D voor alle soorten.

77BG033 Windturbines

karakterisering windturbines binnendijks (externe werking), aan de randen (dijken) van het meer.

effecten sterfte, verstoring en barrièrewerking voor vogels.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie De huidige windparken langs de Eemmeerdijk en verder van het water af hebben vooral versturende effecten en in mindere mate sterfte van vogels (Poot *et al.* 2001; Witte & van Lieshout 2003; Fijn *et al.* 2007; Krijgsveld *et al.* 2007). Barrièrewerking (waarbij de aanwezigheid van windturbines vogels hindert in de verplaatsing door het landschap) is geen factor van betekenis gezien de beperkte omvang van de opstellingen. Effecten op aantallen rustende watervogels werden voor het windpark langs de Eemmeerdijk niet vastgesteld (Poot *et al.* 2001).

77BG034 Afwatering
karakterisering Afwatering op het Eemmeer en Gooimeer Zuidoever vanuit het achterland
effecten De afwatering heeft geen negatieve effecten op IHDs. Zie wel 77BG018 peilbeheer!
wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
argumentatie D voor alle soorten.

77BG035 Gemalen
karakterisering Aanwezigheid gemalen (zie voor gebruik 77BG024)
effecten De aanwezigheid van gemalen heeft mogelijk negatieve effecten op IHDs, door de fysieke beperkingen die voor visintrek worden opgeworpen.
wel/niet nadere effectenanalyse: **wel**
argumentatie Op grond van de beschikbare informatie kunnen negatieve effecten op sommige IHDs niet worden uitgesloten. Zie ook 77BG024.

77BG036 Lozingspunt riolering
karakterisering Lozing van water uit rioleringssystemen. Het is onduidelijk of het hier gaat om een lozingspunt van een rioolwaterzuiveringsinstallatie of lozing van ongezuiverd rioolwater. via een overstort. Lijkt te overlappen met 77BG037.
effecten De omvang en eventuele effecten van de lozing van water uit rioleringssystemen op het N2000-gebied zijn niet beschreven. Dit bestaande gebruik bestaat reeds lang.
wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
argumentatie Een eventueel effect bestaat al van ver voor de aanwijzing, argumenten dat het leidt tot verslechtering zijn er niet. Ook mag worden aangenomen dat op dit punt eerder verbeteringen bereikt worden dan dat verslechtering te verwachten is.

77BG037 Rioolwaterzuiveringsinstallatie
karakterisering Lozing van gezuiverd water
effecten De omvang en eventuele effecten van de lozing van gezuiverd water uit rioolwaterzuiveringsinstallaties op het N2000-gebied zijn niet beschreven. Dit bestaande gebruik bestaat reeds lang.
wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
argumentatie Een eventueel effect bestaat al van ver voor de aanwijzing, argumenten dat het leidt tot verslechtering zijn er niet. Er lijken wel trends tot verbetering van de kwaliteit van het geloosde water te zijn.

77BG038 WVO lozingen
karakterisering Lozingen met WVO-vergunning
effecten Er is geen detail informatie over dit type lozingen aangeleverd. Op de kaart staan de punten en de volumes.

wel/niet nadere effectenanalyse: **wel**
argumentatie Onduidelijk is wat er waar wordt geloosd. Een negatief effect op één of meerdere IHDs kan daardoor niet worden uitgesloten.

77BG039 Baggeren havens

karakterisering Baggerwerkzaamheden met WVO-vergunning
effecten Er is geen detail informatie over dit type werkzaamheden aangeleverd.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Op grond van het feit dat een WVO-vergunning is verleend, wordt er van uit gegaan dat schadelijke effecten op soorten en habitattypen met een IHD redelijkerwijs zijn uitgesloten. Voor de werkzaamheden en de bijbehorende verstoring is argument A geldig.

77BG040 Baggeren vaargeul en toegangsgeulen jachthavens

karakterisering Baggerwerkzaamheden
effecten Deze baggerwerkzaamheden vinden plaats op plaatsen waar geen waterplantenvelden liggen. Er is geen detail informatie over dit type werkzaamheden aangeleverd. Wel is er van uit gegaan dat ook hiervoor een WVO-vergunning is verleend.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Op grond van het feit dat een WVO-vergunning is verleend, wordt er van uit gegaan dat schadelijke effecten op soorten en habitattypen met een IHD redelijkerwijs zijn uitgesloten. Voor de werkzaamheden en de bijbehorende verstoring is argument A geldig.

77BG041 Nautisch baggeren

karakterisering Nautisch beheer en onderhoud aan vaargeulen
effecten De werkzaamheden spelen zich af in de vaargeul in het Eemmeer. De oppervlaktes zijn gering, de verstoringseffecten lokaal.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie A voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct in/langs de vaargeul voorkomen (hier niet uitgesplitst).

77BG042 Potentiële stortlocatie

karakterisering Storten specie
effecten De stortlocaties liggen in het Gooimeer. Het oppervlak is relatief groot, maar vrijwel geheel buiten de grenzen van het N2000-gebied gelegen. Storten van specie kan tijdelijke vertroebelingseffecten tot gevolg hebben, maar deze zullen buiten het N2000-gebied optreden. Locale verstoringseffecten zijn voor het N2000-gebied nauwelijks relevant.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Effecten buiten N2000-gebied.

77BG043 Zandwinning

karakterisering Zandwinning

effecten De zandwinlocatie ligt in het Gooimeer geheel buiten de grenzen van het N2000-gebied gelegen. Zandwinning kan langdurig tijdelijke vertroebelingseffecten tot gevolg hebben. Er is van uit gegaan dat deze plaatselijk zijn en mogelijk buiten het N2000-gebied blijven. Dit is echter niet zeker. Lokale verstoringseffecten zijn voor het N2000-gebied niet relevant.

wel/niet nadere effectenanalyse: **wel**

argumentatie Effecten mogelijk alleen buiten N2000-gebied, maar dat is niet zeker. Daarom nadere effectenanalyse gewenst.

77BG044 Bergingsbedrijven

karacterisering Activiteiten bergingsbedrijven na ongelukken en calamiteiten

effecten Deze activiteiten zijn zeer lokaal en hebben daardoor geen negatieve effecten op IHDs; in vele gevallen zal de preventieve werking van opruimen juist positief zijn.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Voor de werkzaamheden en de bijbehorende verstoring is argument A of B geldig.

77BG045 KNRM

karacterisering Activiteiten reddingsmaatschappij

effecten Deze activiteiten zijn zeer lokaal en hebben daardoor geen negatieve effecten op IHDs; in vele gevallen zal de preventieve werking van een redding juist positief zijn (b.v. voorkomen oliespill etc.).

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Voor de werkzaamheden en de bijbehorende verstoring is argument A of B geldig.

77BG046 Rampenbestrijding en incidentenaanpak

karacterisering Activiteiten na rampen en incidenten

effecten Deze activiteiten zijn zeer lokaal en hebben daardoor geen negatieve effecten op IHDs; in vele gevallen zal de preventieve werking van opruimen juist positief zijn.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Voor de werkzaamheden en de bijbehorende verstoring is argument A of B geldig.

77BG047 Reddingsbrigades

karacterisering Activiteiten reddingsbrigades

effecten Deze activiteiten zijn zeer lokaal en hebben daardoor geen negatieve effecten op IHDs;

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Voor de werkzaamheden en de bijbehorende verstoring is argument A of B geldig.

77BG048   Aanlegplaats

karakterisering   Aanleggen schepen op daarvoor bestemde bestaande aanlegplaatsen
effecten   Lokale verstoring door aanwezigheid mensen, honden en vaartuigen van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden m, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)).

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie   Locaties aanwezig op moment van aanwijzing. A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst)

77BG049   Boot vissen

karakterisering   Sportvissen vanuit kleine roei-en motorboten.

effecten   Lokale verstoring door aanwezigheid mensen, en vaartuigen van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden m, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)).

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie   A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst)

77BG050   Boten te water laten bij trailer helling

karakterisering   Gebruik trailerhelling

effecten   Lokale verstoring door aanwezigheid mensen, honden en eventueel vaartuigen van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden m, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)). Omvang en actieradius gering.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie   A en D voor alle soorten.

77BG051   Camping

karakterisering   Aanwezigheid bestaande camping in directe nabijheid N2000-gebied

effecten   Lokale verstoring door aanwezigheid mensen, honden en eventueel vaartuigen van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden m, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)).

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie   Locaties aanwezig op moment van aanwijzing. A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst).

77BG052 Dagrecreatief terrein

karacterisering Aanwezigheid bestaand dagrecreatief terrein in of in directe nabijheid N2000-gebied

effecten Lokale verstoring door aanwezigheid mensen, honden en eventueel vaartuigen van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden m, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)).

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Locaties aanwezig op moment van aanwijzing. A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst).

77BG053 Evenementen

karacterisering Evenementen zoals visserijdagen, zeilwedstrijden, roeiwedstrijden, activiteiten op stranden. Tijdelijke, maar soms intensieve recreatieve gebruiksvormen.

effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels, andere soorten en habitats is mogelijk door aanwezigheid mensen, honden, tijdelijke bouwwerken etc. en eventueel vaartuigen (ordegrootte effectafstand tientallen tot honderden m, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)). Vooralsnog niet alle effecten te voorzien vanwege de verschillen in aarde en omvang van evenementen.

wel/niet nadere effectenanalyse: **wel**

argumentatie Hoewel de verstoring tijdelijk is (alleen tijdens het evenement), kan op voorhand niet voorzien worden of dit kwetsbare gebiedsdelen betreft of kwetsbare soorten. Nadere toetsing noodzakelijk of een nadere afbakening van gebieden, omvang, duur en type activiteiten om op voorhand risico's te kunnen inschatten.

77BG054 Jachthavens

karacterisering Aanwezigheid bestaande jachthavens met huidig aantal ligplaatsen in of in directe nabijheid N2000-gebied

effecten Lokale verstoring door aanwezigheid mensen en vaartuigen van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden m, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)).

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Locaties aanwezig op moment van aanwijzing. A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst).

77BG055 Snelle motorboten

karacterisering Intensieve recreatieve gebruiksvormen met snelle zeer wendbare kleine vaartuigen. Hieronder vallen ook waterscooters en jetski's. Snelvaren (sneller dan 20 km/u) is op het Eemmeer niet toegestaan. Op het Gooimeer is snelvaren toegestaan in de door gele tonnen gemarkeerde

gebieden gelegen nabij de Gooimeerdijk tussen Almere Haven en de Hollandse brug en ten westen van Almere Haven. Dit gebied is op de kaart aangegeven als jetskigebied en is getoetst onder nummer 77BG056.

effecten Vanwege de grote snelheid, kleine diepgang (niet gebonden aan vaargeulen) en grote wendbaarheid behoren deze vormen van waterrecreatie tot de meest versturende voor watervogels.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Deze vorm van gebruik is getoetst onder nummer 77BG056.

77BG056 Jetskigebied

karakterisering Voor jetski's aangewezen gebied

effecten Vanwege de grote snelheid, kleine diepgang (niet gebonden aan vaargeulen) en grote wendbaarheid behoren deze vormen van waterrecreatie tot de meest versturende voor watervogels. het op de kaart aangegeven jetskigebied ligt echter ver genoeg van het N2000-gebied.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie geen effecten door ligging op voldoende afstand van N2000-gebied.

Toelichting bij **77BG057, 058, 060, 070 en 077**. Dit zijn vormen van bestaand gebruik waarbij uitbreiding dan wel intensivering (in tijd en/of ruimte) zonder plan of project denkbaar is, en waarbij in geval van uitbreiding dan wel intensivering effecten op soorten/habitattypen met IHDs mogelijk of waarschijnlijk zijn. Als conclusie voor wel/niet nadere effectenanalyse is hierbij vermeld: **niet**; mogelijk **wel**, waarmee bedoeld wordt dat in de nadere effectenanalyse moet worden nagegaan of een dergelijke uitbreiding dan wel intensivering te verwachten is. Zo niet, is verdere analyse niet nodig, zo wel, dan dienen de effecten van de uitbreiding dan wel intensivering nader te worden geanalyseerd. In de huidige situatie kan reeds substantieel sprake zijn van verstoring van watervogels (Lensink *et al.* 2007), maar de omvang en situering van deze verstoring was reeds bij aanwijzing van de Natura 2000-gebieden het geval en stond aanwijzing niet in de weg.

77BG057 Kajuit-, zeil- en motorjachten

karakterisering Varen met genoemde typen in huidige aantallen/dichtheden.

effecten Lokale verstoring door aanwezigheid vaartuigen van aanwezige vogels (zie (Krijgsveld *et al.* 2006; Lensink *et al.* 2007)).

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**; mogelijk **wel**.

argumentatie Voor huidige situatie geldt E voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitats die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst). In huidige situatie is verstoring al hoog, maar geen reden voor nadere effectenanalyse als locaties en intensiteit gelijk blijven aan moment van aanwijzing. Deze vorm van bestaand gebruik is gevoelig voor toename van de intensiteit, in geval bestaand gebruik betekent dat er een autonome toename is, is wel nadere effecten analyse nodig.

- 77BG058 Kanoën**
 karakterisering Varen met kano's in huidige aantallen/dichtheden.
 effecten Lokale verstoring door aanwezigheid vaartuigen van aanwezige vogels (zie (Krijgsveld *et al.* 2006)). Kano's zijn in potentie een belangrijke verstoringbron vanwege hun actieradius, voorkeur voor ondieptes en onvoorspelbaar gedrag (Krijgsveld *et al.* 2004).
 wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**; mogelijk **wel**
 argumentatie Voor huidige situatie geldt C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst). Deze vorm van bestaand gebruik is wel gevoelig bij toename van intensiteit en locaties, in geval bestaand gebruik betekent dat er een autonome toename is, is wel nadere effecten analyse nodig.
- 77BG059 Oever vissen**
 karakterisering Vissen vanaf de oever op plaatsen waar toegang is vrijgegeven.
 effecten Lokale verstoring door aanwezigheid mensen van aanwezige vogels (zie (Krijgsveld *et al.* 2006)).
 wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**
 argumentatie Er geldt C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst).
- 77BG059A Oever vissen: locaties beoordelen**
 karakterisering Vissen vanaf de oever langs het voor varen afgesloten zuidwestelijke deel van het Eemmeer.
 effecten Lokale verstoring door aanwezigheid mensen van aanwezige vogels (zie (Krijgsveld *et al.* 2006)).
 wel/niet nadere effectenanalyse: **wel**
 argumentatie Het zuidwestelijke deel van het Eemmeer is afgesloten gebied in verband met de functie voor vogels. De vraag is of verstoring door vissers op de oever van dit gebied zich hiermee verhoudt.
- 77BG060 Roeien**
 karakterisering Varen met roeiboten in huidige aantallen/dichtheden.
 effecten Lokale verstoring door aanwezigheid vaartuigen van aanwezige vogels (zie (Krijgsveld *et al.* 2006)). Roeiboten zijn in potentie een belangrijke verstoringbron vanwege hun actieradius, voorkeur voor ondieptes en onvoorspelbaar gedrag (Krijgsveld *et al.* 2004).
 wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**; mogelijk **wel**
 argumentatie Voor huidige situatie geldt C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst). Deze vorm van bestaand gebruik is wel gevoelig bij toename van intensiteit en locaties, in geval bestaand gebruik betekent dat er een autonome toename is, is wel nadere effecten analyse nodig.

77BG061 Schaatsen

karakterisering Vorm van recreatief gebruik van het gebied nadat het is dichtgevroren.
effecten Geen. In geval van dichtvriezen zijn de meeste vogels weg. Een uitzondering is een situatie waarin concentraties van vogels zich in (grote) wakken verzamelen. Verstoring van deze vogels in winterse omstandigheden dient te worden voorkomen.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Er geldt C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten die niet voorkomen, c.q. niet bereikbaar zijn, bij vorst (hier niet uitgesplitst).

77BG062 zie 77BG050

77BG063 Vaarwegen (vaarwegvakken)

karakterisering Gebruik vaarwegen door recreatievaart.
effecten Schepen hebben een versturende werking hebben op vogels (zie (Krijgsveld *et al.* 2006)), maar wennen aan vaste routes van scheepvaart zodat de verstoringafstanden kleiner worden. De vaarwegvakken worden al lang gebruikt en waren bij aanwijzing aanwezig.

wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**

argumentatie C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten die niet direct bij de vaarwegen voorkomen (hier niet uitgesplitst). Toename van gebruik binnen de vaarwegen, ook door recreatievaart, is minder kritisch dan daarbuiten.

77BG064 Verblijfsrecreatie

karakterisering Aanwezigheid bestaande verblijfsrecreatie in directe nabijheid N2000-gebied (zie ook 72BG075)

effecten Lokale verstoring door aanwezigheid mensen, honden en eventueel vaartuigen van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden m, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)).

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Locaties aanwezig op moment van aanwijzing. A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst)

77BG065 Verblijfsrecreatieterrein

karakterisering Aanwezigheid bestaand verblijfsrecreatieterrein in directe nabijheid N2000-gebied

effecten Lokale verstoring door aanwezigheid mensen, honden en eventueel vaartuigen van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden m, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)).

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Locaties aanwezig op moment van aanwijzing. A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst).

77BG066 Recreatief vliegverkeer (bv ballonvaart)

karakterisering Vliegen boven gebied met klein type vliegtuig.

effecten Lokale verstoring van aanwezige vogels indien lager gevlogen wordt dan 3000 ft (914 m) (lichte verstoring) resp. 2000 ft (610 m) (matige verstoring) (ordegrootte horizontale effectafstand 1-2 km, (Lensink *et al.* 2005)). Luchtballonnen en eventueel helicopters zijn ernstiger verstoringsfactoren dan kleine vliegtuigen.

wel/niet nadere effectenanalyse: **wel**

argumentatie Hoewel de verstoring al in de huidige situatie plaatsvindt, zijn deze vormen van bestaand gebruik bij uitstek weinig afgebakend in ruimte en tijd. In de huidige situatie kunnen de effecten al groot zijn en bij een lichte toename van de intensiteit kunnen de effecten groot zijn als dit kwetsbare gebiedsdelen of soorten betreft. Nadere toetsing noodzakelijk of een nadere afbakening van gebieden, omvang, duur en type activiteiten om op voorhand risico's te kunnen inschatten.

77BG067 Wadend vissen

karakterisering Vissen in het water: in dit gebied op de op kaart aangegeven locatie in het Eemmeer.

effecten Lokale verstoring door aanwezigheid mensen van aanwezige vogels (zie (Krijgsveld *et al.* 2006)).

wel/niet nadere effectenanalyse: **wel**

argumentatie Gezien de nabijheid van het afgesloten gebied en de aanwezigheid in het gehele ondiepe gedeelte van het Eemmeer van soorten die juist van ondieptes afhankelijk zijn, is het mogelijk dat de effecten van wadende mensen hier ongewenst groot zijn. Nadere analyse is gewenst.

77BG068 Waterskigebieden

karakterisering Afgebakend gebied voor waterskiërs

effecten Waterskiën is, doordat snelle wendbare motorboten gebruikt worden, een activiteit die vogels flink verstoort. De omvang en ligging van het waterskigebied maakt echter dat bestaand gebruik binnen dat gebied geen effect in het Natura 200 gebied zal hebben: het ligt op voldoende afstand buiten de begrenzing.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie geen effecten door ligging op voldoende afstand van N2000-gebied.

77BG069 Windsurfen (algemeen en locaties niet beoordelen)

karakterisering Windsurfers die vanaf de oever het open water opgaan en rondvaren.
effecten: Windsurfen is een activiteit die zeer verstorend is voor watervogels. Door het onvoorspelbare gedrag van windsurfers en de duidelijke aanwezigheid van mensen (zichtbare personen) zijn verstoringafstanden relatief groot. Omdat er vaak graag in ondiepe gebieden gesurft wordt, is de verstoring navenant omdat een aantal instandhoudingsdoelen hier aan gerelateerd zijn. Verstoring vooral van invloed op soorten van ondieptes, soorten die in grote groepen voorkomen en soorten die op rustplaatsen zitten in de omgeving van surfgebieden (zoals zandplaten).

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie: Er is onderscheid gemaakt in locaties waar op voorhand geen effecten op de instandhoudingsdoelen zijn te verwachten en locaties waar dit niet op voorhand uit te sluiten is. Bij de locaties waar geen nadere beoordeling nodig is, is de verwachting dat er geen grote concentraties vogels voorkomen in het windsurfgebied die van wezenlijk belang zijn voor de instandhoudingsdoelen.

77BG069A Windsurfen (locaties wel beoordelen)

karakterisering Windsurfers die vanaf de oever het open water opgaan en rondvaren.
effecten: Windsurfen is een activiteit die zeer verstorend is voor watervogels. Door het onvoorspelbare gedrag van windsurfers en de duidelijke aanwezigheid van mensen (zichtbare personen) zijn verstoringafstanden relatief groot. Omdat er vaak graag in ondiepe gebieden gesurft wordt, is de verstoring navenant omdat ondiepe zones in het IJsselmeer schaars zijn en een aantal instandhoudingsdoelen hier aan gerelateerd zijn. Verstoring vooral van invloed op soorten van ondieptes, soorten die in grote groepen voorkomen en soorten die op rustplaatsen zitten in de omgeving van surfgebieden (zoals zandplaten).

wel/niet nadere effectenanalyse: **wel**: locaties in Eemmeer

argumentatie: Er is onderscheid gemaakt in locaties waar op voorhand geen effecten op de instandhoudingsdoelen zijn te verwachten en locaties waar dit niet op voorhand uit te sluiten is. Gezien het onvoorspelbare gedrag, het feit dat de activiteit jaarrond plaats vindt en niet gebonden is aan een afgebakend gebied kan er een conflict ontstaan met instandhoudingsdoelen op de aangegeven locaties. Hier is rekening gehouden met de speciale functie van de omgeving van deze locaties voor belangrijke soorten van het Eemmeer, die in grote aantallen in de ondiepe delen liggen..

77BG070 Zeilen

karakterisering Varen met zeilschepen in huidige aantallen/dichtheden.
effecten Lokale verstoring door aanwezigheid vaartuigen van aanwezige vogels (zie (Krijgsveld *et al.* 2006; Lensink *et al.* 2007)). Zie ook 77BG057

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**; mogelijk **wel**.

argumentatie Voor huidige situatie geldt E voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitats die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst). In huidige situatie is verstoring al hoog, maar geen reden voor nadere effectenanalyse als locaties en intensiteit gelijk blijven aan moment van aanwijzing. Deze vorm van bestaand gebruik is gevoelig voor toename van de intensiteit, in geval bestaand gebruik betekent dat er een autonome toename is, is wel nadere effecten analyse nodig.

77BG071 Zwemmen, vliegeren, wandelen, sporten op strand

karacterisering Recreatieve activiteiten op en langs de oever op daarvoor opengestelde plekken. Zie ook 72BG076

effecten Lokale verstoring door aanwezigheid mensen en honden van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden m, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)).

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Locaties aanwezig op moment van aanwijzing. A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst).

77BG072 Bunkeren (olie inname)

karacterisering Aanleggen en bunkeren door schepen op daarvoor bestemde bestaande aanlegplaatsen

effecten Lokale verstoring door aanwezigheid mensen en vaartuigen van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden m, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)). Deze plaatsen zullen in havens liggen, daardoor omvang effecten zeer beperkt.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Locaties aanwezig op moment van aanwijzing. A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst). Risico's op ongelukken (spills) dient los van N2000 al beheerst te worden.

77BG073 Havens (laden, lossen en risico's van spills)

karacterisering Aanleggen, laden en lossen door schepen op daarvoor bestemde bestaande aanlegplaatsen.

effecten Lokale verstoring door aanwezigheid mensen en vaartuigen van aanwezige vogels (ordegrootte effectafstand tientallen tot hooguit honderden m, afhankelijk van soort en situatie (Krijgsveld *et al.* 2004)). Deze plaatsen zullen in havens liggen, daardoor omvang effecten zeer beperkt.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie Locaties aanwezig op moment van aanwijzing. A/C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet

uitgesplitst). Risico's op ongelukken (spills) dient los van N2000 al beheerst te worden.

77BG074 Inspectievaart

karakterisering Gebruik inspectievaartuigen

effecten De kleine aantallen scheepsbewegingen die dit oplevert, en die al lang worden uitgevoerd, leveren geen effecten van betekenis op soorten op.

wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**

argumentatie C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten die niet direct bij de vaarwegen voorkomen (hier niet uitgesplitst)

77BG075 Onderzoek en monitoring

zie: 77BG009

77BG076 Transport gevaarlijke stoffen

karakterisering Gebruik vaarwegen door schepen met gevaarlijke stoffen

effecten Schepen hebben een versturende werking op vogels (zie (Krijgsveld *et al.* 2006)), maar wennen aan vaste routes van scheepvaart zodat de verstoringafstanden kleiner worden. De vaarwegvakken worden al lang gebruikt en waren bij aanwijzing aanwezig.

wel/niet nadere effectenanalyse? **niet**

argumentatie C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de vaarwegen voorkomen (hier niet uitgesplitst)

77BG077 Vrij ankeren

karakterisering Ankeren door schepen in huidige aantallen/dichtheden.

effecten Lokale verstoring door aanwezigheid vaartuigen van aanwezige vogels (zie (Krijgsveld *et al.* 2006)). Zie ook 77BG057.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**; mogelijk **wel**

argumentatie Voor huidige situatie geldt C voor veel IHDs; B en/of D voor soorten en habitattypen die niet direct bij de locaties voorkomen (hier niet uitgesplitst). Deze vorm van bestaand gebruik is wel gevoelig bij toename intensiteit, in geval bestaand gebruik betekent dat er een autonome toename is, is wel nadere effecten analyse nodig.

77BG078 Aalvisserij (schietfuike, hokfuike en hoekwant)

karakterisering Visserij op aal met schiet- en hokfuike (jaarrond, in de periode maart t/m september ook op brasem, blankvoorn en kolblei >15 cm) en hoekwant (juni t/m september).

effecten: Effecten kunnen bestaan uit verstoring van vogels bij het plaatsen of legen van vangtuigen, bijvangst van vogels (verdrinking) en effecten op de voedselsituatie van visetende watervogels. Schepen hebben een versturende werking op vogels (zie (Krijgsveld *et al.* 2006)), en zeker daar waar fuike langs de oevers staan kunnen rustplekken van vogels verstoord worden. Over bijvangst van vogels in fuike en hoekwant zijn

voor de randmeren geen gegevens bekend. De bijvangst van vis kan in de fuikvisserij aanzienlijk zijn. De vissers van het Eem- en Gooimeer experimenteren met technieken om deze bijvangst te verminderen (bron: Interim Visplan 2006 Zuidelijke randmeren).

wel/niet nadere effectenanalyse: **wel**.

argumentatie: De visserij is mogelijk nog niet afgestemd op de doelstellingen van Natura 2000. Er zijn onvoldoende gegevens om de effecten te bepalen. Een nadere effectenanalyse is daardoor gewenst.

77BG079 Sportvisserij

karacterisering Visserij door sportvissers vanaf de oever, wadend in het water of vanuit bootjes. Voor de sportvisserij geldt een meeneemregeling van maximaal twee snoekbaarzen en 10 baarzen per dag. Versturende effecten zijn reeds beschreven onder 77BG059A en 77BG067.

effecten: Het effect van de sportvisserij op de visstand wordt bepaald door de hoeveelheid vis die door sportvissers wordt meegenomen. Voor snoekbaars en baars is deze gereguleerd. Naast deze soorten wordt aal door sportvissers meegenomen. Het onttrekken van grote roofvis door sportvissers heeft naar verwachting eerder een positief dan een negatief effect op de voedselsituatie voor visetende watervogels en daarmee de instandhoudingsdoelen

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**

argumentatie: Van het onttrekken van grote roofvis door sportvissers worden geen negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen verwacht.

77BG080 Zegenvisserij

karacterisering Visserij met een zegen op schubvis (blankvoorn, brasem >15cm en kolblei) in de periode 1 november tot 15 maart.

effecten: Effecten kunnen bestaan uit lokale verstoring van vogels bij het plaatsen of binnenhalen van de netten, bijvangst van vogels (verdrinking), effecten op de voedselsituatie van visetende watervogels en effecten op de waterkwaliteit. Schepen hebben een versturende werking op vogels (zie (Krijgsveld *et al.* 2006), maar de vaarbewegingen voor de zegenvisserij lijken geen grote verstoringbron gezien de aantallen en omvang. De zegenvisserij is een actieve vorm van visserij, waardoor de bijvangst van watervogels gering zal zijn. Doordat met name grote brasem en blankvoorn wordt gevangen, wordt geen negatief effect op de voedselsituatie van visetende watervogels verwacht. Het wegvangen van grote brasem kan leiden tot een toename van kleine vis, waaronder pos, een belangrijke voedselsoort voor bijvoorbeeld aalscholver. De vangst van grote hoeveelheden bodemwoelende vis (met name brasem) kan leiden tot een verbetering van het doorzicht en daardoor de groei van waterplanten.

wel/niet nadere effectenanalyse: **niet**.

argumentatie: De bijvangst van vis en vogels is bij de zegenvisserij gering. Het wegvangen van grote brasem en blankvoorn kan leiden tot een toename van kleine vis, een verbetering van het doorzicht en daardoor de groei van waterplanten. Omdat er interactie is tussen de effecten van de zegenvisserij met de effecten van andere vormen van visserij, kan wel worden overwogen de zegenvisserij in samenhang met de andere vormen van visserij in de nadere effectenanalyse te betrekken.

Geen nummer

In het Minibeheerplan Zuidelijke Randmeren (Witteveen+Bos & Bureau Waardenburg 2007) is in de Zuidelijke Randmeren als bestaand gebruik een vlieggebied voor militaire helikopters opgenomen. Het gebruik betreft Cougars die oefenen met brandblussen (water opnemen en laten vallen) en Chinooks die hoog vliegen. Dit gebruik is niet opgenomen in (Oranjewoud 2008b), noch op de kaarten weergegeven. Dit gebruik is in deze voortoets derhalve niet beoordeeld.

10 Literatuur

- Beemster, N, E. van Maanen & E. Wymenga, 2004. 'Ecolint Elburg'. Effecten van verblijfsrecreatie op het ecologisch functioneren van het Veluwemeer en de oecerzone. A&W rapport 449. Altenburg & Wymenga, ecologisch onderzoek, Veenwouden.
- Bult, T.P., G. Aarts, J. Kampen & T.B. Leijzer, 2007. Bijvangst in schietfuiken op het IJsselmeer. IMARES rapportnr. C125/07. IMARES & AquaTerra Water en Bodem, IJmuiden.
- Bult, T.P. & C.M. Deerenberg, 2005. Schietfuiken op het IJsselmeer en Markermeer: een verkleining van technicsche aanpassingen om bijvangst te reduceren op basis van experimenten en gegevens van vissers. IMARES, IJmuiden.
- Deerenberg, C.M. & J.A. van Willigen, 2004. Bijvangst in schietfuiken op het IJsselmeer in relatie tot aantal kelen en aantal stadagen. RIVO-rapport C005/04. RIVO, IJmuiden.
- van Eerden, M.R., W. Dubbeldam & J. Muller, 1999. Sterfte van watervogels door visserij met staande netten in het IJsselmeer en Markermeer. RIZA rapport nr.: 99.060. RIZA, Lelystad.
- van Eerden, M.R., S.H.M. van Rijn & M. Roos, 2005. Ecologie en ruimte: gebruik door vogels en mensen in de SBZ's IJmeer, Markermeer en IJsselmeer. RIZA-rapport 2005.014. RIZA, Lelystad.
- Fijn, R.C., K.L. Krijgsveld, H.A.M. Prinsen, W. Tijssen & S. Dirksen, 2007. Effecten op zwanen en ganzen van het ECN windturbine testpark in de Wieringermeer. Aanvaringsrisico's en verstoring van foeragerende vogels. Rapport 07-094. Bureau Waardenburg bv, Culemborg.
- Heunks, C., S.K. Lubbe, F. van Vliet & K.L. Krijgsveld, 2007. Effecten van militaire activiteiten in het Waddengebied op beschermde soorten en habitats. Overzicht van de literatuur en effectanalyse in het licht van de instandhoudingsdoelinden. Rapport 07-073. Bureau Waardenburg bv, Culemborg.
- Iedema, W, A. Hebbink, M. Platteeuw, R. Terveer & D. Vlag, 2005. Verkenning naar een seizoensgebonden peil in het IJsselmeergebied. RWS RIZA Rapport nr. 2005.020. Rijkswaterstaat, Lelystad.
- Krijgsveld, K.L., R. Lensink, P. van Horssen & S. Vleeming, 2006. Uitbreiding van de recreatievaart in het IJsselmeergebied in relatie tot de natuurbeschermingswet 1998. Zijn beschermde natuurwaarden in het geding. Rapport 06-048. Bureau Waardenburg bv, Culemborg.
- Krijgsveld, K.L., S.M.J. van Lieshout, J. van der Winden & S. Dirksen, 2004. Verstoringgevoeligheid van vogels. Literatuurstudie naar de reacties van vogels op recreatie. Vogelbescherming Nederland, Zeist.
- Krijgsveld, K.L., H.A.M. Prinsen, R.C. Fijn, W. Tijssen & R. Lensink, 2007. Aanvaringsrisico's van grote windturbines voor ganzen en zwanen. Rapport 07-091 Bureau Waardenburg bv, Culemborg.
- Lammens, E., 1999. Het voedselweb van IJsselmeer en Markermeer. Veldgegevens, hypothesen, modellen en scenario's. RIZA rapport 99.008. RWS, RIZA, Lelystad.
- LCCM, 2007. Landelijk Jaarverslag 2006 muskus- en beverrattenbestrijding. Secretariaat LCCM, Tiel.
- de Leeuw, J.J., 2007. Aanbevelingen Richtlijnen Duurzame Visserij op Spiering in IJsselmeer./Markermeer. IMARES rapportnr. C008/07. IMARES, IJmuiden.

- Lensink, R., S. Dirksen & S.M.J. van Lieshout, 2005. Effecten op fauna, in het bijzonder vogels, als gevolg van verstoring door vliegtuigen en helikopters. Rapport 05-190. Bureau Waardenburg bv, Culemborg.
- Lensink, R., K.L. Krijgsveld, P.W. van Horssen, S.K. Lubbe, B.G.W. Aarts & G.J. van Geest, 2007. Uitbreiding van de recreatievaart in het IJsselmeergebied tot 2030 in relatie tot de aanwijzingen als Natura 2000-gebied. Komen beschermde natuurwaarden in het geding. Bureau Waardenburg bv, Culemborg.
- Oranjewoud, 2008a. Gebruiksfuncties IJsselmeergebied. Oranjewoud, Lelystad.
- Oranjewoud, 2008b. Werkdocument inventarisatie bestaand gebruik IJsselmeergebied Ten behoeve van het beheerplan water & natuur voor het IJsselmeergebied. Oranjewoud, Lelystad.
- Poot, M.J.M., I. Tulp, L.M.J. van den Bergh, H. Schekkerman & J. van der Winden, 2001. Effect van mist-situaties op vogelvlieggedrag bij het windpark Eemmeerdijk. Zijn er aanwijzingen voor verhoogde aanvaringsrisico's? Rapport 01-072. Bureau Waardenburg bv, Culemborg.
- Reijnen, R., 1995. Disturbance by car traffic as a threat to breeding birds in the Netherlands. IBN-DLO
- Tulp, I., R. Reijnen, C. ter Braak, E. Waterman, P.J.M. Bergers, S. Dirksen, R.P.H. Snel & W. Nieuwenhuizen, 2002. Effect van treinverkeer op dichtheden van weidevogels. Rapport 02-034. Bureau Waardenburg bv, Culemborg.
- Winkelman, J.E., 1989. Vogels en het windpark nabij Urk (NOP): aanvaringslachtoffers en verstoring van pleisterende eenden ganzen en zwanen. RIN-rapp. 89/15. RIN, Arnhem.
- Witte, R.H. & S.M.J. van Lieshout, 2003. Effecten van windturbines op vogels. Een review van 20 jaar onderzoek. Rapport 03-046. Bureau Waardenburg bv, Culemborg.
- Witteveen+Bos, 2003. Voor vogels en vissen. Bepaling van de omvang van de vogelsterfte in de staande nettensvisserij in 2002-2003, uitvoering van experimenten met alternatieve visserijtechnieken en evaluatie van maatregelen voor het seizoen 2003-2004. Witteveen+Bos, Deventer.
- Witteveen+Bos & Bureau Waardenburg, 2007. Minibeheerplan Zuidelijke Randmeren. Witteveen+Bos rapport RW1586-2. Witteveen+Bos & Bureau Waardenburg, Deventer.

**Bijlage 1 Overzicht bestand gebruik zoals
getoetst**

IJsselmeer en
Friese
IJsselmeerkust

72BG

nummer	sector	bron	datum	opmerking		
	archeologie	N2000_IJsselmeer_GEB-8-1	archeologie-verwachtingskaart.pdf	23-01-07	niet uitgewerkt, behoort niet tot huidige gebruik	
001	archeologie	N2000_IJsselmeer_GEB-8-2	archeologie-vondsten-terreinen.pdf	24-08-07	niet uitgewerkt, behoort niet tot huidige gebruik	
	beheer		landelijk gebruik RWS	-		
	beheer		landelijk gebruik RWS	-		
002						
003	beheer	N2000_IJsselmeer_GEB-10-1	beheer.pdf	09-01-08		
004	beheer		landelijk gebruik RWS	-		
005	beheer		landelijk gebruik RWS	-		
006	beheer		landelijk gebruik RWS	-		
	beheer		inspectievluchten RWS Handhaving	Werkdocument Bestaand Gebruik Eindversie 9 januari 2008_vsm.pdf	09-01-08	
007						
	beheer		landelijk gebruik RWS	-		
008						
	beheer		monitoringsactiviteiten	Werkdocument Bestaand Gebruik Eindversie 9 januari 2008_vsm.pdf	09-01-08	locaties niet op kaart
009						
010	beheer		muskusrattenbestrijding ivm dijken	landelijk gebruik RWS	-	
	beheer		natuurbeheer	Werkdocument Bestaand Gebruik Eindversie 9 januari 2008_vsm.pdf	09-01-08	maaien, baggeren, afzetten/verwijderen opslag etc.
011						
	beheer		natuurbeheer: stranden en recreatiegebieden tbv recreanten	landelijk gebruik RWS	-	
012						
013	beheer	N2000_IJsselmeer_GEB-10-1	beheer.pdf	09-01-08		
014	beheer		onderhoud kabels en leidingen	landelijk gebruik RWS	-	
	beheer		onderwaterstenen oeververdediging	landelijk gebruik RWS	-	
015						
	beheer		opruimen zwerfvuil, incl. klein onderhoud	landelijk gebruik RWS	-	
016						
	beheer		peilbeheer	Werkdocument Bestaand Gebruik Eindversie 9 januari 2008_vsm.pdf	09-01-08	
017						
	beheer		regulier onderhoud (Wbr + bouwstoffenbesluit)	landelijk gebruik RWS	-	
018						
	beheer		rijks- en provinciale wegen (beheer)	landelijk gebruik RWS	-	
019						
020	beheer		schutsluizen (beheer)	landelijk gebruik RWS	-	
021	beheer		spuisluizen (beheer)	landelijk gebruik RWS	-	
022	beheer		vooroevers	landelijk gebruik RWS	-	
023	infrastructuur	N2000_IJsselmeer_GEB-5	infrastructuur.pdf	14-01-08		
	infrastructuur	N2000_IJsselmeer_GEB-5	infrastructuur.pdf	14-01-08		
024						
025	infrastructuur	N2000_IJsselmeer_GEB-5	infrastructuur.pdf	14-01-08		
026	infrastructuur		dammen	landelijk gebruik RWS	-	
027	infrastructuur	N2000_IJsselmeer_GEB-5	infrastructuur.pdf	14-01-08		
028	infrastructuur	N2000_IJsselmeer_GEB-5	infrastructuur.pdf	14-01-08		
	infrastructuur		glasvezel netwerk	Werkdocument Bestaand Gebruik Eindversie 9 januari 2008_vsm.pdf	09-01-08	
029						
030	infrastructuur	N2000_IJsselmeer_GEB-5	infrastructuur.pdf	14-01-08		
031	infrastructuur	N2000_IJsselmeer_GEB-5	infrastructuur.pdf	14-01-08		
032	infrastructuur	N2000_IJsselmeer_GEB-5	infrastructuur.pdf	14-01-08		
033	infrastructuur	N2000_IJsselmeer_GEB-5	infrastructuur.pdf	14-01-08		
034	infrastructuur	N2000_IJsselmeer_GEB-5	infrastructuur.pdf	14-01-08		
035	infrastructuur	N2000_IJsselmeer_GEB-5	infrastructuur.pdf	14-01-08		
036	infrastructuur	N2000_IJsselmeer_GEB-5	infrastructuur.pdf	14-01-08		
037	infrastructuur	N2000_IJsselmeer_GEB-5	infrastructuur.pdf	14-01-08		
038	infrastructuur	N2000_IJsselmeer_GEB-5	infrastructuur.pdf	14-01-08		
039	infrastructuur	N2000_IJsselmeer_GEB-5	infrastructuur.pdf	14-01-08		
040	infrastructuur	N2000_IJsselmeer_GEB-5	infrastructuur.pdf	14-01-08		
041	infrastructuur		veerverbindingen	-	-	niet genoemd, maar komt voor
042	infrastructuur	N2000_IJsselmeer_GEB-5	infrastructuur.pdf	14-01-08		
	infrastructuur		vuortorens	Werkdocument Bestaand Gebruik Eindversie 9 januari 2008_vsm.pdf	09-01-08	niet genoemd, komt wel voor
043						
044	infrastructuur	N2000_IJsselmeer_GEB-5	infrastructuur.pdf	14-01-08		
045	infrastructuur	N2000_IJsselmeer_GEB-5	infrastructuur.pdf	14-01-08		
046	infrastructuur	N2000_IJsselmeer_GEB-5	infrastructuur.pdf	14-01-08		
047	lozing en onttrekking		afwatering	landelijk gebruik RWS	-	
048	lozing en onttrekking	N2000_IJsselmeer_GEB-6	lozing&onttrekking.pdf	14-01-08		
049	lozing en onttrekking	N2000_IJsselmeer_GEB-6	lozing&onttrekking.pdf	14-01-08		
050	lozing en onttrekking	N2000_IJsselmeer_GEB-6	lozing&onttrekking.pdf	14-01-08		
051	lozing en onttrekking	N2000_IJsselmeer_GEB-6	lozing&onttrekking.pdf	14-01-08		
052	lozing en onttrekking	N2000_IJsselmeer_GEB-6	lozing&onttrekking.pdf	14-01-08		
053	lozing en onttrekking	N2000_IJsselmeer_GEB-6	lozing&onttrekking.pdf	14-01-08		
054	lozing en onttrekking	N2000_IJsselmeer_GEB-6	lozing&onttrekking.pdf	14-01-08		
055	lozing en onttrekking	N2000_IJsselmeer_GEB-6	lozing&onttrekking.pdf	14-01-08		
056	lozing en onttrekking	N2000_IJsselmeer_GEB-6	lozing&onttrekking.pdf	14-01-08		
057	lozing en onttrekking	N2000_IJsselmeer_GEB-6	lozing&onttrekking.pdf	14-01-08		
058	lozing en onttrekking	N2000_IJsselmeer_GEB-6	lozing&onttrekking.pdf	14-01-08		
	ontgrondingen		WVO lozingen	landelijk gebruik RWS	-	
059						
	ontgrondingen		baggeren havens (WVO vergunningen)	-	-	
060	ontgrondingen		baggeren t.b.v. sluizen	landelijk gebruik RWS	-	
	ontgrondingen		baggeren vaargeul en toegangsgoulen jachthavens	Werkdocument Bestaand Gebruik Eindversie 9 januari 2008_vsm.pdf	09-01-08	
061						
062	ontgrondingen	N2000_IJsselmeer_GEB-7	ontgrondingen.pdf	08-01-08		
063	ontgrondingen	N2000_IJsselmeer_GEB-7	ontgrondingen.pdf	08-01-08		
064	ontgrondingen	N2000_IJsselmeer_GEB-7	ontgrondingen.pdf	08-01-08		
065	ontgrondingen	N2000_IJsselmeer_GEB-7	ontgrondingen.pdf	08-01-08		
066	ontgrondingen	N2000_IJsselmeer_GEB-7	ontgrondingen.pdf	08-01-08		
067	overige activiteiten		bergingsbedrijven	landelijk gebruik RWS	-	
068	overige activiteiten		KNRM	landelijk gebruik RWS	-	
069	overige activiteiten	N2000_IJsselmeer_GEB-9	overige activiteiten.pdf	14-01-08		
070	overige activiteiten	N2000_IJsselmeer_GEB-9	overige activiteiten.pdf	14-01-08		
071	overige activiteiten	N2000_IJsselmeer_GEB-9	overige activiteiten.pdf	14-01-08		
	overige activiteiten		rampenbestrijding en incidentenaanpak	landelijk gebruik RWS	-	
072						
073	overige activiteiten		reddingsbrigade	landelijk gebruik RWS	-	
074	recreatie	N2000_IJG_GEB-3	recreatie.pdf	14-01-08		
075	recreatie	N2000_IJG_GEB-3	recreatie.pdf	14-01-08		
076	recreatie	N2000_IJG_GEB-3	recreatie.pdf	14-01-08		
	recreatie		dagrecreatief terrein	Werkdocument Bestaand Gebruik Eindversie 9 januari 2008_vsm.pdf	09-01-08	
			evenementen als visserijdagen, zellwedstrijden, roeiwedstrijden, stranden			
077						
078	recreatie		exploitatie strandpaviljoens	landelijk gebruik RWS	-	
079	recreatie	N2000_IJG_GEB-3	recreatie.pdf	14-01-08		
	recreatie		jachthavens	Werkdocument Bestaand Gebruik Eindversie 9 januari 2008_vsm.pdf	09-01-08	
080						
	recreatie		kajuit, zeil- en motorjachten	Werkdocument Bestaand Gebruik Eindversie 9 januari 2008_vsm.pdf	09-01-08	
081						
082	recreatie		kanoën	-	-	
083	recreatie	N2000_IJG_GEB-3	recreatie.pdf	14-01-08		
084	recreatie	N2000_IJG_GEB-3	recreatie.pdf	14-01-08		
085	recreatie		oever vissen	-	-	
086	recreatie	N2000_IJG_GEB-3	recreatie.pdf	14-01-08		
087	recreatie	N2000_IJG_GEB-3	recreatie.pdf	14-01-08		
	recreatie		schatsen	landelijk gebruik RWS	-	
088						
089	recreatie	N2000_IJG_GEB-3	recreatie.pdf	14-01-08		
			vaanwegen (vaanwegvakken)	-	-	
			verblijfsrecreatie	landelijk gebruik RWS	-	
			recreatief vliegverkeer (bv ballonvaart)	-	-	
			vluchthavens	N2000_IJG_GEB-3_recreatie.pdf	14-01-08	

IJsselmeer en
Friese
IJsselmeerkust

72BG

nummer	sector		bron	datum	opmerking
090	recreatie	wadend vissen	N2000 IJG GEB-3 recreatie.pdf	14-01-08	
091	recreatie	waterskiogebied	N2000 IJG GEB-3 recreatie.pdf	14-01-08	
	recreatie	windsurfen	Werkdocument Bestaand Gebruik Eindversie 9 januari 2008_vsmg.doc	09-01-08	
092	recreatie	zeilen	Werkdocument Bestaand Gebruik Eindversie 9 januari 2008_vsmg.doc	09-01-08	
093					
094	recreatie	zeilwedstrijdgebied	N2000 IJG GEB-3 recreatie.pdf	14-01-08	
	recreatie	zwemmen, vliegeren, wandelen, sporten op strand	N2000_IJG_GEB-3_recreatie.pdf	14-01-08	
095					
096	scheepvaart	bunkeren (olie inname)	landelijk gebruik RWS	-	
	scheepvaart	havens (laden, lossen en risico's van spills)	landelijk gebruik RWS	-	
097					
098	scheepvaart	inspectievaart	landelijk gebruik RWS	-	
099	scheepvaart	onderzoek en monitoring	landelijk gebruik RWS	-	
100	scheepvaart	transport gevaarlijke stoffen	landelijk gebruik RWS	-	
101	scheepvaart	vrij ankeren	landelijk gebruik RWS	-	
	visserij	aalvisserij (schietfuiken, grote fuik, kisten en hoekwant)	Werkdocument Bestaand Gebruik Eindversie 9 januari 2008_vsmg.doc	09-01-08	
102	visserij	spieringvisserij	Werkdocument Bestaand Gebruik Eindversie 9 januari 2008_vsmg.doc	09-01-08	
103					
104	visserij	sportvisserij	-	04-12-07	
	visserij	staand want visserij	Werkdocument Bestaand Gebruik Eindversie 9 januari 2008_vsmg.doc	09-01-08	
105	visserij	traditionele visserij (evenementen)	Werkdocument Bestaand Gebruik Eindversie 9 januari 2008_vsmg.doc	09-01-08	
106	visserij	zegenvisserij	Werkdocument Bestaand Gebruik Eindversie 9 januari 2008_vsmg.doc	09-01-08	
107					

Markermeer en IJmeer						
73BG	nummer	Sector	gebruik	RWS nr.	bron	datum opmerking
		archeologie	-		N2000_Markermeer&IJmeer_GEB-8-1_archeologie-verwachtingskaart.pdf	29-03-07 niet uitgewerkt, behoort niet tot huidig gebruik
	001	beheer	aanleginrichtingen veerdiensten		N2000_Markermeer&IJmeer_GEB-8-2_archeologie-vondsten-terreinen.pdf	24-08-07 niet uitgewerkt, behoort niet tot huidig gebruik
	002	beheer	bevoorradig en onderhoud eilanden		90 landelijk gebruik RWS	-
		beheer	dijkbeheer	51, 54	N2000_Markermeer&IJmeer_GEB-10-1_beheer.pdf	09-01-08
	003					
	004	beheer	havenhoofden en steigers		48 landelijk gebruik RWS	-
	005	beheer	herstel stort/zetstenen oevers		82 landelijk gebruik RWS	-
	006	beheer	herzetten van steenolifoenen		55 landelijk gebruik RWS	-
	007	beheer	inspectievluchten RWS Handhaving		39 Werkdocument Bestaand Gebruik Eindversie 9 januari 2008_vsmc.doc	09-01-08
		beheer	kunstwerken (betonning, dukdalen, remmingswerken, lichtopstanden, steiger, meerpalen, oevers, bodems, waterkeringen, kribbakens)		49 landelijk gebruik RWS	-
	008					
	009	beheer	monitoringsactiviteiten		Werkdocument Bestaand Gebruik Eindversie 9 januari 2008_vsmc.doc	09-01-08 locaties niet op kaart
	010	beheer	muskuratenbestrijding ivm dijken		59 landelijk gebruik RWS	-
	011	beheer	natuurbeheer		Werkdocument Bestaand Gebruik Eindversie 9 januari 2008_vsmc.doc	09-01-08 maaien, baqoeren, afzetten/verwijderen opslaag etc.
		beheer	natuurbeheer: stranden en recreatiegebieden tbv recreëren		12 landelijk gebruik RWS	-
	012					
	013	beheer	oeverbeheer		N2000_Markermeer&IJmeer_GEB-10-1_beheer.pdf	09-01-08
	014	beheer	onderhoud kabels en leidningen		landelijk gebruik RWS	-
	015	beheer	onderwaterstenen oeververdediging		61 landelijk gebruik RWS	-
	016	beheer	orurimen zwerfpuil, incl. klein onderhoud		62 landelijk gebruik RWS	-
		beheer	peilbeheer		128 Werkdocument Bestaand Gebruik Eindversie 9 januari 2008_vsmc.doc	09-01-08
	017					
	018	beheer	regulier onderhoud (Wbr + bouwstoffenbesluit)		63 landelijk gebruik RWS	-
	019	beheer	riks- en provinciale wegen		41 landelijk gebruik RWS	-
	020	beheer	schutsluizen		119 landelijk gebruik RWS	-
	021	beheer	spuisluizen		64 landelijk gebruik RWS	-
	022	beheer	spoorwegen		40 landelijk gebruik RWS	-
	023	beheer	vooroevers		68 landelijk gebruik RWS	-
	024	infrastructuur	bedriventerrein		N2000_Markermeer&IJmeer_GEB-5_infrastructuur.pdf	14-01-08
	025	infrastructuur	betonning (incl. recreatiebetonning)		84 N2000_Markermeer&IJmeer_GEB-5_infrastructuur.pdf	14-01-08
	026	infrastructuur	beweerbare brug		N2000_Markermeer&IJmeer_GEB-5_infrastructuur.pdf	14-01-08
	027	infrastructuur	dammen		50 landelijk gebruik RWS	-
	028	infrastructuur	gemalen		N2000_Markermeer&IJmeer_GEB-5_infrastructuur.pdf	14-01-08
	029	infrastructuur	hoogspanningsleiding		N2000_Markermeer&IJmeer_GEB-5_infrastructuur.pdf	14-01-08
	030	infrastructuur	lichtopstanden		97 N2000_Markermeer&IJmeer_GEB-5_infrastructuur.pdf	14-01-08
	031	infrastructuur	liplaats kegelschepen		N2000_Markermeer&IJmeer_GEB-5_infrastructuur.pdf	14-01-08
	032	infrastructuur	meelbaal RWS		58 N2000_Markermeer&IJmeer_GEB-5_infrastructuur.pdf	14-01-08
	033	infrastructuur	naviduct		N2000_Markermeer&IJmeer_GEB-5_infrastructuur.pdf	14-01-08
	034	infrastructuur	op- en overslag		2 N2000_Markermeer&IJmeer_GEB-5_infrastructuur.pdf	14-01-08
	035	infrastructuur	riks- en provinciale wegen		85 N2000_Markermeer&IJmeer_GEB-5_infrastructuur.pdf	14-01-08
	036	infrastructuur	schutsluis		N2000_Markermeer&IJmeer_GEB-5_infrastructuur.pdf	14-01-08
	037	infrastructuur	spuisluis		N2000_Markermeer&IJmeer_GEB-5_infrastructuur.pdf	14-01-08
	038	infrastructuur	spoorwegen		landelijk gebruik RWS	-
		infrastructuur	vaarwegen (vaarwegvakken)		N2000_Markermeer&IJmeer_GEB-5_infrastructuur.pdf	14-01-08
	039					
	040	infrastructuur	vaste brug		N2000_Markermeer&IJmeer_GEB-5_infrastructuur.pdf	14-01-08
	041	infrastructuur	veerverbindingen		N2000_Markermeer&IJmeer_GEB-5_infrastructuur.pdf	14-01-08
	042	infrastructuur	vooroevers		-	-
	043	infrastructuur	vuurtoren		N2000_Markermeer&IJmeer_GEB-5_infrastructuur.pdf	14-01-08
		infrastructuur	wachtvoorzieningen:palen en steigers voor afmeren schepen		69 Werkdocument Bestaand Gebruik Eindversie 9 januari 2008_vsmc.doc	09-01-08
	044					
	045	infrastructuur	waterkerinen RWS		N2000_Markermeer&IJmeer_GEB-5_infrastructuur.pdf	14-01-08
	046	infrastructuur	windmolens		131 N2000_Markermeer&IJmeer_GEB-5_infrastructuur.pdf	14-01-08
	047	infrastructuur	zuiveringsinstallatie		N2000_Markermeer&IJmeer_GEB-5_infrastructuur.pdf	14-01-08
	048	lozing en onttrekking	afwatering		121 landelijk gebruik RWS	-
	049	lozing en onttrekking	elektrificatiecentrale (koelwater)		127 N2000_Markermeer&IJmeer_GEB-6_lozing&onttrekking.pdf	03-01-08
	050	lozing en onttrekking	gemalen		92 N2000_Markermeer&IJmeer_GEB-6_lozing&onttrekking.pdf	03-01-08
	051	lozing en onttrekking	inlaten langs de oever		N2000_Markermeer&IJmeer_GEB-6_lozing&onttrekking.pdf	03-01-08
	052	lozing en onttrekking	lozing hemelwater		N2000_Markermeer&IJmeer_GEB-6_lozing&onttrekking.pdf	03-01-08
	053	lozing en onttrekking	lozing huishoudelijk afvalwater		N2000_Markermeer&IJmeer_GEB-6_lozing&onttrekking.pdf	03-01-08
	054	lozing en onttrekking	lozing overstort		91 N2000_Markermeer&IJmeer_GEB-6_lozing&onttrekking.pdf	03-01-08
		lozing en onttrekking	lozingspunt riolering		N2000_Markermeer&IJmeer_GEB-6_lozing&onttrekking.pdf	03-01-08
	055					
		lozing en onttrekking	rioolwaterzuiveringsinstallatie		102 N2000_Markermeer&IJmeer_GEB-6_lozing&onttrekking.pdf	03-01-08
	056					
	057	lozing en onttrekking	WVO lozingen		124 N2000_Markermeer&IJmeer_GEB-6_lozing&onttrekking.pdf	03-01-08
		ontgrondingen	baggeren havens (WVO vergunningen)		72 landelijk gebruik RWS	-
	058					
		ontgrondingen	baggeren t.b.v. sluiszen		74 landelijk gebruik RWS	-
	059					
		ontgrondingen	baggeren vaargeul en toegangsgeulen jachthavens		75 Werkdocument Bestaand Gebruik Eindversie 9 januari 2008_vsmc.doc	09-01-08
	060					
		ontgrondingen	omputmethode		N2000_Markermeer&IJmeer_GEB-7_ontgrondingen.pdf	09-01-08
	061					
		ontgrondingen	potentiele stortlocatie		N2000_Markermeer&IJmeer_GEB-7_ontgrondingen.pdf	09-01-08
	062					
	063	overige activiteiten	bergingsbedrijven		106 landelijk gebruik RWS	-
	064	overige activiteiten	KNRM		87 landelijk gebruik RWS	-
	065	overige activiteiten	rampenbestrijding en incidentenaanpak		88 landelijk gebruik RWS	-
	066	overige activiteiten	reddingsbrigade		89 landelijk gebruik RWS	-
	067	recreatie	aanlegplaats		N2000_Markermeer&IJmeer_GEB-3_recreatie.pdf	14-01-08
	068	recreatie	camping		N2000_Markermeer&IJmeer_GEB-3_recreatie.pdf	14-01-08
	069	recreatie	dagrecreatief terrein		N2000_Markermeer&IJmeer_GEB-3_recreatie.pdf	14-01-08
		recreatie	evenementen als visserdagen, zeilwedstrijden, roeivedstrijden, stranden		27 Werkdocument Bestaand Gebruik Eindversie 9 januari 2008_vsmc.doc	09-01-08
	070					
	071	recreatie	exploitatie strandpaviljoens		23 landelijk gebruik RWS	-
	072	recreatie	jachthavens		19 N2000_Markermeer&IJmeer_GEB-3_recreatie.pdf	14-01-08
	073	recreatie	snelle motorboten		22 Werkdocument Bestaand Gebruik Eindversie 9 januari 2008_vsmc.doc	09-01-08
	074	recreatie	kajuit, zeil- en motorjachten		34 Werkdocument Bestaand Gebruik Eindversie 9 januari 2008_vsmc.doc	09-01-08
	075	recreatie	kanoën		28 -	-
	076	recreatie	kitesurfgebied		29 N2000_Markermeer&IJmeer_GEB-3_recreatie.pdf	14-01-08
		recreatie	oever vissen		35 N2000_Markermeer&IJmeer_GEB-3_recreatie.pdf	14-01-08
	077					
	078	recreatie	schaatsen		33 -	-
		recreatie	vaarwegen (vaarwegvakken)		N2000_Markermeer&IJmeer_GEB-3_recreatie.pdf	14-01-08
	079					
	080	recreatie	verblijfsrecreatie		N2000_Markermeer&IJmeer_GEB-3_recreatie.pdf	14-01-08
	081	recreatie	recreatief vliegverkeer (bv ballonvaart)		38 landelijk gebruik RWS	-
	082	recreatie	vluichhavens		N2000_Markermeer&IJmeer_GEB-3_recreatie.pdf	14-01-08
	083	recreatie	waterskigebied		36 N2000_Markermeer&IJmeer_GEB-3_recreatie.pdf	14-01-08
	084	recreatie	windsurfen		37 Werkdocument Bestaand Gebruik Eindversie 9 januari 2008_vsmc.doc	09-01-08
	085	recreatie	zeilen		21 Werkdocument Bestaand Gebruik Eindversie 9 januari 2008_vsmc.doc	09-01-08
	086	recreatie	zwemmen, vliegeren, wandelen, sporten op strand		24 N2000_Markermeer&IJmeer_GEB-3_recreatie.pdf	14-01-08
	087	scheepvaart	bunkeren (olie inname)		1 landelijk gebruik RWS	-
	088	scheepvaart	havens (laden, lossen en risico's van spills)		109 landelijk gebruik RWS	-
	089	scheepvaart	inspectievaart		111 landelijk gebruik RWS	-
	090	scheepvaart	onderzoek en monitoring		60 landelijk gebruik RWS	-
	091	scheepvaart	transport gevaarlijke stoffen		114 landelijk gebruik RWS	-
	092	scheepvaart	vrij ankeren		116 landelijk gebruik RWS	-
		visserij	aalvisserij (schiefvuisen, grote fuik, kisten en hoekwant)		Werkdocument Bestaand Gebruik Eindversie 9 januari 2008_vsmc.doc	09-01-08
	093					
	094	visserij	spieringvisserij		Werkdocument Bestaand Gebruik Eindversie 9 januari 2008_vsmc.doc	09-01-08
	095	visserij	sportvisserij		-	04-12-07
		visserij	staand want visserij		Werkdocument Bestaand Gebruik Eindversie 9 januari 2008_vsmc.doc	09-01-08
	096					
	097	visserij	traditionele visserij (evenementen)		Werkdocument Bestaand Gebruik Eindversie 9 januari 2008_vsmc.doc	09-01-08
		visserij	zegenvisserij		Werkdocument Bestaand Gebruik Eindversie 9 januari 2008_vsmc.doc	09-01-08
	098					

nummer	Sector	gebruik	RWS nr.	bron	datum	opmerking
	archeologie	-		N2000_ZwarteMeer_GEB-8-1_archeologie-verwachtingskaart.pdf	29-03-07	niet uitgewerkt, behoort niet tot huidige gebruik
001	beheer	-		N2000_ZwarteMeer_GEB-8-2_archeologie-vondsten-terreinen.pdf	24-08-07	niet uitgewerkt, behoort niet tot huidige gebruik
002	beheer	bevoorrading en onderhoud eilanden	51, 54	90 landelijk gebruik RWS	-	
003	beheer	dijkbeheer		N2000_ZwarteMeer_GEB-10-1_beheer.pdf	09-01-08	
004	beheer	havenhoofden en steigers		48 landelijk gebruik RWS	-	
005	beheer	herstel stort/zetstenen oevers		82 landelijk gebruik RWS	-	
006	beheer	herzetten van steenglooiingen		55 landelijk gebruik RWS	-	
	beheer	inspectievlichten RWS Handhaving		39 Werkdocument Bestaand Gebruik Eindversie 9 januari 2008_vsm.pdf	09-01-08	
007	beheer	kunstwerken (betonning, dukdalven, remmingswerken, lichtopstanden, steiger, meerpalen, oevers, bodems, waterkeringen, kribbakens)		49 landelijk gebruik RWS	-	
008	beheer	monitoringsactiviteiten		Werkdocument Bestaand Gebruik Eindversie 9 januari 2008_vsm.pdf	09-01-08	locaties niet op kaart
009	beheer	muskuratenbestrijding ivm dijken		59 landelijk gebruik RWS	-	
010	beheer	natuurbeheer		N2000_ZwarteMeer_GEB-10-1_beheer.pdf	09-01-08	maaaien, baggeren, afzetten/verwijderen opslag etc.
011	beheer	natuurbeheer: stranden en recreatiegebieden tbv recreanten		12 landelijk gebruik RWS	-	
012	beheer	onderhoud kabels en leidingen		landelijk gebruik RWS	-	
013	beheer	onderwaterstenen oeververdediging		61 landelijk gebruik RWS	-	
014	beheer	opruimen zwerfvuil, incl. klein onderhoud		62 landelijk gebruik RWS	-	
015	beheer	peilbeheer		128 Werkdocument Bestaand Gebruik Eindversie 9 januari 2008_vsm.pdf	09-01-08	
016	beheer	regulier onderhoud (Wbr + bouwstoffenbesluit)		63 landelijk gebruik RWS	-	
017	beheer	rielanden gemeente Kampen		Werkdocument Bestaand Gebruik Eindversie 9 januari 2008_vsm.pdf	09-01-08	
018	beheer	rijks- en provinciale wegen		41 landelijk gebruik RWS	-	
019	beheer	schutsluizen		119 landelijk gebruik RWS	-	
020	beheer	spuisluizen		64 landelijk gebruik RWS	-	
021	infrastructuur	bedrijfsterrain		N2000_ZwarteMeer_GEB-5_infrastructuur.pdf	21-11-07	
022	infrastructuur	betonning (incl. recreatiebetonning)		84 N2000_ZwarteMeer_GEB-5_infrastructuur.pdf	21-11-07	
023	infrastructuur	beweegbare brug		N2000_ZwarteMeer_GEB-5_infrastructuur.pdf	21-11-07	
024	infrastructuur	dammen		50 landelijk gebruik RWS	-	
025	infrastructuur	gemalen		N2000_ZwarteMeer_GEB-5_infrastructuur.pdf	21-11-07	
026	infrastructuur	hoogspanningsleiding		N2000_ZwarteMeer_GEB-5_infrastructuur.pdf	21-11-07	
027	infrastructuur	keersluis		N2000_ZwarteMeer_GEB-5_infrastructuur.pdf	21-11-07	
028	infrastructuur	lichtopstanden		97 N2000_ZwarteMeer_GEB-5_infrastructuur.pdf	21-11-07	
029	infrastructuur	op- en overslag		2 N2000_ZwarteMeer_GEB-5_infrastructuur.pdf	21-11-07	
030	infrastructuur	rijks- en provinciale wegen		85 N2000_ZwarteMeer_GEB-5_infrastructuur.pdf	21-11-07	
031	infrastructuur	schutsluis		N2000_ZwarteMeer_GEB-5_infrastructuur.pdf	21-11-07	
032	infrastructuur	vaanwegen (vaanwegvakken)		N2000_ZwarteMeer_GEB-5_infrastructuur.pdf	21-11-07	
033	infrastructuur	wachtvoorzieningen: palen en steigers voor afmeren schepen		69 Werkdocument Bestaand Gebruik Eindversie 9 januari 2008_vsm.pdf	09-01-08	
034	infrastructuur	windmolens		131 N2000_ZwarteMeer_GEB-5_infrastructuur.pdf	21-11-07	
035	infrastructuur	zuiveringsinstallatie		N2000_ZwarteMeer_GEB-5_infrastructuur.pdf	21-11-07	
036	lozing en onttrekking	afwatering		121 landelijk gebruik RWS	-	
037	lozing en onttrekking	gemalen		92 N2000_ZwarteMeer_GEB-6_lozing&onttrekking.pdf	20-12-07	
038	lozing en onttrekking	inlaatduiker		N2000_ZwarteMeer_GEB-6_lozing&onttrekking.pdf	20-12-07	
039	lozing en onttrekking	lozing huishoudelijk afvalwater		N2000_ZwarteMeer_GEB-6_lozing&onttrekking.pdf	20-12-07	
040	lozing en onttrekking	vervallen		N2000_ZwarteMeer_GEB-6_lozing&onttrekking.pdf	20-12-07	
041	lozing en onttrekking	vervallen		102 N2000_ZwarteMeer_GEB-6_lozing&onttrekking.pdf	20-12-07	
042	lozing en onttrekking	WVO lozingen		124 N2000_ZwarteMeer_GEB-6_lozing&onttrekking.pdf	20-12-07	
043	ontgrondingen	baggeren havens (WVO vergunningen)		72 landelijk gebruik RWS	-	
044	ontgrondingen	baggeren t.b.v. sluisen		74 landelijk gebruik RWS	-	
045	ontgrondingen	baggeren vaargeul en toegangseuilen jachthavens		75 Werkdocument Bestaand Gebruik Eindversie 9 januari 2008_vsm.pdf	09-01-08	
046	ontgrondingen	voorbereidende activiteiten voor saneringen (borinoden en lodingen)		104 Werkdocument Bestaand Gebruik Eindversie 9 januari 2008_vsm.pdf	09-01-08	
047	overige activiteiten	bergingsbedrijven		106 landelijk gebruik RWS	-	
048	overige activiteiten	KNRM		87 landelijk gebruik RWS	-	
049	overige activiteiten	rampenbestrijding en incidentenaanpak		88 landelijk gebruik RWS	-	
050	overige activiteiten	reddingsbrigade		89 landelijk gebruik RWS	-	
051	recreatie	aanlegplaats		N2000_ZwarteMeer_GEB-3_recreatie.pdf	10-01-08	
052	recreatie	boot vissen		35 N2000_ZwarteMeer_GEB-3_recreatie.pdf	10-01-08	
053	recreatie	boten te water laten bij trailerhelling		18 landelijk gebruik RWS	-	
054	recreatie	camping		N2000_ZwarteMeer_GEB-3_recreatie.pdf	10-01-08	
055	recreatie	evenementen als visserijdagen, zeilwedstrijden, roeiwedstrijden, stranden		27 -	-	
056	recreatie	jachthavens		19 N2000_ZwarteMeer_GEB-3_recreatie.pdf	10-01-08	
057	recreatie	snelle motorboten		22 -	-	
058	recreatie	kajuit, zeil- en motorjachten		34 -	-	
059	recreatie	kanoën		28 Werkdocument Bestaand Gebruik Eindversie 9 januari 2008_vsm.pdf	09-01-08	
060	recreatie	oever vissen		35 N2000_ZwarteMeer_GEB-3_recreatie.pdf	10-01-08	
061	recreatie	roeien		32 Werkdocument Bestaand Gebruik Eindversie 9 januari 2008_vsm.pdf	09-01-08	
062	recreatie	schaatsen		33 -	-	
063	recreatie	trailerhelling		N2000_ZwarteMeer_GEB-3_recreatie.pdf	10-01-08	
064	recreatie	vaanwegen		N2000_ZwarteMeer_GEB-3_recreatie.pdf	10-01-08	
065	recreatie	verblijfsrecreatie		N2000_ZwarteMeer_GEB-3_recreatie.pdf	10-01-08	
066	recreatie	verblijfsrecreatie terrein		N2000_ZwarteMeer_GEB-3_recreatie.pdf	10-01-08	
067	recreatie	recreatief vliegverkeer (bv ballonvaart)		38 landelijk gebruik RWS	-	
068	recreatie	windsurfen		37 -	-	
069	recreatie	zeilen		21 -	-	
070	scheepvaart	inspectievaart		111 landelijk gebruik RWS	-	
071	scheepvaart	onderzoek en monitoring		60 landelijk gebruik RWS	-	
072	scheepvaart	transport gevaarlijke stoffen		114 landelijk gebruik RWS	-	
073	scheepvaart	vrij ankeren		118 landelijk gebruik RWS	-	
074	visserij	aalvisserij (fuiken en hoekwant)		Werkdocument Bestaand Gebruik Eindversie 9 januari 2008_vsm.pdf	09-01-08	
075	visserij	sportvisserij		Werkdocument Bestaand Gebruik Eindversie 9 januari 2008_vsm.pdf	09-01-08	
076	visserij	zegenvisserij		Werkdocument Bestaand Gebruik Eindversie 9 januari 2008_vsm.pdf	09-01-08	

Ketelmeer en Vossemeer		15-08-2008					
75BG	nummer	Sector	gebruik	RWS nr.	bron	datum	opmerking
		archeologie	-		N2000_Ketelmeer&Vossemeer_GEB-8-1_archeologie-verwachtingskaart.pdf	29-03-07	niet uitgewerkt, behoort niet tot huidig gebruik
		archeologie	-		N2000_Ketelmeer&Vossemeer_GEB-8-2_archeologie-vondsten-terreinen.pdf	24-08-07	niet uitgewerkt, behoort niet tot huidig gebruik
	001	beheer	bevoorrading en onderhoud eilanden		90 landelijk gebruik RWS	-	
		beheer	depotbeheer IJsselog		Werkdocument Bestaand Gebruik Eindversie 9 januari 2008_vsm.pdf	09-01-08	
	002						
	003	beheer	dijkbeheer	51, 54	N2000_Ketelmeer&Vossemeer_GEB-10-1_beheer.pdf	09-01-08	
	004	beheer	havenhoofden en steigers		48 landelijk gebruik RWS	-	
	005	beheer	herstel stor/zetstenen oevers		82 landelijk gebruik RWS	-	
	006	beheer	herzetten van steenglooiingen		55 landelijk gebruik RWS	-	
		beheer	inspectievlichten RWS Handhaving		39 Werkdocument Bestaand Gebruik Eindversie 9 januari 2008_vsm.pdf	09-01-08	
	007						
		beheer	kunstwerken (betonning, dukdalven, remmingswerken, lichtopstanden, steiger, meerpalen, oevers, bodems, waterkeringen, kribbakens)		49 landelijk gebruik RWS	-	
	008						
		beheer	monitoringsactiviteiten		Werkdocument Bestaand Gebruik Eindversie 9 januari 2008_vsm.pdf	09-01-08	locaties niet op kaart
	009						
	010	beheer	muskurattenbestrijding ivm dijken		59 landelijk gebruik RWS	-	
		beheer	natuurbeheer		Werkdocument Bestaand Gebruik Eindversie 9 januari 2008_vsm.pdf	09-01-08	maaien, baggeren, afzetten/verwijderen opslag etc.
	011						
		beheer	natuurbeheer: stranden en recreatiegebieden tbv recreanten		12 landelijk gebruik RWS	-	
	012						
	013	beheer	oeverbeheer		N2000_Ketelmeer&Vossemeer_GEB-10-1_beheer.pdf	09-01-08	
	014	beheer	onderhoud kabels en leidingen		landelijk gebruik RWS	-	
	015	beheer	onderwaterstenen oeververdediging		61 landelijk gebruik RWS	-	
	016	beheer	opruimen zwerfvuil, incl. klein onderhoud		62 landelijk gebruik RWS	-	
		beheer	peilbeheer		128 Werkdocument Bestaand Gebruik Eindversie 9 januari 2008_vsm.pdf	09-01-08	
	017						
	018	beheer	regulier onderhoud (Wtr + bouwstoffenbesluit)		63 landelijk gebruik RWS	-	
	019	beheer	rijks- en provinciale wegen		41 landelijk gebruik RWS	-	
	020	beheer	schutsluizen		119 landelijk gebruik RWS	-	
	021	beheer	spuisluizen		64 landelijk gebruik RWS	-	
	022	beheer	voorevers		68 landelijk gebruik RWS	-	
	023	infrastructuur	balgstuw		N2000_Ketelmeer&Vossemeer_GEB-5_infrastructuur.pdf	21-11-07	
	024	infrastructuur	bedrijfsterrin		N2000_Ketelmeer&Vossemeer_GEB-5_infrastructuur.pdf	21-11-07	
	025	infrastructuur	betonning (incl. recreatiebetonning)		84 N2000_Ketelmeer&Vossemeer_GEB-5_infrastructuur.pdf	21-11-07	
	026	infrastructuur	bewegbare brug		N2000_Ketelmeer&Vossemeer_GEB-5_infrastructuur.pdf	21-11-07	
	027	infrastructuur	dammen		50 landelijk gebruik RWS	-	
	028	infrastructuur	damwand		N2000_Ketelmeer&Vossemeer_GEB-5_infrastructuur.pdf	21-11-07	
	029	infrastructuur	gemalen		N2000_Ketelmeer&Vossemeer_GEB-5_infrastructuur.pdf	21-11-07	
	030	infrastructuur	hoogspanningsleiding		N2000_Ketelmeer&Vossemeer_GEB-5_infrastructuur.pdf	21-11-07	
	031	infrastructuur	lichtopstanden		N2000_Ketelmeer&Vossemeer_GEB-5_infrastructuur.pdf	21-11-07	
	032	infrastructuur	meetpaal RWS		N2000_Ketelmeer&Vossemeer_GEB-5_infrastructuur.pdf	21-11-07	
	033	infrastructuur	op- en overslag		N2000_Ketelmeer&Vossemeer_GEB-5_infrastructuur.pdf	21-11-07	
	034	infrastructuur	rijks- en provinciale wegen		N2000_Ketelmeer&Vossemeer_GEB-5_infrastructuur.pdf	21-11-07	
	035	infrastructuur	schutsluis		N2000_Ketelmeer&Vossemeer_GEB-5_infrastructuur.pdf	21-11-07	
	036	infrastructuur	spuikoker		N2000_Ketelmeer&Vossemeer_GEB-5_infrastructuur.pdf	21-11-07	
	037	infrastructuur	vaarwegen (vaarwegvakken)		N2000_Ketelmeer&Vossemeer_GEB-5_infrastructuur.pdf	21-11-07	
	038	infrastructuur	voorevers		-	-	
		infrastructuur	wachtvoorzieningen:palen en steigers voor afmeren		69 Werkdocument Bestaand Gebruik Eindversie 9 januari 2008_vsm.pdf	09-01-08	
	039						
	040	infrastructuur	schepen		2008_vsm.pdf		
	041	infrastructuur	waterkeringen RWS		N2000_Ketelmeer&Vossemeer_GEB-5_infrastructuur.pdf	21-11-07	
	042	infrastructuur	windmolens		131 N2000_Ketelmeer&Vossemeer_GEB-5_infrastructuur.pdf	21-11-07	
	043	infrastructuur	zuiveringsinstallatie		N2000_Ketelmeer&Vossemeer_GEB-5_infrastructuur.pdf	21-11-07	
	044	lozing en onttrekking	afwatering		121 landelijk gebruik RWS	-	
	045	lozing en onttrekking	gemalen		92 N2000_Ketelmeer&Vossemeer_GEB-6_lozing&onttrekking.pdf	03-01-08	
	046	lozing en onttrekking	hevels langs de oever		N2000_Ketelmeer&Vossemeer_GEB-6_lozing&onttrekking.pdf	03-01-08	
	047	lozing en onttrekking	inlaatduiker		N2000_Ketelmeer&Vossemeer_GEB-6_lozing&onttrekking.pdf	03-01-08	
	048	lozing en onttrekking	lozing huishoudelijk afvalwater		N2000_Ketelmeer&Vossemeer_GEB-6_lozing&onttrekking.pdf	03-01-08	
	049	lozing en onttrekking	lozingspunt riolering		N2000_Ketelmeer&Vossemeer_GEB-6_lozing&onttrekking.pdf	03-01-08	
		lozing en onttrekking	rioolwaterzuiveringsinstallatie		102 N2000_Ketelmeer&Vossemeer_GEB-6_lozing&onttrekking.pdf	03-01-08	
	050		vervalen ontgrondingen		73 Werkdocument Bestaand Gebruik Eindversie 9 januari 2008_vsm.pdf	09-01-08	
	051	ontgrondingen	baggeren havens (WVO vergunningen)		72 landelijk gebruik RWS	-	
	052	ontgrondingen	baaieren t.b.v. sluisen		74 landelijk gebruik RWS	-	
		ontgrondingen	baggeren vaargeul en toegangseulen jachthavens		75 Werkdocument Bestaand Gebruik Eindversie 9 januari 2008_vsm.pdf	09-01-08	
	053						
	054	ontgrondingen	diepe winning/verdieping		N2000_Ketelmeer&Vossemeer_GEB-7_ontgrondingen.pdf	09-01-08	
	055	ontgrondingen	potentiële storlocaties		N2000_Ketelmeer&Vossemeer_GEB-7_ontgrondingen.pdf	09-01-08	
		ontgrondingen	voorbereidende activiteiten voor saneringen (boringen en lodingen)		104 Werkdocument Bestaand Gebruik Eindversie 9 januari 2008_vsm.pdf	09-01-08	
	056						
	057	ontgrondingen	zandwinning		9 N2000_Ketelmeer&Vossemeer_GEB-7_ontgrondingen.pdf	09-01-08	
	058	overige activiteiten	bergingsbedrijven		106 landelijk gebruik RWS	-	
	059	overige activiteiten	KNRM		87 landelijk gebruik RWS	-	
	060	overige activiteiten	militair laagvlieggebied (2006)		N2000_Ketelmeer&Vossemeer_GEB-9_overige activiteiten.pdf	26-06-07	
	061	overige activiteiten	rampenbestrijding en incidentenaanpak		88 landelijk gebruik RWS	-	
	062	overige activiteiten	reddingsbrigade		89 landelijk gebruik RWS	-	
	063	recreatie	aanleesplaats		N2000_Ketelmeer&Vossemeer_GEB-3_recreatie.pdf	14-01-08	
	064	recreatie	boot vissen		35 N2000_Ketelmeer&Vossemeer_GEB-3_recreatie.pdf	14-01-08	
	065	recreatie	camping		N2000_Ketelmeer&Vossemeer_GEB-3_recreatie.pdf	14-01-08	
	066	recreatie	dagrecreatie terrein		N2000_Ketelmeer&Vossemeer_GEB-3_recreatie.pdf	14-01-08	
		recreatie	evenementen als visserijdagen, zeilwedstrijden, roelwedstrijden, stranden		27 -	-	
	067						
	068	recreatie	exploitatie strandpaviljoens		23 landelijk gebruik RWS	-	
	069	recreatie	jachthavens		19 N2000_Ketelmeer&Vossemeer_GEB-3_recreatie.pdf	14-01-08	
	070	recreatie	snelle motorboten		22 -	-	
	071	recreatie	kajuit, zeil- en motorjachten		34 -	-	
	072	recreatie	kanoën		28 N2000_Ketelmeer&Vossemeer_GEB-3_recreatie.pdf	14-01-08	
	073	recreatie	ligplaatsen kleine bootjes		N2000_Ketelmeer&Vossemeer_GEB-3_recreatie.pdf	14-01-08	
	074	recreatie	oever vissen		N2000_Ketelmeer&Vossemeer_GEB-3_recreatie.pdf	14-01-08	
		recreatie	roeien		32 Werkdocument Bestaand Gebruik Eindversie 9 januari 2008_vsm.pdf	09-01-08	
	075						
	076	recreatie	schaatsen		33 -	-	
	077	recreatie	trailerhelling		N2000_Ketelmeer&Vossemeer_GEB-3_recreatie.pdf	14-01-08	
	078	recreatie	vaarwegen (vaarwegvakken)		N2000_Ketelmeer&Vossemeer_GEB-3_recreatie.pdf	14-01-08	
	079	recreatie	verblijfsrecreatie		N2000_Ketelmeer&Vossemeer_GEB-3_recreatie.pdf	14-01-08	
	080	recreatie	verblijfsrecreatie terrein		N2000_Ketelmeer&Vossemeer_GEB-3_recreatie.pdf	14-01-08	
	081	recreatie	recreatief vlieverkeer (bv ballonvaart)		38 landelijk gebruik RWS	-	
	082	recreatie	wadend vissen		35 N2000_Ketelmeer&Vossemeer_GEB-3_recreatie.pdf	14-01-08	
	083	recreatie	windsurfen		37 -	-	
	084	recreatie	zelen		21 -	-	
	085	recreatie	zwemmen, vliegeren, wandelen, sporten op strand		24 N2000_Ketelmeer&Vossemeer_GEB-3_recreatie.pdf	14-01-08	
	086	scheepvaart	bunkeren (olie innamen)		1 landelijk gebruik RWS	-	
	087	scheepvaart	havens (laden, lossen en risico's van spills)		109 landelijk gebruik RWS	-	
	088	scheepvaart	inspectievaart		111 landelijk gebruik RWS	-	
	089	scheepvaart	onderzoek en monitoring		60 landelijk gebruik RWS	-	
	090	scheepvaart	transport gevaarlijke stoffen		114 landelijk gebruik RWS	-	
	091	scheepvaart	vrij ankeren		118 landelijk gebruik RWS	-	
		visserij	aalvisserij (fuiken en hoekwant)		Werkdocument Bestaand Gebruik Eindversie 9 januari 2008_vsm.pdf	09-01-08	
	092						
		visserij	sportvisserij		Werkdocument Bestaand Gebruik Eindversie 9 januari 2008_vsm.pdf	09-01-08	
	093						
		visserij	zegenvisserij		Werkdocument Bestaand Gebruik Eindversie 9 januari 2008_vsm.pdf	09-01-08	
	094						

Veluwerand-
meren

76BG	nummer	Sector	gebruik	RWS nr.	bron	datum	opmerking
		archeologie	-		N2000_Veluwerandmeren_GEB-8-1_archeologie-verwachtingskaart.pdf	29-03-07	niet uitgewerkt, behoort niet tot huidig gebruik
		archeologie	-		N2000_Veluwerandmeren_GEB-8-2_archeologie-vondsten-terreinen.pdf	24-08-07	niet uitgewerkt, behoort niet tot huidig gebruik
	001	beheer	aanleininrichtingen veerdiensten		47 landelijk gebruik RWS	-	
	002	beheer	bevoorrading en onderhoud eilanden		90 landelijk gebruik RWS	-	
	003	beheer	dijkbeheer	51, 54	N2000_Veluwerandmeren_GEB-10_beheer.pdf	09-01-08	
	004	beheer	havenhoofden en steigers		48 landelijk gebruik RWS	-	
	005	beheer	herstel stort/zetstenen oevers		82 landelijk gebruik RWS	-	
	006	beheer	herzetten van steenblooiingen		55 landelijk gebruik RWS	-	
	007	beheer	inspectievluchten RWS Handhaving		39 Werkdocument Bestaand Gebruik Eindversie 9 januari 2008 vsmo.doc	09-01-08	
	008	beheer	kunstwerken (betonning, dukdalven, remmingswerken, lichtopstanden, steiger, meerpalen, oevers, bodems, waterkeringen, kribbakens)		49 landelijk gebruik RWS	-	
	009	beheer	maabeheer waterplanten		Werkdocument Bestaand Gebruik Eindversie 9 januari 2008 vsmo.doc	09-01-08	
	010	beheer	monitoringsactiviteiten		Werkdocument Bestaand Gebruik Eindversie 9 januari 2008 vsmo.doc	09-01-08	locaties niet op kaart
	011	beheer	muskusrattenbestrijding ivm dijken		59 landelijk gebruik RWS	-	
	012	beheer	natuurbeheer		Werkdocument Bestaand Gebruik Eindversie 9 januari 2008 vsmo.doc	09-01-08	maaien, baggeren, afzetten/verwijderen opslag etc.
	013	beheer	natuurbeheer: stranden en recreatiegebieden tbv recreanten		12 landelijk gebruik RWS	-	
	014	beheer	oeverbeheer		N2000_Veluwerandmeren_GEB-10_beheer.pdf	09-01-08	
	015	beheer	onderhoud kabels en leidingen		landelijk gebruik RWS	-	
	016	beheer	onderwaterstenen oeververdediging		61 landelijk gebruik RWS	-	
	017	beheer	oormuilen zwerfvuil, incl. klein onderhoud		62 landelijk gebruik RWS	-	
	018	beheer	particulier beheer		Werkdocument Bestaand Gebruik Eindversie 9 januari 2008 vsmo.doc	09-01-08	
	019	beheer	peilbeheer	128	Werkdocument Bestaand Gebruik Eindversie 9 januari 2008 vsmo.doc	09-01-08	
	020	beheer	regulier onderhoud (Wbr + bouwstoffenbesluit)		63 landelijk gebruik RWS	-	
	021	beheer	schutsluizen		41 landelijk gebruik RWS	-	
	022	beheer	soulsluizen		119 landelijk gebruik RWS	-	
	023	beheer	vooreoers		64 landelijk gebruik RWS	-	
	024	beheer	aqueduct		68 landelijk gebruik RWS	-	
	025	infrastructuur	bedriventerrein		N2000_Veluwerandmeren_GEB-5_infrastructuur.pdf	09-01-08	
	026	infrastructuur	betonning (incl. recreatiebetonning)		N2000_Veluwerandmeren_GEB-5_infrastructuur.pdf	09-01-08	
	027	infrastructuur	beweegbare brug	84	N2000_Veluwerandmeren_GEB-5_infrastructuur.pdf	09-01-08	
	028	infrastructuur	dammen		N2000_Veluwerandmeren_GEB-5_infrastructuur.pdf	09-01-08	
	029	infrastructuur	gasleiding	50	landelijk gebruik RWS	-	
	030	infrastructuur	gemalen		N2000_Veluwerandmeren_GEB-5_infrastructuur.pdf	09-01-08	
	031	infrastructuur	hoogspanningsleiding		N2000_Veluwerandmeren_GEB-5_infrastructuur.pdf	09-01-08	
	032	infrastructuur	lichtopstanden		N2000_Veluwerandmeren_GEB-5_infrastructuur.pdf	09-01-08	
	033	infrastructuur	meetpaal RWS	97	N2000_Veluwerandmeren_GEB-5_infrastructuur.pdf	09-01-08	
	034	infrastructuur	op- en overslaq	58	N2000_Veluwerandmeren_GEB-5_infrastructuur.pdf	09-01-08	
	035	infrastructuur	schutsluis	2	N2000_Veluwerandmeren_GEB-5_infrastructuur.pdf	09-01-08	
	036	infrastructuur	spuisluis		N2000_Veluwerandmeren_GEB-5_infrastructuur.pdf	09-01-08	
	037	infrastructuur	tunnel		N2000_Veluwerandmeren_GEB-5_infrastructuur.pdf	09-01-08	
	038	infrastructuur	vaarwegen (vaarwegvakken)		N2000_Veluwerandmeren_GEB-5_infrastructuur.pdf	09-01-08	
	039	infrastructuur	vaste brug		N2000_Veluwerandmeren_GEB-5_infrastructuur.pdf	09-01-08	
	040	infrastructuur	veerverbindingen		N2000_Veluwerandmeren_GEB-5_infrastructuur.pdf	09-01-08	
	041	infrastructuur	vooreoers		N2000_Veluwerandmeren_GEB-5_infrastructuur.pdf	09-01-08	
	042	infrastructuur	wachtvoorzieningen:palen en steigers voor afmeren schepen		-	-	
	043	infrastructuur	waterkeringen RWS	69	Werkdocument Bestaand Gebruik Eindversie 9 januari 2008 vsmo.doc	09-01-08	
	044	infrastructuur	zuiveringsinstallatie		N2000_Veluwerandmeren_GEB-5_infrastructuur.pdf	09-01-08	
	045	infrastructuur	afvaltering		N2000_Veluwerandmeren_GEB-5_infrastructuur.pdf	09-01-08	
	046	lozing en onttrekking	gemalen	121	landelijk gebruik RWS	-	
	047	lozing en onttrekking	innamepunt drinkwater	92	N2000_Veluwerandmeren_GEB-6_lozing&onttrekking.pdf	03-01-08	
	048	lozing en onttrekking	lozing hemelwater	132	N2000_Veluwerandmeren_GEB-6_lozing&onttrekking.pdf	03-01-08	
	049	lozing en onttrekking	lozing huishoudelijk afvalwater		N2000_Veluwerandmeren_GEB-6_lozing&onttrekking.pdf	03-01-08	
	050	lozing en onttrekking	lozing overstort		N2000_Veluwerandmeren_GEB-6_lozing&onttrekking.pdf	03-01-08	
	051	lozing en onttrekking	lozingspunt riolering	91	N2000_Veluwerandmeren_GEB-6_lozing&onttrekking.pdf	03-01-08	
	052	lozing en onttrekking	rioolwaterzuiveringsinstallatie	102	N2000_Veluwerandmeren_GEB-6_lozing&onttrekking.pdf	03-01-08	
	053	lozing en onttrekking	WVO lozings	124	N2000_Veluwerandmeren_GEB-6_lozing&onttrekking.pdf	03-01-08	
	054	ontgrondingen	baagoren havens (WVO verqunningen)	72	landelijk gebruik RWS	-	
	055	ontgrondingen	baagoren t.b.v. sluzen	74	landelijk gebruik RWS	-	
	056	ontgrondingen	baggeren vaargeul en toegangsgewlen jachthavens	75	Werkdocument Bestaand Gebruik Eindversie 9 januari 2008 vsmo.doc	09-01-08	
	057	ontgrondingen	onderzigen		N2000_Veluwerandmeren_GEB-7_ontgrondingen.pdf	09-01-08	
	058	ontgrondingen	ondiepe winning/verdieping		N2000_Veluwerandmeren_GEB-7_ontgrondingen.pdf	09-01-08	
	059	ontgrondingen	zandwinning	9	N2000_Veluwerandmeren_GEB-7_ontgrondingen.pdf	09-01-08	
	060	overige activiteiten	bedrijfsbedrijven	106	landelijk gebruik RWS	-	
	061	overige activiteiten	KNRM	87	landelijk gebruik RWS	-	
	062	overige activiteiten	militair laaovlieggebied		N2000_Veluwerandmeren_GEB-9_overige_activiteiten.pdf	26-06-07	
	063	overige activiteiten	rampenbestrijding en incidentenaanpak	88	landelijk gebruik RWS	-	
	064	overige activiteiten	reddingsbrigade	89	landelijk gebruik RWS	-	
	065	recreatie	aanleiplaats		N2000_Veluwerandmeren_GEB-3.pdf	09-01-08; 14-01-08	
	066	recreatie	boot vissen	35	N2000_Veluwerandmeren_GEB-3.pdf	09-01-08; 14-01-08	
	067	recreatie	boten te water laten bij trailerhelling	18	landelijk gebruik RWS	-	
	068	recreatie	camping		N2000_Veluwerandmeren_GEB-3.pdf	09-01-08; 14-01-08	
	069	recreatie	discreetief terrein		N2000_Veluwerandmeren_GEB-3.pdf	09-01-08; 14-01-08	
	070	recreatie	evenementen als visserjdagen, zeilwedstrijden, roeiwedstrijden, stranden	27	Werkdocument Bestaand Gebruik Eindversie 9 januari 2008 vsmo.doc	09-01-08	
	071	recreatie	exploitatie strandpaviljoens	23	landelijk gebruik RWS	-	
	072	recreatie	jachthavens	19	N2000_Veluwerandmeren_GEB-3.pdf	09-01-08; 14-01-08	
	073	recreatie	snelle motorboten	22	-	-	
	074	recreatie	kajuit, zeil- en motorjachten	34	-	-	
	075	recreatie	kanoen	28	N2000_Veluwerandmeren_GEB-3.pdf	09-01-08; 14-01-08	
	076	recreatie	kanoen (wedstrijd baan)		N2000_Veluwerandmeren_GEB-3.pdf	09-01-08; 14-01-08	
	077	recreatie	kitesurfgebied	29	N2000_Veluwerandmeren_GEB-3.pdf	09-01-08; 14-01-08	
	078	recreatie	lipblaatsen kleine bootjes		N2000_Veluwerandmeren_GEB-3.pdf	09-01-08; 14-01-08	
	079	recreatie	oever vissen	35	N2000_Veluwerandmeren_GEB-3.pdf	09-01-08; 14-01-08	
	080	recreatie	roeien	32	-	-	
	081	recreatie	schaatsen	33	Werkdocument Bestaand Gebruik Eindversie 9 januari 2008 vsmo.doc	09-01-08	
	082	recreatie	trailerhelling		N2000_Veluwerandmeren_GEB-3.pdf	09-01-08; 14-01-08	
	083	recreatie	vaarwegen		N2000_Veluwerandmeren_GEB-3.pdf	09-01-08; 14-01-08	
	084	recreatie	verblijfsrecreatie		N2000_Veluwerandmeren_GEB-3.pdf	09-01-08; 14-01-08	
	085	recreatie	verblijfsrecreatie terrein		N2000_Veluwerandmeren_GEB-3.pdf	09-01-08; 14-01-08	
	086	recreatie	recreatief vliegverkeer (bv ballonvaart)	38	landelijk gebruik RWS	-	
	087	recreatie	wadend vissen	35	N2000_Veluwerandmeren_GEB-3.pdf	09-01-08; 14-01-08	
	088	recreatie	waterskiqebied	36	N2000_Veluwerandmeren_GEB-3.pdf	09-01-08; 14-01-08	
	089	recreatie	windsurfen		N2000_Veluwerandmeren_GEB-3.pdf	09-01-08; 14-01-08	
	090	recreatie	zeilen	21	-	-	
	091	recreatie	zwmmen, vlieqeren, wandelen, sporten op strand	24	N2000_Veluwerandmeren_GEB-3.pdf	09-01-08; 14-01-08	
	092	scheepvaart	bunkeren (olie inname)	1	landelijk gebruik RWS	-	
	093	scheepvaart	havens (laden, lossen en risico's van spills)	109	landelijk gebruik RWS	-	
	094	scheepvaart	inspectievaart	111	landelijk gebruik RWS	-	
	095	scheepvaart	onderzoek en monitoring	60	landelijk gebruik RWS	-	
	096	scheepvaart	transport gevaarlijke stoffen	114	landelijk gebruik RWS	-	
	097	scheepvaart	vrij ankeren	118	landelijk gebruik RWS	-	
	098	visserij	aalvisserij (fuiken en hoekwant)		Werkdocument Bestaand Gebruik Eindversie 9 januari 2008 vsmo.doc	09-01-08	
	099	visserij	sportvisserij		Werkdocument Bestaand Gebruik Eindversie 9 januari 2008 vsmo.doc	09-01-08	
	100	visserij	zegenvisserij		Werkdocument Bestaand Gebruik Eindversie 9 januari 2008 vsmo.doc	09-01-08	

Eemmeer en
Gooimeer
zuidoever

77BG	nummer	Sector	gebruik	RWS nr.	bron	datum	opmerking
		archeologie	-		N2000_Eemmeer&Gooimeer_GEB-8-1_archeologie-verwachtingskaart.pdf	29-03-07	niet uitgewerkt, behoort niet tot huidig gebruik
		archeologie	-		N2000_Eemmeer&Gooimeer_GEB-8-2_archeologie-vondsten-terreinen.pdf	24-08-07	niet uitgewerkt, behoort niet tot huidig gebruik
		beheer	aanleginrichtingen veerdiesten		47 landelijk gebruik RWS	-	-
	001	beheer	bevoorrading en onderhoud eilanden		90 landelijk gebruik RWS	-	-
	002	beheer	dijkbeheer	51, 54	N2000_Eemmeer&Gooimeer_GEB-10-1_beheer.pdf	14-01-08	-
	004	beheer	havenhoofden en steigers		48 landelijk gebruik RWS	-	-
	005	beheer	herstel stort/zetstenenoevers		82 landelijk gebruik RWS	-	-
		beheer	herzetten van steenglooiingen		55 landelijk gebruik RWS	-	-
	006	beheer	inspectievluchten RWS		39 Werkdocument Bestaand Gebruik Eindversie 9 januari 2008_vsmo.doc	09-01-08	-
	007	beheer	Handhaving kunstwerken (betonning, dukdalven, remmingswerken, lichtopstanden, steiger, meerpalen, oevers, bodems, waterkeringen, kribbakens)		49 landelijk gebruik RWS	-	-
	008	beheer	monitoringsactiviteiten		59 landelijk gebruik RWS	09-01-08	locaties niet op kaart
	009	beheer	muskusrattenbestrijding ivm dijen		59 landelijk gebruik RWS	-	-
	010	beheer	natuurbeheer		12 landelijk gebruik RWS	09-01-08	maaien, baggeren, afzetten/verwijderen opslag etc.
	011	beheer	natuurbeheer: stranden en recreatiegebieden tbv recreanten		12 landelijk gebruik RWS	-	-
	012	beheer	oeverbeheer		N2000_Eemmeer&Gooimeer_GEB-10-1_beheer.pdf	14-01-08	-
	013	beheer	onderhoud kabels en leidingen		landelijk gebruik RWS	-	-
	014	beheer	ondervaterstenen		61 landelijk gebruik RWS	-	-
	015	beheer	oeververdediging opruimen zwerfvuil, incl. klein onderhoud		90 landelijk gebruik RWS	-	-
	016	beheer	particulier beheer		Werkdocument Bestaand Gebruik Eindversie 9 januari 2008_vsmo.doc	09-01-08	-
	017	beheer	peilbeheer		128 Werkdocument Bestaand Gebruik Eindversie 9 januari 2008_vsmo.doc	09-01-08	-
	018	beheer	regulier onderhoud (Wbr + bouwstoffenbesluit)		63 landelijk gebruik RWS	-	-
	019	beheer	rijks- en provinciale wegen		41 landelijk gebruik RWS	-	-
	020	beheer	bedrijverrein		N2000_Eemmeer&Gooimeer_GEB-5_infastructuur.pdf	21-11-07	-
	021	infrastructuur	betonning (incl. recreatiebetonning)		84 N2000_Eemmeer&Gooimeer_GEB-5_infastructuur.pdf	21-11-07	-
	022	infrastructuur	dammen		50 landelijk gebruik RWS	-	-
	023	infrastructuur	gemalen		N2000_Eemmeer&Gooimeer_GEB-5_infastructuur.pdf	21-11-07	-
	024	infrastructuur	hoogspanningsleiding		N2000_Eemmeer&Gooimeer_GEB-5_infastructuur.pdf	21-11-07	-
	025	infrastructuur	lichtopstanden		97 N2000_Eemmeer&Gooimeer_GEB-5_infastructuur.pdf	21-11-07	-
	026	infrastructuur	meepaal RWS		58 N2000_Eemmeer&Gooimeer_GEB-5_infastructuur.pdf	21-11-07	-
	027	infrastructuur	op- en overslag		2 N2000_Eemmeer&Gooimeer_GEB-5_infastructuur.pdf	21-11-07	-
	028	infrastructuur	rijks- en provinciale wegen		85 N2000_Eemmeer&Gooimeer_GEB-5_infastructuur.pdf	21-11-07	-
	029	infrastructuur	vaarwegen (vaarwegvakken)		N2000_Eemmeer&Gooimeer_GEB-5_infastructuur.pdf	21-11-07	-
	030	infrastructuur	veerverbindingen		N2000_Eemmeer&Gooimeer_GEB-5_infastructuur.pdf	21-11-07	-
	031	infrastructuur	wachtvoorzieningen:palen en steigers voor afmeren schepen		69 Werkdocument Bestaand Gebruik Eindversie 9 januari 2008_vsmo.doc	09-01-08	-
	032	infrastructuur	windmolens		131 N2000_Eemmeer&Gooimeer_GEB-5_infastructuur.pdf	21-11-07	-
	033	infrastructuur	afwatering		121 landelijk gebruik RWS	-	-
	034	lozing en onttrekking	gemalen		92 N2000_Eemmeer&Gooimeer_GEB-6_lozing&onttrekking.pdf	03-01-08	-
	035	lozing en onttrekking	lozingspunt roliering		N2000_Eemmeer&Gooimeer_GEB-6_lozing&onttrekking.pdf	03-01-08	-
	036	lozing en onttrekking	roolwaterzuiveringsinstallatie		102 N2000_Eemmeer&Gooimeer_GEB-6_lozing&onttrekking.pdf	03-01-08	-
	037	lozing en onttrekking	WVO lozingen		124 N2000_Eemmeer&Gooimeer_GEB-6_lozing&onttrekking.pdf	03-01-08	-
	038	lozing en onttrekking	ontgrondingen		72 landelijk gebruik RWS	-	-
	039	ontgrondingen	baggeren vaargeul en toegangsgeulen jachthavens		75 Werkdocument Bestaand Gebruik Eindversie 9 januari 2008_vsmo.doc	09-01-08	-
	040	ontgrondingen	nautisch baggeren		N2000_Eemmeer&Gooimeer_GEB-7_ontgrondingen.pdf	09-01-08	-
	041	ontgrondingen	potentiële stortlocatie		N2000_Eemmeer&Gooimeer_GEB-7_ontgrondingen.pdf	09-01-08	-
	042	ontgrondingen	zandwinning		9 N2000_Eemmeer&Gooimeer_GEB-7_ontgrondingen.pdf	09-01-08	-
	043	ontgrondingen	kajuit, zeil- en motorjachten		34 Werkdocument Bestaand Gebruik Eindversie 9 januari 2008_vsmo.doc	09-01-08	-
	044	overige activiteiten	kanoën		28 -	-	-
	045	overige activiteiten	overige vissers		35 N2000_Eemmeer&Gooimeer_GEB-3_recreatie.pdf	14-01-08	-
	046	overige activiteiten	roeien		32 -	-	-
	047	overige activiteiten	schaatsen		33 -	-	-
	048	recreatie	trailerhelling		N2000_Eemmeer&Gooimeer_GEB-3_recreatie.pdf	14-01-08	-
	049	recreatie	aanlegplaats		N2000_Eemmeer&Gooimeer_GEB-3_recreatie.pdf	14-01-08	-
	050	recreatie	boot vissen		35 N2000_Eemmeer&Gooimeer_GEB-3_recreatie.pdf	14-01-08	-
	051	recreatie	boten te water laten bij trailerhelling		18 landelijk gebruik RWS	-	-
	052	recreatie	camping		N2000_Eemmeer&Gooimeer_GEB-3_recreatie.pdf	14-01-08	-
	053	recreatie	daarecreatief terrein		N2000_Eemmeer&Gooimeer_GEB-3_recreatie.pdf	14-01-08	-
	054	recreatie	evenementen als visserijdagen, zeilwedstrijden, roeiwedstrijden, stranden		27 -	-	-
	055	recreatie	jachthavens		19 N2000_Eemmeer&Gooimeer_GEB-3_recreatie.pdf	14-01-08	-
	056	recreatie	snelle motorboten		22 Werkdocument Bestaand Gebruik Eindversie 9 januari 2008_vsmo.doc	09-01-08	-
	057	recreatie	jetski gebied		N2000_Eemmeer&Gooimeer_GEB-3_recreatie.pdf	14-01-08	-
	058	recreatie	kajuit, zeil- en motorjachten		34 Werkdocument Bestaand Gebruik Eindversie 9 januari 2008_vsmo.doc	09-01-08	-
	059	recreatie	oever vissen		35 N2000_Eemmeer&Gooimeer_GEB-3_recreatie.pdf	14-01-08	-
	060	recreatie	roeien		32 -	-	-
	061	recreatie	schaatsen		33 -	-	-
	062	recreatie	trailerhelling		N2000_Eemmeer&Gooimeer_GEB-3_recreatie.pdf	14-01-08	-
	063	recreatie	vaarwegen (vaarwegvakken)		N2000_Eemmeer&Gooimeer_GEB-3_recreatie.pdf	14-01-08	-
	064	recreatie	verblijfsrecreatie		N2000_Eemmeer&Gooimeer_GEB-3_recreatie.pdf	14-01-08	-
	065	recreatie	verblijfsrecreatie terrein		N2000_Eemmeer&Gooimeer_GEB-3_recreatie.pdf	14-01-08	-
	066	recreatie	recreatief vliegverkeer (bv ballonvaart)		38 landelijk gebruik RWS	-	-
	067	recreatie	wadend vissen		35 N2000_Eemmeer&Gooimeer_GEB-3_recreatie.pdf	14-01-08	-
	068	recreatie	waterski gebied		36 N2000_Eemmeer&Gooimeer_GEB-3_recreatie.pdf	14-01-08	-
	069	recreatie	windsurfen		37 Werkdocument Bestaand Gebruik Eindversie 9 januari 2008_vsmo.doc	09-01-08	-
	070	recreatie	zeilen		21 Werkdocument Bestaand Gebruik Eindversie 9 januari 2008_vsmo.doc	09-01-08	-
	071	recreatie	zwemmen, vliegeren, wandelen, sporten op strand		24 N2000_Eemmeer&Gooimeer_GEB-3_recreatie.pdf	14-01-08	-
	072	scheepvaart	bunkeren (olie inname)		1 landelijk gebruik RWS	-	-
	073	scheepvaart	havens (laden, lossen en risico's van spills)		109 landelijk gebruik RWS	-	-
	074	scheepvaart	inspectievaart		111 landelijk gebruik RWS	-	-
	075	scheepvaart	onderzoek en monitoring		60 landelijk gebruik RWS	-	-
	076	scheepvaart	transport gevaarlijke stoffen		114 landelijk gebruik RWS	-	-
	077	scheepvaart	vrij ankeren		118 landelijk gebruik RWS	-	-
	078	visserij	aalvisserij		Werkdocument Bestaand Gebruik Eindversie 9 januari 2008_vsmo.doc	09-01-08	-
	079	visserij	sportvisserij		Werkdocument Bestaand Gebruik Eindversie 9 januari 2008_vsmo.doc	09-01-08	-
	080	visserij	zeenvisserij		Werkdocument Bestaand Gebruik Eindversie 9 januari 2008_vsmo.doc	09-01-08	-

Bureau Waardenburg bv
Adviseurs voor ecologie & milieu
Postbus 365, 4100 AJ Culemborg
Telefoon 0345-512710, Fax 0345-519849
E-mail info@buwa.nl, www.buwa.nl